

This field may only be populated. The file has been moved, renamed or deleted. Verify that the link points to the correct file and location.

هیلءن ینمؤماریمأ زالوقنم تونق یاعد

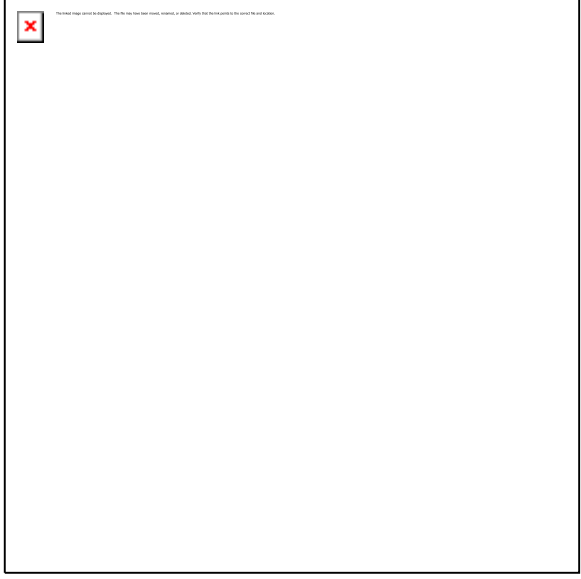
:ملاسلا

ی نطاب و ،ک تعاطب یرهاظ روند مهللا”
،ک تدهاشمب ی حور و ،ک تفرعمب ی بلق و ،ک تبجمب
و ل لاجا اذ ای ،ک ترصد ل اصتا ل لاقتساب ی رس و
“مارکلا

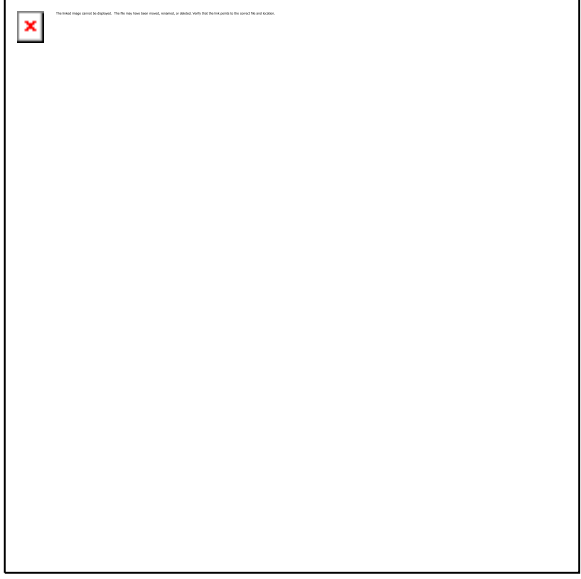
منطاب و ،ت تعاطب هب ار مرهاظ ادنوادخ»
محور و ،ت تخانش هب ار مبلق و ،ت تبجم هب ار
مات ی گتسویب هب ار میادیوس و ،ت رادید هب ار
و ل لاجب حاصد ی ا ،ش خبروند تترصد هب
«!لامج

ص ،ی گنھا ردوبک ،هییونجم ل ناسر

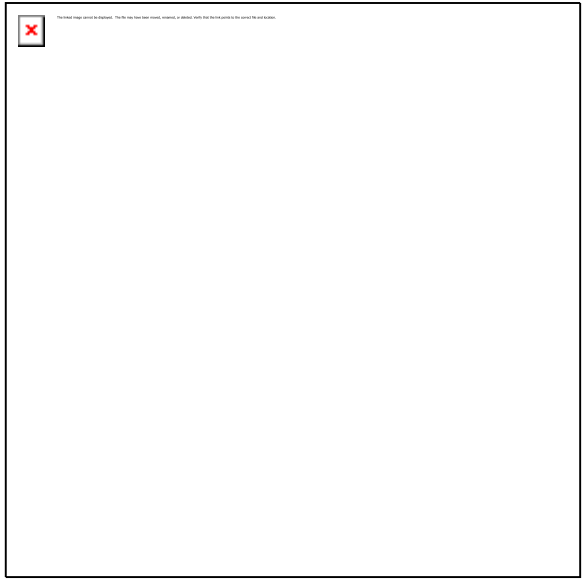
۲۰۴.

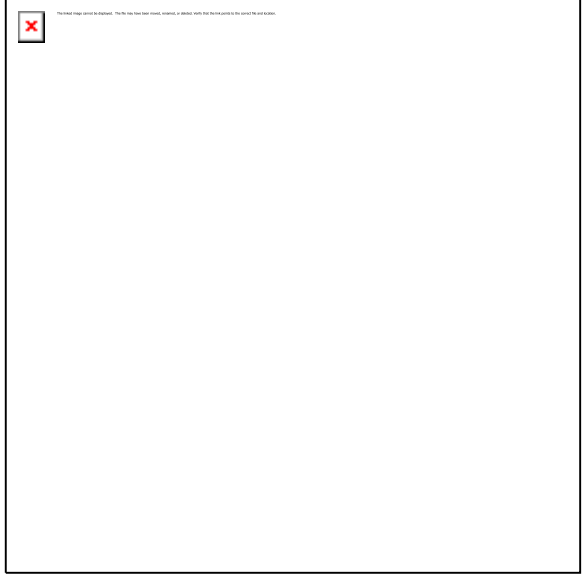
الله تقياً موحراً ، لساو لماك فراء ريوست
هياك الله ن او ضر ، ساك هملا عي مظعا

و ی مظلعا الله تیا موحرم ل ما کفرا ع ریوست
- هرسد الله سّدق - ی ضاق ی لع دّیس ربکا الله تجد
رمع رخواو ارد

الله ن او ضر - ی ضاق هملاء م و ح ر م ریو ص ت
ی نا و ج ر د - هیاء

ی ضاق لیدی بهملاء موحرم تختسد
بهیاء الله ن اوضر ی ئابطابط.

مَدَقَم

میحرّلا ن محرّلا الله مسب

نیملاعا تبر لله دمحا

ن یعمجا هلا و دمحم نیسرما ریذی اء ءلاصلا و

ن یدلا موی ی لا مهئادعا ی اء الله ءنعلا و

و ، ءریصبا ءقیقدا ی اء ءملا مهب مءه»

ام اونلاءسا و ، نیقیلا حور اورشاب

ش حوتسا امب اوسنا و ، نوفرئما هرعوتسا

ن ادباب ایدلا اوبحص و ، نولهاجلا هئم

¹ «... ی اءلا ال حملا ءقلم اهءاورا

الله ءیا ل ماك فراء موحرم ءتقیقدا و ءقدا

مءعا ، لصا و كلسا و ربكلا اهءجدا و ی مظعلا

، نیهلا ءاهقفا هقفا و نیینابرا ءاملعلا

الله ن اوضر - ی ضاق ی اء ءیسء جاد ترصد

نیا رهظا و مءا و زرابق ادصم دیا بار - هیء

ن نیمؤماریمأ لاوم ش یامرف زا هفیرش ءرف

باسد هب ی هلا ی ایلوا فصور د ملسلا هیء

دروا

و رهاظ هبنج ود ی ضاق موحرم تیعماج

ن طاب

رد هك عماجتسا ی ئیصخش ی ضاق موحرم

ی لاتعا و قوفا هب ن طاب و رهاظ هبنج ود

زا ی رهاظ هبنج رد ؛تسا هتفایتسد ی قیقدا

دنوخا موحرم ن ادركاش

¹ ۱۷۱ ص ، ۴ ج ، (مدبء) ءغلابلا جهن

دیسد الله قیاً موحرم یا اہتحابمہ و ی ناسارخ
 یاملع زار یسکو ، دناہدوبی ناہفصا ن سحاوبا
 تساہدوبذوا ابن خسو و ثحب تردقو ناوتفجد
 رد مکدوبی ردقہبوا تمظعو و تہبا و لاجو
 زا ولم مک فجدل فاحم و س لاجم زا ی سلجم رہ
 تکرشد ، تساہدوبر ادمان ی اہقفو و گرزب عجارم
 و توکس رد نیرضاد و سلجم مامت ، دومنی
 ی منرب یسکو زا سفد و دنتفرگی م رارقش نرک
 .تساوخ

و ی داشد ی اہزور زا ی کیرد دنکی م لقند
 و ی خوش بہ مہ اب ہمہ مک فجدل ہا رورس
 ہبلط و ی داء دارفا ی تد و دنتخادری م حازم
 عجارم و مظاعا اب حازم زا زیند فجد ی اہ
 و ملع رہ ءانتسا نودب و دنتشدگی مند فجد
 دوخ ہناخ زا زور نا رد مک ی رادمان ہیقف
 ریغ ی اہی خوش و حازم زا دشی م چراخ
 ی تقوی لو ، دنامی مدن اما رد زور نا فراعتم
 دندرکی م روبع اجنا زا ی ضاق موحرم مک
 رد ہمہ و دشی م سبداہنید رد سفن انچ
 زا ناجی یوگ مک دندشی م کشخ دوخ ی اج
 مک ی تقوات و ، تساہتسگ چراخ اہنا ندب
 بہ ل اوحد و عاضوا دندرکی م روبع ناشیا
 .تشد ہمادال اونم نیمہ

راعشا و تآییدا رب ناشیا طلست و علاطا
 یارب دارفا و دوب صاخ و ماء دزنابز برع
 اہنا ی دنبہتر و برع راعشا ت غلاب ص یخشد
 و اہفعضعفر یارب برع نارعاشد زیند و
 بہ ش یوخ ی اہہدورس و اہل زغ ی اہہصیقند
 .دندرکی م عجارم ناشیا

زا ابلاغ ناشیا ی کولسد ہذملات و نادرگاش
 ہیلع بتارم نیسردم و مسم نیدہتجم
 اہل اسد زیند دوخ و ، دندوب فجد ہزوح سورد
 ی خرب و ، دنتشادل اغتشا ہقف چراخ سیردت بہ
 رخافم زا ناشیا سرد سلجم نادرگاش زا

ن وچمه؛ دندمای مرامش هبت ها قفو و عیشتم لاء
ردارد و ییابطاط هملاء الله تیا موحرم
نسد دمحم ديس هملاء ناشر اوگرزب
تیا و یی طقسم نسد ديس الله تیا و ییابطاط
ی نموفت جهب الله تیا و یی لمای قتمحم خیش الله
خیش الله تیا و یی دنرم ربکا یی لع خیش الله تیا و
تاریرقت بحاصد) یی درجورب دمحم یی لع
دیس الله تیا و (ی قارع نیدلای ایض اقا موحرم
فتاه سآبع خیش الله تیا و یی ریشک یی ضترم
ی گمه هک - مهیاء الله ناوضر - ... و یی ناچوق
رد

عضو تیفیک و دندرکی م تکرش ناشیا سرد
 و یهقفع بانم و کرادم زا اهنا جارختسا و ی نابم
 و ثیداحا نوتم رد عراشد دارم زا حیحص مهف
 ناشیا زا ار ن آرق تایا و ی خیرات ی ایاضق
 ی م فارتعا انعم نیدب دوخ هچنانچ ،دنتفرگارف
 دندومذ

موحرم سرد رد مهم هداعلقوف هتکذ
 درگاشد هک دوبنیا - هیلع الله ن اوضر - ی ضاق
 مّش و ثیدحلا مهف تخانش و کرد رد ار
 رد درگاشد هک دومنی م تیرت نانچ ههاقفا
 هاما زا تیاور و ثیدد کی اب ی یورایور
 و دند غارسد هب هکنیا زا شیپ هلاسلا هیلع
 هاما هب ار ن آ باستنا و دورب ثیدد نایوار
 تسناوتی م دوخ ،دیامذ مولعم هلاسلا هیلع
 ای تسه هاما زا تیاور نیا هک دهد ص یخشت
 هاما زا دناوتی م ی ثیدد نینچ لثم ایآ و ،ریخ
 ءاربذ و ن فلها رب و .ریخ ای دوشد رداص
 هک تسیند هیشوپ بلطم نیا داهتجا و تهاقف
 ی انبریز هنوگچ ی اهلحرم نینچ هبل و صو
 ل دبتم و ل و حتم دناوتی م ار طابنتسا و تهاقف
 و طابنتسا قیرط ساسا و ن ب و خیدزا و دیامذ
 ار دهتجم و هیقف و دنکور و ریز ار داهتجا
 ی اهاضف ی اروام ی رگید قفا و ی داو رد
 و طابنتسا ی نسد و ی حلاطصا و فراعتم
 رد ی میظع ل و حته هچ و .دهد رارق داهتجا
 کیت ازوربو راتا و راتفگ و رادرک و راتفر
 مدرم هّماع و وانیدلقم عبطلاب و دهتجم و هیقف
 و راگدروورپ نید هّلساف هنوگچ و .دیامذ داجیا
 و دناسرب هّلساف رصقا و لقادح هب ار هدنب
 تاخسار ل ابجو عفترم ی اهر اوید و اهباجد
 ار ادخ و درادربنایم زا ار دوبعم و دبع نید
 و بیهم هرهچ و دناشنب و ا رانک و ل باقم رد
 هبل یدبت ار هدش میسرت ی یلاویه و کانسرت
 ؛دیامذ زانط و ابراد بوبحم و قوشعم کی

دها و خذ تا رجا و دناوتی من س کچیه نیار باند
ن اشیا قو فت و ی ماء ماقم هب تبسند هک تشاد
دنزب ی اهنعط و دفا ب ی لمهم ی مسر مولع رد
دنا ر ب ن ابز رب ی طوبرمان خسد و

ی ناعم رد دحاو ظفلا لامعتسا ءلاحتسا مدع

هّرس سدق ی ضاق مو حرم رظن هب فالتخم

الله تمحر - ی نموف تجهد الله تیاّ مو حرم

:دندومرفی م - هیلع

ی یوخذ الله تیاّ مو حرم لوصا سر رد ام»
س لجم رد ن اشیا ی زور . میدرکی م تکرشد
رب توافتم ی اهه دارا عانتما زا ن خسد ثحب
کیزا هتوافتم میهافم و ی ناعم

و دندومذ دحاو لامعتسا و دحاو ن ا رد هملک
 لامعتسا رد مکتّم ت سا لیحتسم¹: دندومرفی م
 و ،دیامذ دصق اری فلتخم میهافم و یناعم ،دحاو
 و «.دیامذ هدارا دناوتی مذ اری موهفم کی زا شید
 ارا و راطنا زا یرایسب دهاوشد لادتسا نیا رب
 ».دندروا نیلوصا و اهاقفا زا ناگرزب ریاس

نیا ام: دندومرفی ت جهب ی اقا مو حرم
 ی ضاق مو حرم هب سرد س لجم رد اری بلطم
 :دندومرفی ناشیا ،میدرک ضرع

هب تبسذ و تسین حیحص لادتسا نیا²
 هلاسم نیا ؛دشاب می ذی راجو یراسد دارفا هّمه
 لوبق دروم دناوتی م دارفا هّماع دروم رد
 ی توکلم هطاحا هکی دارفا هب تبسذ اما ،دشاب
 دشابی مذ حیحص دندراد ش یوخ حور و س فذرب
 دحاو لامعتسا و دحاو ن ا رد دناوتی م اهنأ و
 هتوافتم میهافم و هددعتم یناعم ،ظف کی زا
 ی اهدارا قلعت هچنانچ¹. دنیا م هدارا و دصق
 زین ذی دا ع دارفا ی ارب توافتم روما رب هفلتخم
 دراد ل غبر ذی لفظ ی در ف لاثم ؛تسا ی شتم
 اب و دراد رارق ی اها سا ک ش رگید تسد رد و
 و تسا لو غشم ن تفگ ن خس هب یرگید ص خش
 ». . . روطنیمه

¹ ماما باحصا اب ت سا ی فعج دیزین برباج ن اتساد بلطم نیا رب دهاش
 نانا نایم رد هک ترصد باحصا زا ی عمج ی زور . م لاسلا هیلع رقاب
 م لاسلا هیلع رقاب ماما تمدخ هنیندم دجسم رد ،دوب ی فعج دیزین برباج
 ضرع م لاسلا هیلع ماما هب باحصا زا ی کی ماگنه نیا رد . دندوب هتشنذ
 روضد زین ن اتسود زا ی عمج و دوب ام ل زنه رد ربا ج بشید: درک
 ن انخس ح ناور زا ار ام هّمه و دومذ حرطم ی بیج ع بل اطم ربا ج و دنتشاد
 ».دومذ جهتیم و رورسم ش یوخ طعاوم و

رد بشید ربا ج !بج ع: تفگ باحصا زا رگید ی کی تقو نیا رد
 ار ام دوخ ی قار و ی لاء رایسب ن انخس اب و دوب ام ل زنه تقو نیمه
 ».دومذ طسبنم و تسمرسد

ربا ج تمدخ رد ام بشید !؟ دیوگی م هچ: تفگ باحصا زا رگید ی کی
 راهظا زین رگید درفل اونم نیمه رب و «.میدش دنمه هب وا زا و میدوب
 ناکم دنچرد نامز کی رد ربا ج هتشنذگ بشرد دش مولعم هکنیا ات دومذ
 تبیل ها راتا و فراعم رکذ هب اهنأ هّمه رد و تسا هتشناد روضد
 .دوب هتخادرپ م لاسلا مهیلع

نیا هّمادا زا و دندرک خیبوت اری و دندش ربا ج هجوت م لاسلا هیلع ماما
 .دندومرفی هذ رادرک

س لجم رد رگید زور ت جهب ی اقا موحرم
ی یوخ ی اقا موحرم ی ارب ار نخس نیا سرد
، ساسا نیا رب: «دندومرف و دندرک راهظا
» بتشاد دهاوخذی هجو رگید امشل لادتسا
نیا: «دنتفگ ناشیا هب ی یوخ ی اقا موحرم
هتفگ ار ن آ ی سک هچ ،تسیند امش ز ا فرح
»؟تسا

ز ا ملاک نیا: «دنتفگ ت جهب ی اقا موحرم
» بتسا ی ضاق ی اقا بانج
اب امش ایآ: «دنتفگ ی یوخ ی اقا موحرم
ی م ناشیا تمدخ هب و دیراد هدوارم ناشیا
»؟دیسر

و اهس رد رد ن م ،هلب: «دنداد نخس اپن ناشیا
» منکی م تکرش ناشیا س لاجم زین
ن ناشیا اب ملیام زین م: «دنتفگ ی یوخ ی اقا
و ن انخس ز ا ی خرب ی لو ،مشاب هتشاد ی تا قلام
دوشی م هدز هیفو ص و افر ع ه ر ابرد هک ی بلاطم
ار ن اشتاقلام قیفوت ل ا د هب ا ت هک ه دش ت عاب
» مشاب هتشاد ن

موحرم هب ار بلطم نیا ت جهب موحرم
هک دنکی م هفاضا و دنکی م ضرع ی ضاق
تا قلام قایتشا و لیم ناشیا ی امیس رد ن م:
هطساو هب ی لو ،مدرک س اسحا ار امش اب
بناج نیفلاخم داقتنا و تاظحلام ز ا ی ضعب
» دنهتفرگش پیرد ار طایتحا

هب: «دنیا مرفی م ناشیا هب ی ضاق موحرم
قیقحت و م اعل ها مسر نیا : وگب ی یوخ ی اقا
: اریز ؛ دنشاب هتشاد ی راتفر نینچ هک تسیند
تا عومسم ز ا ی خرب س اسسا رب امش : لاوا
ن م دروم رد ،دناهتفگ هیفو ص ه ر ابرد هک
قیقحت ن و دب ت و واضع نیا و ،دیاهدرک ت و واضع
دوخ هک تسا هدوب هدنب اب تا قلام و ص حفت و
اقطنم و اعرش و دراد ل اکشا و داریا ی اج
قیقحت و ن فل ها شور و هریسو تسا دودرم

دشابی منڊ

دراوم و لئاسم ریاسد رد امشروطچ: ایناڻ
کی فرصه به اهرسد و اهثحبرد زیند و
رد و دینکی منڊءافتکای بلطم لقتد و عومسم
و تواضقل و قنمن آس اسدا

ی لو، دیهدی مژرثا بیترت و دییامنی من مژر
 ره دشد هدی شک فرعاء و نافرء هب هلمسم هکنیمه
 می مهحصد ار لوقلافرخز و معیاش و عومسم
 بیترت و دیرگنی من آرد لوبق هدید هب و دیراذگ
 می نانبم هچر بزیامت و قارتفا نیا!؟ دیهدی مژرثا
 !؟تسا

می فخم راطنا زا ار دوخ نم رگم: باثلاث
 هک ماهتسب امش می ور هبل زنم برد و ماهدرک
 و دنراد دوخ هب صاخ شور اهینیا دییوگی
 می اوسد می شنم و دارفا ریاسد زا می ادج می مارم
 رد یکیدزنزا و دییاید بؤ: ناگرزب فرء
 و نانخس و دینک تکرشده ل فاحم و س لاجم
 عرشد شنم و شور اب و دینیبب ار ام راتفر
 تاگردنیا می اجک دینیبب و دینک هسیاقم سدقم
 می منید و عرشد فلاذن انخس و تانکس و
 !؟دشاب

قیقحت و ملء لها هک می لاعبانج لثم زا
 و هدرکان صحف هک تسا دیعب رایسب دیتسه
 هنوگنیا بیغلاب امجر روطنیمه علاطان و دب
 تواضق و مژر و دیروآنابز رب نخس
 «دییامد»

الله قیاً هب ار ماغیپ نیا تجهب می اقا موحرم
 تاقلام و ترایز هب ناشیا و دندناسر می یوخ
 ناشیا زامسر و، دنتفای قیفوت می ضاق موحرم
 و ریسدهمانرب هب و دنتفرگ درو و رکذ روتسد
 ادیپ می شوخت لادم و دنتشگ دراو کولس
 ایندزا عاطقنا و می نعم ملء هب هجوت و دندومد
 می روط هب، دراذگ دایدزا هب ور نافر اخز و
 زین ناشیا نایفارطا می ارب می تد می نعم نیا هک
 هعقاو نیا زا می تدم. دوب هتسگ راکشاً و دوهشم
 هب هتسویپ می یوخ الله قیاً موحرم و، تشذگ
 سدقم - می ضاق ترضدل زنم هب سانشان روط
 و رونو ضیف بسک و دنتشاد ددرت - هرسد الله
 دندومنی می تیاده

هې یوڅ موهرم راتآ لډبت و ل اوځا ل ووت ی ضاق موهرم ی درگاشه طساو

رکذ هې بن تخادرپ و راتآ لډبت و ل اوځا ل ووت
نآ رې اړ نیفلاخمو ن اړ گهننه کمک ، داروا و
دنزا درپد ه لاسم ت قیقذ زا قیقحت هې ات تشاد
ات ، دنبایرد اړ ی نوگرگد و ریغت نیآ رسد و
موهرم اب ناشیا دندش هجوتمه هرخلآاب هکنیا
لزنم هې و تسا هدرک ادیپ ی رسد و رسد ی ضاق
و هسپسد لوغشم اذلف ؛ دراد دما و تفر ناشیا
و عدر ماقم رد فرط ره زا و دندش گنریند
اړ قییضت و راشف و دندما اربش نزرسد و نعط
زاغآ ناشیا رې

هب لیلحلاف ناطلا و قرط عاونا هب و دندومن
 تمه قلعت و طبر نیا لاصفنا و ندومن تسد
 و اهر کم و اهگنرین نیا مکم مکنیا ات ، دنتشامگ
 نآ و داتفا رگراک ناشیا سفن رد اهت نطیش
 فرصه بار دوحی اج هیلو ات ماقتسا و تبلاص
 هب قباست رارح و روشزا و داد طابترا و لیامت
 رد قایتشا و شطعن آ و هدش هتساکی دایزن ازیم
 کپ رارکت هب کولسد همانرب و داروا هب ن تخادرپ
 تشگل یدبت تداع

ءادهشلا دیس مرد رد یزور مکنیا ات
 هدجسد رد هیسنوید رکذ هب هک ماسلا هیلع
 رد ام زا هک دندید هفشاکم رد دندوب ل و غشم
 عورش ایند رد ار دوحی گدنز و دندش دلوتم
 و تانایرج و ثداود مامت هکی و حذ هب دندرک
 و ی ناوج و تیلوفظ نارود رد هکی یایاضق
 اتس پنیا زا زین و رضاد نامز اتن آ زا سپ
 و همه ، دتفای مای و هداثفا قافتا تافون نامز
 ، دندومن دهاشم هفشاکم رد وم هب وم ار همه
 دنهاوخ هعیش تیعجرم هب هک دندرک دهاشم و
 مردی اهر انم ی لا ابر ب زین رخا رد و دیسر
 تلحر ایند زا ی یوخ الله تیا هک دنشکی م قلاص
 و لوه تددش زا تقونیا رد و ، تسا هدرک
 زین هفشاکم و دنوشی م دنلب هدجسد زا سرت
 دننکی مندهاشم ی زیچر گید و دوشی م عطق
 ی ارب ار هفشاکم نیا ی یوخ ی اقا موحرم
 هب ی تقو و دننکی م فیرعتی ضاق موحرم
 می م ساسدا ، دنسری م دوح تیعجرم هلاسم
 نیا زا و دندش تحاران ی ضاق موحرم دننک
 و دندومن ل ابقنسا و دماین ناششوخ باطم
 و دیدیسرتی من رگا» : دندومرف سپس
 و خزر ب ملع مامت ، دیتشگی من بر طضم
 می م دهاشم زین ار دوح رشد و باسد
 «دیدومن»

هېڅ یضاقي اقا زای یوڅ موحرم ضارعا قافذو ریوزت بابرا ی اوغا هطساو

ی اوغا و رهاظ لها هسوسو هناقساتم اما
ی اج هېار دوڅ ریثات قافذو ریوزت بابرا
دوجو هېناشیا سفنرد ی اهېش و تشاذگ
ارچت ساق دریسمنیا هچنانچرگا: هکدروا
هفشاکم نیا رد سرتو و تشحو تلاد دیاډ
هکدوشی ممولعم سپ؟! دوشدل صادنم یارډ
هکلااب ملعازا تساهدوب یرادشه تلاد نیا
مدرگن دی داو نیا درگو میامنبریسمنیا کرت
؛منک عافتکاش یوڅه رمزور و ی دااروما هېو
اذلف

و دندومند دما و تفری ضاق موحرم ابرگید
ت معذو ضیفن یا زا و دندرک مطبار عطقن اشیا ابر
دنتشگ موحرمی لک هب امطع

ت هجزا ناشیا می ماء ماقم و ت یصخش نیا
هشذخ و نعطی ارایار ی دحا هکتسا رهاظ
می مذ ناشیا هب تبسند مصرع نیا رد داریا و
دشاب

می کولسد درگاشد ناشیا، نطابت هجزا اما و
فراء، می مظعلا الله تبارک موحرم هُدشد تپیرت و
ن اوضر - می نلایرک دمحا دّیس، الله رمأب و لله اب
رد می نلایرک دمحا دّیس موحرم بتسا - هیلع الله
ی از ریم هک دوب ی ددردی ملع قو فت و ت هاقف
دوخزا سپار و اتّیجرم، کچوک ی زاریش
وا هبار مدرم و دوب هومذ ریرقت و عاضما
ناگرب و اسرد سلجم رد دادی م هلاحا
هزود رباکا و مظاعا لوحف و فجد هزود
می ملع و هیقف چیه: دنیوگ و دندومنی م تکرشد
وا اب هُرظانم و می ملع ثحب و هلباقم تردقار
لیلد و تجدهماقا تیفیک و هباطخرد و، دوبند
هب، دشیم هدرمش قطنم و ملع غباوند زا
وا می ملع قو فت و علائعا هب ی گمه هک ی روط
دنتشاد فارتعا و ناعذا

س فذ هیکزتو کولسد بتارم ریسرد دوخو
دنوخاً موحرم صخاشد و زرّیم هذملات زا
- هیلع الله ن اوضر - می نادمه ی لقنیسحلام
موحرم نادرگاشد نایم رد و، دشیم هدرمش
بتسا هدوبن انبلا بَرّاشم دنوخاً

فجد هزود ردی ضاق موحرمی غیلبت هویشد ود

رد ار شور و هویشد ودی ضاق موحرم
:دومذ جپورت و غیلبت فجد هزود

و عرش قیاقده تفرعم و کاردا هکنیا لّوا
فیلکت و ماکدا و می تّسد هقف هَنیمز رد هچ، عَیشت
نودب، نید لوصا و تاداقّعا هَنیمز رد هچ و
کولسد و ریسد هب می لمع مامتها و هیکزت و تپیرت

تحت درجت و تیلعف اُبترم هب لوصو و الله یٰلَا
فراع و لماک داتسا یریگتسد و تیاده و فارشیا
ناسنا هچره و ،تشاد دهاوخن ناکما لصاو
زا و دنک رتشیب عبانم و کرادم رد ار دوخه اُعلاطم
رد زاب ،دوش دنمه رهب یرتشیب تا علاطا و موع
هب و دنکی م تکر دوح یدوجو اُعسد هُدوحم
دناوتی من زگید یرفرعم یراهقفا و قوفام بتارم
رپس فذ تفرعم و کاردا اریز ؛دنک ادیپ یرسرتسد

ملاء بهت بسدس فذ درجت ن ازیم و رادقم ساسا
 درجت نیا هچره و ،تسا تایناتور و تادرجم
 و ی حوع بانم زان اسنا تشادرب و مهف دوشد تشید
 اذله ؛دشدها و خرتشید نید کرادم و تعیر شدن و تم
 موصعم زان دراو تشید کی تسان کم
 زان مادکره و میهد هئارا رفنود بهار ماسلا هیلع
 ی درجت و ی دوجو قفا بهترم قبط ربود نآ
 هتساد مه زان توافقتم و فالتخم تشادربودش یوخ
 دنشاب

ی لعحتفلام دنوخاً موحرم هرابرد هچنانچ
 مام کی رد هک دننکی م لقن ی داباً ناطلس
 ی سد بهار بهفیرشد هئیا کی ،ناضر کرابم
 اهنا زان مادکچیه هک دومن ریسفت فالتخم ریسفت
 .تسا هتسادن ی رگید اب ی طابترا

ن اوضر - ی ضاق موحرم زان هچنانچ زین و
 فیرشد باتکن اشیا هک تسالوقنم - هیلع الله
 لوان زان راب تشهاری ونعم ی ونثم لیدبی و
 بلطم رابره و دندرک معلطم رخا بهات
 تسدهب هتشدگ معلطم تفایرد ی اوسد ی دیدج
 .تسا هدمایم

ل اغتشا رانک رد سفن بینهت بوجو و موزا ی نید موع لیصحت به

رد طقف ی سفن درجت و ی دوجو هعدنیا و
 فارشا تحت سفن هیکزت و کولسد و ریسدرثا
 ؛دوشی م لصادلماک فرعاء و ی هلا ی لو
 و ضرفه زود ی لاضف و بلاط رب انهلغ
 سورد به ل اغتشا اب هارمه هک تسان بجاو
 و ریسد و سفن تیبرت و بینهت به ،ی مسر
 عافرع تاروتسد و همانرب تحت الله ی لا کولسد
 ملاوع فاشکنا اب ات دنزادرپد ی هلا ی ایلوا و
 مشچ اب راونا ملاء و ی بیغ قیاقد و ی بوبر
 به دنناوتب رس علاطا و سفن تریصد و بلق
 عبانم و عرشد رداصم و ماکح تاکلام ملاء

و دید ن آ اب و ،دندک ادیپ ی سرتسد ی حو
 دنگنب عبانم و کرادم هب علاطا و تریصد
 رظن فیلاکت و ماکدا هب هیواز ن آ زا و
 و زمر هب هرطیس و فارشا ن آ اب و دنزادنیب
 یرهاظ ماکدا و فیلاکت ءاروام قیاقدر زار
 فورعم تیاور رد هچنانچ ؛دنربد ی پ
 ماسلا هیلع قداص ماما زا تعیرشلا حابصم
 1.تسا هدش تلاد و مرشا بلطم نیدب زین

نیا زام ایماع یاههزود هزورما هناقساتم
 آدج دارفا هنوگنیا یاج و ،دنامورحم ی هلا تمعد
 و نید متشر نایوجشناد و بلاط نایم رد آدج و
 .تسا یلاخی هلا فراعم

مینکی مدهاشم هک تسا لیلد نیمه هب و
 ی نابم هب تبسن اهمهف و اهش رنگد و اهت شادرب
 توافتم ی دیحوت ی اهطانم و ی نید تاکلام و
 لئاسم و ی دابع لئاسم هب تبسن امش رنگد ؛دنا
 اب ن اگدنب طابتر ا و ی سایسلئاسم و ی عامتجا
 و رایعم رد هچنآ اب ی لک هب شیوخ ی ادخ
 و توافتم تسا هدش دراو رونا عرش رامضم
 .دراد ی وهام و یر هوج تنونیب

و هعماج نید هک تسا لیلد نیمه هب و
 و قمع لاد رد ی فاکش ایماع یاههزود
 تهج نیمه هب و .دوشی مدهاشم ی ورشیپ
 فلتخم راشقا ی رطف عقوت و راطنتا هک تسا
 و ناوج رشف صوصخالی ء ،هعماج
 تسا هتسناوتد ،تشرسکاپ و ریمضی فاص
 ی اهاضاقت و تابلاطم زا ی اهدندک عناقخ ساپ
 .دندک تفایرد اهدادیور و ثداو دل ابقر د دوخ

ی نادرگیور جوم هک تسا لیلد نیمه هب و
 عرش فیلاکت و ماکدا هب ی یانتعالی بد و نید زا
 ،دیحوت هیقار قیاقدر و ی نابم ندهاند اپ ریز و
 .تسا هعسوت و شرتسگل ادر د زور هب زور

1. ۱۶ ص ،تعیرشلا حابصم

م و ح ر م ل ا ث م ا م ا ی م ا ع ی ا ه ه ز و د ر د ر گ ا
ی ی ا ب ط ا ب ط ه م ل ا ع و ی ن ا ر ه ط ه م ل ا ع و ی ض ا ق
ل س ن و ع ل ا ض ف ی ا و ا م و ا ج ل م و د ن د و ب ی م
ی م ر ا ر ق ز و ر م ا ت و ه ب م و ن ا ر ی د و ه ت ش گ ر س
ی گ ت ف ش آ و ی ر ک ف ی ن ا م ا س ب ا ن ی ا ر گ ی د ، د ن ت ف ر گ
ر د ، ش و ر و م ا ر م ر د ی گ ن گ و ی ج ی گ و ی ح و ر
و ن ا و ج ل س ن ص و ص خ ل ا ب م د ر م ه د و ت ن ا ی م
1. ت ش ا د ی م ن د و ج و ا م ی و ج ت ق ی ق د

ه ی م ا ع ی ا ه ه ز و د ه ج و ت م ه د م ع ل ا ک ش ا

ت س ا ن ی ا ر د ا م ی ا ه ه ز و د ل ض ع م و ل ا ک ش ا
ف ی ل ا ک ت و م ا ک د ا ل ی ص ح ت ه ب ه ک

1. ۳۱۱ ص ۳، ج ۳، راونای ع ل ط م ه ب د و ش ع و ج ر ر ت ش ی ب ع ل ا ط ا ت ه ج

ی م یرهاظ عبانم و کرادم ساسا رب
 و ءاروام تقیقد و میطبر تییحد به اما ، دنزادرپ
 ما کدش یادید و ل زنت رسد و فیلاکتن یا ءدرپ تشپ
 دناوتی م هک ی زیچ نامه آقیقد ؛ دنرادن ی هجوت
 و یرطف ی اهل او سد و اهاضاقت و تابلاطم خساپ
 راو خشباً زا ار نانا و دهدب ار زورما ل سنق حبه
 دیامذب اریسد عیرشت و یحو

دایقنا و ضحمت عاطانامز رگید هزورما
 ی اهدیابذ و دیاب به رگید و ، تساه تشنگ مات
 ، تیفیک ره به و وحذر هبه عرش نایدصتم
 زجریسمنیا رد ن دومید و ، دوشی منی هجوت
 هجیتتاهت صرف نداد تسدزا و تقوع بیضت
 نامز هزورما . تشاددهاوخذربرد ی امرمژو
 و دیابق ابظنا نامز ، تسال او سد و شسرپ
 ی نلاقع لوصا و یرطف نیزاوم اب اهدیابذ
 مهفو و اهل قع ن دومذ راهم و ن تسب نامز ؛ تسا
 به ی ااهش سرپی ارب دیابو ، تساهدمآ رسب اه
 ی اهدننک عناق خساپ ناو جل سن و مدرم قح
 ش یوخی هلا دهعت و تلسر به میناوتد ات میباید
 . میناشوپدل مع ءماج ی دودد ات

و اهی یابطاط هملاء و اهی ضاق الله تیا
 نیا داجیا و ءایحا ی ارب اهی نار هط هملاء
 غیلبت و تفرعم و مدع ءصرع رد مدق ، تنس
 ی ادن به و دند خساپ ااهش سرپ نیا به ات دنداهن
 مهفو و اهل قع به و دنیوگ کیب ناناو جت رطف
 افسد و رون نانا ش یلا آی بو کاپو فاصدی اه
 ن اشورخ ءمشچ زا ار اهنا و دنشخب تیلعف و
 ار تیاده و قح ریسم و دنزاسد باریسد دیحوت
 دننایامذب نانا به

ه رس سدق - ی نار هط هملاء ام دلاو مو حرم
 : دومرفی م -

و میتسه هچ میمهفب ات میتفر هزوح به ام
 دیابذ و دیاب اب دناوتن رگید ی سکا ات ، میتسه ی ک
 تساوخوا ءقیلسه ک ی ریسم و هار ره به ار ام

شاهدارا هک یاهاریب و هژد ره هب و دناشکب
«دزاسه ناور دوخل ابند هب تفرگ قلعت
فجنه ژو درد فده نیا ابی ضاق مو حرم
طوهی بو دعتسم نیدهتجم هیکزت و تیبرت هب
هب انتعای بو شیلای بو قداص و صلخم و
قیرط عناوم و تأیر ابتعا و هیناسفد تاقلعت
تیبرت ی نادرگاشد و ،ت شامگ تّمه الله ی لای
هک دومد

و لهج تاملظ رد ن اشخرد ی اهر اتسد مادکره
یاهی کیرا ترد اشگهار ی غارچ و دنتشگتیاوغ
تلاضد و ترید و دیدرتو کش

ی داهلادبع ديسد الله تياً موحرم دنیوگی
ی درم آقد هک - هیلع الله تمحر - یزاریش
:دومرفی م دود دوهش و ی نعملها و هتسراو
ی ضاقی اقا ن ادرگاش زار فذکی ت داهش»
هتفریذپ هقتل داء دهاشد رفذود ی اجابنم دزن
«میامنی م دامتعا ن ادبنم و دوشی م

دیحوت دوشنم و شور ابی ضاق موحرم
ثحب و یوزوحدسوردنورد هبار نافرعو
موسر و نونف و ، تخاسد دراو ی تنس یاه
و ن آرق ریسفت قیاقد اب ار فراعتم ل وادتم
مهردی رظذ نافرعو و هیلعتم تمکدی نام
دمجنم و درس و ناجی ب بلاق هب و ، تخیمآ
شخبناج هحفذ و تاید حور ، یرهاظ مولع
ار ی دیحوت قیاقد و دیدتیلایو ی ازفاحور و
؛دومذ قیرزت یوزوحد نونف و مولع دبلاک هب
هب ن اوتی م ن آ تاگرد و راثا زاهک ی وحن هب
هملاء تافیلأت و اهسیردت و تاتحابم
و ، دومذ هجوت مق ایملع هزود رد ی یابطابط
تمتاذ ن اونع دیاب آقد هک - نازیملا ریسفت
موحرم راثا تاگرد زاهک - دراذگ ن آ ربریسافتلا
دوشی م هدرمش ی ضاق

هجوت - هیلع الله ن اوضر - ی ضاق موحرم
هب ایمسر مولع رد فرصل غوت زار هزود
قمعن آ هب و تخیگناربتیلایو و دیحوت تمس
اهتفلاخم اب هار نیاردهچرگ ؛دیشخبناج و
و ، دیدرگ ورهبوراهی راوشد و عناوم و
اهتبوعد و تاقیضت نیارباربرد هراومه
راوتسا هوکنوچاهی درخیب واهی ساپسانو
دنامبر ادیایو تباثش یوخ جاهنم و عضاوم رب
دادنهار دوش هب ی ساره و

طسوت دهتجم و زاتم ن ادرگاش باختنا هدا

ی ضاق موحرم

هزود رد ناشیا مود شور و هویشد اما و
هذملاترثکا باختتا، زاتم نادرگاشد تیبرت و فجن
و مّسم نیدهتجم هرمز زا شیوخ نادنمتدارا و
تایصوصذ زا هاسم نیا و .تسا هدوبن یطبتسم
و ،دوشیم هدرمشد ناشیا ی تیبرت یاهی گژیو و
:تسا هدوب زیچود باطم نیا لیلد

لماک داتسا هب درگاشد میلست و تدارا :لاوا
 هک دراد ی مزاول و تاعبتاً اعطق ریگتسد ی برم و
 رماوال ابقر دضحم و لماک دایقنا و تعاطا انامه
 دهتجم دلقم، درگاشد هچنانچ و دشابی م و ای هاو نو
 راطنا اب دوز عار آ و اواتفرد اسب هچ، دشابی ریگید
 ضقانت و ضراعته شیوخ دشرم و ی برم عار آ و
 و داشرا رد لاتخا بجوم و دشاب هتشاد دوجو
 تیاده و داشرا ملاء اریز ؛ دشدهاوخ ریگتسد
 ،تسینع ضو و لعج و مهوت و رابتعا ملاء ،کناس
 داتسا و ،تسا رملا اسفند فاشکنا و قیاقد ملاء
 هب هیفخم قیاقد روهمظ و فشک زا دناوتی مذ
 رظن اب رذن کی ی اوتف و ی ار تفلخم هطساو
 راجد درگاشد اعبط و ؛ درادرب تسد شیوخ بناص
 اب کناس ریگید و ،دشدهاوخ ی گتشرسد و تریح
 .تشاد دهاو خرب مدق زا مدق ماهبا و دیدرت و کش

روما مامز و دشاب دهتجم کناس رگا اما و
 ریگید ،دشاب و ا دوز تسد هبل مع و فیلکت
 دیامذ راتفر هنوگچ هک دیمهف دهاوخ اجنیا رد
 و هار هچ زا ار رما عقاو و عرشد تقیقد و
 ی یاج رد هک دنادی م و ؛ دنکل اصحتسا ی عبثم
 و ی عطق عقاو فاشکنا و تسا رذن و مدع هک
 و نیمخت و نّظ هبل مع ریگید ،تسا ی تب
 1. تشاد دهاو خنی یاج رهاوظ

و شور رد دهتجم باختنا ریگید لیلد :اینان
 هک اجناً زا دهتجم هک تسا نیا ی ضاق موحرم مارم
 تاکلام و دعاوق و رارسا و ی نابم و عرشد رب
 عناوم زا دناوتی می ماع درفزا رتهب ،دراد فارشا
 زا ار هار و دسانشب ار کلاههم و درنگب قیرط
 عانتعا ناسانذ هسوسو هب و دهد صیخشته ههاریب
 زا ار ی سنا نیطایش رکم و س یلبا سیبلت و دنکن
 زا ی رایسب هلاسم نیا رب هچنانچ ؛ درادرب هار رسد
 دمحم خیش جاد الله هتیا موحرم هلمج زا ناگزیب

1 رارسا هب دوشد عوجر بلطم نیا نوماریب رتشیب علاطاً تهج
 ۲۵۳ ص ، ۳ ج ، توکلم

جیرصت - هیء الله ن اوضر - ی نادمه ی راصنا داوج
دناه دومرف

ل فاحم و س لاجم مامت رد ی ضاق موحرم
ار همه و دزی م دیحوت زان خست طقف

رد للاقْتسا و تینانا عفر و دیحوتی وسد هب
 هلسم نیا رب هتسویپ و دناوخی م دناوخذ ربارب
 ی دوجو راثا و تانوئش هممه هک دیز روی م دیکآت
 هبار اهنیا دیابند هذب و تسا دناوخذ ایحانزا دارفا
 درانگب دواخ باسد.

رارق دارفا روفذو نعط دروم ظاحن یدبو
 ناشیا لز نم هب صاخشا دما و تفر ، تفرگی م
 زای رایسب و ، دوب هتفرگ رارق رظن ریز
 اب دروخر ب تراسج و تارج هک صاخشا
 دنتشادذ ار نارسدوخ و ناهلبا و نارظنهتوک
 لز نم هب سانشان روط هب رسد رب ابع اهبش
 دروخر بی اربو ، دندومنی م دما و تفر ناشیا
 ردی ضاق موحر م اب رابکی دوبی فا ک دارفا اب
 و بلاط هیر هشد ! دنیا مندی سرپل او حان اء
 هدش عطق دنتشاد طابتر ا ناشیا اب هک یلاضف
 یراوشد و تشیعم قیض رد ار نانا و دوب
 دندادی م رارق فالتخم یاه

فراء ریغ و لله اب فراء نیب هدمع قرف

رد فراء ریغ و فراء نیب قرف ، یرا
 دنادی م ادخ ن آزا از زیچ هممه واکتسا نیا
 تاولعم و لاء و تائبسم و بابسا مامترد و
 ی تسه ادبم هب طقف و طقف لئاسو و طئاسو و
 و حدم و شیاتسو و دم و تسا رصاب و رظان
 نیا زا و ، دنادرگی مر ب ادخ هب طقف ار اءانث
 درانگی مندی قاب دواخ یرب یرثا رگید تهج
 دواخ یرب ی غیلبت و دیوگی مند دواخ زای نخسو
 توعد دواخ یوسد هبار مدرم و دهدی مند ماجنا
 زال فاحم و سلاجم رد دهاوخی مند و دنکی مند
 و دنیا مند و ا زای حدم ای و دوش هدر بی ماندا
 ای و دنک اعد و ا تحصد و ی تملاس یرب ای
 و هینیسد ای و ی نامزاس و اندرب و ا زای مسا
 دند رارق ی جسم

از زیچ هممه هک اجنا زا فراء ریغ ی لو
 تانوئش زا دناوتی مندا عبط دنیبی م دواخ ن آزا

هدیدان ار اهنآ و درنگبش یوخی دوجو رانآ و
دهاوخی م فراعس کع رب ت سرد و ،دریگب
رد ،دوشدرهاظ و امسر و دشاب و امسا اجهمه
ل فاحمرد و دننکاعد و ای تملاسد یارب س لاجم
و لیمز ،دنیامندای و تافرصد و رانآ زا
مامت رد مکلبد هاوخی مندوخ یارب ی نیرق
و درفتی وزرآ و تساوخش دوجو رشارشد

و دراد نایرج و نایرسد ندوب نانعلاق لطم
و دیحوت هار :تسا هار ود نید قرفم نیمه
ی ناسفندی اهاوه و رثکت و کرشد هار و ،تیدوب
ر ابکتسا و تینانا و

و عافرع اب ماوع هکتسا تهج نیمه هب و
و دنافلآتخا و زیتس رد هشیمه ی هلا ی ایلوا
ار ناشنانخس ندینشد شوگ و نانا ندید مشچ
اهنا هناقشم حئاصنو زغذت املکزا و ،دندراد
ی م ی دارفال ابند هب و ،دنشابی م زیرگرد
نیمآت ار ناشلیم و تساوخ دنناوتب هک دندرگ
نانا ی ناسفنت آیند و هساف آرازا و دنیامد
هحصن اشمارم و تساوخ هب و دنیامد تیامد
هتشادن ناشفلاخ ی اهراک هب یراک و دندراذگب
لیوات و هیجوت ار اهنا ی عون هب هکلب ،دنشاب
نسحتسم نانا دزد ار هحیبق روما و ،دنیامد
دندراسد

دیحوت ریسم شنادرگاش هب ی ضاق موحرم
لابق رد هفرصد تیدوب هار و تخوما ی م
اب هلاسم نیا و ،دادی م ناشد هقلطم تیبوبر
دوبذراگزاسد و افارطا جراد و چنار روما

نادرگاش هب ی گدازآ و ی دازآ حور چیورت ی ضاق موحرم طسوت

رد ی گدازآ و ی دازآ حور ی ضاق موحرم
و علاضف نایم رد ار ی ملع لناسم و ثحب
زج - ار نانا و .دادی م شرستگ هزود ی املع
وامکنک و رگشسرپ - عقاو و ق د ربارب رد
موصعم ربارب رد زج - ی فقیدد و ،دومنی م
و لصف و ملع لها هقبط ی ارب - ملاسلا هیلع
شور نیا و .تشاذگی مذ ی قاب دارفا ریاسد زیند
ناشیا هشد تبیرت هذملات و نادرگاش نید رد
هب فلتخم عماوج و هیملع ی اهاهزود نایم رد
دنام ی قاب راگدای

ی دانتسا - هیلع الله ن اوضر - ی ضاق موحرم
و ل اوحا هب تبسند ریصب ی ربهار و ریخ

ش یوخن ادرگاشد تایضتقم و تایصوصذ
هملاء مظعم دلاو موحرمة چنانچ؛ دود
:دومرفی م - هرس سدق - ی نارهط
تکررد ار نادرگاشد ی وحنه بن اشیا»
رما ای و هضراء چیه هک دروآی م ریس و
و ،تشگی من دراو اهنا رب فراعتم فلاخ
و مار آل اح ن یع رد ی لو عیرس ی ریس

تّيعماج به هلاسم نيا و ؛دنتشاد هنيئامط اب
 تعسو و ردصه معدو و حور و لمعو و يلمعو
 ليدبي بدرگاشه کن انچه . تشگي مر بن اشيا سفند
 - دادد مشاه ديسد جاد ترصد ش زاتم و
 :دومرفي م - هيلع الله ن اوضر

ملاسا ردصزا يضاقمو حرم تّيعماج به”
 «»!تسا هدمايذ ي سک نونک ات

هطساو به کلاس سفند کيرحت و قيوشد نيد ايلوال اوحد اعظام

بجوم نيد ايلوال اوحد رد اعظام و عبتت
 حلافو و لعادت مسد به سفند کيرحت و قيوشد
 زاب يويند تارثک به قلعذرا ار ناسنا و تسا
 بلقر بار س دق ملع اعخفد و حور و درادم
 ناطيشد سواسو زا و دناروي مناسنا ريمضو
 .دندارگي مرود الله يوسام به لغتشارد
 اهباتک زا يضعب رد هزورما الله دمحب
 و تسا هشد رشتنم يضاقمو حرم زا يبلاطم
 رد ناشيا تلامد و فاصوا زا ي دودح ات
 و تاکنذ زونه ي لو ،تسا هتفرگ رارق س رتسد
 هشدن شور مومع يارب هک تساي فنارظ
 تفرعم و علاطلها هراب نيا رد و ،تسا
 قح دياب ي هلا لجر نيا تيصخش به تبسند
 و شوگ به ار اهتفگان و دنک ادا ار بلاطم
 .دناسر بتفرعم ي داو ناگشت ناج
 :هک اجنا زا و

و تشادرب و مهف ساسا رب ي صخش ره
 خيرات اب ،دوخ سفند تايونم و ضار غالامعا
 سونام لله اب يافرعو ي هلا ي ايلوا تشذگرسو
 شجنس رظنم و هاگديد زا و ،دشاب ي فولامو
 ار نانا تلامد و راتفگ و لامعا دوخ سايقو
 و اجبه هچ سپ ؛ديامنم قيقت و ي سررب
 زا هصرع نيا رد ناسنا هک تسا راوازد
 ،ي هلا ي ايلوا و ناگرزبتاناييد و بلاطم

و دیامند هدافتسا للہاب یافرعل او حابہ تبسند
و قیقحت رایعم ار نانا شجنس و تواضق
تسالاجمن یارد اریز ؛ دھد رارق دوخ قیقدت
ن آہک

تآیند و ضارغا، رصاقش نیب و مهف) ت فآ و د
هکنانچ باطم و ،دوب دهاوخذ لاجم ار (ی ناسفند
دیدرگ دهاوخذ هئارا تسه و هدوب

هملاء الله قیاً موحرم منومذ باب زا
هب دندراد ی باتک - هیاء الله ن اوضر - ی نار هط
تموکید ی ایحا رد ناملسم درف هفیظو ماند
نشور ناسنا ی ارب باتک نیا هعلاطم .ملاسا
تموکید م اوق و ش یادیپ رد ناشیا هک دزاسی م
هدنک نیعت و ی ساسا شقذ ناریا ی ملاسا
نیعظم زا ی رایسب باطم نیا رب و ،دناه تشاد
رد هچنانچ ی لو ؛ دندراد فارتعا و رارقا
ناریا ی ملاسا تضهذ ی خیرات بتک و تافیلأت
هدرب ناشیا زا ی مساً لاصا ای ،دوشی م دهاشم
اجود ی کیر رد لامجا و حذ هب ای و تسا هدشن
تسا هدمآ ن ایب هب

ل اوحا حرش رد رضاد ه عومجم نیودت تیفیک

هیاء الله ن اوضر ی ضاق موحرم

- هرسد الله سدق - ی نار هط هملاء موحرم
هب دوخذ هعوبطم ریغ و هعوبطم تافیلأت رد
ی هلا ی افرعو ن اگزر بزای اهر اپل اوحا حرش
ار نانا تاید خیرات زا ی الهمش و دناه تخادرپ
فراع ل ا د حرش هلمج زا هک ،دناه دومذ و گزاب
الله قیاً هملاء تر ضد ل صاو کلاس و ل ماک
الله سدق - ی یابطاطب ی ضاق ی اء دیس ی مظعلا
دشابی م - هرسد

نیا زا تسا ی بلاطم ،رضاد ه عومجم
- دلاو هملاء تر ضد طسوت هک ی هلا فراع
هب ناشیا ی اهگنج و اه باتک رد - هرسد سدق
نادرگاشد زا ی ضعب و ،تسا هدنام راگدای
زا سپ و دنتخادرپ ن آ عمج هب دلاو موحرم
رارق هضافا و هدافا ضرع مرد حیقنتو بیترت
ی ارب ن آ رد ربذتو هعلاطم هک ی بلاطم ؛ دنداد
اصوصخم تیارد و تفرعم ل ها هبطاق
رادرو خرب ی یازسب تیمها زا عاملع و علاضف

ناید و ملق زابلاطم نیا هکنیا هژیو هب .تسا
ی نارھط هملآ الله رمأب ملآ و للهآب فراء
یرگید ناتساد دوز هک تسا هتفرگ تآشد
زا هکی فراءعم و بلاطم تسا یعیبط و ،تسا
هب ی اهنآگید فراء نینچ لآد ح ر ش رد ملق نیا
ادخ هار ناگدنیو پ و ناوهر هر یارب هدنام یاج
1. نیتم و نیمثتسا ی اهنیجنگ

هبصم ود زینریقدنیا زانامد هتفگان
یضاقمو حرم صئاصذ و لاوچار

1 هب دوش عوجر ناشیا ت لاوچار نوماریپ رتشیب علاطا تهج
دیس جاد الله قیا هملآ ترصدت یصخش زای لامجای نامدن ازور فرهم
قیگزلا هسفن الله سدق ی نارھط ی نیسدن یسد تمحم

مارم ابدشور نیا قرفو ناشیا ی تیبرت هوشو
 رارمتسا ی للاء به که دش ماجنا ءلاو لها بتکم و
 قیفوت اب تسا دیما اما ، دیدرگ فقوتم نآ
 رد و دباپ رارمتسا بهخاصم نآ راگدرورپ
 نیا ظاحط نیدب . دریگ رارق نادنمهقلاء سرتسد
 لواحا هفلوم هرو دلوا دلجن اونء به ار هعومجم
 سّدق - ی ضاق موحرم هسردم و بتکم نیبیت و
 قیفوت نآنم دنوادخ زا و میهدی م رارق - هرس
 ار گرزب نآ جهنم و مارم زا یورپ و عادتها
 بهمرک و هّنب ، میراتساوخ

ی ایلوا ریاسل اوچارشده بتبسن الله عاشن ا
 فطلاه ؛ دش دهاوخ مادقا ملقنیا زا زین ی هّلا
 راگدرورپ قیفوت و

مّرکمال اوّش متفه و تسید هعمج زور
 مقهّبیط هدلب ۱۴۳۳

نسحم دمحم دّیس بهر وفع ی جارلا انا و
 ی نار هط ی نیسح

لأوحا حرشو و هماني گدنز

میحرّلا ن محرّلا الله مسب

بناظم یرواع مج زا ی نارھط ہملاء فده
ی اء ديس جادن افرعلا و قحلا ءياً زا هدش ل قد
هیدء الله ن اوضر ی ضاق

ن افرعلا دنس و قحلا ءياً ل او حارد ر یق د نیا
، ر یصبا هیقلا ، ی ربکلا الله ءجد و ی مظعلا الله ءياً
و ی هلا ا میکطا و ، قلقما رعاشلا ، ی وغللا بیدلا
، لله اب فراعلا و میظعلا ثدحملا و ریبکلا رسفملا
هنم مدقتن مل لب ، هرصد و هنامز ی فدحولاً دیحولاً
ازریملا ديسلا ج احلا ، ریخت و الله ءاشن م لا ا ر خا ت و ا
هتبرت الله س دق - ی زیربتلا ی ئابطاطلا ی ضاقلا ی اء
بتکرد هچ - اهت ج ز ا فاتخم ی اها ج رد - ءیکزلا
رتا ف رد هچ و ، هعوبطم ریغ هچ و هعوبطم
ار ی اهنقتم و هملمس بناظم - اهگنج و اهت شادداپ
م اهدومذ رکذ ، دوب ه ديسر ن یقید روط هب ر یق د هب هک
س پ ل اسد راهچ ، فرشاً فجن هب ر یق د دور و هچرگ
ن ادرگاش ز ا هچ اما ، دوب ديس ن ا ل احتر ا ز ا
ز ا هچ و فجن رد تايد ز ا دعبن اشیا ل ص فلا ب
ديسلا الله ءياً ءملاء انذلام و انداتسا صوصخ
ءدلب رد - هسفن الله س دق - ی ئابطاطلا ن یسحلا دمحم
هک دوب مسم و ن قتم ی ردق هب ، مدوب ه ديش مق هبیط
دوختیور و عامتسا و روضد و هدهاشم م ک رد
دوب ی ضاق مو حرم

زای ضعب [۱۸ گنج] اجنیا رد کنیا
 مروآی م ماهتشونذی یاج رد ل ا د ه ب ا ت ه ک ا ر ی عیاقو
 رد ت ب ت ر م ی ل ا ع ن آ م س ا ر ک ذ ع ض ا و م ه ب س پ س و
 ه ر ا ش ا ه گ ن ج و ه ع و ب ط م ر ی غ و ه ع و ب ط م ب ت ک
 ه ک ی ن ا س ک ا ی و ر ی ق د ص ا و ذ ی ا ر ب ا ت ، م ن ک ی م
 د ن ه ا و خ ب ا ی و د ن و ش ع ل ط م و ا ل ا و ح ا ز ا ر ت ش ی د د ن ه ا و خ ب
 ، د ن ر و آ ر د ش ر ا م گ ن ه ب ا ر و ا ل ا و ح ا ز ا ی ح ر ش د
 م ط ع م و م ر ک م ر د ا ر ب و د ن م ج ر ا ر و ر س ن و چ م ه
 د و ط ل ا و م ل ا ع ل ا م ل ع ل ا ، ر د ق ی ذ د ن م ش ن ا د ت ر ض د ، د و خ
 ف ر ش د ه ن و م ن د و ، ر ا و گ ر ز ب ر د پ ر ر س ب ح ا ص د ، م خ ف ل ا
 ی ا ق ا ب ا ن ج ، ر ا د ق م ی ل ا ع د ی ق ف ن آ ج ا ه ن م و ت ل ی ض ف و
 ا ل ل ه ل ا ط ا - ی ی ا ب ط ا ب ی ض ا ق ن س د د م م د ی س ج ا د
 م ی ط ع ل ا ه ف ل س ا ی ق ب ن م ا ر ی خ ه ل ع ج و ف ی ر ش ل ا ه ر م ع ی ف
 - ت م ی ر ک ل ا ه س ا ف ن ا ض ن ا ف ن م ن ی م ل س م ل ا ع ت م و ا ن ع ت م و
 و د ر ی گ ر ا ر ق ن ا ش ر ظ ن م و ی ا ر م ر د ت ا ج ت ش و ن ن ی ا
 ت ی ا ن آ ه م ج ر ت و ل ا و ح ا ح ر ش ه ب ، ل ی ا م ت ت ر و ص ر د
 ۱. ه م ر ک و ه د و ج و ه ن م ب ؛ د ن ی ا ز ف ی د ی ه ل ا ر ی ب ک

ی ض ا ق ا ق ا ی ا ع د ی س م و ح ر م ل ا و ح ا ح ر ش ی ن ا ر ه ط گ ر ز ب ا ق ا خ ی ش ط س و ت

ل ا و ح ا ح ر ش ر د ی ن ا ر ه ط گ ر ز ب ا ق ا خ ی ش
 : د س ی و ن ی م ا م ت ح د د ر و م ت ی ص خ ش
 ا ز ر ی م د ن ز ر ف ی ض ا ق ا ق ا ی ا ع ا ز ر ی م د ی س «
 ، د ه ت ج م د و ب ی م ل ا ع ، ی ز ی ر ب ت ی ی ا ب ط ا ب ن ی س د
 ی ذ ۱۳ ر د . ل ض ا ف و ی ق ل ا خ ا ، ع ر و ا ب ، ی ق ت م
 ر د . د ش ه د ا ز ز ی ر ب ت ر د ق . ه ۱۲۸۵ ل ا س ه ج د
 ا ز ر ی م و ش ر د پ ز ا ز ی ن و ل ا ض ف ی ض ع ب ز ا ا ج ن ا
 د ی س و ل ن ا س ر ه ی ش ا د ب ح ا ص د ی ز ی ر ب ت ی س و م
 . د ر ک ی م ل ا ع ه د ا ف ت س ا ، ی غ ا د ه ج ا ر ق ی ا ع د م م
 ر ا پ س ه ر ف ج ذ ی و س ه ب ق . ه ۱۳۱۳ ل ا س ه ب و
 ل ض ا ف د م م ل ا و م ر ض ح م ز ا ر ه ش ن آ ر د و د ش

۱. ۲۹ ص ۲، ج ۲، راونا ع ل ط م

خیشد، ی ناقمام ن س د تّمحم خیشد و، ی ناییرشد
ازریم و ی ناسارخ دنوآ، ی ناهفصا اُعیرشلا
،لوصا، هقفر د و درب اهر هب ی لیخ ن یسد
زا زین. دش رهام و ص صختم ریسفت و ثیدد
م اعلها نید و دمآی م رامش هب قلاخال اجر
عوضوم نیارد و دود فورعم ی گژیونیا هب
زین

و نادیرم و نادرگاش و درکی م سیردت
تشدای نامزلام

رد فجنه و او و نم ترجه که اجنا زا
مایلاً میدق زا و دانفا قافتا (۱۳۱۳) لاس کی
طابتر او اب ماگنه نامه زا و متخانشی م او
همادا نانچمه لاس اهد ام ی تسود ، متشاد
و میقتسم دود شور و هرید رد او ؛ تشاد
دوب فیرشدی درم آتاذ و میرکی قلذی اراد
به ۱۳۶۶ لولاً عیبر ۶ بهنشر اهدچ بشد به
ماقم کی دزد ماسلای داو رد و دیشکرپ سدق راید
به فیرشلا هجر فی لاعت الله لّجء ی دهم ترضد
دشد هرپسد کاخ

ات زاغاً زاتسا هتشون ن آرق رب یریسفت
باتک^۱، ﴿مُّهَرِّدْ مٌ لِّلَّهِ لِقُ﴾ :ماعنا هروسد ۹۱ هیأ
شردپ . ماهدیدنم که دراد مه یرگیذی ماه
و ،تسا هتشون یریسفت زید (۱۳۱۴ ی افوتم)
تیب هراومه میدق زا نانا تیب ی لک روط به
۲» .تسا هدوب اوقت و لصف

یضاق موحرم اب ییابطاط هملاء موسدّج تسای کی

ن اشبسنه به عجار ییابطاط هملاء زا
:دندومرف^۳، مدرکل اوّس
ازریم جاحد موحرم موسدّج اب نم موسدّج»
لکش نیدب نم هلسلسد نوچ ؛ دنرفذ کی یضاقی لء
دیسلا نبدّمحم دیسلا نبدن یسد دّمحم دیسلا :تسا
دّمحم دیسلا نبد رغصا ی لء دیسلا نبدن یسد دّمحم
یضاقی قت ازریم نامه ی قت دّمحم دیسلا نیا و ؛ قت
جاحد موحرم که تسای یضاق دّمحم ازریم دنزرف
دّجار او یضاقی لء ازریم

۱. ۹۱ هیأ زا ی تمسق (۶) ماعنلاً هروسد ۱

۲. ۱۵۶۵ ص ، ۴ ج ، رشبلا عابقت

۳. ۸۰ ص ، ۲ ج ، راونا ع لطم

و أعیج مهمحراً مهلاً. تساهدرمش دودخ مؤس
هلاً و دمحمب، یئابطابلاً اندیس رمع لوط
^۱ «نیرهاطلا

یضاقة موحرم نادنزر ف و تاجوز دادعت

ی ناچوق س آبع خیش جاحد الله قیاً موحرم
:دندومرف

رد مادکره و، دنتشاد لایع راهچن اشیا»
ن اوارف دلوا همه زا و دنتشاد تنوکس ی لز نم
دودحاً عومجم و رسپه نذت و فهاگذه و؛ دنتشاد
ن اشیا ی صخش قاطار د و؛ دنتشاد دلوا ت سید
ی مذت فای ی زیچ ادبا ی ئامر خ ر یصد زا ریغ
^۲ «دش

یضاقة موحرم تاجوز ددعت آء و تمکد

هک تشاد ی اءعد نینچ یضاقة موحرم
ن اشیا ت لایع هتبا؛ دنکرایتخا هددعتم ت لایع
رتخد ی کیهک دوشنر و صت و تشاد ی تاهج م
نیا زا شید هک ... ی رگید و دوب ن ایرپ ماشد
داد طسب ار بلطم ن او تی مذ

ار یضاقة موحرم هئاسم هک ی دارفان آ
ی اجهرگا هک دننادب، دندهی م رارق ک سمتسم
ی مذ جاودزا ههنزن آ اب دندوب یضاقة موحرم
ن آ اب ادخ ی ایلوا و افرع هک ار ی لمع! دندرک
لئاسم زا رود هب و افسد و صلاخا ملاوع
تینار و نس اسار بو ی ناسفندی اهاوهو ی ناسفند
ت هجی ب دیابند، دندهی م ماجنا ن طاب ی افسد و
اب و میهد رارق دودخ ی اهراک ی ارب ی ابعلم
طلختسا سوهو ی وهاب هتخیمآ هک ی اهراک
لزانت نامدودخ درد ار اهنآ و مینک جزم و
ت نایذ هکلب؛ تسیند حیحصد هئاسم نیا. میهدب
ی لئاسم هئربت و، ن اگرزب مارم و بتکم هب
ق قحتی ناسفند لئاسم و ی وهس اسار ب هک تساه
دبایی م

۱. ۱۹۳ ص ۲، ج، راونا ع لطم

۲. ۳۵ ص، رصم نامه

ردی لو، دندوب روط نیای ضاق موحرم
می (ی نارھط ہملاء) اقا موحرم لاد نیع
:دندومرف

هک تشادی اعمسنینچنیا می ضاق موحرم»
«دنکب ار راک نیاتسناوت

ار ی راک نیچنیا اقا موحرم دوزار چسپ
ناشیا تیعقوم و تیعضونوچ!؟ دادنماجنا
و تیعقوم، تشاد توافتی ضاق موحرم اب
دوب ناشیا رد هک می تایصوصذ و تیعضو
طابترا هؤحن صوصخب؛ درکی مناضتقا
و درکی مناضتقا دنتشاد هک می لئاسم اب ناشیا
:دنکب ار راک نیاتساوخی من ناشیا

نم دیاب هک تسا می بلاطم و ایاضق اهنیا
می سررب ار لئاسم و دیجنس عومجما تید
:دیسر می حیحص تشادرب هب ناوتب ات درک
بناوج و فارطا هب هجوتنودب ار می الهلأسم
هب و نتخادنا نییاب هب ار رسو، نداد ماجنا نآ
ناونع هب طقف و، داب اداب هچ ره و نتفر ولج
،ن دومن لمع تسا هدرک للاح عرش هکنیا
ار لئاسم دیاب ناسنا هکلب. تسا طلاغ لاماک
اجکیرد؛ دنک می سررب باتک و باسد قبط
کیرد، تسا بحتسم اجکیرد، تسا بجاو
مارحاً لاصا اجکیرد و تسا هورکم اج
می دوجو هب می دج الهلأسم هک می یاجنآ رد. تسا
هک مییوگب میناوتی من و تسا مارح، دروا
کی هب و وحن کی هب ار ایاضق هامت ناسنا
¹ دنک هاگن مشچ

می ضاق موحرم تشیعم ترسع و می تخسناید

می ناچوق سآبع خیش جاحد الله قیاً موحرم]
: [دندومرف

لزنم رد هک دشن هدید ادبا می ضاق موحرم»
مرگی اهناتسبات رد، دنرخب هومیم دوزی ارب

¹ جاحد الله قیاً، الله می لا کولسد و ریس می نام، توکلم می اوآ رازفا مرند
۱۰. هسلج، می نارھط می نیسد ن سحم دمحم دئیس

یضاق موحرم گرزب هذازاقآ زا ناشیا
بهک دندرک لقذ (هر)

هرجد بهکی دنده هؤسردم رد مردپ ی زور»
دندما ناشیا لزئم کیزا. دندوب هتسشن دنتشاد
تفذل وپل لزئم غارچ یارب بورغ ماگنه و
رد. تسینل وپ: دنتفگ ناشیا، دنتساوخی م
تفنو دندما ناشیا رگید لزئم زا ماگنه نامه
تسینل وپ: دندومرف ناشیا، دنتساوخی م
یگدنز عضو مکنیا! ردپ یارخا: متفگنم
، یاهتفرگ هرجد هؤسردم رد دوخ، دوشی م
ی غارچ و اذغ نودب [ار] دوخل لزئم لها
ادا ی دنتاب یپرد ی پار تاملک نیا؟! ی راذگ
م. دومن

بهک دندومرف تملاسم ل ادا ادعب ناشیا
ردنکی لاذتسا هرجد رد بهک ار² هتک نیا
!دما دهاوختسد بهل وپ اجنا
سپس، مدرک بّجعت ماک نیا زا اودب نم
؛ مدش هتکی یاهر اپ ذغاک ندرکی لاذل و غشم
به ی زیچ مدرکی لاذار همه مکنآ زا سپ
ل وپ اجنیا: مدرک ضرع [و] دمایندتسد
تسیند.

!نکی لاذمه زاب: دندومرف
، متشادرب یردق ار هتک فکی اهاکاخ نم
ی لعفرانید ود رب غلاب بهک هپپور کی ناهگان
م. مدرک ادپ دوشی م

اذغل زمانم یارب و رادرب ار نیا: دندومرف
!نکی هیهت هریغو تفنو
ی لاذ بهک دوب لاس نیدنچ هتک ناآرهاظ و
رظن بهدیعبر ایسبرهاظ بابسا بهو دوب هشدن
هتک فک هجو رب علاطا ناشیا بهک دیسری م

1. ۵۰ ص ۲، ج، راونا ع لطم
2 «.وتسپ، هناحقو دندص»: ادخهد

1» دنشاب هتشاد

دیس جاد مرکلاً انداتسا تر ضد نینچمھ
ی م - هرسد الله سّدق - ی یابطابط ن یسد دمّم
دندومرف

لیصحت فرشأ فجرد امهکی مایا رد»
 ی مارگ داتسا نآ تیبرت تحت و میدومنی
 ن اشروضد به سردم رد ی زور ، میدوب
 و نیکمت تلاد نانچ ناشیا و ، میدوب هتسشن
 هک دوبی حور تعسو و تمظعی واد و دجو
 زا یکی ل احن یا رد . تسیند فیصوت ل باق
 :تفگ و دما ل زنه کی زا ناشیا ناگذازاقاً
 ی ارب ی هجو . تسا ه دومن ل مد عضو مردام
 ! تسیند ی زیچ : دندومرف ! دیهدب هلباق
 ، هلباق ی ارب : تفگ و تشگرپ و تفر
 . تسیند ی زیچ : دندومرف . دنهدی م ... و نوباص
 ی زیچ هک ل اد : تفگ و دما ی لفظ و تفر
 ! دیهدب (راگیس) ه راگیج هلباق ی ارب تسیند
 1 « . تسیند مهنأ : دندومرف

: دندومرفی م ی یابطابط هملاء مو حرم
 رد - هیاء الله ن اوضر - ی ضاق مو حرم»
 رد نانچ ، نیگند ه لئاء دوجو اب فرشأ فجد
 ی اهن اتساد هک دومنی م ی گذنز تشیعم قیض
 . تسال ثملاب رضام ی ارب و ا
 ی زیچ ی ئامر خریصد زا ریغ و ا ه ناخرد
 بشرد ی تفذغ ارچن درکن شور ی ارب و . دوبند
 رد اسب هچ ، تفذ ای و ایملان دوبند تهجبه
 2 « . دندربی م رسب ی شوماخ

ی ضاق مو حرم تافلوم زا ی خرب

ن اوضر - ی ضاق ی اء از ریم جاد مو حرم
 داشرا باتک دوخی ناوج نامز رد - هیاء الله
 ۱۳۰۶ ه سنس رد و ه دومن حیحصت ار دیفم
 زا نیمکی و لهچ ل اسب هک - هیرمق هیرجه
 - تسا ه دوب راجاق ماشن یدلار صان تنطلس
 عبیر رهش ۱۷ زور رد و ، مامت [نأ] حیحصت
 تسد به ت رجه زا ۱۳۰۸ ه سنس ل ناوا دولوملا
 ی زیربت نیسد نب دمحم

1. ۵۱ ص ، ردصم نامه
 2. ۹۹ ص ، نابات رهیم

1. تَسَا هَدَش عِبْط هَدَامَا و هَدَش هَتَشُون

ی نَارِ هَط ی نِیْسِد نِیْسِد دَمَح دَیْسِد بِنَا جِنِیَا
ی یَابَطَابَط هَمَّلَاع ی مَارِگ دَاتَسَا تَرَضَد زَا
مَوْحَرَم مَلَق هَب دِیْفَم دَاشِرَا حِیْحَصَت هَب عِجَار
بَسَن هَلْسَلْس و نَاشِیَا هَحَّصَم عِبْط و ی ضَاق
مَدْرَكَل اَوْسَد، مَوْحَرَم نَا دُوخ مَلَق هَب مَوْحَرَم نَا
دِنْدَوْمَرَف قِیْدِصَتَا ر هَم هِنَاشِیَا ؛

۱۳۰۶ هُنَس رَد بَاتَك نِیَا نَوچ :لَوْقَا
حِیْحَصَت نَاشِیَا كَرَا بَم تَسَد هَب هَیْرَمَق هَیْرَجَه
عِیْبِر ۱۶ رَد نَاشِیَا مَوْحَرَم و ،تَسَا هَدَش
تَلْحَر هَیْرَمَق هَیْرَجَه ۱۳۶۶ هُنَس دَوْلُومَلَا
لِاسَد ۸۱ اَر هَاظ نَاشِیَا رَمَع تَدَم و دِنَاهِ دَوْمَن
ی گَلَسَد ۲۱ نَس رَد مَوْحَرَم نَا اَذَلَف ؛تَسَا هَدُوب
اَر دُوخ بَسَن هَلْسَلْس و حِیْحَصَتَا ر دِیْفَم دَاشِرَا
2. دِنَاهِ تَشَاد مَوْقَرَم نَا رَخَا رَد

ی ضَاق مَوْحَرَم ی رِیْسَفَت شُور

اَز رِیْم جَا دِ اللّهِ تَعِیَا مَوْحَرَم ی رِیْسَفَت شُور
؛تَسَا تَا یَا هَب تَا یَا رِیْسَفَت، ی ضَاق ی اَقَا ی اَع
نَا رَق دُوخ زَا، نَا رَق هَیَا لَصَحَم و دَا فَم ی نَعِی
نِیْدِب ی ضَاق اللّهِ تَعِیَا مَوْحَرَم. دَدْرَگِیْم جَانَتِنَسَا
مَاعِنَا هُرُوسَدَا تَنَا رَق ی اَدْتَبَا زَا ی رِیْسَفَت، كَبَسَد
بَاتَك رُوطِنِیَا دُوخ هَدَمَلَات هَب و. دِنَاهِ تَشُون اَر
3. 4. دِنَاهِ دَوْمَنِیْم مِیْلَعَتَا ر ی هَلَا

دِیْتَسَا

1. ۱۹۲ ص ۲، ج، راونا ع لطم

2. ۱۹۴ ص، ردصم نامه

3. ۶۳ ص، ن ابات رهم هب دوش عو ج 3

4. هتسار آ عبط رویز هب اریخا هک ی ضاق موحرم راتا ز ا رگید ی کیه
(ق قحه). دشابی م تامس ی اعد ز جوم حرش، ت سا ه دش

میحرّلا ن محرّلا الله مسب

اقآ خیش ملاک رد ی ضاق مو حرم ی ماء دیتاسا ی نارھط گرزب

ازریم دنزرف ی ضاق اقا ی لع ازریم دّیس
،دهتجم دوب ی ماء ، ی زیربت ی یابطابط نیسد
زیربت رد ... ل ضافو ی قلاخا ، عرو اب ، ی قتم
زا زین و لاضف ی ضعب زا اجنا رد دش هداز
ہیشاد بحاصد ی زیربت ی سوم ازریم و شر دپ
هدافتسا ، ی غاد ہجارق ی لع دمحم دّیس و لئاسر
ی وس ہبق . ۱۳۱۳ ل اسد ہب و ، درک ی ماء
رضحم زا رھش نآ رد و دش راپسھر فجن
دمحم خیش و ، ی نایبرش ل ضاف دمحم لاوم
دنوخا ، ی ناهفصا ہعیرشلا خیش ، ی ناقمام نسد
و درب اھر ہب ی لیخن یسد ازریم و ی ناسارخ
و ص صختم ریسفت و شیدد ، لوصا ، ہقفر د
۱. دش رھام

ہملاء ملاک رد ی ضاق مو حرم دیتاسا ہلسلس ی نارھط

ن ب ی لع نینمؤ ملاریمأ زا نافر ع تقیقد
آدیہک ی قرط و ، تسا روئام ملاسلا ہیاء بلاطی با
زواجتم دسکی زا دناہداد رشن ار تقیقد نیا دید
لوصا ی لو ، تسا

۱. ۱۵۶۵ ص ، ۴ ج ، رشبلا عابقد زال قند ہب ، ۸۰ ص ، ۲ ج ، راونا ع لطم

زواجتهسد چنپو تسید زافوؤصتی اهاهتسد
 ترصد هبی هتتم اهللسد نیا مامت و دنکی مذ
 رد طقفو. ددرگی م ماسلا هیلع بلاطی با نبی لع
 صاخ زافه قرفه سود، هقرفه چنپو تسید نیا نید
 زای ضعب و. دنه ماع زای گمه هیقب و دنشابی م
 ماما هب وازاوی خرک فورعم هب ن اشهلسد اهنا
 امه قیرطی لو. ددرگی م هیتم ماسلا هیلع اضر
 کیچیه هب، تسا دنوخا مو حرمه قیرط نامه هک
 تسین هیتم اهللسد نیا زای

زای زواجتم دودد رد: هکنا باطم لامجا
 لیلجی ملاء رتشوش رد شپ لاسد دسکی
 هدوبه ماع تا عجارم و عاضق ردصم ردقلا
 دننام ن اشیا. یرتشوشی لع دس اقا مانه بتسا
 زای ماع روما ی دصت هب ملاء ی اطم ریاس
 دنه تشادل اغتشتا تعجرم و عاضق و سیردت
 دنزی م ار ل ز نمردی سکن اهگان زور کی
 ار رد: دیوگی م دوشی م ل اوسد وازا هکی تقوی
 اقا مو حرم. دراد یراک امش ابی سکن ک زاب
 دنیبی م دنکی م زاب ار ردی تقوی لع دس
 هچ: دیوگی م، تسا (ی اهدن فاب) ییلا و ج ص خشد
 دیراد راک

ی مکدن لاف: دیوگی م خساپ رد لاوج درم
 تیکلم هب دوهش یو وعد قبط دیا ه دومنه هک ار
 نآ؛ تسین حیحصد، سکن لافی ارب کلم ن لاف
 هلابق و تسا ی میتیر یغصل فط هب قلعتم کلم
 هک ار ی هار نیا. بتسا ن فد، لحم ن لاف رد نآ
 امش هار و تسین حیحصد دیا ه تفرگش پیرد امش
 تسین نیا

رگم: دیوگی م باوج رد یرتشوش الله تیا
 م اهتفر اطذنم

م تفگ هک تسا نامه نخس: دیوگی م لاوج
 دوری م و دیوگی م ار نیا

دوبه کدرم نیا دوری مورفر کفر د الله تیا
 ، دیای مربق یقحت ددرد؟ تفگی نخس هچ و

کلمه سابقه، لحم نامہ ردہک دوشی مہولعم
تیکلم رب دوشد و تسا نو فدم میتی لفظ
می دوشد رب رایسب. دنادوب روز دهاشد، نلاف
مکدزای رایسب ادابم: دیوگی م دوشاد و دسرت
و! دشاد دوشد لیبیق نیا زا میاهداد ہکار اییہ
بشد رد. دریگی م رد ار واسارہ و تشحو
:دیوگی م و دوزی م رد لاوج عقوم نامہ دعب
یرتشوشد یلع دّیس اقا

مؤسب شرد و! دیوری مامشده که تسین یا هار
 و دوشی م رار کت تیفیک نیمه به معقاو نیع زین
 ثااا مامت آروف، دیوشن ل طعم: دیوگی م لاج
 فجن به و دیشور فبار هناد، هومذ مع مجار تیبلا
 هتفگ امشده به که ار ی فیاطو و دیوشد فرشم فرشا
 ماسلا ی داو رد هامشش زاسپو، دیهد ماجنا ما
 دیشابنم راطتنا به فرشا فجن

ماجنا لوغشم گنردی بی رتشوشد موحرم
 ثااا و دشورفی م ار هناد، ددرگی م تاروتسد
 ار دوخت کرد زیهجت و هومذ ی رواع مجار تیبلا
 دراو که ی اهلوه نیلوا رد. دنکی م فرشا فجن به
 ،باتفا عوط ماگنه ماسلا ی داو رد دوشی م فجن
 و هدیشوج نیمز زای یوگ که دنیبی م ار لاج درم
 ناهنپو هداد ی تاروتسد و دیدرگ رضادش ربار برد
 دنوشی م فرشا فجن دراو ی رتشوشد موحرم. دش
 به دنسری م ات دنکی م لمع لاج تاروتسد قبط و
 ناوضر؛ تسین رکذ و نایدل باقه که ی ماقم و هجرد
 بهیاء الله ماسد و بهیاء الله

ی ارب ی رتشوشد ی لع دیس اقا موحرم
 ی راصنا ی ضترم خیشد موحرم مارتحا تیاعر
 و، دنوشی م رضاد والوصا و هقفس رد به
 سرد به رابکی هتفه رد مه خیشد موحرم
 تسا هدوب قلاخا رد که ی لع دیس اقا موحرم
 خیشد موحرم توف زاسپو، دندشی م رضاد
 سیردت دنسم رب (هر) ی رتشوشد موحرم (هر)
 هنام که اجن امه زار سرد و دنیشنی م خیشد
 فافک ناشیا رمع ی لو، دنکی م عورشد دوب
 ی دبا تمحر به هامشش زاسپو و هومذ
 دنتسویپ ی دزیا ترضد

به ی رتشوشد موحرم هامشش نیال لاجرد
 موحرم هزود زربم نادرگاش زای کی
 ی نیز جرد ی لقنيسد لام دنوخا مانه به ی راصنا

موحرم نامز رد لبق اهتدم زا هک ی نادمه
ی قلاخا هدافتسا و هتشاد هطبار ناشیا اب خیش
زا سپ کنیا و تسا هومنی م ی نافر ع و
همتت ی تدو ه دوبس یردت رب مزاع خیش موحرم
ن آ تاریرقت زین دوخ هک ار خیش ثحابم
،دنک لابند تساوخی م دوب هتشون ار ثحابم
نیا هک ددرگی م رکذتم ن آ رد و هتشون ی ذغاک
تاماقم امش و تسین مامت و مامت امش شور
زناد دیاب ار یرگید هیلاء

ی‌داو هب و هومذ بلقنم ار وا هکنیا ات ، دیدرگ
دیامنی م‌داشرا تقیقو و ق‌د

ل‌بق دنچ‌ی‌نایلاس زا هک دنوخاً موحر م‌، ی‌رآ
اقاً موحر م‌ رضح م‌ زا خیش موحر م‌ توف‌زا
، دومنی م‌ هداقتسا هیهلا فرامع رد ی‌ء دیس
فرامع هب لیز و سفن هدهاجم و ق‌لاخا رد
. دش راگزور بیاجع‌زا و نارقا دمآرس هیهلا
دنمجراسب ی‌نادرگاش زین دنوخاً موحر م‌
تفرعم‌زای‌هناو طسا کیر ههک دومذت‌بیرت
زا . دندم‌آی م‌ رامش هب میظع‌ی‌تیا و دیحوت و
جامد موحر م‌ دنوخاً بتکم‌نادرگاش‌نیرت‌زربم
اقاً موحر م‌ و ی‌زیربت‌ی‌کلم اقا داوج از ریم
دیس اقا موحر م‌ و ی‌نار هط‌ی‌یلابرک دمحا دیس
دمحم خیش جامد موحر م‌ و ی‌بو‌د دیعد دمحم
در ب‌ماند دیادار ی‌راهب

موحر م‌ ل‌یدی‌ب‌ فرامع راوگ‌زب دانتسا
ن‌اوضر - ی‌زیربت‌ی‌ضاقا اقا ی‌ء از ریم جامد
دیس اقا موحر م‌ بتکم‌نادرگاش‌زا - هیلع الله
دیتاسا هلسلس‌تسانیا . دنتسه ی‌یلابرک دمحا
ن‌آ هب هرخل‌آاب و یرتشوش موحر م‌ هب هک ام
درم ن‌آ ی‌لو ، دوشی م‌ ی‌هتتم لاوج ص‌خش
و هتشاد طابتر ا‌جک هب و هدوب‌ی‌سک هچ لاوج
تسد هب هلیسو هچ هب و ا‌جک‌زا ار فرامع‌نیا
1.2 تسیند مولعم‌چیه هدر و‌آ

1. ۱۴۶ ص ، باب‌ل‌آ ی‌لو‌آ کولسد و ریسرد باب‌ل‌آ تب‌ه‌لاس‌ر 1

2: ۵۴ ص ، یراصنا خیش‌ت‌ی‌ص‌خش و ی‌ناگدنز‌زا هتفرگ‌رب 2

س‌مشلا م‌ود دلج رد ی‌داب‌ادمحا دمحم از ریم جامد ار ت‌یاکد ن‌یا»
رجات ره‌اط دمحم جامد‌زا ار ن‌آ و تسا هدر و‌آ ۳۵۲ ص ، ه‌ع‌لاط‌لا
:تسا هدرک‌ل‌ق‌دن‌ه‌ف‌صا رد ی‌لوف‌زد

[دیوگی م‌ن‌ینچ دوخل‌اوحا حرش‌ن‌ایب‌رد لاوج‌ی‌لق‌لاوم‌ترضد]
، ن‌اکد ن‌یا ل‌باقم‌رد ، مدوب‌ل‌وغشم (ی‌یل‌اوج) دوخ‌راک هب ن‌اکم‌ن‌یا رد
ن‌آ زور ک‌ی‌. درکی م‌ت‌ظاقد ن‌آ‌زا ی‌زایرس و دوب‌راکمتسد ک‌ی‌ه‌ن‌اخ
؟ ی‌نکی م‌هیهت‌اذغ دوخ‌ی‌ارب‌ا‌جک‌زا :تفگ و دم‌آن‌م‌ش‌پ‌ی‌زایرس
و ن‌ز و مز‌پی‌م‌ و منکی م‌در‌آ و مرخی م‌مدنگ‌راورخ ک‌ی‌ی‌لاس :م‌تفگ
م‌رادنم‌ه‌ی‌دنزرف

م‌لاظ ن‌یا لام‌زا م‌رادن‌ش‌وخ و مظفحتسم درم‌ن‌یا ه‌ن‌اخ‌رد ن‌م :تفگ
رخ‌ب‌وج‌راورخ ک‌ی‌م‌هن‌م‌ی‌ارب‌ی‌ی‌ام‌رف‌ت‌محز‌ل‌وب‌قرگا ، منک‌هداقتسا
م‌ریگی م‌وت‌زان‌ان‌ص‌رق‌ود ی‌زور ن‌م ، ز‌پ‌د و

ی‌زور ا‌قاقتا . دربی م‌ن‌ان‌ص‌رق‌ود دم‌آی م‌زور ره‌وا و مدرک‌ل‌وب‌ق

ی م باطم نیا لمکت رد ی نارھط ہملاء
:دنیا مرف

رد دوخ - هیاء الله ن اوضر - ی ضاق موحر م
تیاً موحر م ن اشردپ درگاش ، تفرعم روما
فیراعم زا هک ی ضاق ن یسد دّیس ی اقا ، قحلا
ازریم جاحد الله تیاً ددجم موحر م نادرگاش
هدوب - هیاء الله تمحر - ی زاریش ن سد دمحم
تیاً موحر م درگاش ناشیا و دنشابی م² ، دنا

[دعب هحفص رد همادا] :دنتفگ ، مدیسرپ وازا ، دمایند

¹ هدیباوخ دجسم نیا رد و تسایضیرم [لبق هحفص هقیلعت همادا]
، مروایب شیارب بیط متساوخ ، مدشد ایوج والاحزا متفر اجناً هب . تسای
نوچ ، موری م ایند زا بشما نم . بتسین ی جایتحا :تفگ ، درکنل وبق
دنداد روتسد وت هب چرھ و ایب وت ، دنیای م تناکد رد ، دش بشد فصن
، منامب و اشپید ار بشد متساوخ . بتدوخ یارب مه اهدراً ایقب ، نک لمع
مدرکت عاطا زینم ! ورب :تفگ ، درکنل وبق

نوری ی لع دمحم :دنتفگ و دش هدز ناکد رد هک دوب متفر بشد زا ی میند
رفدود . هدرپسن اج زابرس ن آ مدید ، متفر دجسم هب دمآ ناکد زانم . ایب
مهد تکرده ناخدور بناج هب ار وان دب :دنتفگ نم هب ، دندوب اجناً
زامن وارب ، دندرکنفک ، دنداد لسغ ار وارفد نآ . مدرکت باجا
م تشگرب ناکد هب نم . دندرکنفد دجسم برد دندروا و دندناوخ

دمآ نوری نم ! ایب نوری :تفگی سک ، دش هدز ناکد رد دعب بشد دنچ
مام رخاوا مکنیا اب . متفر . ایب نم اب ، تسای دومن بلط ار وت اقا :تفگ
و زبس اهنیمز و دوب نشور بآتهم ی اهب بشد دننام ارحص ی لو ، دوب
هب ماگان . مدرکی م بّجعت و متفر ورف رکف رد . دوبن ادیب مام ی لو ، مّرخ
دّعد رود زا . مدیسر (لوفزد لامش رد یرھش) رول ی ارحص
هداتسیا نانا لباقم رفد کی و دنا هتسشن م هرود هب مدید ار ی نار اوگرزب
ی وحن هب ، دوب رتلااب همه زا و لیلج رفد کی ناشیا نیب رد ی لو ، تسای
دمآرد ادص هب میاهن اوختسا و هدوبر ارم ساره و لو ههک

نآ . مدرکت فقتو دعب و متفر . ایب رتولج یردق :تفگ دوبنم اب هک ی درم
متفر رتولج یردق ! ش اب هتساذن مپید ، ایب :تفگ هداتسیا رفد

نآ زا ی کی هب ، تشاد یرترب همه زات عامج نآ نیب رد هک صخشن آ
ی تمدخ یارب² :تفگ نم هب¹ ! هدی وارب ار زابرس بصنم² :دومرف دّعد
“ . م هدی وت هب ار زابرس بصنم متساوخی م ی دومن ام اعیش هب هک

ی گهرس و ی زابرس هب ارم ، متسه هدنفا و بساک نم :دومرف ضرع
دند رارقن ابهگن زابرس ی اج هب ارم دنه اوخی م هک متساذنپی م ؟ هچ

“ . مپهد وت هب میتساوخی م ار و بصنم² :تفگ و دومرف ی مسبت
!؟ ی زابرس هب هچ ارم :متفگ و مدرک رارکت زاب

بصنم :دیوگب وارب ، تسای ماء وارب :تفگ اهنآ زا ی کی ماگنھ نیا رد
بصنم و ! شاب زابرس میهاوخی من ، مپهدب وت هب میهاوخی م ار زابرس
ورب ، میداد وت هب ار وارب

ی زبس و ی نشور نآ زا و مدید کیراتار اوھ تشگزابرد و متشگرب نم
اقا تاروتسد دعب هب بشد نآ زا . دوبن یربخ ارحص رد م ی مّرخ و
(قّم) . دسری م هب هادف انحاورا رملاً بحاصت رضد ی نعید

² - هیاء الله تمحر - ی زاریش ن سد دمحم ازریم جاحد ی مظعلا الله تیاً²

درگاشد ناشیا و ی ناوجنذی لق ماما قحلا
 دنتسه ی نیوزقشیر ق دّیس اقا قحلا قیا موحرم
 ی ضاق نیسد دّیس اقا موحرم نوچ: دنیوگ
 مزاء دّجم موحرم رضم زا ارماسد زا
 دوخ ساژلا طقسّم، ناجیابرذآ هب تعجارم
 هب دّجم موحرم ی ظفاحادخن مضرد، دناه دوب
 به کنیا نآ و دنکی م تحیصن هلمج کی ناشیا
 دوخ ی ارب ار تعاسد کی زوره نابش رد»
 «!رانگب»

سّی ط زاس پن اشیا. دوشگ ناهج هب مشچ زاریش رد ق . ه ۱۲۳۰ لاس رد
 و درک تمیزع فرشأ فجن هب ی گلاس ۲۹ رد، ی وزود تامدقم هُرد
 نادرگاشد ص اوخ زا و تسج تکرش، یراصنا، مظعا خیش سرد رد
 دشوا
 هب معیشد تماعز ق . ه ۱۲۸۱ رد یراصنا ی ضترم خیشد تلحر زا سپ
 رد لاس ۳۰ هب کیدزن ناشیا و دیدرگل وحم ی زاریش گرزب ی ازریه
 دوبل و غشم هیلع ی اهورود هرادا و مدرم تالاکشم عفر هب ماقم نیا
 ی ملاسا گرزب ی اوشیپن آ تماعز مایا رد هک ی ثداودن یرتمهم زا ی کی
 هُزرابم مدرم، اوتف نیا رودص اب. دوب وکابنت میرحت هیضق، داد خر
 و هتسناد ی عرشد هفیظو کی ار روکزم یرامعتسا دادرارق هیلع ی ساییس
 اب دش روبجم هاشد نیدلار صاند هک ی روط هب. دنتخادرپ دیدش تفلانم هب
 دنک خسف ار نیگنذ دادرارق نیا تمارغ ت خادرپ
 و تسب ورف ناهج زا مشچ ارماسد رد ی گلاس ۸۲ رد گرزب ی ازریه
 نابعشر خا رد و دندرک معیشت هداپ ی اپ اب فجنات ارماسد زا ارش دسج
 سپن آ زا. دندرپس کاخ هب ملاسلا هیلع نینمؤملاریما دقرم راوج رد
 مایا نیا رد اهرزاب هُمه. دش رازگرب اهرهش مامت رد هحناف س لاجم
 تمحر؛ تشاد همادا لاسد کی هب کیدزنات یرادازع نیا و دوبل یطعت
 (ق قح) * هیلع الله
 ی لا ۲۸۴ ص ۳، ج، راوناع لطم هب دوشد عوجر رتشیب علاطا تهج *.
 ۳۸۶.

ن انچ زيربت رد نيسد ديس اقا موحرم
 دعب لاسد رد هك ددرگي ميهلا روما لغوتم
 فرشم از ماسد بزيربت راجت زا رفذ دنچن وچ
 ،دندش ازريم موحرم روضد بايفرشد و هدش
 يضاقت نيسد ديس اقا لواحا زا ازريم موحرم
 :دنيوگي م باوجد رد نانا ،دندگي م راسفتسا
 مامت دياه دومرف تحيصن امش هك ي تعاسد كي
 ناشيا زور و بشرد و متفرگ ان ناشيا تاقوا
 .دنداد هوارم دوخي ادخاب

،دندما فجنه يضاقت موحرم نوچي لو
 ديس ي اقا قحلا تيا موحرم تيرت تحت رد
 اب و دنتفرگ رارق ي نارط ي يلابرك دمحا
 .دناه دومني م قيرط ي ط ناشيا تبقارم
 م ه و مزلام ي دامت ن ايلاس زيني ضاقت موحرم
 ديو ،كساندهاز دبا موحرم تبحص
 ن اوضر - ي ريمشك ي ضترم ديس جاد رصع
 ي درگاش ن اوند هه هه تبا ؛دناه دوب - هيلع الله
 تلامد زا هداقتسا و تمزلام ن اوند هه هكلب ،
 رد تبا و ؛تادراو و لواحا ي اشامت و ،
 ي نيابت راوگرزب ود نيا نيد تينافرع كاسم
 .تسا هتشاد دوجو ديعب

دمحا ديس ي اقا قحلا تيا تيرت هقيرط اما
 دنوخا موحرم ناشداتسا تير قبط ي يلابرك
 و هدوب سفذ تفرعم ،ي نادمه ي لقنيسد لام
 م ها زا ار هبقارم ،مارم نيا هه لوصو ي ارب
 قحلا تيا درگاش ،دنوخا و .دناه درمشي م روما
 ي رتشوش ي لع ديس اقا موحرم ردقي لع هيقفو
 ي راصنا ي ضترم خيش داتسا ناشيا هك تسا
 1.دناه دوب هقفرد ناشيا درگاش و قلاخا رد

زا يضاقت موحرم ديتاسا هلسلد ي رادومذركذ قيرط ود

،ن انگنازرف ي اميسد باتك رد بالطم ود
 ، ۸۳ و ۷۹ هحفص ،ي راتخم اضري اقا فيلات

هدمآ رّخأتم ءافرع و ءامكد خيرات زال قنهب
:تسا هابتشا ود ره كهك تسا
ار ىرتشوش موحرم داتسا :هكنا لّوا
شمان لاوجو ،دناه درك ركز لاوجى لقلام

This content may be subject to copyright. This file may have been created, modified, or deleted. Only the file content is the subject of the copyright.

شیرق دّیسدّ جاد ن با نیسد دّیسد: هدنیارسد»
ی نیوزق ی نیسد

و سفد بحاصد ت اداسد زا شیرق دّیسد جاد
ی فاو هرهد ل ضف و مدع زا و دود کولسد لها
ی م رامشد هد مّیهدذ مّلسلد باطفاً زا و تشاد
:تسا هدمآ ی و ل ا د حرشد رد هکنانچ؛ دما
ی و هد تدارا تسد ی زیربت ی لقماما جاد”
،هداد وا هد ی ا هیامرسد زیند دّیسد و ،تسا هداد
تراجت هد و هتفر زیربت هد :دومرف رما
»“ دشابل و غشم

دّیسد ل ا د حرشد رد هحفص هد اجنیا رد
1.تسا هدر و آ نیسد

زا لقت هد ی ناوجخذ ی لقماما جاد تشذگرد ی ضاق مو حرم

ی ناچوق س ابع خیشد جاد الله تیا ترصد
:دندومرفی م (هر)

- ی ضاق مو حرم ی نافر ع دیتاسا ن اتساد»
قیرط نیدب ن اشدوخذ ل قذ رارق زا - هر سد س دق
اقا ن اشردپ ،ن اشیا ل و ا داتسا :هک تسا هدود
ی لقماما درگاشد وا و ،ی ضاق نیسد دّیسد
ی نیوزق شیرق دّیسد اقا درگاشد وا و ،ی ناوجخذ
:هک رارق نیا زا بتسا هدود

ن امز رد ناوجخذ رد ی ناوجخذ ی لقماما
و دوشی م ی نمرأ رسپ کی قشاع ،دوخذ بابشد
هک ددرگی م بلاغ و ا رب و ا قشع ی روط هد
ی زور و ،دریگی م و ا زا ار کاروخذ و باوخذ
و ا اب دوخذ مّشیدنا رد ن ابایذ و ربعم رد هک
،تسا هتفری م ی رایج و همیسارسد و ل و غشم
درانگی م و ا مّناشد هد تسد رسد تشپ زا ی سک
:دیوگی م و

تسرد قشع نیا و تسیند قشع هار نیا”
و ا هد دیاب و تسادخذ قشع ،قشع !تسیند
”دش قشاع

قشع هب ی ناوجنذ ی لقماما قشع لیدبت ی یادخ

قشع هب لیدبت ش قشع ملاک نیا درجم هب
ی م نیدزا ی اهنوگ هب قشع نآ ، دوشی م ادخ
قشع و دنامی منذ ی اج هب نآ زا یرثا هک دور
دریگی م ارفار ش دوجو مامت دنوادخ

دسری م و ا ه ب درم ن آ ز ا ب ، زور دنچ ز ا س پ
و ا ، د ب ل ط ی م ه ر ا چ و ل و ص و ه ا ر ، و ا ز ا ، ن ی ا و
ر د و ه م ر ک م ه ک م ه ب ی و ر ب د ی ا ب ” : د ی و گ ی م
“ . د در گ ت س ر د ت ر ا ک ا ت ی ن ک ت م ا ق ا ا ج ن آ
ه ک م ه ب و د ر ی گ ی م ر و ت س د و ا ز ا ی ل ق م ا م ا
د ن ک ی م گ ن ر د ل ا س ر ا ه چ و د و ش ی م ر ا پ س ه ر
ن ی ا ت ش د گ ز ا س پ و ، د س ر ی م ن د ش د و ص ق م ه ب و
: د و ش ی م ه ت ف گ و ا ه ب ن ا م ز

ی ا ع ت ر ض د ت م د خ س د ق م د ه ش م ه ب د ی ا ب ”
ر د و ی و ر ب م ل ا س ل ا م ه ی ا ع ا ض ر ل ا ی س و م ن ب
“ ! ی س ر ی م ت ا ه ر ا چ ه ب ا ج ن آ

ن ا س ا ر خ ب و ص د ه ب ه ق ر ش م ه ک م ز ا ی ل ق م ا م ا
ه ب س د ق م د ه ش م ر د م ا م ت م ا م ه س و ر ا پ س ه ر
ا ض ر م ا م ا ت ر ض د ت ا ر ا ی ز و ت ل ا س و ت
ح ت ف ک ل ن ع م و د ز ر و ی م ل ا غ ت ش ا م ل ا س ل ا م ه ی ا ع
ه س ت ش د گ ز ا س پ ؛ د و ش ی م ن د ی و ی ا ر ب ی ب ا ب
و ا ه ب م ل ا س ل ا م ه ی ا ع ا ض ر ت ر ض د ب ن ا ج ز ا م ا م
: د و ش ی م ه ت ف گ

ش ی ر ق د ی س ا ق آ د ز ن ی و ر ب ن ی و ز ق ه ب د ی ا ب ”
“ . ت س ا ج ن آ و ت ب و ل ط م ! ی ن ی و ز ق

و م ا ن آ د ب ا ه ظ ح ن آ ا ت ن م : د ی و گ ی م ی ل ق م ا م ا
ر ط ا خ ه ب و ه د ی ن ش ن ش ی ر ق د ی س ا ق آ ز ا ی ن ا ش ن د
ت ک ر ح ن ی و ز ق ی و س د ه ب د ه ش م ز ا ا ن ه ل ف ؛ م ت ش ا د ن د
د ش م و ل ع م . م د ش ا ی و ج و ا ز ا ن ی و ز ق ر د و م د و م ن د
س ر د ی ا ر ا د و س ا ن ش ر س د و ف و ر ع م ی ا م ا ع ز ا
و ت ا م و ص د ع ف ر ی و ل ز ن م ر د و ، ث ح ب و
. د در گ ی م م در م ت ل ا ک ش م

ن ا ی م ر د و م ت ف ر و ا ل ز ن م ه ب ی ز و ر م ه ن م
ی ا ر ب ی د د ع ت م ی ا ه ق ا ط ا . م ت س ش ن ن ی ع ج ا ر م
م در م ج د ا و د و ا ه ر ا ک ه ب و ا و د و ب ن ی ع ج ا ر م
ی م د و خ ا ب ه ت س و ی پ ن م و ؛ د و م ن ی م ی گ د ی س ر
ه د ا د ع ا ج ر ا ا ج ن ی د ب ا ر م ه ک ت س ا ب ی ج ع : م ت ف گ
ش ی ر ق د ی س ا ق آ ر ف ن ک ی م ه ن ی و ز ق ر د و د ن ا
ل ه ا ه ک در م ن ی ا و ! ت س ی ن ر ت ش ی ب ی ن ی و ز ق
ه م ا ع ق ت ف و ق ت ر و د م آ و ت ف ر و م در م ه ع ج ا ر م
ا ع ب ط ! ؟ د ن ک ا و د ا ر م د ر د د ن ا و ت ی م ا ج ک ، ت س ا

دشاب یوزنم و لزعم درم کی وا دیاب
همه مدرم که رهظ بیرق ات متسشنه رخلااب
و منکی ظفاحادخه که متساخر به منم و دنتفر
یلااب زا شیرق دّیس اقا لادنیا رد ،مورب
هبقاطا

ایده که دومذی اهر اشانم

ی ددعتم ی اهاق اطا زا و متفر و ا دزدنم
میدشد در او رخا قاطا کیرد اتداد روبع ارم
لثم، میوگب ی زیچ نم مکنآ نودب اجنآ رد
ردنم ل اوحا و تانایرج و روما مامت مکنیا
دومرف و دادنم هب ی تاروتسد، تسوا ت شم
الله عاشن! و ای نک لمع اهنیا هب دیاب”
دیاب” دومرف هفاضا و “تسال صادت دصقم
هذکفات ماقل حر اجنآ رد و یورب زیربت هب
“ایوشد لوغشم راک و بسک هب و

اجنآ رد و دومذت کرح زیربت تمس هب نم
اهنآ رب رما هک دندوب نایفوص زا ی تعامج
ن اشما دکره ن اهاگ حبص ن انا؛ دوب هذش هبتشم
ی م ن عا ار رهاو ج بحاصد، ح پیست ه رود کپ
ن اشیا و متفرگ ار رما نیا ی ولج نم! دندرک
تیاده میقتسم طارصد و میوق عرشد هار هب ار
و ریمض ی فاصد نایفوص زا اهنآ همم. دومذ
تدابع و دیلقتلها و تعیرشد بحاصد ن ادنر
و مدیسر دوصقم و دصقم هب لله دمحا و دندش
ق قحت و ج راخذ تروصد دوب هدعو رد هچنآ
زیربت هب نم مازعا تلأ مدیمهف زین و تفای
1. تساهدوب نیا

ی ناوجذی لقماما جادل اوحا حرشد

زا زین قیرط نیدب ن اشیا ل اوحا حرشد]
هذش رکذی ناچوق سآبع خیش جاد موحرم
: [دندومرفی م هک تساه

ن اخیلق دمحم جاد مان هب ی صخش»
ن انچ و هذش ی نمرا رسپ کی ق شاع ی ناوجذ
بش و زور هک دوب هذیدرگ ق شاع و هتخابلد
تکرح ن ارید و هلاو اهن ابایخرد و تشادند
رسد تشپزا، تکرح دل ادردی زور. دومنی م
: تفگ و ا هب ی سک هک دروخ و ا هئاشد هب ی تسد
هر ابکی “! تساهبتشا ی وری م و تهک ی هار”

دیدت ساخر ب و دما ل احد ب نوچ ؛ داتفا نیمز
 قشع و متفر نورید شرس زار سپن آ قشع هک
 ۱. تسال دشل صاد و ارد ادخ

تکر د هکم ت مسد هب دو صقم هب ل یز ی ارب
 اهزور . دنام اجنآ رد مامت ل اسد راهچ و دومن
 زا دیاشد دوبل و غشم اعد و زار هب اه بشد و
 ، ددرگ متشادرب باقند و ا هرچ و رای تروص
 تیب ت مسد هب ادعب ؛ دشن ش ریگتسد ی زیچ
 ل اسد راهچ مه اجنآ رد و درک تکر د س دقما
 هب ادعب ؛ دشن و ریگتسد ی زیچ ، دنام مامت
 هسدهشم رد ، درک تکر د س دقم دهشم ت مسد
 الله تا اولد همللا ن ماژ ترضد هب مامت هام
 سپات ؛ دمایذ شتسد هب ی زیچ دشل سوت م هیلع
 دوخاب و رهطم مردرد تفر ی بشد هام هس زار
 هکنآ ای دریمبات دورن نورید هک درک دهع
 ن تفر زار سپ . ددرگ فشک بلطم و ا ی ارب
 حیرض زار ی یادصد ، مردن دشت ولذ و مدرم
 : دینش کرابم

روتسد شیرق دّیس اقا زار نیوزق هب ورب
 “!ریگب

ل زنم دراو و نیوزق هب درک تکر د درمن آ
 ، تسال دایز دش و دما دید ؛ دش شیرق دّیس اقا
 دننکی م دما و تفر دوخرو مال د ی ارب مدرم
 رایسب ؛ تسال رهاظ ی املع زار ی کی هصلاخ و
 هدمرف ترضد نوچ ی لو ، دومن بّجعت
 نشور اجنیا رد تقیقد هک دوبن نمطم ، دندوب
 دوشی م

شیرق دّیس اقا دنتفر همه مدرم هکنآ زار سپ
 ؟ دیراد ی شیامرف هچ : تفگ
 هاتسرف اجنیا هب ارم : تفگ ی لق دّمحم جاح

۱ دم - ی یابطابط ی نیسد دّمحم از ریم جاح ی اقا باطتسم ترضد
 مرفق نیافلاتخا هب طقف ، دندرک ل قنم ی ارب انیاع ار ناتساد نیاف - هظ
 ش یورد ، درک دروخر ب ی شیورد هب ی زور ن اوچن رد» : دندومرف هک
 راک هب ادخ تفرعم ی ارب ار قشع نیاف هک تسین فید” : تفگ و ا هب
 مزاع و تفر نورید شرس زار و ا قشع ، ش یورد تا ملک اب “!؟ ی دینب
 (هّرس دق ی نار هط هملع مو حرم) «. دیدرگ هکم

دنا!

داروا زایروتسد ناشیا هب شیرق دّیس اقا
امش: دنتفگی زور دنچ زاسپو دنداد هریغو
دیورب زیربت هب دیاب

هناور تلع ، درك بَجعتی لَق دَمحم جاد
 ناشیا رمانوچی لو!؟ تسیچ زیربت هب ندرک
 رد و ؛ دش زیربت هب مزاع هومنت عاطا دوب
 رازا برد و قیرط لها زا هکی تعامجا اب اجنآ
 هوارم بابی هاوخی هاوخن درکی متراجت
 تاداعا هئا دیدی لو ؛ درک زابار دما و تفر و
 زا کیره هکنا هلمجزا ، دنراد یصوصخ هب
 نعل حبیبست هرود کی هکنا زال بق حبص هئا
 ! دوری منراک رس ، دنکرهاو جباحص هب
 هک درکی لاح هئا هب و هومنی عسدمکمکی لو
 هشد دعاقتم هه هئا ، تسینلوصو قیرط نیا
 هک تسناد و ؛ دنتشگر بدوخل امعال بیق نیا زا
 زیربت هبار واشیرق دّیس اقا ن داتسرف تلع
 1 «تسا هدوبل مع نیا ماجنا یاربزا

دّیس اقا موحرم تشنگرس زا یلامجا ی ناید
دّیس جاد موحرم داتسا و ردپ ، یضاقت نیسد
یضاقت اقا ی لع

ی ناچوقس ابع خیش جاد الله تیا ترصد
 : [دندومرفی م (هر)]

دّیس اقا هومرف قبط زیربت رد یلقاماما»
 رازا برد و دوشی م لوغشم بسک هب شیرق
 واهب یضاقت نیسد دّیس اقا و دریگی م ی ناكد
 می تاجرد و تاماقم هب و دوشی م لصتم
 می یریگتسد ی لع دّیسش دنزرفزا و او دسر
 هدوب و اتسد هب یضاقت موحرم باب حتف و دنک
 .تسا

رد ارش تلایصحت یضاقت نیسد دّیس اقا
 هجد موحرم ، گرزب یازریم دزن ارماس
 می ارف یزاریش نسد ازریم جاد ماسلا
 و دوشی م لیصحتلا غراف نوچ و ؛ دریگ
 اب ، درگی می هقف و می ملع تاماقم ی اراد
 می تعجارم زیربت هب ازریم موحرم هزاجا
 و ادخهار و هینافر عروما رد زیربت رد و دنک

1. ۷۷ ص ۲، ج ، راونا ع لطم

یلقماما موحرم زا تفرعم و کولسد و ریسد
دیسد اقا موحرم نیاربانبد. دریگی مروتسد
ی ماعت لامک عماجی ضاقن یسد

نآكد هب اهزور .تسا ی نافر ع و ی هقف و
و هتسشنی م ی تعاس و هتفری م ی لقماما موحر م
تسا هومنی م ضیف بسک

و تسا هدوب تماق دنلب ی درم ی لقماما
شورف و دیرخ و راک ع قوم رد ی تد هتسویپ
،توکسد و راقو نیع رد ،تسا هدوب تکاس
ن اشجئاو د هب و هتخاندانی م هار ار نایر تشم
تسا هومنی م ی گدیسر

تیبرت زا ی ضاق موحر م ردپ هلمجلاب
ن اشیا ن اتساد و دنتسه ی لق دمحم جاد ن اگدش
:هک تسا ن آ

زا دنتساوخی ضاق موحر م دلاو هکی ماگنه
،عیدوت ماگنه ،دنتک تکر د زیربت هب ار ماس
ن سد دمحم از ریم جاد موحر م ن اشیا دانتسا
:دندومرف ن اشیا هب - هماقم الله ی اعأ - ی زار یش
تاعاس مامت ،تاعاس راهچ و تسید رد”
ار تاعاس کی ی نکی م راک مدرم ی ارب هک ار
هب تاعاس ن آ رد و رانگ ی قاب دوخ ی ارب
“!زادرپ سفن اب هبساحم ی اهراک

هب زیربت ی لاهازا ی کی هکل اس دنچزا سپ
موحر م تلامدزا از ریم موحر م ،دندما ار ماس
:دوب هتفگ باو ج رد ،دندرک ل او سد ی ضاق دلاو
مامت لاعف دیدومرف امش هک ار تاعاس ن آ”
رایتخا اوزنا ن اشیا و هتفرگ ار ن اشیا تاعاس
“!دنلو غشم دوخ راک هب زور هنباشد ،هدرک
جاد اب ی ضاق موحر م دلاو هکنا هلمجلاب
ن ادرگاشد زا و هدرک ادیپ هوارم ی لق دمحم
تسا هدوب ن اشیا

ی ناوج ن سد رد ی ضاق موحر م هکی ماگنه
دندرک تکر د لیصحت ی ارب فجن هب زیربتزا
رملاً ی هتتم ،دناهتشاد دوخ دلاو زا ی تاروتسد
هدافتسا زین ی یلابرک دمحا دیس ی اقا دوجو زا
1 «دنتشاد رشد رایسب ن اشیا اب و هومند

تسد هب ی ضاق موحرم ی ارب باب حتف نیلوا

تسا هدوب ناشیا ردپ

ی ناچوق س آبع خیش جاحد الله تیا ترضح
[دندومرفی م (هر)]

زیربت رد ی ضاق ی لع از ریم اقا موحرم»
ی م فرشم فرشا فجن هب ک ۱۳۱۳ هـ خست ات
تحترد ، ی گلاس تشه و تسیدات ی نعید ، دوش
ردپ نیا ی نافر ع و ی هقف و ی ماء تیبرت
و ی نافر ع باب حتف و .تسا هدوب راوگرزب
شردپ رظن تحت و رما هب ی بیغ روما فشک
زا سپ ، دش فرشم فجن هب نوچ .تسا هدوب
رد ار وا و ، دنکی م تلحر شردپ لاسد کی
۱« .دنکی م نفد ماسلا ی داو

هب عجار ناشیا زای ضاق موحرم دنزرف ل اوس

ن اشدیتاسا هلسد

هذاز الله تیا م رکم ل ضاف مرتحم بانج
نسد دمحم دیس جاحد ، ی ضاق موحرم
ل ابحر شرد . هظ الله مادا . ی ضاق ی یابطابط
هتشاد موقرم گرزب ی ضاق ناشدلاو موحرم
دنا:

زا ار نافر ع امشد : مدیسرپ مردپ زا نم»
؟ دیا هدرک ذخا هک

دمحا دیس اقا موحرم زا” : دندومرف
هچ زا وا : مدرک ضرع “ . ی نار هط ی یلابرک
موحرم زا” : دندومرف ؟تسا هدرک ذخا سک
: مدرک ضرع “ . ی نادمه ی لقنيسد لام دنوخا
ی لع ديس اقا زا” : دندومرف ؟ سک هچ زا وا
؟ سک هچ زا وا : مدرک ضرع “ . ی رتشوش
ضرع “ . لاوج درم نامه زا” : دندومرف
؟ سک هچ زا وا : مدرک
ی م وت !؟ منادی م هچ نم” : دندومرف ریغت اب

۱. ۴۳ ص ، ردصم نامه

1 «!؟» ی نکبت سرد هلسلسد نم ی ارب ی هاوخذ

یرتشوش ی اء دّیس اقا موحرّم ل اوحد رد هیاء الله تمحر

زا دندرک لقن یدلازء دّیس جاح اقا زیند و
زا دمحا از ریم اقا، ی یافک ی اقا زا ناشردپ
هک، ی ناسارخ مظاک دمحم لام دنوخذ ناشردپ
:دنا هتفگی م ناشیا

- یر اصنا خیش موحرّم سرد رد هک ام»
روط هب مه ی دّیس، میتفری م - هیاء الله ناوضر
تکاسد هتسویپی لو، دمآی م ناشیا سرد موادم
ی م نینچ ام و تفگی من خسد ی دحا اب و دوب
فیعضد مولء و لوصا و هقورد وا هک میتشادنیپ
ات؛ دنکی من مکت ساسا نیمه رب و تسا
راداو ار دّیس نا، درک توف خیش موحرّم
ار سرد و دنیشنب خیش ی اج هب هک دندرک
دنک بیقعت

مزلم ار وا هرخلأاب ات تفریذپی من چیه
میدید درک عورش ار سرد نوچ؛ دندرک
لحاسد لاصا هک تسا ی جاوم رحب بیجء
ی اء دّیس اقا موحرّم، دّیس نا و! درادن
»تسا قلاخا رد خیش داتسا، یرتشوش
:هک 2 دنتفگی م زیند و

رب هک دوب هدرک تّیسو خیش موحرّم»
خیش نوچ و، دنرازگ زامن ناشیا وا هزانج
وا هزانج رب ی اء دّیس اقا موحرّم، درک تلحر
3 «. دندرازگ زامن

ی اء دّیس ی اقا نیقیا و قحلا هیا تلالاد رکذ قیاقحلا قئارط زا (هر) یرتشوش

و قحلا الله هیا موحرّم تلالاد زا یرصتخم
هسفن الله سّدق - یرتشوش ی اء دّیس ی اقا، نیقیا

1. هقیلعت، ۱۹۱ ص، ۱ ج، ی سانشد الله

2. نیدلازء دّیس ی اقا ی نعید

3. ۱۵۸ ص، ۱ ج، راونا ع لطم

سرد و دزدرد لاوچدرم نآندما و - یگزلا
قنارط رد . بشد تشه ءلصافه بکیر ه ؛ بشد
و ۴۶۶ ءحفص ، ۳ دلج ، یفورح عبط ، قیاقحا
ءحفص

دمحا ديس مو حرم ل او ح ا ز ا ي ر ص تخ م

ي ي ل ا ب ر ك

رد [ه ي ل ع الله ن ا و ض ر ، ي ي ا ب ط ا ب ط ه م ل ا ع]
ت ا ب ت ا ك م ر ب ه م و ق ر م ت ل ا ي ب ن ت ر ب ه ك ي ر ي د ص ت
ن ا و ن ع ه ب ي ن ا ي م ك و ي ي ل ا ب ر ك : ن ي م ل ع
د ن ت ش ا د م و ق ر م ن ي ن چ ، د ن ا ه ت ش و ن « ت ا م ك ا ح م »
ه ك :

ه ت و ب ر د ا ر ي خ ا ي ي ل ا ب ر ك د م ح ا د ي س ا ق ا ي ا ق ا «
ت ق و د ا ن س ا و ق ح ل ا ه ي ا م و ح ر م ب ي ذ ه ت و ت ي ب ر ت
ي ن ا د م ه ي ل ق ن ي س د ل ا م د ن و خ ا ر ا و گ ر ز ب خ ي ش ،
ن ا ي ل ا س و ه ت ف ر گ ر ا ر ق - ز ي ز ع ل ا ه ر س الله س د ق -
ز ا و ، ه د و ب د ن و خ ا م و ح ر م ت م ز ل ا م ر د ز ا ر د
ر د ه ر خ ل ا ا ب و ؛ ه د و ب ر ت ق ب س ي و گ ن ا ن گ م ه
ت ي ب ر ت و ه ذ م ل ا ت ن ي ت س خ ن ه ق ب ط و ل و ا ق ص
م و ل ع ر د و ؛ ه د ي د ر گ ر ق ت س م ن ا ش ي ا ن ا ك ت ف ا ي
ن ي م ا ي م ا ق م و ن ي ك م ي ن ا ك م ي ن ط ا ب و ي ر ه ا ط
» ۲ . د و م ن ل ا غ ش ا

۱. ۷۸ ص ۲ ج ، ر د ص م ن ا م ه

۲. ۲ ج ، ر ش ب ل ا ا ب ق ن ز ا ل ق ن ه ب ، ه ق ي ل ع ت ، ۱۳ ص ، ي ن ي ع و ي م ل ع د ي ح و ت
: ۶۷۴ ص

ي ا ه ق ف ر ب ا ك ا و ا م ل ع م ط ا ع ا ز ا ي ن ا د م ه ي ل ق ن ي س د ل ا و م د ن و خ ا م و ح ر م «
ه ي ر ق ر د و ا . ت س ا ه د و ب د و خ ر ص ع ر د ق ل ا خ ا ي ا م ل ع ه م ت ا خ و ه ع ي ش
و ه د ش د ل و ت م ي ر م ق ي ر ج ه ۱۲۳۹ ه ن س ر د ، ن ا د م ه ن ي ز ج ر د ، د ن و ش
ه ز و ح ر د ي ل ا ع س و ر د ر د ه ر خ ل ا ا ب و ، ه ت ف ر گ ا ر ف ن ا ر ه ط ر د ا ر ت ا م د ق م
ن ي ق ا ر ع ل ا خ ي ش ه ب ر و ه ش م ي ن ا ر ه ط ن ي س ط ا د ب ع خ ي ش ر ب ك ا م ل ا ع س ر د
ا ج ن ا ر د ا ه ت د م و ، ه د ر ك ر ف س ر ا و ز ب س ه ب س پ س . ت س ا ه د و م ن ت ك ر ش
ي ر ا و ز ب س ي د ا ه ل ا و م ج ا د ف و ر ع م ف و س ل ي ف س ر د ز ا و ، ه د ي ز گ ت م ا ق ا
ي ا ه ل ا س و ، ه د و م ن ف ر ش ا ف ج ن ه ب ت ر ج ا ه م ن ا ز ا س پ و ه ت ف ا ي ه ر ه ب
ر د و . ت س ا ه د ر ك ه د ا ف ت س ا ي ر ا ص ن ا ي ض ت ر م خ ي ش س ر د ز ا ي ن ل ا و ط
د ر گ ا ن ش و ه د و م ن ه د ا ف ت س ا ي ر ت ش و ش ي ل ع د ي س ا ق ا ز ا ن ا ف ر ع و ق ل a خ a ت م س ق
ت س ا ه د و ب و ا

ه ك ل ب ؛ ت ف ر ن ت س ا ي ر ل ا ب ن د و د ش ن ا و ت ف ي د ص ت م ش د ا ن س ا ت و ف ز ا د ع ب و
ع ا م ت ج ا ل ح م و ا ل ز ن م و د ن د ر و ا ي و ر و د ب م ي ه ف ب ل ا ط و ت س ش ن ل ز ن م ر د
ن ا ف ر ع و ي ه ل ا م ل ع ر د ي ب ي ج ع ن ا د ر گ ا ن ش و . د ش ل م ع و م ل ع ن ا گ د ي ز
ت ح ب ز a ش د و خ ه ك ي ت ا ر ي ر ق ت Z a ا ر ل و ص a و ه ق ف ا م a و . د و م ن ت ي ب ر ت
ت ع ا م ج ز ا م ن ل ز ن م ر د و . د ر ك ي م س ي ر د ت د و ب ه ت ش و ن ي ر ا ص ن a ه م ل ا ع
، د و م ن ت ي ب ر ت ا ر ا ه ن ا ه K ي ن ا و ر ي ي و ن ي م و م Z a ص ا و خ ي ا ر ب د ن a و خ ي م
ه ي ع ر ش ت ا ض ا ي ر ا ب ا ر ن ا ش ي a و ، د ي ن a ش K ت ف ر ع م ر و ن ه ب ل ه ج ت ا م ل ط Z a و
د ا ب ع Z a ا ه ن a ا ت ، د ي ن a د ر گ ر ه ط م و ر ه ا ط ، ي ت س پ ر ه Z a ه ي ل م ع ت a د ا ه ا ج م و
د ن د ش د ن o ا د خ ه ا ر ر د ن ي ك ل a S Z a و ن ي ح ل ا V l a الله
ل م ع و م ل ع Z a م ي ط ع ي ت ي ا ك ي ر ه ه K د ر K ت ي ب ر ت ي ر ا ي س ب ن a د ر گ a ن ش و

[ی یابطاطب هملاء]:

رد ، دنوځاً مو حرم تشنگرد زا دعب و «
هب و هدیزگ تماقا فرشاً فجد هسدم هبتع
هیهلا فرا عم رد و ، هدیزرو ل اغتشا هقف سرد
می ن اشذ اضیید دی ، مدرم لیمکت و تیبرت و
داد .

هب ، ناگتسراو و ناگزر بزا ریثکی عمج
هزیاد رد مدقراو گرز بن آلیمکت و تیبرت ن می
، هذرت عیبط طاسب هب اپ تشپ و هتشانگ ل امک
برق میرد نامرحم و دلذ رادن آگس زا و
:تسا هلمجن آزا هک دندش

دباء ملء ، رهد هردان و ق قد هیا ، ل جا دیس
، ن یینابرلا عاملعا دیس ، ق لقم رعاش ت دحم هیقف
، ی زیربتی یابطاطبی ضاقتی لء از ریم جاح مو حرم
ی رجه جنپ و داتشه و تسیود و راز هل لاس دلوتم
و تصش و دصیس و راز هل لاسی آفوتم و ، یرمق
هقف و هیهلا فرا عم رد هک ؛ یرمق یرجه شش
الله عفر ؛ دنشابی م زیچان نیا داتسا ، ق لاخا و ثیدد
۱ « . هتا کر بن م انیاء ضافاً و هیماسلا هتا جرد

اوتف دنسم و تی عجرم زای هلا ی ایلوا ضارعا

مولء رد علضت و تهاقفو ملء هب عجار اما
ل هچ دودد ن سد رد : هک سب نیمه ی مسر
ی ارب د زمان (ی یلابرک دمحا دیس) ار وای گلاس

ش داماد و ، ی یلابرک دمحا دیس : هلمج زا . دندوبی هلا ن افرع و ق لاخا و
، ی سوماق رقاب خیشو ، ی دابا تلود اغا دیس اقا و ، ی ناهفصا مساقلاوبا دیس
، ی زیربت اقا داوج از ریم و ، ی دابا مجذرقاب خیشو و ، ی راهب دمحم خیشو و
و ، ی نادمه ی لء دیس و ، رددن سد دیس و ، ی بوبد دیس دمحم دیس و
رگیدی عمج و ، ی لء خیشو : ش دنزرف

و عاضق هلمج زان آریغ و خیشو سورد تاریقت رد رایسب ی بتک
رد اهری رت شوش هینیسد هناخاباتک رد هک هت شون اهریغ و نهر و تاداهش
تسا دوجوم یرون ن یسد از ریم اقا هناخاباتک و فرشاً فجد

رد ی لعم ی یلابرک رد [ملاسلا هیلع] ادهشلا دیس ترایز رد هر خلأاب و
« . دومذ تلحر ۱۳۱۱ هسند نابعش ۲۸

۱ . ۲۳ ص ، ن ابات رهم

ار وا اققتم همه و ؛ دندومن نایعیش تیعجرم ؛ دنتشاد لوبق ی حور ی اوقت و ی ماع غوبن به ؛ دهد اوتف هن ، دشن رضاد و ا دوخ کاندعم ی لو مهت عامج زامزای تده و دسیونب هلاسر هنو داتسا و ی ضاق داتسا نوچمه ، ماع لام رد مهیاء ی لاعت الله ناوضر - ی یابطابط هملاء² . ادرك یراددوخ - نیعمجاً

1 هلاسمنیا نوماریپرتشیب علاطاط تهج . ۲۳ ص ، ی نیعو ی ماع دیحوت ؛ ۱۰۳ و ۳۴ ص ، ۲ ج ، ماسا تموکدر د هیقف تیلو و به دوشد عوجر ۹۹ ص ، نایاترهم ؛ ۶۶ و ۶۴ ، ۴۳ ، ۶ ، ص ، ۳ ج

2: ۲۳ ص ، ی نیعو ی ماع دیحوت

دیاباً آقد هک ، مینکی م رکذ ناشیا زا ی بیجعو و بیرغن اتساد اجنیا رد» ، تیعجرم و تسایر رما تبوعصو و تهعتو و شایرادیدو و تریع بجوم تسید همج زور رد : دریگ رارق هینید مولع بلاط هلیج هلسلس ی ارب هیرمق هیرجه کیو و صراهچ و رازه کی ، ی لولا ی دامجرهش مکیو قیدص ترصد باطتسم بانج دیدزاب به ، دهشم س دقم رهش رد هتاکرب تماد - ی ناساول ی لعد دیس جاد الله قیاً ، ی مارگورسو و ، دنمجر ا دنزرف ، ی ناساول مساقلاوبا ازریم جاد ی اقا الله قیاً دنمورب دنزرف - ی اقا الله قیاً موحرمدنزر ، ی ناساول دمحم دیس جاد ی اقا الله قیاً موحرمدنزر ؛ بایفرش ناشلزنم به - نیعمجاً مهیاء الله تمحر - ی ناساول میهاربا دیس فراع الله قیاً موحرمدنزر ؛ نار هط دمحا دیس جاد ی اقا ، هیند هیقف و ، دباع ؛ دنتشاد نایب ی یلابرک ی نار هط دمحا دیس جاد ی اقا ، هیند هیقف و ، دباع ؛ دندومرف هکنأ هلمج زا

، قحلا قیاً موحرمدنزر گانش زا مساقلاوبا دیس جاد ی اقا موحرمدنزر دپ و - هیاء الله ناوضر - ی نادمه ی لقینسد ی لوم دنوخ ، لیدبی بد فراع ی نار هط دمحا دیس جاد ی اقا الله قیاً روربه موحرمدنزر گانش ناشیا زا سپ موحرمدنزر ؛ تساهدوب دمحا دیس جاد ی اقا موحرمدنزر ؛ دنادهوب ، تساهدوب ناشیا ناماد رد شرس هکی لاد رد دمحا دیس جاد ی اقا ی زور : دنتفگی مساقلاوبا دیس جاد موحرمدنزر دپ دنادهومذ تلحر مهنم ، دندرک نفر به عورشندنزر گانش و دش هامت سردهک اهزور زا دیس ی اقا : دندومرف دمحا دیس جاد داتسا موحرمدنزر بهک متساخرپ راک ناشیا هک متسنادنم . نیشنب یردق یرادن یراک رگا مساقلاوبا متسشنو ، مرادن یراک ، هن : مدرک ضرع . دنراد ی صوصخ

! س یونب ی قته دمحم ازریم اقا ی ارب : دندومرف ، دنتفر همه هکنأ زا سپ و ش دوخ ، تساهتفگ ش دوخ ، هآ هآ : دنتفگ و دش بلقنم ناشلاد سپس و هک دندرک ادید لاد بلاقنا نانچ و . بتسا ملسم ، بتسا ملسم . بتسا هتفگ ناشیا هرابرد ی قته دمحم ازریم ی اقا دیاش هک میتشادنپ ام . دندش لاحتی بد هجیتنلاد هک هدیسر ناشیا به هک تساهداد ی تبسنای و هتفگ هدننز ی هلمج ی مرگی فرط زا . بتساهدومذ تحاران و لولم دحرسنیا اتار ناشیا و عرو اب و لداع صخش ، یزاریش ی قته دمحم ازریم ی اقا هک میتسناد ی مندشاب عقاو فلاخ و تبیغ نارد هک ی هملک هاگچیه و ، تسای قته اوران ی هتسبند زا هک دنتسین ی سک مهن ناشیا هک میتسنادی مزینو ؛ دنز و میدش ریخته روطنیمه اذلو . دنوش هتسخ و لولم ، دوش هداد و اب هک میدمآرد تهجو و توکسل لاد به

دیس جاد موحرمدنزر - مدرک قباچ ی لیبس ناشیا ی ارب نم لاد نیا رد : مدرک ضرع و مداد ناشیا به و - دندومنی متاینخل ماعتسا دمحا ؛ دیشابند تحاران ردقنیا و ؛ دیشکبار بطش نیا لاد

نیا : دندومرف ، دندمال احرس هک یردق و دندیشک ار بطش داتسا موحرمدنم به ار دوش تاطایتحا (یزاریش ی قته دمحم ازریم اقا ی اقا ی نعید) درم

دیس اقا بہ عجار ی ضاق موحرم زا ی اہیضہ

والاوحا تیفیک و یلابرک دمحا

موحرم درگاشد) ی ضاق ی اقا ی اء دیس اقا

:دیوگی م (یلابرک دمحا دیس

مدینارنگی م دجسم بہ ار اہبش زا ی بشد»

ماقم بہ و دمارد ی کی بشد ہمین بہ ؛ ی یاہنت بہ

ہضیرفس پزا و درک ماقم ماسلا ہیلع میہاربا

عولط اتدش ہدجسد رد حصد

دناہدیسرپ وا زا و دناہدرک ہعجارم وا بہ ی دارفا و ،تسا ہداد عاجرا
زا امشزا دعبام ،دتقیق قافتا ی اہعقاو امش ی ارب ہدرکان ی ادخرگا :ہک
؟مپیامن ہعجارم ہک بہ امش تاطایتحا رد کنیا و ؟مینک دیلقت ی سک ہچ
زا ریغ نم .دمحا دیس بہ :تسا ہتفگ باوج رد ی قتہ دمحم ازریم ی اقا
مراذن غارسار ی سک وا

رد امش !ی قتہ دمحم ازریم اقا :ہک سیونب وا ی ارب !مساقلاوبا دیس اقا
ار ی سک و دینکب اہراک نیا زا رگید رگا !دیراد تموکد ایند روما
رد تموکد ہک ،ادخلوسر مّدرضحم رد تمایق ی ادرف ،دیهد عاجرا
“!دش مہاوخذ ی ضار امشزا و درک مہاوخذ تیاکش امشزا ،تسام تسد
:ہک تسا ہدشل قذ ناشیا زا ی رگید ناتساد زیند و

ی املع ی نعید ،اہی نارہط رگا ،دیلقت عجارم زا ی عجرم تلحر عقوم رد
دیلقت وا زا و دندومنی م عوجر ی سک بہ ،نارہط ہبسک و راجت و نارہط
بہ اہرہش و دلاب ہمہ و دشیم نایعیش مامت دیلقت عجرم وا ؛دندرکی م
دیس جاح بہ اہی نارہط نوچ و .دندرکی م دیلقت وا زا اہی نارہط عبت
رگا” :تفگ باوجرد و تفریزیند ،دندک دیلقت وا زات دندرک عوجر دمحا
»!“تسا دوجوم ہئیافکلا بہ نم ،دشاب ی یافک بجاون تفر مّنہج

دمحا ديس اقا مدید و متفرب ماگنا . ديشروخ
 و - ی سو دقلا هرس الله س دق - تسا ءاكب ی یلابرك
 و تسا هدرک لگ ماگه دجسد کاخ بهیرگ ت دش زا
 دیدنخی م نانچ و تسشن هرجرد و تفرب حبص
 1 «! ديسری م دجسم نورید به و ا ی ادصه ک

هقیرط زا ی ضاق موحرم تيعبت و ديات ی یلابرك دمحا ديس اقا موحرم ی نافر ع

[ی یابطابط هملاء ترصد]:

- بهیاء الله ن اوضر - ی ضاق موحرم»
 دمحا ديس جاد موحرم دیحوت و نافر ع هقیرط
 موحرم ن آ تاروتسد و ،تسا هتشاد لوبق ار
 دنوخا گرزب داتسا جهنم و هیور قبط هک ار
 ن ادرگاش هب ،تسا هدوب ی نادمه ی لقنيسد لام
 موحرم ی نعی ،ام داتسا» 2 «.تسا هدادی م دوخ
 - هرس س دق - ی ضاق ی اء از ریم جاد الله قیا
 جاد موحرم درگاش ،دیحوت و نافر ع ن فرد
 هک ی نعم نیدب ؛تسا هدوب ی یلابرك دمحا ديس
 ی اقا الله قیا موحرم ،ن اشداو تلحر زا سپ
 ی لقماما درگاش و ا هک ی ضاق نيسد ديس
 ی نیوزق شیرق ديس اقا درگاش و ،ی ناوجخذ
 هب ی ضاق موحرم لامک و تبیرت ؛تسا هدوب
 ی نارھط ی یلابرك دمحا ديس جاد ی اقا تسد
 3 «.تسا هتفرگ تروص

دمحا ديس اقا موحرم ضارعا و ی رود ایند زا ی یلابرك

زا دندرک لقن ی یابطابط هملاء ترصد
 ی یلابرك دمحا ديس موحرم زا ی ضاق موحرم
 :تفگی م و ا هک

1 رخاتم عافرو و عامکد خیرات زا لقن هب ، ۷۹ ص ، ۲ ج ، راونا ع لطم
 ۱۳۵ ص ، نیهلأتملا ردص رب
 2 ۴۵ ص ، ۲ ج ، راونا ع لطم
 3 ۲۰ ص ، ی نیء و ی ملء دیحوت

ریمضن شور شیورد کی هب یرفسرد»
 تیرومأم نم: تفگن م هبوا، مدرکدروخر ب
 ،ایمیک: لّوا: منک ع لطم زیچود زار امشد مراد
 زیهجت ار م امشد؛ مریمی م ادر فن م هکنآ: مود
 رد دمحا دّیس اقا م و حرم. «دینامذن فد و هومذ
 ی زاین ایمیک هب نم اما» :دوب هومرف باوج
 «.مرضاد ار امشد تازیهجت اما و مراد
 م و حرم و دنکی م توف شیورد نآ ادر ف
 و ن فک و تازیهجت ل فکتم دمحا دّیس اقا جاد
 1» دنوشی م و ا ن فد

دّیس جاد م و حرم زا ی ضاق م و حرم ل اوّس اب تابتاکم ه مادا تّاع ربی نبمی یلابرک دمحا ی نایمک م و حرم

فتاه س ابع خیش جاد الله تیا ترصد
 م و حرم سی صو - هتاکرب الله مادا - ی ناچوق
 - ی ضاق م و حرم زا - هماقم الله ی اعا - ی ضاق
 م و حرم نآ هک دندومنی م ل قذ - هسفن الله س دق
 :تفگی م

دند و قحلا تیا م و حرم نامداتسا زا»
 ،هبقارم لها باد هکنیا اب: دشل اوّس نافر عا
 ربار برد، تفرعم ی ایلوا و ،ادخ هار کلاس و
 رد و ،راصتخا تیاعر اهتجب هنوگ نیا
 امشد ارچ؛ تسا توکس، لوبق مدع تروص
 لابند ار بلطم اههمان نیا رد روط نیا
 !؟ دیا هومرف

:دنتفگ باوج رد

ی نهذ دعاوقی ور زا دوخن هذ رد اهنیاء
 هتخادرپ و هتخاس و ،هدیشارتی یادخ (لومرف)
 ادخ نآ. دنکی م هجسو دنتسری م ار نآ و دنا
 ؛تسین ی جراخ ی ادخ؛ تسین ی قیقده ی ادخ
 نیا مناوتب دیاشد متساوخن م. تسای لیخت ی ادخ
 2» «. مشکب نوری دن اشنهذ زا ار ادخ

1. ۳۲۳ ص، ناباترهم

2. ۳۲۴ ص، ی نیعو ی ملع دیحوت

تدحو هیضه ی نایمک موحررم ندرک لوبقه موحررم اب تاتحابم نمض رد ار دوجو ی ریمشک

- ی یابطابط مر کلاً انداتسا هملاء ترضد

:دندومرفی م - هیلع الله ن اوضر

هَیضَةُ رِدْ هَكَ ی تاتحابم و تابتاکم رد»

نایم رد ، دوجو تدحو و دوجو رد یکیکشت
دمحا دَیس جاد ی اقا راوگرزب ملع ود
دَمَحْم خیش جاد ی اقا و ی ناربط ی یلابرک
امهیلع الله ن اوضر - ی ناهفصا ی نایمک نیسد
خیش جاد موحررم هر خلأاب و ، تفرگتروصد -
دَیس جاد اقا هَیدیحوت هَینافرع بلاطم هب عناق
دَیس اقا موحررم تلحر زا دعب ؛ دندشدن دمحا
ماند هب ی ضاق موحررم نادرگاشد زا ی یکد ، دمحا
ناگرودمه زا هک ی ریمشک نیسد دَیس اقا
و ی درجورب دَمَحْم ی لع خیش جاد ی اقا الله تَیاً
هَذَمَلات زا فیدر ن آ و ی طقسم نیسد دَیس اقا
اب ار هملاکم و ثحب ی انب ، دوب ی ضاق موحررم
ار ثحب ردقن آ و ، درک زاب خیش جاد موحررم
دَیس جاد موحررم ناهر ب و ل لادتسا ساسا رب
لوبقه هب مزلم ار خیش جاد هک درک بیقعدت دمحا
1.2 دومذ

1 رهم ؛ ۳۲۴ ص ، ی نیعو ی ملع دیحوت ؛ ۲۸۱ ص ، ۲ ج ، ی سانشد الله
فالاتخا ی ردقن اب ، ۲۲۱ ص ، نابات

2: ۲۶ ص ، ی نیعو ی ملع دیحوت زا هتفرگررب

(ی نایمک هب فورعم) ی ناهفصا نیسد دَمَحْم خیش جاد الله تَیاً موحررم»
تَیعماج هب ریخانورقرد هک تسای میکد و فوسلیفو ی لوصا و هیقف
ملع نیب تَیعماج و ، هَشیدنا هَعسو ، رظن تَقَد و ، ملع ناقتا تهج زا و
تسا هدش هدید رتمکی کاپو دهر و ، ایند زا ضارعا و ، لمعو
تَشگ دلوت مق . ه ۱۲۹۶ هَسد مارحلا مرجم مود رد ناشیا
ی کراشف دَمَحْم دَیس :ماظع تایا دزن ، تامدقم ی ط زا سپ ی هلا ملع نیبا
و ، ی ناسارخ مظاک دَمَحْم خیش و ، ی نادمه اضراغا خیش و ، ی ناهفصا
سرد هب طقف مهرخا رد و ، تفرگ ارفار لوصا و هقف سرد ، مهریغ
هدیدرگ روهرب ی و زالاسد هدزیسد و هتفری م مظاک دَمَحْم لاوم دنوخا
لئانی تلامک هعومجم هب و ، هقف ملع زا ی میظع هَیمهس هب هکذا ات ؛ تسای
دش

دَمَحْم از ریم اقا الله تَیاً : فجد فورعم میکد دزن هفسلف و تمکد رد و
رُاشم هفسلف ن فرد ص خلأاب و ؛ تسای هدناوخ سرد ، ی تانابهطصا رقاب

نوماریپی یلابرک دمحا دّیس اقا موحرّم نخس

ی راهب موحرّم

- ی یابطابط مظعلاً انداتسا هملاء ترصد
:دندومرف - هّظ دم

اقا ی لع از ریم جاد ی اقا الله تیا موحرّم»
:هک دندومرفی م - هیلع الله ن اوضر - ی ضاق
- ی یلابرک دمحا دّیس ی اقا موحرّم ام داتسا
:دومرفی م - هیلع الله تمحر

قحلا تیا موحرّم تمدخ رد هتسویپ ام”
هیلع الله ن اوضر - ی نادمه ی لقنيسد لام دنوخا
ی لو، دوبام ی ارب دصرد دص دنوخا و میدوب -
دنوخا اب ی راهب دمّمخیش جاد ی اقا هکنیمه
امّاد و دومن ادیپ ار تدارا و ی یانشا طباور
ام زا ار دنوخا، تشاد ددرت و تمدخ رد
1 «»! دیدزد

دمحا دّیس اقا اب ی ضاق موحرّم تبخاصم

هدوب شیوخ رصع دیحو، ملع نیا ماکح و ناقتا هب و؛ هشد نانبلا هیل
تسا
ع لضم بدا و نافرعو و خیراتو ریسفتو ملاک ملعرد، اهنیا رب هولاع و
تسا هتشادرب ی نلاوط ی اهماگ ی برعو ی سرافرثو مظنرد و؛ هدوب
تیرقبه هب هک، تسا هدوب راگزور دنارف و رهد غباوندزا و هلمجلا و
تسا هدوب هیها ب هاوم رد قرغو، نوحشم هدیمد تا کلم هب و
هوکت جد دمّم دّیس الله تیا هملاء زان اوتی م ناشیا نادرگاشد هلمجزا
ی یوخ مساقلاوبا دّیس الله تیا، ی یابطابط نیسد دمّم دّیس هملاء، ی رمک
دریپ مان ار رفظم اضر دمّمخیش الله تیا و
و توکسد و هبقارملها، نیسد دمّمخیش جاد الله تیا موحرّم ی راب
سلاجم رد. بتفگی م تردن هب نخس؛ دوبرکفرد هتسویپ. دوب هبساحم
ی اچرهرد. درکی م توکسد، تفرگی مرد ی ثحب املاء ن بیهک لفاحم و
مارا و قیلخ و عضاوت م رایسب و، تسشنی م دوب ی لآخ اچ هک سلاجم
و، فورعم راجتزا هک شرپی زان هک ی هبانتعم تورث هکنآ اب و. دوب
و داد بلاط و ارفق هب ار همه، دیسر و هب، دوب نیمظاک راد هیامرس
نابیرگ هب تسد رقف اب، رمع رخاوارد: دنیوگ و. تشادنی زیچ دوخ
تلاذ هک؛ تشاد راوتسا ی بلق و، مّسبتم ی یامیس و، داشد ی لد ی لو؛ دوب
دومنی م وای ونعم تابهوم و، میظعت ایحورزا
هّجلا و ذ مجنیپ هبنشکی بشد رد ی نایر فوسلیف و ملع نیا ماجنارس
هب یولع رهظم مردرد و دومن تلحر ایند زاق. ه ۱۳۶۱ مارحلا
» بتبرت الله سّدق؛ دش هدرپس کاخ
1؛ هقیلعت، ۱۷ ص، ی نیعو ی ملع دیحوت؛ ۶۲ ص، ۳ ج، راونا ع لطم
فالاتخا یردق اب، ۲۲۳ ص، ناباترهم

ی ریمشکی ضترم دّیس جاد الله تیا و ییلا برک

[ی ناچوقس ابدع خیش جاد] الله تیا تر ضد
:دندومرفی م - هاروفغم -

دلاو لاحترا زا سپ [ی ضاق موحرم] «
فجن ملاءاً زا رفذود تبحص، ناشمّظعم
دّیس جاد الله تیا لّوا: دندومذکاردار فرشاً
جاد الله تیا مّود و، ی نارهط ییلا برک دمحا
ی لاعت الله ی لعا - ی ریمشکی ضترم دّیس
هب راوگرزب ود نیا اما - فیرشلا امهماقم
ناوند هب هکلب، دناه دوزن ناشیارب داتسا ناوند
مزلام ورشیپ و، قیرط قیفر و تبحصم

ر ضد و رفسرد هکی هلا میظع تیا ود
[و]، تانکسو راوطاً زا و مزلام اهنا ابابلاغ
و دّجهت و دّبعث و لاوحا هدهاشم و تاکرد
هرهب اهنا مولع و نیتم هدارا و ربص و لکوت
موحرم نایم نسدت وافتن وچ و بتسا هتفایم
و بتسا هدوب رایسب درمگرزب و نا و ی ضاق
نایلاس رد مه نا، ی گتسویپ و تمزلام
رد، بتسا هدوب ماود رب و رارقرب، ی دامتم
نیا هک تفری م نامگ ی ضعب ناهذا نایم
اما؛ بتسا ی درگاشد و دّمَلتت ناوند هب تدارا
بتسا هدوبن نیچ.

ی یلابرک دمحا دّیس جاد الله تّیآ قّ حلا تّیآ اّما
 اقاّ موحرم زا سپ - هتبرت الله سّدق - ی نار هط
 انب و درک رمعل اسد ه دجه ی ضاق نیسد دّیس
 رد ، ی نار هط گرزب اغآ خیش جاد اقاّ ملاک ه
 ، ۸۸ و ۸۷ هحفص ، ۱ دلج ، رشبلا ءابؤذ
 هّنس مژکمال اوّش رهش ۲۷ رد ناشتافو
 رصع زامذرخآ دّهشت رد ، هعمج زور ۱۳۳۲
 .تسا هدوب

هقیرط - هیاء الله ن اوضر - ی ضاق موحرم
 ار دمحا دّیس جاد موحرم دیحوت و نافرء
 ار موحرم نآ تاروتسد و .تسا هتشاد لوبق
 لام دنوخآ ، گرزب داتسا جهنم و هیور قبط هک
 دوخ نادرگاشد هب ، تسا هدوب ی نادمه ی لقنیسد
 ار میقتسم شور و هار و ، تسا هدادی م
 هب مامت و مات دبعث قیرط هار رد ، سفذت فرعم
 تهج نیدب و ؛تسا هتسنادی م رونا عرش
 هدرکی م داتسا هب ربیعت و ا زا مه اضعب
 ۱» .تسا

[ی ناچوق الله تّیآ] هط مّظعم تر ضد زین و
 :هک دندرک نایب

داتسا ی یلابرک دمحا دّیس اقاّ موحرم»
 هکلب ، هدوب نس فلنا فرعم رد ی ضاق موحرم
 ۲» .تسا هدوب ناشیا دلاو ناشیا داتسا

ار هز هطاف تر ضد مان هب هتسب رد ن دش زاب اهیهاء الله ملاس

ی م - هّظّ دم - ی یابطابط هملاء تر ضد
 :دندومرف

کاردا ، زارد نایلاس ی ضاق موحرم»
 جاد اقاّ ماقم دلخ موحرم تمزلام و تبحص
 رد و تسا هدمن ار ی ریمشک ی ضترم دّیس
 .دناه دوب ناشیا مزلام رضح و رفسد

و تقو داتوا زا ی ضترم دّیس جاد موحرم
 و تاماقم و تلامادی اراد و فورعم داهز زا

۱. ۴۵ ص ، ۲ ج ، راونا ع لطم

۲. ۷۷ ص ، رصم نامه

و قلاخا و بدالها رایسب ، هدوب تافشاکم
موحرم ءتشر ناشیا ءتشر اما و ؛ ردقال یلج
و دیحوت ءتشر ی نعید ، یلقنيسد لام دنوخا
و لاح نامھ رد نکلو ، تسا هدوبن نافرء
و دنمشزرا رایسب ، دوخ ی ناسفد تیعقوم
دناه دوبر اوگرزب .

هک دومرفی ملقذی ضاق مو حرم

یضترم دّیس جاد اقا رضم رد ی زور”

ترضد دقرم ترایز یارب یریشک
فرشأ فجزا ماسلا هیلع نیسحا الله دبعباً
هک یاهر جدر د اودبو میدما یّلع یلابرک هب
میدشد دراو دوبن نیمرحطانید رازاب هسردم رد
یّط دیاب هک دوب ییاههّیلهیلای هتتم هر جدر نیا
نم و ولج رد یضترم دّیس جاد مو حرم .دوشد
هّیلهیلای نوج .مدرکی م تکر دن اشیا رسد بقعزا
میدومن هر جدر د ربرظن و دیسر نایاپ هب اها
هب یرظن یریشک مو حرم ،تسال فقّم میدید
:دنتفگ و هدمذنم

یسوم ترضد ردام ماندسک ره :دنیوگی
زانم ردام ؛دوشی مزاب ،در بدهتسبل فق هبار
تسینرتمکی سوم ترضد ردام

«!مطافای» :دنتفگ و دندر بل فق هبتسد و

دراوام و دندر انگامل باقم رد ار زابل فق و
1» «میدشد هر جدر

نادرگاشد

1. ۲۱۹ ص ۲، ج ۲، راونا ع لطم؛ ۳۲۳ ص ،نابات ره

میحرّلا ن محرّلا الله مسب

یضاقة موحرّم ن ادرگاشه تا قبط

رارصا اب فرشأ فجنی یلاضف زا ی عمج
دندرک راداو ار یضاقة موحرّم ، رایسب ماربا و
و هداد بیترت ی قلاخا هسلج کی اهنأ ی ارب هک
نامز ن آرد . دیوگب اهنأ ی ارب قلاخا سرد
تلاماد زا و ، دوب مانمگ رایسب یضاقة موحرّم
داد لوقه هرخلأاب و ^۱؛ تشادن ربخ ی دحا وا
، دنک نیعم قلاخا سرد هسلج کی اهنأ ی ارب
دش هداد بیترت هسلج و

جادی اقا : نوچ ییلاضف ، لّوا فیدر رد
ی لع خیش جادی اقا و یلما ی قتمّم خیش
ی لع دّیس جادی اقا و ^۲ی درجورب دّمّم
جادی اقا هفاضا هب ، یلاخلذ

مشاه دّیس جاد ترضد ، ی طقسه نسد دّیس
دنتشاد تکرش ن آرد مهریغ و دادد

یرسد ، دعب نامز رد مّود فیدر رد ادعب و
دّیس جاد اقا و ییابطابط هملاء ترضد : مّود
و ی ناتسیس میهاربا از ریم اقا و یریمشک دمحا

^۱ موحرّم اب فجنی یلاضف ی یانشأ هوحذ ن و مارپ رتشیب علاطا تهج
۱۳۱ ص هب دوش عوجر یضاقة
^۲ درجورب ردق . ه ۱۳۱۵ لاس رد ی درجورب دّمّم ی لع خیش الله تیا ^۲
دّمّم ل آ مولع لیصحت ی ارب ی گلاس ۱۴ نسد رد ناشیا . دش دلوت
دیدرگ فرشأ فجنم زاء ماسلا مهیلع
و لوصا و هقف ی لع ی اهرود لیصحت هب ، تامدقم هرود سی ط زا سپ
، ی قار عن یدلاء ایض خیش : ماطعت ایأ ص اوخزا هکنیا ات ، تخادرپ هفسلف
دیدرگ (ی نایمک) ی ناهفصا موحرّم و ی نیئاد موحرّم
ناشیا ی یامذهار هب ، ی طقسه نسد دّیس الله تیا اب ی یانشأ زا سپ ناشیا
دش بسب و ا ی اوقت و ملع . دش دنمهر هب یضاقة موحرّم روضد ضیف زا
اب تا قلام زا ی درجورب نیسد دّمّم دّیس ی مظعلا الله تیا موحرّم هک
دهد رارق دوخ ن یدمتعم زا ار وا و هدش هدز تفگش ناشیا
ی نافر ع قوذ ی اراد ، ی ملع تلّیضف زا شیب ی درجورب دّمّم ی لع خیش
ن آ مئلاء و رثا هک تفرگی مربرد ار وا ی نافر ع ی اهبذج ن انچنأ . دوب
ناشیا ی راددوخ و عانتما . دیدرگی مادیوهش ی اصد گنها و هرچ رد
ی درجورب الله تیا موحرّم توفزا دعب هماء تیعجرم و تما عزل و بقرزا
نافر ع دیتاسا زا هک ی هلا تااضافا نیمه زا ی یوترپ زج دوبن ی زیچ
دوب هدمذ بسک شیوخ
درجورب ردق . ه ۱۳۹۵ لاس مارحلا مّرحم ۱۵ رد ناشیا ماجنارس
(قّقم) . هیلع الله تمحر ؛ تفگ کیبلا ار شر اگدرورپ ی اذن

ی م تکر شد م هر یغ و ی هلا ی اقا هملاء ی و خا
دندرک

مؤسدی رسد، دعبن امز رد مؤس فیدر رد و
ی اقا و ی ناچوق س ابع خیش جاد ی اقا تر ضد
و ی تشر ی نموف ت جهب ی قت دمحم خیش جاد
روضدن آرد فرشاً فجنی لاضفزا م هر یغ
دنتشاد تکر شد و

س ابع خیش جاد ی اقا الله تیا تر ضد
و فر اعم رد ی ضاق م و حرم ی صو، ی ناچوق
و میقم فرشاً فجن رد لاعفو؛ دنتسه قلاخا
نینکاسو بلاطزا ی تعامجن اشیا رضحمزا
1. دندرگی م دنمهر هب م هر یغ و

هملاء ملاک رد ی ضاق م و حرم نادر گاشد م ها

ی نار هط

هملاء ام ایامن ارگ دانتسا هلمج زا
قحلا تیا ن اشدنمجر ا رد ارب و ی یابطابط
الله تمحر - ی هلا ن سد دمحم دیس جاد م و حرم
ابل زمانم و ل حارم مامت رد هک دندوب - امهیلع
هتسویپن ادقرفن و چو هدوب کیر شد و قیفر م ه
و رایو، مزلام م هاب

1. ۱۰۱ ص، درجم حور؛ هقیلعت، ۳۷۱ ص، نابات رهمزا هتفرگر ب

۱. دندوب رگدکیر اسگم غ

خیش جاد نوچ یرگید تایا ، هلمج زا و
، یدر جور بدمحم یلع خیش جاد و ، یلمای قتمحم
نسد دئید جاد و ، یدنرم ربکا یلع خیش جاد و
ازریم جاد و ، یریمشک دمحا دئید جاد و ، یطقسم
یصو و ، ماسق یلع خیش جاد و ، یناتسیس میهاربا
س ابع خیش جاد الله تیا ترصد داتسا نآ مرتحم
دوخ هبوند هب نانا زا کیر ره هک ، یناچوق فتاه
و دیحوت و تلیضف نامسا ناشخرد ناگراتسد
۲. بلمجلا مهیدعاسم الله رکشد ؛ دنتفر عم

تیسذ ییابطابط هملاء مارتحا و هقلاء تددش یضاق موحر مهب

هبتیسذ (ییابطابط هملاء) ام داتسا ، یراپ

۱ زیربترد ق . ه ۱۳۲۵ لاسرد یهلا نسد دمحم دئید جاد الله تیا ۱
دش دلوتم

ق . ه ۱۳۴۴ لاسرد (ییابطابط هملاء) ناشردارب هارمه هب ناشیا
تایلاء تابتع دصق هب ار زیربت ، ینید مولع تلایصحت لیمکت تهج
هزود زا لاسرد تدم هب و . تشگ فرشأ فجن مزاع و دومن کرت
رد ییابطابط یضاق یلع دئید جاد الله تیا فورعم فراء یسرد
دنمهر هب ب و یضایر و هفسلف رد یاهوکداب نیسد دئید و ، نافرع
نیسد دمحم خیش ماطع تایا رضحم زا ار لوصا و هقف نینچم ه و . دش
ارفی ناهفصا نسطاوبا دئید و یئیان نیسد دمحم خیش و یناپمکی ورغ
تفرگ

هب ییابطابط هملاء ناشردارب هارمه هب ق . ه ۱۳۵۴ لاسرد ماجنارس
زا هفسلف سیردت هب زیربت هزودرد و ، تشگزاب (زیربت) شیوخن طوم
زا یضعب اناپا و ، دیزرو لباغنتشا اردصلام بتکریاسد و رافسا و عافشد
یربهر دوصقم لزمن رسد هب و دومنی یریگتسد ار ادخ هار ناقشاع
درکی

۴۰: ص ، نابات ره مزا هتفرگرب

و ، حور رد نآ ریثأت و گنهای تیفیک و ادص ریثأت هب عجار ناشیا
هک دنتشون یباتک ، هادص اب حور یونعم طباور و یقیسوم ماع رارسا
درک ادیپار نآ فوخ ، هلاسر مامتا زا دعبن کل ؛ دوی سیفند هلاسر افاصنا
مدافنتسا نآ زا و دتقیپ رناج ماکد و نامز عانبا زال هانان تسد هب هک
«دندرک دوقم یلک هبار نآ اذل ؛ دننک

فراء و قیلذ و عضاوت و شیلایب و هداس یدرم رایسب زین ناشیا
دناه دوی شزرار پی برم و ، رئامض زا عظم و هیله رارسا هب

نسررد ق . ه ۱۳۸۸ لاسرد لوملا عبیر ۱۳ هینشود زور رد ماجنارس
تلحر یبلق هتکسد رثا ربی ناف و رادیپان تاشن نیا زا یگلاس ۶۳
(ق قح) . هیلع الله نواضر ؛ دندومذ

۲۸: ص ، نابات ره م

ی‌گتفیش و هقلاء، ی‌ضاق موحرم، دوزخ داتسا
 کچوک ار دوزخ وال باقم رد آقد و، تشاد ی‌ناوارف
 تمظء ایند کی ی‌ضاق موحرم هُر هچ رد و؛ دیدی م
 ی‌م تاماقم و تاکلم و دیحوت و رارسا و تهبا و
 تسج.

مدرک فراعت رطعن اشیا به زور کین م
 ی‌لمأت و، هتفرگ تسد به ار رطعن اشیا،
 دنتفگ و دندرک

ی‌ضاق موحرم ام داتسا هک تسال اسود»
 ماهذن رطعل لاح به اتن م و؛ دناهدرک تلحر
 .»

به هدنب تقو ره زین ریخانامز نیمه ات و
 رد و دنتسبی م ار نآرد؛ ماهداد ی‌رطعن اشیا
 ناشیا هک مدیدن م و دندراذگی م ناشیبج
 تلحر نامز زا هکنیا اب، دندک رطعل امعتسا
¹ درذگی م هک تسال اسوشد و ی‌سد ناشداتسا

ابیابطابط هملاء موحرم رملوط ی‌واست

ی‌ضاق موحرم

رملع تدم نزاوت و ی‌واست تسا بیجع و
 تدم نوچ؛ ی‌ضاق موحرم ناشداتسا اب هملاء
 و، دوبل اسد کی و داتشه ی‌ضاق موحرم رملع
 تسال اسد کی و داتشه زین هملاء رملع تدم

هنس رد (ی‌یابطابط هملاء) ناشیا
 هیرجه کی و تسید و دصید و رازه کی
 هبنشکی حبص رد و، دناه دش دلوتم هیرمه
 و رازه کی هنس مارحلا مرحم مهدجیه
 به ت عاسد هس هیرمه هیرجه ود و دصراهچ
 تدم نیاربان و، دناهدرک تلحر هدنام رهظ
 دننام؛ تسال اسد کی و داتشه زین ناشیا رملع
 و هلاو هیلع الله ی‌لصد ادخل و سر رملع تدم
 و ملس

¹ ۲۴ ص، ردصم نامه

هک هیاء الله تاو لصد نینمؤ ملاریما ناشیصو

۱. دشابی مل لاسد هسو و تصشود ره

تسد هب ییابطابط هملاء ی نافرء تیبرت

تسا هدوب ی ضاق مو حرم

دندومرفی م [ییابطابط] هملاء

لیصحت ی ارب فرشأ فجن هب نوچ»
و تبارق رظن هطقن ز ا ،مدش فرشم
رضح هب ی هاگماگ تیمحر و ی دنواشیوخ
زور کی ات ؛مدشی م بایفرش ی ضاق مو حرم
ی ضاق مو حرم هک مدوب هداتسیا ی اسردم رد
دندیسر ن م هب نوچ ،دندرکی م روبع اجنأ ز ا
دنتفگ و دندرانگن م هئاشد ی و ر ا ر دوختسد
ن اوخب بشد زامذ ی هاوخی م آیند !دنزرفی ا»
«!ن اوخب بشد زامذ ی هاوخی م ترخا و ؛

ن آ ز ا هک درک رثا ن م رد ردقن آ نخس نیا
،مدرک تعجارم ن اریا هب هکی نامز ات دعب هب
زور ی ضاق مو حرم رضح رد مامت لاسد جنپ
ضیف کاردا ز ا ی نا و ،مدربی م رسب بشد و
هب هکی تقو ن آ ز ا و .مدرکی مذ غیرد ناشیا
داتسا تلحر تقو ات ،متشگزاب فولأم ن طو
ی ضاق مو حرم و دوبر ا ر قربام طباور هتسویپ
ی م ی تاروتسد ی درگاشد و داتسا طباور قبط
«دوبر ا ر قربن ی فرط ز ا تابتاکم و دنداد
ز ا میراد هچره ام» :دندومرفی م ناشیا
»۲. «میراد ی ضاق مو حرم

ناشیا نخس و ی ضاق مو حرم حور راضا

ییابطابط هملاء هب عجار

دندومرفی م ییابطابط هملاء

اقآ ن م ردارب ن ادرگاشد ز ا هک بیدا ی اقا»
مو حرم حور نوچ و ،دوب ن سح دمحم دّیس

۱. ۲۵ ص ،ردصم نامه

۲. ردصم نامه

ادوب ہدرک رضادار - ہیاء اللہ تمحر - یضاق
،دوب ہدرکل اوئسنم راتفر زا و

دوب ہدومرف

ی بیء طقف ؛تسا ہدیدنسیپ رایسب وا شور ”
ی ضارانہ وا ز اشردپ ہکتسا نا دراد ہک
ہتشونہک ی ریسفت باوژرد :دیوگی م و تسا
“تسا ہدرکن میہسارم تسا

نم ہب زیربتزا مرداربار بالطم نیان وچ
رد مدوخ یارب نم :م تفگ دوخ اب نم ،تشنون
ہیدہ ار نا ہکنآ ات ،مدیدی مذی باوژ ریسفت نیان
ریسفت نیان یارب وترگا ! ادنوادخ .منک مردپ ہب
نیدلاو ہب ار نا ہمہ ،ی اہدومرف ردقم ی باوژ
ی مءادھا اہنآ ہب ار ہمہ ام و .نک تیاند نم
!مینک

زا یرگید ذغاک زور ود ی کی زا سپ
حورن وچ :ہک دوب ہتشونن آرد و ،دمآ مرداربار
ی ضاق موحرمدرک رضادار ی ضاق موحرمد
:دندوب ہدومرف

ی ضار نیسد دمحم دّیس زا ردپ کنیا ”
رایسب باوژرد تکرشد ہطساو ہب و ،ہدش

1:1 مقیلت ۱۸۸، ص ۱، ج ،ی سانشد داعم

ہب طقف میدرکل قدہک ار حاورا رضادان اتساد نیان ہکنآ ی فخی لا
و ہدام علخ زا دعب حور ی اقب و سفن درجت یارب نا ہب دہشتسا روطنم
نیان تّحص ہچرگ ؛لمع نیان زواج دییات یارب ہب ،تسا ی رصنع ندب
نکیل ،تسین دیدرت یاج ہلمجالی فح اورا اب ملکت و طابتراناکما و لمع
سّدقم عراشد دزرد ہک ی تہج ہب ی عرش زیوجت مدع اب تافانم انعم نیان
درادنتسا ہدوب صّخشم

نآ تّحصرد و بوسحم ی ضایر مولع بعشہک ی قیسوم ملع دننام
و ندومزل احشوخذ و ندرک نیگمغ دننام - نآ رب ہبترتہ یعیقو راتا و
سفن درک نیگنس ای ن دروآرد تّفخ ہب و ن دروآرد ہیرگ ہب و ندینادنخ
تہج ہب عراشد نکیلو ،تسین دیدرت و ہبیش یاج - سبل و علخ انایحاً و
ہدومز میرحت ار نا تسا ہدوب ہبترتہ حیحص ملع نیان رب ہک ی دسافم
رمق و سمشد س و فن ریخست و نّج اب طابتران و رحس ملع ریظن و ؛تسا
ی فہک ی تقیقد و تّعیقو دوجو اب ہک بکاوکیاس و دراطع و مرہز و
باب و ہدومز میرحت ار نا سّدقم عراشد ،تسا دوششم نآ راتا رد ہلمجلا
ہدومز دودسم ہتمضتم دسافم تہج ہب ار قیرط نیان زا یرادر ہب
تسا

عونم رونا عرشرد ،تسا تناہک زا ی ابعشہک حاورا رضاد ملع
نیمہ رب زیندوخ - ہلظّ دم - ی ئابطابط ہملآ دانتسا ترصد و ہدوب
»دنیا منی م ی شمل اونم

“تسا رورسم

ربخس کچیه مه باوژ یاده نیا زا و
1»تشدن

نادرگاشد نیرتهتسجرب زا یطقسم موحرم یضاقة موحرم

الله ن اوضر [یطقسم یناهفصا نسد دّیس
و هدوب یضاقة موحرم هذملات مظاعا زا [هیلء
رایسب و دتمم قباوس داد یاقآ ترصد اب
داد مشاه دّیس جاد یاقآ ...دناهتشاد هئس
ی م دای یطقسم نسد دّیس یاقآ زا رایسب
:دندومرفی م و دندومذ

و ،دوب یلءش دیحوت ،تشدن یوقش تا»
داتسا تمکدس یردت و ثحبرد

1. 382 ص 2، ج 2، ن آرقه توکلم روز

ی سک . دود تسدرت و هریچ هلداجم رد و ، دود
 ار فرط ، تشادزار ثحب و عزانم تآرجوا اب
 رَهِطَم نحص رد یو . درکی م موکحم
 و تسشنی م فجز رد ماسلا هیلع نینمؤماریمأ
 نانچ و ، دادی م نافر ع و تمکد سرد ار بلاط
 نیتم سورد اب هک دود هدمذ اپرب ی ناجیه و روش
 تراهط و صولذ و دیحوت حور دوخ راوتسا و
 ضارعا ایند زا ار نانا و دیمدی م بلاط رد ار
 ی م قوسد قد دیحوت ملاء و ی بقع یوسد هب و هداد
 ۱ «داد»

م و حرم نادرگاشن ماگتسجرب زارگیدی کی
 : هک درکی م ل قد - هیلع الله ن اوضر - ی ضاق
 زا ی ضعب ، ی لعم ی لبرک رد ی بش»
 ترایز ی ارب ی ضاق م و حرم نادرگاش
 و ، دندوب ع متجم و دندوب هدمأ هصوصخم
 روزا و لم و قوشد رسارس و مرگی لفحم
 اقا م و حرم ، م و حرم نادرگاشن ایم رد . دود
 نیرته تسجرب زا هک دود ی طقسه نسد دس
 یدرم . دود تاونس نادر ی ضاق نادرگاش
 هفسلف و تمکد دیحوس رد م و هیقف و قطان
 و ی نافر ع جرادم سی طرد و ، فرشأ فجز رد
 ی ضاق م و حرم دوخ دیحو داتسا دز نرد ی کولس
 و نافر ع زا ایماسد جراع م و هیلع بتار م هب
 هدمأ لئان قد ترصد تاحبس فشک و اقا
 یدرم ی طقسه نسد دس اقا م و حرم . دود
 م لکت م و باوج رضاد و ، ن ایبلای وق
 . دود یراد تقلا اود

هک فجز ی لاضف زا ی کی سلجم نادر
 ی ضاق م و حرم رضحم هب م ی هاگهگ اقاقتا
 زا دود هتسناوتند زونه ی لو ، دشیم فرشم
 ، دور نورید رانپ ملاء زا و درنگب نشیوخ

دیس اقا ہک ار ی بلاطم نایم رد . تشاد روضد
می ناید بیغ ملاوع زا راضد یارب نسد
ملاء رد ار دیحوترونلوزنتیفیکو ، دومرف
ور ، دادی م حرشد تاینایا یاهه کبش و ناکما
:مذادب مهاوخی م نم :تفگ و ناشیا هب درک
ار ی تدحو نیا”

ی رما ای، دراد تقیقداً عقاو، دییوگی مامش هک

“!؟تسا یروصت و ی موهوم

تفگ و اهداً روفن سد دّیس اقا موحرم

و تساجن) هر دّع نیا! امش ربی او ی ا”

ی م ج راخذ طئاغ ج رخم زان اسنا زا هکی تفائک

؛ دینادی م ی عقاو و ی قیقداً مامش ار (دوش

رد و اتدحو و قّ دیحوت تقیقداً ققت هاگنا

1» «؟ دیر ادنی م ی موهوم رما ار ملاوع

موحرم طسوت نافرء و تمکد سیردت

فجن ءزود رد ی طقسم

دمحا دّیس اقا دننامه ی طقسم نسد دّیس اقا

زا و دود فراء و میکد و هیقف، ی یلابرک

ملاعا زا و ی ضاق موحرم ءذملات نیصیص

رّهطم نحصرد بتفری م رامش هب اهنا

تسشنی م ملاسلا هیلع نینمؤماریم ترضد

و ؛ دادی م تمکد سرد دود نادرگاش هب و

زینو، دود ی ناهر ب و یوقی ناید ی اراد نوچ

قوذ و ی نادجو دوهش ابار تمکد و هفسلف

، دیشخبی م توارط و ی گزات ش یوخذ ی نافرء

؛ دندما درگی و یوس هب فارطا زانادرگاش

دیحوت سیردت زا ی یاغوغ رّهطم نحصرد و

ی روشند و ی روشد و، دود اپرب ی هلا تمکد و

فجن هیلمء هسّدقم ءزود بلاط توعدر

و برقه هار نیدیرم و نیکلاس ی ارب فرشأ

و انلاء و ؛ هومذ اپرب تیدحا ترضد اقلد

ی م دیقنت نیفلاخم شور و هار زا هدرپ نودب

ءار آ و ءاوها هب ی راتفرگ هبار نانآ و، دومذ

تخاسی م بستتم قیاقذ زان دود بوجهم و

2. درکی م ناید ار ناّ لادتسم و ؛

هومذ اپرب ی ناجیه و روش نانچ [ناشیا]

حور، دود راوتسا و نیتم سورد اب هک دود

ی م بلاط رد ار تراهط و صولذ و دیحوت

1. ۲۳۰ ص، ی نیع و ی ملء دیحوت

2. بهقیلعت، ۲۳۱ ص، ردصم نامه

هَبْ وَ هَدَادِ ضَارِعِ اَيْنِدْ زَا اِرْ نَانَا وَ ، دِيمِد
دَادِي مَقْوَسَقِّ دِيحُوْتِ مَلَاءِ وَ يَبْقَعِ يَوْسِ
نَسْحَاوْبَا دَيِّسِ اللّٰهُ تَيَّآ مَوْحَرْمِ نَايْفَارِطَا
هَبْ وَ اِرْگَا هَكَ دِنْدِنَاسِرْ نَاشِيَا هَبْ (هَدَق) يِنَاهِفْصَا
، دَهْدِ هَمَادَا دُوخِ سَوْرِدِ

ی می دیحوت ؤزود هب بلقنم ار ایماع ؤزود
هب و قدی بوبر ملاء هب ار بلاط ؤمه و ،دیامن
دناسری م دوخت یدوبع قح

ن افرع و ی هلا تمکد ماع سیردت و اذهل
مه نسد دّیس اقا هب و ؛درک میرحت فجنرد ار
جیورت و غیلبت ی ارب طقس هب ات درک رما
فجنر از تشادنل یم ادبا نسد دّیس اقا .دورب
ی ضاق موحرم قارف و ،دوشد جراخ فرشأ
هب نیاربانب .دوبت لاکشم لکش از ی و ی ارب
:درک ضرعی ضاق ی اقا دوخت داتسا تمدخ
و مهد همادا سرد هب دیامرفی م هزاجا”
هار نیارد و ،میامنن دّیس میرحت هب ی یانتعا
“!؟منک هزرا بیدحوت

:دندومرف و ا هب ی ضاق الله تیا موحرم
طقسه یوسد هب فجنر از دّیس ن امر ف قبط”
رد ار وت و ،تسوت اب دنوادخ !وشد راپسهر
بولطم هب و ،دنکی م ی ربهر ی شاب هک اجره
هلقز هورذی لعأ و کولسد هار تیاهنو ی یاغ
“دناسری م تفرعم و دیحوت

هب و هدوبل صلاا ّی ناهفصا هک نسد دّیس
هار هب طقسه یوسد هب ،دوب روهمش ی ناهفصا
هار رد و .دنیوگی طقسه ار ی و اذهل و ؛داتفا
،دشی مذ دراو هناخرفاسم و هناخن امهیم رد
،دیسر طقسه هب نوچ .دشی م دراو دجسم رد
طقسه ل ها مامت هک هدمنی غیلبت و جیورت ن انچ
و ی تسار هب و ،هتخاس دحوم و نمؤم ار
و ی دام فراخز هب ی یانتعا ی و تقادص
و ؛درک توعدی رابتعا و ی روص تائبعث
لبس ی داه و لک دشرم هب ار ی و همه
لهاجو ملاء و اتمظع رباربرد و ،دنتخاننش
دورف میلسترس ،صاوخ و ی ماع مدرم و ،
دندروا

مارحاس ابلود اب هتسویپ ،رمعرخا رد و ا
وا ؛دنتساوخ دنهز از ی و ات .دومنی م ی گدنز
هار رد و هدمنن تباجا ار نانا توعدمه

نایمرد زابو؛ تشگرایدن آراپسهر دو صقم
هکلب، دیزگی مدن کسم اهن اخر فاسمرد اهار
نایمرد. دومنی م هتوتیب و تفری م دجاسمرد
زات ساوخی م نوچ دوبرهش و د نید هک هار
هماج و د نامه اب دور برهش ن آ به رهش نیا
ل ادر د هک دنتفایار یو ی دجسمرد مارح

و ی قلاخا فراعم و لوقعم موله لاوز دیعبت هطساو هب فجد ی اههزود زا ی نافر ی طقسم موحرم

میكد و فراو فرام و هیقف ملاء رگم
ی نعید، فرشأ فجدرد ار افشد و رافسأ س ردم
هجرد لاءا زا هك ی ناهفصا نسد دّیس موحرم
نادیرم و هتسراو و هتخوسلد نادرگاشد
و نافر دند و ق ق دتیا هتخابلد و تخسر سد
ی اقا ی لاء از ریم جاد موحرم هیها هتقدت یلاو
تقو ق لطم دیلقت عجرم، تساهدوب ی ضاق
طقف ی ناهفصا نسحاوبا دّیس اقا امظع الله تیا
قلاخا ی مسر هزود و لوقعم سیردت مرج هب
ادیحو ابیرغ، طقسم هب فجد زا، نافر و
هك زورما ات و؟! دركذ نورید ادیهظضم
و لوقعم موله دقا ار فجد تساهزورما
تمكد و قلاخا و فراعم ی مسر ی اههزود
توارط ابو مرگ فجد نأ و؟! دومند هفسلف و
هب، دینکی مدهاشم هك زورما تلاد هب ار
تلاوقعم دشر مدع و یدرس و ی کشذ
!؟ دیناشند

نسد دّیس اقا تلحر زا ی ضاق موحرم علاطا ی طقسم

ی ضاق نسد دمحم دّیس جاد ی اقا ترصد
ی ضاق موحرم هذاز اقا - هتاکرب مایا الله م ادا -
:دندومرف - هتجرد الله ی لاءا -
دّیس اقا هب ار ی طقسم موحرم تلحر ربخ»
و، دندوب هومند فارگلت ی ناهفصا نسحاوبا
هب ی اهطساو طسوت ار تلحر مایپ مه ناشیا
هرجد ی دند هسردم رد هك ی ضاق موحرم
هسردم نحصل خاد نم. دندرک ملاءا، دنتشاد
ی اقا هملاء و مدوب

1. ۱۰۲ ص، دّرجم حور
2. ۲۸۵ ص، ۳ ج، ی سانشد الله

دَمَحْم خیش اقا و یابطابط نيسد دَمَحْم ديسد
 یضاَق موحرم نادرگاش زامهریغ و یلمای قَت
 دومنذت ارجاهنا زامیچییه. دندوبن حصدرد زین
 موحرم هب لایاب هرجد هبار یطقسه لاحترا ربخ
 یارب ربخ نیا دنتسنادی ماریز؛ دناسرب یضاَق
 ریغ، یطقسه هب هقلاء طرف نایب یضاَق موحرم
 ار دادد یاقا ترصد اذهل. تسال محتل باق
 نوچو. دناسرب ار ربخ نیا یوهک دندومذرایتخا
 یضاَق موحرم، دیناسر ار ربخ نیا دادد یاقا
 ۱» «!مذادی م: دندومرف

**هب یلمای قَت دَمَحْم خیش موحرم فرشت
 یلاعت الله لّجء رملاً بحاص ترصد رضم
 هجره**

موحرم» : دندومرف یابطابط هملاء
 : دومرفی م یضاَق

کاردا املمسم ام نامز دارفا زای ضعب
 هب و دناهدرک ار ترصد ناکر ابم رضم
 رد اهنأ زای کی دناهدش بایفرش شتمدخ
 ماقم هب هک ترصد ناکم رد هلهسد جسم
 تسافورعم نامزلا بحاص ترصد
 نادیبی م ناهگان هک دوب رکذ و اعدل و غشم
 هب هکی وقرایسب یرونه نایم رد ار ترصد
 تمظع و تهبانانچ و، دندشی م کیدزن و
 تساهدوب کیدزن هک دریگی م ار وارون ناکم
 هب و عطق وای هسفن و دوش حور ضبق
 هب سفنودی کی ابیرقت و؛ هدوب هداتفا شرامش
 هبار ترصد ناکم دهد ناکم دوب هدنام رخا
 واهبرگید هک دهدی م مسق ادخ هیللاج عامسا
 صخشنیا هک هتفه و دزادعب. دندرگن کیدزن
 رب ترصد دوب رکذ ل و غشم هفوک جسم رد
 هب و دبایی م ار دوز دارم و دندش رهاظ و

۱. هقیلعت، ۱۰۳ ص، درجم حور

“دسری مت اقلام فرشد

صخشد نیاً” :دومرفی می ضاق موحرم

»“تسا هدوبی لما یقت دمحم خیش

ی املع زای لما یقت دمحم خیش اقا موحرم

زا هچ، دندوبل وازار طزا و نار هط هتسجرب

وقلاخا رظنه طقنزا هچ و تهاقف رظنه طقن

و هقفس یردت. فراعم

رافسأ و یراوزبسد هموظنم ،دندومنی م هفسلف
 حابصم هیشاد بحاص و ؛دندرکی م سیردت ار
 حرش و هیشاد و ی قثولا قورعلا حرش ی فی دهلا
 دنتسه یراوزبسد هموظنم

زا ی یانشأ و ی ماعق باوس ریقد ردپ اب و
 ار ناشیا رضح ریقد .دناه تشاد ی گبلطن نامز
 بَدوُم و قیلخ رایسب ؛ماه درک کاردا ار ررکم
 رخآ ات و ؛دوب ی وه زا رود و س قنلا میلس و
 عبط هب هلاس و دشن اوتف ی دصتم رمع
 دیناسرن

رد ل یصحت و ی ناوج مآیا رد مو حرم ن آ
 ی ضاق داتسا سرد رضح زا فرشأ فجن
 ی م هداقتسا ی نافر عروما رد - هیلع الله تمحر -
 1.تسا هدوب ی تلامک ی اراد و ،هدومذ

ی ناچوق فتاه س ابع خیش جاد الله تیا ی ضاق مو حرم ی صو

مّظعما خیشا ق حلا تّجد و الله تیا مو حرم
 ی خیش ،دومحملا ماقملا و تعیفرلا تاجر دلا ب حاص
 یقلا روربملا ی صو ،تیهلا فرا عملا ی فی ذاتسا و
 الله س دق - ی ضاقلا ی لع ازریملا ج احلا ی مظعلا
 س ابع خیش ج احلا ،فرشلا فجنلا ی ف - هرّس
 فاعاض و هتجرد ی لاعت الله ی لعأ - ی ناچوقلا فتاهلا
 و تسید ،هبنشراهچ زور رهظ رد - هتبوثم و هرّجأ
 هد و دصراهچ و رازه کی مّظعما نابعش مّوس
 ۷۷ ایو ۷۶ ن سرد فرشأ فجنرد ،تیرمقا تیرجه
 ،دندومذ تلحر ی قابملاع هب ی نافر اد نیا زا ی گلاس
 هب ... رد و عیشت زور ن آ ی ادرف هبنشجنپ حبص و
 دندش هدرپس کاخ

بیطلا تّین عم هرّشدا و هتجرد ل لعأ مهلا
 ام هطعأ و ملاسلا هیلع ی لع تّی صو عم و م رکلا

1. ۳۳۲ ص ،نابات رهم

لَامَكْلَا قُورِذِى لِعَاى لَّا لَوْصُولَا نِم هَانْمَتِيَا مَقُوفِ
فَأُخَا مَهْلَاا ! لِلاَجَا و لِلاَمَجَا كِمَسَاى فِءَانْفَلَا و
لِوَط و مَهْدِدَس و مَهْدِيَا و نِيرَبَاغَلَاى فِءَهِيَقَعِى لِعَا
و مَهْرَمُعَا

1. نیمدار لا محراً ای کتمحر بانایا و همحرا

ی ناچوقه موحر م ابی نار هط هملاء هوارم

الله تیا موحر م اب نینچمه ی نار هط هملاء
الله تمحر - ی ناچوقه فتاه س آبع خیش جاح
هوارم ، ی ضاق موحر م ی رهاظی صو - هیلع
قلاخا داتسا ن اوذع هب ناشیا زا هک ، دومنی م
2.3. دومرفی م دای فرشا فجز رد ش یوخ

تیور زا ی ناچوقه موحر م ندنام نوصم

ی ضاق موحر م زا ی روتسد اب مرحمد

زا ی ناچوقه س آبع خیش جاح الله تیا موحر م
ای ن یعبرا کی رد هتبلای ؛ دندرک ل قذ ناشدوخ
و رکذ ی ارب ی تاروتسد ی ضاق موحر م ، رتشیب
هلمج زا هک دندوب هداد ناشیا هب رکف و درو
و هچوک رد - تقو ره : هک دود نیاش رانآ
ی م ی مرحمدن ز هب ممشچ - متفری م هک راز اب
ی م مه یور هب میاهکلپ رایتخا نودب ، داتفا
رایتخا و هدارا نودب هک دود دوهشم نیاش و ؛ دما
4. «تسا نم

ی نموف تجهب ی قت دمحم خیش جاح الله تیا

ی تشر

تجهب ی قت دمحم خیش جاح الله تیا ترصد
نادرگاش زا - ی لاعلا هظ ماد - ی تشر ی نموف
دند و قحلا تیا ترصد ی قلاخا و ی نافر ع
رد ریخا رصع رد نافر عا دامع و قیقحتلا
دیس از ریم جاح الله تیا موحر م ، فرشا فجز
هتبرت الله س دق - ی یابطابط ی ضاق اقا ی لع
لاعف دیقف ن آ نادرگاش زا و . دناه دود - هیکز لا
بانج و ناشیا زا ریغ

1. ۱۰۳ ص ۲، ج ، راونا ع لطم

2 و ۳۷ و ۱۲ ص ، درجم حور هب دوشد عوجر رتشیب علاطا تهج 2
۵۰۲ و ۴۹۵ ص ۲، ج ، توکلم رارسا ۴۸۹؛

3. ۵۱ ص ، ن ازور فرهم

4. ۵۸۶ ص ، درجم حور

1، دنرم رد ی دنرم ربکا ی لع خیش جاحد الله تیا
 یراصنا هملاء خیش جاحد ملاسلا اجد بانج و
 هدنامذی قابر گید ی سک، دهشم ی لعف میقم ی جیهلا
 2.تسا

تجهب ی قت دمحم خیش جاحد ی اقا الله تیا
 دنتسه تاید دیق رد لله دمحا ن لا ا هک - ی نموف
 موحرمن ادرگاش زاناشیا - دنقرشم مقرد و
 و ی ناوج نامز نامهر رد و دندوب ی ضاق
 دنتشاد هرجد «دیس» مسردم رد هک توابع
 مسردم نامهر رد مه لاسد تفه ارهاظ و -
 تیاعر توکسو تبقارم رد ی ردق هب - دندوب
 ار ناشیا ناشمسردم رد ی اهلط هک دنتشاد
 دیدی مذ

الله تمحر - ی ناچوق س ابع خیش جاحد ی اقا
 راد هب تسا ی هام دنچ و لاسد کی هک - هیلع
 رد ام: هک دومرفی م، دناهدرک تلحر ی دبا
 ود هتبا) میتشاد هرجد ناشیا اب، «دیس» مسردم
 تمدخ ی قت دمحم خیش اقا هک ی تقو و، (هرجد
 ی ضاق موحرم

1 ی اهداوناخردق . ه ۱۳۱۴ لاسرد ی دنرم ربکا ی لع ازیم الله تیا
 دوشگ ناهج هب مشچ دنرم نانسرهش رد، ی قتم و نیدتم رایسب
 شردپ رضحم رد ار هیله موع تامدم ی دنرم ربکا ی لع ازیم اقا
 یاملع زا و دشزیربتی هار هیلع ل حارم ی ط ی اربس پس . درک یرپس
 و فرشت قیفوتق . ه ۱۳۴۴ هسرد . دربرفاو ظده طن آنسجرب
 دورو ودب ی اهزور نامهر رد و . دومن بسک ار فرشا فجز رد تماقا
 دش انشا ی یابطابط ی هلا موحرم و ی یابطابط هملاء اب
 و تیدج زین مزود ی مسر ی اهرسرد زانداقتسا رد ی دنرم الله تیا
 مزودرد والوصا و هقف جراخن ادانتسا . تشاد یریزپان فصورا کتشیپ
 ی لع خیش، ی نینان نیسدمحم ماضع تایا: زانندوب ترابع فجن هیلع
 نسلوا با دیس، ی اهبوکداب هملاء، ی نایمکن نیسدمحم هملاء، ی ناوری
 ی قارن یدلا ایض اقا، ی ناهفصا
 رد لاس ۱۶ دودد و دوب ی ضاق ی لع دیس هملاء موحرم هتفیش ناشیا
 بتخادرپ کولسد و ریس هب نافر ع دانتسا نیا رضحم
 ناندلب حور، مدرم تیاده و داشرا و تیدوبع یرمع زا سپ ماجنارس
 ملاء هب توسان ملاء زا ق . ه ۱۴۱۵ هسرد هتخیرف هیقف و فراع
 (ق قح) . هیلع الله تمحر؛ تسویپ توکلم
 2. هقیلعت، ۲۸۰، ص ۱۴، ج، ی سانشد ماما

تفرگ تاروتسد و دیسر - هیاء الله تمحر -
 زا ت ساوخی م هک ی تقو هشیمه رگید ناشیا
 رسه بار ابء ، ددرگر بو سرد ی ار بدور به سردم
 دنکذ درو خرب و ابلاً صای سکه ار رد هک دیشکی م
 لوغشم ک یلع و م لاسه بار و او دنکذ تبحد و
 «.دنکذ

نیا ر دن اشیا ی ردق هب: دندومرفی م دعبو
 هب ت ساوخی م ی تقو هک دوب دیدش هب قارم
 ی ر دن آزا ، دور به شاه رجده و دیایب ه سردم
 و ل ابا قاطا فرط هب ه سردم تشپ ن لاد هک
 ل خاد زا هذت فری م اجنآ زا ، تشاد هلی ی ناقوف
 و .دنکذ درو خرب ی سکه هب هک ، ه سردم ن حص
 تفهل ام ، تسین زور و د و ی کیل ام مه اهنیا
 !درکی م ار راک نیا ناشیا ، تسامت لاس
 1 «.دندربی م ناشدوخ م ه ار شاهجیتند ، بڈ

موحرم تمدخ رد ی یوخ الله تیآ ی درگاشد ی ضاق

هک دندومرف [ی ناچوق الله تیآ]
 ود تدم ی یوخ مساقلاوبا دیس جاد ی اقا
 ی ضاق اقا ی لع از ریم جاد ی اقا تمدخ هام هس
 دنتشاد لیم و ، دندش فرشم - هیاء الله تمحر -
 و ، دنوشد ل خاد س فنلا هفرعم هلسلس رد هک
 هام و د زا سپ ؛ دنداد ی تاروتسد زین ناشیا
 نیدب ، دهدی م تسد ناشیا ی ار به م ه ی اهفشاکم
 دنیبی م ار دوخ رمع نایرج تدم هک قیرط
 ی م ار ناشیا تسد مدرم و هشد سیئر هک
 ن آرد و دندیشک قلاص هذام رد هکنا ات دنسوب
 !دندرب ار ناشیا مسا

لقذ ی ضاق ی اقا ترصد ی ار بار ناتساد
 نیا هک اریز ؛ دندش رتاتم ی ضاق ی اقا و هومذ
 ی املع زا ناشیا هک هتشاد تلاد هفشاکم
 لوغشم هک ی تقو رد اقاقتا . دش دنه اوخ رهاظ

1. ۱۶۰ ص ، یرانگتسر نییا

دندوبء ادھشلا ديس تر ضد مرد رد ی درو
تفر مدایزا ہبتر مک ی: دندومرفن اشیا دوخ
ہب مدرک رکف ہچرہ ، دمایند مرطاخ ہب چہ و
اب و مدش درسلد اج نامہ زا ! دمایند رطاخ
ارچ ، تساح حص بلاطم نیا رگا : متفگ دوخ
نیا دیاب

رضح ز ا اءب و «!؟مك ش ومارف ار درو
1» دندش فرصنم مه ناشيا

نافرعال باقردي يوذ الله تيا عضم

- هياء الله تمحر - يوذ الله تيا موحرمل
لوصو و دوهش و نافرعال ناسم هب تبسن
و حءاق يراكناء ، اءابءا و آيفن ، [ايلء ءورذن اءب
[ءيحوءو نافرعال كلسم ءيباءءرا يكاء] يءابءا
ءيحاء مءء هب لئاسم نيا زا و ، ءنءشءاءن
يءم ناشيا هچرگا و ؛ ءنءروآي مريبءءءاءء
، ليدبيء فرءاء ، يهلاء يامظءء تيا ءزن ار
يضاقي لء ءيسء ءاء ي مظءا الله تيا موحرمل
و ءملءء ماقرء - هياء الله ناوضر - يبابءابء
رء يءلااء و ءنءنارءك هءافءسا و ءاشرءسا
هب ، فسلاءعم نكيلو ؛ ءشك فشكلم ناشيا
ءقفارم و ءبءاصم نيا قيفوءء يءاهء ءطساو
و امظءء ءمعءن نيا زا و هءش بلسء ناشيا زا
نيا رء ءءبلاء² ءنءشك مورءم نيراءء ءءاعء
يءاءءابم يءارهبء هءلاء و ناشيا نيبء لئاسم
ءءء و هءنءءم ءءءاء ءو ءو اب و ءسويء عوقو هب
³ ءنءومنءل زانءء ءو ءءمضموم زا ، هءيبء

الله تيا اب يءارهبء هءلاء يوءكءفك و ءءب

نافرءءار ءوميبء موزل رء يوذ

ءلاو ءرءء قاءءا هب يءشء مرءء ءايء هب
- هياء الله ناوضر - (يءارهبء هءلاء موحرمل)
يءءرم ءيئشء ءاء الله تيا موحرمل زنم رء
راءفا فرصء هب - هياء الله تمحر - يءرهبءم
هءلاء موحرمل ، راءفا زا سءب . ميءوب و ءءم
ءنءومرف

هراءك ءطساو هب فرشاء فءن رءنم»
لئاسم ابءلاءءاء مءء و هءءابء اوها زا يريك
لءءءشا و ، ءقو و رمءفءءم و يءورءريء

1. 86. ص 2، ج ، راوناء لطم

2. 305 و 27 ص رضاءبءك هب ءوش عو ءر علاءاءءهء

3. 86. ص 2، ج ، راوناء لطم هب ءوش عو ءر رءشيبء علاءاءءهء³

هې، شحب و سرد و دوخ را که هې

کیدا و .مدش فورعم ل ازتعا و فووست
 رد نانبلا ب ر اشم و زاتم درگاش نوچ ،فرط
 الله تمحر - ی یوخ الله تیا موحرم ،مدوب اهررد
 نم هبار ی حیاصن ی زوسلد بابزا ی هاگ - هیلع
 س لجم عاضقنا زا سپ ی بش .دندومنی م دزشوگ
 نم هبار ناشیا ،لزنم هبار تعجارم هار رد ،سرد
 :دندومرف

تاقوا دیاب ناسنا !نيسد دمحم ديسد اقا”
 دوختقو و دنارذنگب ثحب و سرد هبار دوخ
 و راکذا و داروا هبار لغتشا) روما نیا هبار
 هک تسای لئاسم اهنیا !دنکن فالت (تأینعبرا
 و دوشی م لصاح ناسنا یارب دوخ هبدوخ
 فلاتا و رمع فرص و دهج و دجه ی زاین
 ریسو نافر ع) لئاسم نیا امه تبلا .تسینتقو
 رتهب اذل ؛مینادی مذ تلادع حداقار (کولسد و
 “دیرادرب تسد لئاسم نیا زامه امش تسا
 هبارمه صخشن لاف” :دنتفگی یوخ الله تیا سپس
 ديسد اقا موحرم اب و تشادل لغتشا روما نیا
 دما و تفر - هیلع الله ن اوضر - ی ضاکی لع
 و و تشونوا هباری اهما نشردپی لو ،درکی م
 و ،تشاد رذرب داتسا ابرشن و رشد زار
 ی ضاکی اقا ابارش طابترا و دومزل و بقمه و ا
 «» .دومذ تعجارم ناریا هبار درک عطق

:دندومرف دلاو

:مداد باوجی یوخ الله تیا هبارنم»

هبار دیاب هبلط” :دیوگی م امش هکنیا :لاوا
 هنوگنیا رد ار دوخ رمع و دسربش ثحب و سرد
 دینادی م دوخ امش ،“دنادرگذل طاب و عیاض لئاسم
 و ی ک .متسه امش ی سرد درگاش نیرتی و قنم هک
 هبارت بسن و مدرک مک دوخ ثحب و سرد زانم اجک
 نیا لومشم ات مدومذی هاتوک لیصحت فیلکتی ادا
 !!؟ موشد امش هناقشتم حیاصن

هبارانبی عرفه لئاسم رهرد مرضاحنم :اینان

دوشن شور ات منک هتحابم ، امشد تساو خرد و لیم
لوصا رد عّضت و ی نابم رب هطاحا رظنه طقت زاک
و ماکدا تایرغص رب تایربک قیبطت و ، عورف و
!میراد یرترپ و ناجر مادک ، طابنتسا تردق
تمدخ مه ی نلاف” : دیدومرف هکنیا : اثلاث
شردپی لو ، دیسری م ی ضاق مو حرم

ار نیا، “درک کرت مھ وا و دومی ہزار وا
 اللہ دمحب و تساہتفر ایند زانم ردپہک دینادب
 ریسم و قیرط عدار و عنامہک تسیند یسک
 یراک رہ امشلاد، ددرگنم راتخم و بختنم
 «! دینکب دیھاوخی م»

دندومرفی رھطم موحر مہب ماگنآ

یامظع تیآ ہک یازود لاد ہب ی او»
 ہیلع اللہ ی لصد اللہ لوسر یامذ مامتہ نیآ و ی ہلا
 و لحم شورف غودن وچمھ ار ملس و ہلا و
 ردی تلادعو، دنادب قسافر یغ، لاقب و باصق
 و! دروا باسد ہب وا یارب ہب سکت لادع لدع
 لیاضف باستکا ہک یامعماج لاد ہب ی او
 و ادخلوسر ہب ی سأت رد مامتھا و ی قلاخا
 افرصد ار نیعمجا مہیلع اللہ تاو لصد ی دھ ہمنا
 ! دنادب تلادع حداق ریغ

!؟ دوشی م لصاد دوخہ بدوخ بلاطم نیا ایآ

تاہیہ! تسایاہیابی و تسسد فرد ہچ نیا
 و دندروخ اہلد نوخہ چ، رازہ نارازہ! تاہیہ
 ایآ، دنداتفا اھی تخبذب ہچ ہب و دندیشک اہت بیصم ہچ
 قحلا بُاتج لَج!؟ دندھذ ہار ای دندھذب ہار ار یسک
 قآ تقونآ².¹ دِراو لِكْلَا تَعْبِیرَشَد نَوکِی نَأ نَع
 لصاد دوخہ بدوخ بلاطم نیا” : دنیامرفی م
⁴ و³! دوشی م

یضا ف موحر م نادرگاش زارگید ی خرب

[یزارھط ہملاء]:

¹ ص ۱، ج ۱، یسانشد اللہ. ۳۹۴ ص ۳، ج ۳، تاہیننتلا و تاراشلا حرشد
 ۱۲۴:

ص خشد رہ یارب روخشبآ و ہار مکنیا زا ق د بانج تسار تگرزب»
 «دریگرارق ی دراو

²؛ ۱۲۳ ص ۱، ج ۱، یسانشد اللہ ہب دوشد عوجر رتشیب علاطا تہج 2
 ۱۶۵ ص، روزنیآ ریسفت؛ ۳۳۲ و ۱۵۶ ص، نیعو ی ملع دیحوت

³ ۵۶ ص، نازورفرہم؛ ۹۹ ص ۱، ج ۱، توکل م رارسا

⁴؛ ۳۱۳ ص ۳، ج ۳، راونا علطم ہب دوشد عوجر رتشیب علاطا تہج 4
 ۹۹ ص ۱، ج ۱، توکل م رارسا؛ ۱۴۲ ص، ی حوقفا

[یضاقة موحرم نادرگاشد رگید هلمج زا] «
 ی ناجنزی رهف دما دّیس جاد الله قیاً ترضح
 نادرگاشد زا هک، دنشابی م - هتاکرب ت ماد -
 موحرم نادنمتدارا زا و یضاقة موحرم ریخا
 بتسا ی نادمه ی راصنا داوج دمحم خیش جاد
 رد و، مهفش و خ و ملاء و لضافتسا ی درم
 زات عجارم رد. ی عاس و اشوک نید جیورت
 عماج دجسم رد نارتخاب رد ی تدم فجن
 ؛دوب غیلبت و ت عامج هماقا و سیردت ل و غشم
 نامز رد ن آ زا سپ و، ناریط رد سپس
 ربیک ره فرط زا ناریا ی ملاسا بلاقنا
 هماقا ل و غشم قشمد رد و مزاع هاشد هب دیقف
 بتسا ی نید رئاعش

و ی یانشا و تدارا قباوسد ناشیا اب ریق
 الله تیب هب ریق دریخا رفسرد و، مراد ی تسود
 و، داد تسد تا قلام فرشد ی نم رد مارحلا
 رهطم مرد رد س دقم دهشم رد مه رابکی
 رابود رهرد و؛ دش لصادن اشترایز قیفوت
 عناوم و دندومرف توعد “هاش” هب ار ریق
 فسلاعم ی لو. دنتفرگ دهع هب دوخار رفس
 مظعم توعد تباجا و فرشت قیفوت ل احصا ت
 ۱ «بتسا هدادن تسد هدنب ی ارب ه

[ی ناریط هملّاع]:

نایم رد برع میهاربا از ریم موحرم»
 و نیتمه دارا هب یضاقة موحرم نادرگاشد همه
 نوچی لو؛ دوب رو هشتم نیتسار کولسد و ریس
 فرشد ار ریق، تشاد تنوکس نیمظاک رد
 هکی یاهل اسن امه رد ات. دش لصادش تا قلام
 ،مدوب فرشم فرشا فجن هب لیصحت ی ارب
 ۲ «تفر ایند زا قربن تفرگ هتداد رثا رد

**موحرم نادرگاشد زا کی ره تدهش لوبق
 لداعود ی اجه بیضاقة**

۱. هقیلعت، ۱۴۲، ص، درجم حور
 ۲. ۳۳، ص ۲، ج، راونا ع لطم

یہ تیرتہ کی نادر گاشد ی ضاق موحرم
و روبصد و راقو ابو بّدؤم ی اہز ادنا بہ درک

خیش جاد یاقاً هک دندوب ل داء و روکش
 زا هک - هیاء الله تمحر - یزاریش ی داهلادبع
 1، دوب ی قتم درم آقد و دوب فجنه تسجرب عجارم
 باسد اتود ار ی ضاق موحرم درگاش ره ناشیا
 موحرم نادرگاش زا ی یکی رگا ی نعید؛ درکی م
 هک ی تقو، هتشداد ی اه عفارم ی اه لاسم رد ی ضاق
 ، دوب مامت، دادی م ی تداهش و تفری م ناشیا تمدخ
 . دوبن مزلا ل داء اتود

موحرم نادرگاش هک میاهدینش آرارک م
 یارب؟ ارچ؛ دندرکی م باسد اتود ار ی ضاق
 راک بقارم، دندوب بظاوم همه هکنیا
 ، دندناوخی م سرد بوخ، دندوب ناشدوخ
 سرد و لام همه ی ضاق موحرم نادرگاش
 ل ها همه و دندوب ل داء همه و ، دندوب ناوخ
 2. دندوب بهبقارم

نادرگاش نیرته تسجرب زا داند موحرم ی ضاق موحرم

ی نافر ع و ی قلاخا بتکم نادرگاش زا ی یکی

1 ملاء و اوقت اب هیقف، یزاریش ی داهلادبع دیس جاد ی مظعلا الله تیآ 1
 ایند به آرماسرد ق . ه ۱۳۰۵ ل اسرد، هعیش دیلقت عجارم زا و ی نابر
 دما

ازریم سرد زا و دومن زا غا ش هاگداز رد ار ی نید مولع رد لیصحت
 هداقتسا یزاریش ی قتم محم ازریم و (یزاریش ی ازریم دنزرف) اقا ی لع
 ، ی ناسارخ مظاک تمحم زا و تفر فجنه بق . ه ۱۳۲۶ ل اسرد . درک
 دش دنمرب یزاریش ی تانابهطصا رقاب تمحم، ی ناهفصا تعیرشلا خیش
 آرماس به فجنه زا ق . ه ۱۳۳۰ ل اسرد، تماقال اسد ۴ زا سپ
 . ه ۱۳۳۷ ل اسرد آدجم یو . تفر لابره به ی تدم زا دعبو، تشگزاد
 هدهع رب ار فجنه هیلمع هزود ی دست و تشگزاد فجنه به لابره زا ق
 . تفرگ

خیش الله تیآ موحرم و ی ناربهط هملاء موحرم: ناشیا نادرگاش هلمج زا
 دنشابی م رفظه اضر تمحم

سب نیمه ی نابر ملاء نیا ی لاو تیعقوم و تلزنم و نأشد تلیضف رد
 : دنیا مرفی م ی ناربهط هملاء موحرم هک

ار ی عجرم رگید یزاریش ی داهلادبع دیس اقا موحرم توف زا سپ»
 (۵۷ ص، ن ازور فرهم) «. مدرکن نبیعت دیلقت یارب

هفوک رد ق . ه ۱۳۸۲ رفسد ۱۰ ه عمج زور رصع رد ناشیا ماجنارس
 الله تمحر؛ دش هدرپس کاخ به گرزب ی ازریم هر بقم رد و تشگزاد
 (ق قحم) . هیاء

2. ۱۶۹ ص، یراگتسر نبیآ

فراء، رهد أنسد و رصدیرف

ن یلماعلا عاملعا دّیس، ریظنی بدحوم و لیدی بد
 می مظعا الله قیاً موحرم، نیدهتجما و عاهقلا لضافاً
 هتبرت الله سدق - ضاقی اقا ی اء از ریم دّیس جاح
 لها لیبذ فراء و لیج دّیس موحرم، - عفیئما
 سیوسوم مشاه دّیس جاح مملکا سی نعم قحب دیحوت
 مراونا نم فیرشلا مربق بپباشد الله رانا - دادح
 هذملات نیرتی میدق زاک، دشابی م - هیسدقلا یرهاقلا
 نیرتدنتردق زاک و ، بوسحم سی هلا تیاً نآ
 و ندیدرونرد و دیرجت هار کولسردی و نادرگاشد
 تآشد و توکلم و کلم ملاء ن تشاذگرسد تشپ
 کاکدنا و ، توهلا و توربجملاءرد دورو و ، نیعت
 لّقح ترضح تیدحا تازرد فرصدی انف و ضحم
 1. دشابی ملاء و

دندومرفی م مشاه دّیس جاحی اقا

«من در کربلا به دروس علمی و طلبگی
 مشغول شدم و تا سیوطی را می خواندم، که
 چون برای تحصیل به نجف مشرف شدم، تا
 هم از محضر آقا (مرحوم قاضی) بهره مند
 کردم و هم خدمت مدرسه را بنمایم (مدرسه
 هندی، محل اقامت مرحوم قاضی). همین که
 وارد شدم دیدم روبهرو سیّدی نشسته است؛
 بدون اختیار به سوی او کشیده شدم. رفتم و
 سلام کردم و دستش را بوسیدم.

اجنأ رد “! ای دیسر” : دومرفی ضاق موحرم
 زا و تقون آزا و ؛ متفرگ دوخی اربدی امرجد
 «. دش حوتفم اقا اب هدوارم باب اجنأ

دّیس موحرم هرجد اقاقتا ناشیا هرجد
 هب رایسب ضاق موحرم و . دمآرد مولعلا رجب
 می تاقوا سی ضعب و دندمآمی ناشیا هرجد
 می نم ! نک غرافار هرجد بشما» : دندومرف

1. فلاتخا یردقاب، ۱۲ ص، ۱۴ ج، سی سانشد ماما؛ ۱۱ ص، درجم حور

1»!منك ٻه توتيا اجنيا رد اهنت مهاوخ
هملاء مان بهي ضاقت موحرم ٺملا تراي ڪي
ترايزي ارب هڪ ڪي راصناي جي هلا

خیشد جاحد الله قیاً تر ضداد و دود هدش فرشم
 تا قلام [نیمو ماریمأ] نحص طسو رد سآبع
 هملاء) نم و - دندرک یسوب هدید و هدرک
 - مدوب ناشیا تیعم رد تقون آرد مه (ی نارهط
 تر ضدزا ، تاملاکم و اهی سرپل او حان مضرد
 رد و ؛ دومی سرپل او حان و درب ماند مشاه دیس یاقاً
 :تفگ دوخ نانخسد نایم

تیاند ناشیا هب یلیذ یضاقت موحرم»
 یمنی قرعم یکولسد یاقفر هبار وا و ، تشاد
 اقر ادابمه ک تشاد تئذ وال ادر بو ، درک
 دنوشد و محازم

تاید نامز رد هک تسا ی درگاشد اهنت و
 ؛تسا هتشاد ی رایتخا توم یضاقت موحرم
 شد و چنی ات و توم تا عاسد تا قوا یضعب
 1 «دیشکی م لوط تا عاسد

رد یانف رد ی ردق هب داد یاقاً تر ضد
 ی م یضاقت موحرم هک دود سیوق «وَه» مسا
 یاهی نس نیا لثم مشاه دیس» :تسا هومرف
 دوخ دیحوت هدیقع زا ادبا هک تسا بصعتم
 دیحوت هب ناعذا و ناقیا رد و ؛دنکی مذلزانت
 «. دسانشی مذاپ زا رسد هک دراد بصعت نانچ
 لوپار اهی نس نیا زا یضعب هچنانچ ینعید
 و ینک عمجار ایند و یهد ماقم و یهد
 ، ینک داجیا لزلزت ناشه دیقع رد یهاوخب
 دیحوت هیضق رد مشاه دیس نیا ؛دشدهاوخذ
 2.تسا روطنیا سدقا تا ذ

تسد هشد تیبرت داد مشاه دیس جاحد
 یاقاً یلع از ریم دیس جاحد موحرم کرابم
 شاه درورپ تسد تسنادی م و ا. دود یضاقت
 ناقیا ،تسا مادکش تاماقم و تاجرد و ،تسیچ
 و عاقترانیا یلاعاً دد هچ رد و انافر و

1. ۱۲ ص ، ردصم نامه
 2. ۲۰۷ ص ، ردصم نامه

تسا هتفایه ار وؤمؤد

و هربخ؟ ممهفی م هچ (ی نار هط هملاء) نم
نم. تسا ی هلا درم گرزب ن آن فنیا تیرخ
و ی اهبقارم و ی هجوت و ی تدابع طقف دادحزا
راقو و تناتم و ، عرشد تاروتسد هب ی مازتلا
ار کاذ لاثما و لّمحت و ربصد و نیکمت و
و اشنم زای لو ؛ مبابی مرد

نم. مرادنی ر بخر انا و ص ناصخ نیا ردصم
 اناخراک زا اما، منکی مدهاشم ار یرون
 اناطساوی ضاق موحر م. مرادنی علاطا نیر فآرون
 و اهدیلک بصنزا و، تسا هدوب رونل اصیا رد
 تصشت مظعرونل یدبت و اهار نایمردن زانم
 عاظم اهر هشدرد هداقتسا ل باق قرد به تلو راز ه
 ۱. بتسا

ی حور - دادد م شاه دئیس ج اقا تر ضد
 ناضمر هام رد ی گلاس ۸۶ ن سد رد - هادف
 رهش رد ائیرمقا ائیرجه ۱۴۰۴ ائیس کر ابلا
 تلحر ایند زا - دود دلوم و نطوم - لابرک
 ائیس رد ن اشدو عسم دلایم نیاربانب، دندومند
 دود دهاوخ ۱۳۱۸

اب (ی نار هط هملاء) ر یقد ر اید نیلوا
 ی سد نوچ، تسا هدوب ۱۳۷۶ ائیس رد هکن اشیا
 هلاس تشه و هاجنپن اشیا و ماهدوب هلاس ود و
 زا ر یقد هداقتسا و تدارا تدم نیاربانب،
 هدیماجنا لوط به لاس ۲۸ ن اشرونا رضح
 بتسا

ی اعد دئیس از ریم اقا ی اقا تر ضد نوچ و
 ائیس لولاً عیبر ۶ رد - هتبرت الله سددق - ی ضاق
 ی م تسدهب اجنیا زا، دناه دومند تلحر ۱۳۶۶
 ۴۸ ع قوم نآ رد دادد ی اقا فیرشدن سد هک دیا
 دملتت و فرشت نامز رگا و بتسا هدوب لاس
 تر ضد رضح رد ار دادد ی اقا تر ضد
 مینادب ن اشیا ی گلاس تسید رد ی ضاق ی اقا
 موحر م رضح زا لاس ۲۸ تدم زین ن اشیا
 دناه دود دنمه ر هب ی ضاق

نم» : دندومرفی م س ابع خیش ج اقا و
 ار ی ضاق ی اقا رضح لاس هدزیس اعمجم
 «. ماه دومند کاردا

ی ناهفصا نسد دئیس موحر م نوچ و

یضاقة موحرمه ذملا ت مظاعا زا هك ی طقسمة
و تتمم قباوسه دآدح ی اقا ترضد اب و هدوب
ت لحر ۱۳۵۰ هـ سرد ، دناه تشاد هـ نسد رایسب
جاد اقا موحرمه هك دوشی م مولعم ؛ دننکی م
زا موحرمه نا زا رتشیب لاس ۱۶ مشاه دیس
دنچ لاد . دناه دومن ضیف بسک ی ضاقة موحرمه
بسک ی ضاقة موحرمه زا ی طقسمة ی اقا لاس
مولعم دشاب لاس ۱۲ رگا ؟ تسا هدومن ضیف
نیا هك دوشی م

تمدخ نامز کید رد مه اب قیرط قیفر ود
۱۲ زارتمکرگا و ،دناهتفایف رشتی ضاق موحر م
۱.تسا هدوب رتولج داد موحر م هرهج ،دشاب لاسد

لوصد بپسی ضاق موحر م روتسد زا یورید

دادد مشاه دّیس یارب درجت هبترم لّوا

ی م دادد مشاه دّیس جاد ترصد
[دندومرف

ضرع ی ضاق ی اقا تمدخ راب نیدنچ»
هب هجوز لّا م ی لعف و ی لوق ی اهتّیذا :مدرک
رگید آقدن م و ۲تسا هدیسر تیاهندد هب ن م
امشزا و ،مرادزار ن آ ی یابیکش و ربد بات
ار منز ات ديهد هزاجا ن م هب هک مهاوخی م
مهدب قلاط

تانايرج نیا زا” :دندومرف ی ضاق موحر م
“!؟یراد تسود ار تنز وت ،هتشنگ

!یرا :مدرک ضرع

تسود ار وت مه تنز ایآ” :دندومرف
“!؟دراد

!یرا :مدرک ضرع

ورب !یرادن قلاط هار ادبا” :دندومرف

ی م تنز تسد هب وت تیبرت ؛نک هشیپ ربد
دنوادخ ،ی یوگی م هک قیرط نیا اب و .دشاب
تسد هب وت بدا هک تسا هومرف ررقم نینچ
و ی زاسب و ی نک لّمحت دیاب .دشاب تنز
“!یریگ هشیپ ی یابیکش

ی ضاق ی اقا موحر م تاروتسد زا مه ن م
نیا هچنآ و ،مدرکی من زواجت و ی طخت ادبا
ی م لّمحت ،دوزفای م ام بئاصم ربن زردام
م دومن

بش زا ی ساپ نوچ هک ن اتسبات بش کید
و هوسرف و هتسخ نورید زا ،دوب هتشنگ

1. ۱۰۱ ص ،ردصم نامه

2 ،درجم حور هب دوش عوجر بلطم نیا نوماریپ رتشیب علاط تهج
۱۷۲ ص

مورب قاطارد هك دمآل زنم هبهنشتو هسرگ
لخاد ی برع هچضوح رانك منز ردام مدید ،
ار شیاهاپ امرگ تّدش زا و هتسشن لزنم
و هومذ هنهرب

هچضوحی لایاب طایح با ریش ز ا دراد هتسویپ
 رد زانم دیمهفات دزیری مش یاهاپی وری با ،
 شحف و ازسان و نتفگ دبه بدرک عورش ،مدش دراو
 بطاخم ارم تا ملک نیدب روطنیمه و نداد
 نداد رارق

هلیپ ز ا هرسکی ؛ متفرن قاطا ل خاد م ه ن م
 نیا مدید ، متفیید اجنا رد ات متفر مابه ، مابه یاه
 دنلب ی ادص اب و درک دنلب ار دوخی ادص ن ز
 می مانگیاسمه مکل ، ن م اهنت هذ هکی روط به
 تفگ ، تفگ ازسان و متش و بس ن م به ، دندینش
 مامت م ا ل صوح ات تفگی م روطنیمه و تفگ و
 کی ای و منک شخرپ و ا به مکنان و دب . دش
 و دمآ ریز به مابه یاه هلیپ ز ا ، مهد با وج مملک
 مداهن ناباید به رس و متفر نورید هناخرد ز ا
 رد مراد روطنیمه ی دو صقم و ی فده ن و دب .
 متسین مدوخ هجوتم چیه و ، موری م اهن ابایخ
 . موری م مراد روطنیمه ؟ موری م اچک به هک

؛ مدش ات و د ن م : مدید ن ا هگان ل ا د نیا رد
 ی دعت و ا به ن ز ر دام هک تسای مشاه دّیس ی کی
 ی کی و ، تساه دومنی م متش و بس و هدرکی م
 می طیحم و درجم و ی لاء رایسب هک متسه ن م
 ، تساه دیسرن م به و ا ی اهش حفاً ادبا و مشاب
 تساه دادی من شحف مشاه دّیس نیا به لاوصا و
 دّیس ن آ . تساه دومنی من متش و بس ارم و
 و ؛ تسازسان و شحف هنوگ همه راوازس مشاه
 اهنت هذ ، مشابی م مدوخ کنیا هک مشاه دّیس نیا
 شحف م ه چره مکل ، تسین شحف راوازس
 ی من م به ، دیوگ ازسان و دنک بس و دهدب
 دسر .

نیا : هک دش فشکنم ن م ی ارب ل ا د نیا رد
 ازی داشت و نیرفارورس و بوخ رایسب ل ا د
 ی یاهش حف و اهازسان ن آ ل محت رثا رد طقف
 زات عطا و ؛ تساه داد ن م به ی و هک تساه
 نیا ح تف ن م ی ارب ، ی ضاق مو حرم داتسا ن امر ف

ار و ات عا ط ا ن م ر گ ا و ؛ ت س ا ه د و م ن ا ر ب ا ب
ی م ن ا ر ن ز ر د ا م ی ا ه ت ی ذ ا ل م ح ت و م د ر ک ی م ن
و ن و ز ح م م ش ا ه د ی س د ب ا م ه د ب ا ا ت ، م د و م ن
م د و ب د و د ح م و ف ی ع ی ض و ن ا ش ی ر پ و ن ی گ م غ

م ت س ه م ش ا ه د ی س د ن ی ا ن ل آ ا ن م ه ک ل ل ه د م ح ط ا
ی م ا ر گ و د ن م ج ر ا س ب ی م ا ق م و ع ی ف ر ی ن ا ک م ر د ه ک
ا ی ن د ی ا ه م غ و ا ه ه ص غ م ا م ت ک ا خ د ر گ ه ک ، م ش ا ب ی م
د ن ی ش ن ب د ن ا و ت ی م ن و د ن ی ش ن ی م ن م ر ب

یور هب و ، متشگزاب هناخ هب اجنأ زا اروف
و مدیسوبی م و مداتفا منز رداه یاپ و تسد
نأ زا نلأ نم ی نکل ایذ وت ادابم : متفگی م
ی هاوخی م چر هس پنیا زا ؛ متحاران تراتفگ
^۱ «! دراد هدیافنم ی ارباهنأ هک و گب نم هب

هب تبسند دآد موحرم هب ی ضاق موحرم رابخا

هدنیآ

دنتفگنم هب ی زور اقا موحرم

راتفرگ هک نکم شافا ار رسد ! مشاه دّیس»
و فارطا زا هک دسری م ی زور ! یوشی م
^۲ «. دنسوبید ار ترد هبتدع و دنیا یید فانکا

رضح هب ی نارھط هملآع روضد ضیف

، دآد ی وسوم مشاه دّیس جاد ترضد

امھیاء الله ن اوضر

و فجزرد نطوت لاسد تفه زا سپ ماجنارسد
جرادم ی اعا هبل و صو و بیذھتو تیرت هبل اغتشا
دیتاسا زا تازاجا ذخا و یوزودس ورد و ی ملع
روضد ضیف و لاصتا قیفوت لاعتم دنوادخ ، ن ف
فراء ، ی ضاق موحرم ی نافر ع درگاش نیرتزر بم
قودق و نیینابّر لا عافر عا دنس ، ل صاو کلاس و ل ماک
لق حتاف و دیحوت هصرع هردان ، نییھلا ا ایلولأ
جاد ، نافر عا و قحلاقیآ ترضد ، دیرجت و عامع
هب ار - هیاء الله ن اوضر - دآد ی وسوم مشاه دّیس
^۳ . دومر فتیانع (ی نارھط هملآع) ناشیا

نیبرقم و ایلوا زا ارناسا بر گید ، درم نیا
چنک رد دوب ی اهنانگی رّد و ا . تشاد توافد
نایسن هتوب رد ی کانبات رهوگ ، اوزنا و تلزع
هبل دبم ار دوجو سم هک ی ریسکا ، لامجا و
همشچ هب ار رادقمی ب هژذ و ، هومذ خرسد رز

۱. ۱۷۴ ص ، دژجم حور

۲. ۴۶۲ ص ، ردصم نامه

۳. ۱۲ ص ، دژجم حور هب دوشد عوجر رتشیب علاطا تهج 3

دیناسری م باتن اهج دیشروخ

و ی کولسد ذیملت نیرتی و ق. دود ی رگید زیچ و ا
 ؛ ی ضاق ی اء دّیس موحرم ، رهد هردان ی نافرء
 رمأب ی قاب و الله ی ف ی ناف ، فرء ل صاو کلس
 دبلاکرد ی یابند و ، بلقاء ک ی ل اثم رد ی ناھج ، الله
 ، تو کلم و کلم بتارم عیمج زئاد ، نّیعت ک ی
 زا . تو هلا و توربج و توسان ملاوع هّیلک عماج
 قباسد صخشد نآ نیسد دّمحم دّیس رگید اجنیا
 هبش نامشچ و هتفایه ار رگید ی ناھج هبوا ؛ تسین
 1. تساهدش زاب ی رگید قفا

رظنم زا هیء الله ن اوضر ی ضاق موحرم
 ن اگزب

میحرّلا ن محرّلا الله مسب

موحرم تیصخش زا ی نارهط هملاء فیصوت

ی ضاق

دَتو - هیاء الله تمحر - ی ضاق موحرم»

¹«دوبن یمز یور

و ملء هبنج ود ی اراد ی ضاق موحرم
ی هیقف هیرهاظ مولء رد ی نعید؛ دوبن افرع
هینطاب مولء رد و ، لیلج ی ملء و میظع
رافسأ هک دوبل ماکی ناسنا و لصاو ی فراء
ن طابور رهاظن ایم عمج و دومنّی طار هعبرا
هملکلا ی نعم مامتبار و ا ، تقیرط و تعیرشو
هدومذ ی ربهر قیقحتلا ی لع تقیقد ی داو هب
دوب.

بتکن تشون هب هتسویپ هک ی یاملء هب و
لوصال صفم و لئاطلاب ی اهتحدب و یرهاظ
تفرعمزان اشتسد هجیتنلاب و دنتخادرپی م هقف
دز ن رد و تفرگی م هدرخ ، دنامی م ی هتد
دومنی م حبیقتار هقیرط نیا دوخن ادرگاشد

هب هک ی اهفوّصتم و شیوارد اب نینچم ه و
رد تخسد دنهدی مذ تّیمها عرشد رهاظ
:دومرفی م و دوب دربنو هضراعم

تعیرشد هب ی انتعا مدء اب ادخ هار کولسد»
نایم عمج ، تساقیرط و هار سفن هک
«تسان یضقانتهم ایو ن یداضتم

¹ ۱۵۲ ص ، یراگتسر نییا

و تَابَحْتَسْمَ نَايْتَا رِدْ يَرْدَقْ هَبْ شِ دُوخْ
 رِدْ هَكْ دُوْبْ اَشُوْكَ وَ يِ عَاَسْ ، تَا هُوْر كَمْ كَرْتْ
 هَبْ ؛ دُوْبْ لْ تَمْلَابْ رَضْرَمَا نِيَا رِدْ فَرِشَا فِجَنْدْ
 يِ نَامِشْ چِرُوْكَ وَ نِيْدِنَاعَمْ زَا يِ ضَعْبْ هَكْ يِ رُوْطْ
 دِنْتَشَادَنْدْ اَرْ تَقِيْقَدْ وَ رُوْذْ نِيَا شِ بَاتْ تَرْدَقْ هَكْ
 ، مَهْ فِجَنْدْ رِصْ خَلَاْ اَبُوْ اَهْزُوْ حِرْدْ هَشِيْمْ هُوْ
 اَتُوْ دِنِيَا مَنِيْ مَهْذَلَاْ وَ دِنُوْشِيْ مِ تَفَايْشِيْدْ وَ مَكْ
 هُرْ هِچْ دِنْهَاوْخِيْ مِ تَا مَاهْتَاْ هَطْ سَاوْ هَبْ دِنْدَاوْ تَبْ
 خِ سَمْ اَرْ هَسْرَاوْ يِ نَا سِنَاْ وَ لِيْلَجِيْ فِرَاعِيْ قِيْقَدْ
 : دِنْتَفْگِيْ مِ ، دِنْنَكْ

هَبْ مَزْتَلَاْ وَ تَدَاْبِعْ وَ دَهْزْ هَجْرْدْ نِيَا»
 يِ اَرْبْ ، يِ ضَاقْ تَا هُوْر كَمْ كَرْتْ وَ تَابَحْتَسْمَ
 وَ ؛ تَسَا قِيْرْ طَرْدْ هَهْبِشْ وَ هَمَّاعْ نِذْرْ لُوْگْ
 زِيْچْ چِيْهْ هَبْ هَكْ تَسَا يِ فُوْصْ كِيْ يِ وَ هَنْرْگْ
 1 «تَسِيْنْ مَزْتَلَمْ وَ تَسِيْنْ دَقْتَعَمْ

بِنَاجْ زَا وَ ، يِ بِنَاجْ زَا يِ تَسْديْ هِتْ وَ رَقْفْ
 مَوْ حَرْمِ يِ بَا دَا شْ وَ نِيْ كَمْتْ وَ تَمَا قْتَسَا زَا رِگِيْدْ
 نَا بَزْ رَسْ رِبْ اَهْتِ يَا كَدْ وَ اَهْنِ اَتَسَادْ يِ ضَاقْ
 زَا يِ وَ جُوْرْ خْ رِگَمْ تَسِيْنْ نِيَا وَ ، تَسَا هْ
 زَا هَكْ يِ رُوْطْ هَبْ تَيْلَكْ هَبْ وَ اَنْ تَسُوِيْپْ وَ تَيْنَزْ جْ
 هَبْ وَ هَدْمَاْ نُوْرِيْدِنْ اَكَمْ وَ نَا مَزْ وَ هَدَامْ تَا قْلَعْتْ
 يِ قِيْقَدْ قَا دِصَمْ وَ هَتَسُوِيْپْ هَيْهَلَاْ هَقْلَطَمْ تِيْلَاوْ
 مُهْ لَاوْ مَهْيِيْعْ قُوْخْ لَا لِيْلَهْ اَيْلُوْاْ نِيَا اَلَاْ
 3 تَسَا هَتَفَايْ قَقْحَتْ وَ اَهْرَا بَرْدْ 2 (نْ وَ نَزْحِيْ

وَ قِلَاخَاْ وَ سَفْذْ بِيْذَهْتْ رِدْ يِ ضَاقْ مَوْ حَرْمِ
 تَا دِرَاوْ وَ ، هَيْهَلَاْ فِرَاعَمْ رِدْ كُوْلَسْ وَ رِيْسْ
 تَا دِهَاشَمْ وَ ، هَيْنَا حَبْسْ هَيْبِيْغْ تَا فِشَا كَمْ وَ ، هَيْبِيْلَقْ
 نَا مَلَسْ وَ رَهْدْ هَنْسَدْ وَ رِصْعْ دِيْرْفْ ، هَيْنِيْعْ
 دُوْبِنْ اَرَقِنْ اَمْجَرْتُوْ نَا مَزْ

يِ هَلَاْ رَا رِساْ زَا رَا شِرْسْ مِيْظَعْ يِ هُوْكَ نُوْچْ
 تَمْ هَتْ مَسَقِنْ نِيَا رِدْ نَا دِرْگَا شْتْ بِيْرْتَهَبُوْ ، دُوْبْ
 يِ صُوْصْذْ سَلَا جَمْ رِدْ اَهْزُوْرْ وَ . تَشَا مْگِيْ مِ

1. ۵۴ ص ۲، ج ۲، راونا ع لطم

2. ۶۲ هيا (۱۰) سنوید هر وسد

3. ۵۱ ص ۲، ج ۲، راونا ع لطم

تَشَاد لَزْمَرْد هَكَ

موحرم نأ و دندشی مع متجمی تعاسدن ادرگاش
تخادرپی م داشرا و دنپ و هظعوم و تحیصن هب

رد وایتیرتن می هب ملاء زا یریتک مع مج
دنتشادر ب مدق تقیق د ریس م رد ، فالتخم باقحا
زا و ، دنتشگ تاماقم و تلامک بحاصد و
رونه هب و ؛ دندش ن اگدازآ و ناکاپ و ناکتسر او
و ، در او ن ما مردرد و ، روئم دیحوت ت فرعم
1. دندیدرونه مردار رابتعا و ترثک ملاء
، لاد هب ات ملاء ردص زا» : دآد موحرم
هدمایذی ضاق موحرم تیعماج هب ی فراء
«تسا»

تمحر - دآد مشاه دّیس جاد ی اقا ترضد
: دومرفی م - هیلاء الله

هب ی فراء ، لاد هب ات ملاء ردص زا»
2. «تسا هدمایذی ضاق موحرم تیعماج
جّالاد هقیرط ، مشاه دّیس جاد اقا ترضد
: دندومرفی م و دندرکی م درار
هک تسا ی بلاطم هشدل قذ و ا زا هچنآ رد»
ات ملاء ردص زا . دراد و ا ناصقن رب تلاد
(ی ضاق) اقا موحرم تیعماج هب ی سک نونک
زا ی دحا ای و ناشیا زا ادبا و ؛ تسا هدمایذ
3. «دشن هدید بلاطم هنوگن یا ناشنادرگاش

ملاء رد فالتخم مواء ردی ضاق موحرم رُحبت
دآد موحرم

: دومرفی م

هک دوب ی ملاء کی (ی ضاق) اقا موحرم»
زا . دوبریظنی بتهاقت هج زا

1. ۲۷. ص ، نابات ره م

2. ۱۷۶. ص ، درجم حور

3. ۴۶۲. ص ، ردص نامه

زا. دود ریظنی بد شیدد و تیاور مهف تهج
 تهج زا. دود ریظنی بد ن آرق مولع و ریسفت تهج
 ؛ دود ریظنی بد تحاصف و تغل و برع تآییدا
 س لاجم رد و ؛ ن آرق تئارق و دیوجت تهج زا یّ تد
 رتمک ، دومنی م ادیپ روضدّ اناچا هک ی اهحتاف
 ی و روضد رد ن دناوخت آرق هک دود ن آرق ی راق
 و ی دیوجت ی اهل اکشا هک ارچ ، دشاب هتشاد ار
 1. تفگی م ار ن اشتئارق هؤحن

ی ضاق موحرمی ماع لامک

ی لو ، دود ماضع نیدهتجم زا ی ضاق موحرم
 هرود و ؛ دنیوگب سرد دوزل زنم رد هک دندوب دّیقم
 زین ارت عامج زامن و . دناه داد سرد هقف زا ی پاه
 و ، دناه دومنی م هماقا لزنم رد دوزن ادرگاشد ی ارب
 . دیشکی م لوط و دود هنینامط ابرایسب ن اشیا زامن
 تحت س مش راتتسا لّوارد هک برغم زامن زا سپ و
 تا بیقعت هب عاشد تقوات ، دندرکی م هماقا قفّلا
 2. دیشکی م لوط ی ردق و ؛ دنتخادرپی م برغم

؛ دود ریظنی بد برع تغل رد ی ضاق موحرم
 رعشو و . تشاد ظفد زات تغل ازهل هچ : دنیوگ
 ص یخشد بارعا هک دورسی م نانچار ی برع
 . تسای مجع رعش نیا هّدنیا رس دندادی مند

الله تّیا موحرم ، تارکاذم نیب رد ی زور
 هب . هیلع الله تمحر - ی ناقمام الله دبع خیشد جاح
 رعشو و تغل رد ردقن آنم» : دیوگی م ن اشیا
 ، برع ریغ ص خشرگا هک مراد طلست برع
 هدنیا رس هک ممهفی م نم دیار سب ی برع ی رعشو
 زا هجرد ی لعأ رد رعش ن آ هچرگ ؛ تسامج
 «. دشابت غلابو تحاصف

هک ار ی برع دئاصق زا ی یکی ی ضاق موحرم
 هب عورش دود برع ش هدنیا رس

1. ۵۰۱ ص ، ردصم نامه
 2. ۲۶ ص ، نابات رهیم

دوخزا، هدیصقن آن یی رد و . دنکی م ن دناوخ
 ن اشیا هب س پسو ؛ دنکی م هفاضا هه ا دبلا بر عشدنچ
 ه دور سد بر عریغ ار اهنیازا کی مادک: «دیوگی
 »؟ تسا

1. دند ص یخشت دنتسناوتن ن اشیا و

هب هیآ ریسفت: دندومرفی م ییابطابط هملاء
«میتخوما ی ضاق موحرم زام ار هیآ

و میرک ن آرق ریسفت رد ی ضاق موحرم
 داتسا موحرم و . تشاد ییلاوط دین آ ی ناعم
 : دندومرفی م ییابطابط هملاء ام
 موحرم ار هیآ هب هیآ ریسفت کبسد نیا»
 ریسم زام ، ریسفت رد ام و ، دنداد میلعت ام هب ی ضاق
 ی ناعم مهف رد و . مینکی م یوریدن اشیا ی اشمم و
 و زاب رایسب ن هذ ن ی موصعم همنأ زام هراو تایاور
 هقف» هک ار تشیداحا مهف هقیرط ام و ، دنتشاد ی نشور
 2. «میا هتخوما ن اشیا زام دنیوگ» تشیدحا

سّدق - ییابطابط هملاء ی ریسفت شور
 رد ن اش داتسا ی ریسفت شور قبط - هرس
 الله تیا موحرم ، هیهلا هینطاب مواء و ن افرع
 هک تسا هدوب ی ضاق ی اقا ی لع از ریم جاح
 لّصحم و داقم ی نعید ؛ تسا تایا هبت تایا ریسفت
 . ددرگی م جاتنتسا ن آرق دوخ زام ، ن آرق هیآ
 زام ی ریسفت ، کبسد ن ی دب ی ضاق الله تیا موحرم
 هب و ، دناه تشون ار ماعنا هروس ات ن آرق ی ادتبا
 ی م میلعت ار ی هلا باتک روطنیا دوخ هذملا ت
 هملاء ترصد ن امداتسا موحرم . دناه دومن
 ار ی ریسفت شور نیا ام: «دندومرفی م ار ارک
 3. «میراد ی ضاق موحرم زام

1. ۲۷ ص ، ردصم نامھ

2. ردصم نامھ

3. ۶۲ ص ، ردصم نامھ

تَبَسَدِی یابطابط هملاء لیجت و میرکت تَدَش ی ضاق موحرم هب

هملاء) ناشیا مامعا ی نبزا ی ضاق موحرم
هب فرشاً فجد رد و ،دناه دود (ی یابطابط
و ناگتسراو و ی هلا نادرگاشد تیبرت
و عاقل ناقاتشم و ی هلا لامج ناگدیروش
نآ رد و ،لوغشم تیدحا ترصد ترایز
؛دناه دود ن ف نیا رد هناگی و دیحو ملاء ،هّطخ
و ا رب طقف ار «داتسا» مان ناشیا هکی روط هب
ی مقلاطاروط هب داتسا تقور هو ،دندربی
رد ایوگ و ؛تسا ی ضاق موحرم دارم دنتفگ
اب رگید دیتسا مامت ،ی ضاق موحرم لباقم
هولج کچوک ،ی ملاء تمظع و ماقم نآ دوجو
دندرکی م

زان خسلاً ثمرگا ی مومعس لاجم رد نکیلا
،مارتخا طرفزا ،دمای م نایم هب ناشیا دیتسا
فیدرمه ار وا و دندربی منار «ی ضاق» مان
هلاقم رد هکن انچمه ؛دندرمشی من دیتسا ریاس
ناشیا دوخ ملق هب هکی هاتوک و رصتخم
همدم رد و ،هدما ناشیا ی ناگدنز هرابرد
مان هب ناشیا لئاسر و تلاقم هعومجم
ی مان ،تسا هدش رشتتم ی ملاسا یاهی سررب
مشچ هب دیتسا فیدر رد ی ضاق موحرم زا
1. دروخی من

ی ادتبا رد ی یابطابط هملاء ترصد
،دندوب فورعم ی ضاق هب مق هب ناشدورو
رد روهمش ی ضاق تاداس هلسلسد زا نوچ
هکنا رظن هطقن زا نکیلا ؛دنتسه ناجیابرذا
ناشیا دوخ ،دنتسه ی یابطابط تاداس زا ناشیا
دنوش فورعم ی یابطابط هب هک دنداد حجیرت
(ی نارهب هملاء) ریقده ی ارب اریخا و
ناشیا دیاشد ؛هک تسا هدش فشکنم نینچ
داتسا هناگی هب ار صحنم ی ضاق بقا دناهتساوخ

ی ضاقی اقا ی اء دّیس جاح مو حرم ناشدنم ج را
و میرکت تهج زاناشیا و ؛ ددرگ رصحنم
، تیفورعم و ترهشرد ، داتسا ماقم زال یلجت
1. دنشابند کیرشدی و اب

ی م (ی یابطابط هملاء) ناشیا اضیا
:دندومرف

میراد ی ضاق مو حرم زان میراد هچره ام»
2.»

نیدلال امج دّیس اقا ندرک تحیصن بط ی ضاق مو حرم زان اگیاپلگ

:دندرک ل قن [ی ناچوقه الله قیا] زینو

ی ضاقی اقا مو حرم تمدخردی زور»
ی م تاحوتف و مدوب - هیلع الله ناوضر -
نیدلال امج دّیس اقا ی اقا هاگان ، مدناوخ
هب عجار [ات] دندش دراو - هظّ دم - ی ناگیاپلگ
هب ی ضاقی اقا ی نیمز دیرخرد هکی تلاکو
ار باتک نم . دندک هرکازم ، دندوب هداد ناشیا
م دراذگ رانک و هتسب

، هدیناسر مامتا هب ار دوخت ارکازم ناشیا
ارم” :دنتشاد راهظا مو حرم نا هب ن تفر ماگنه
“! مشابند هرهبی بد مندما زان هکنکی تحیصن
ماقم نیا اب امش” :دندرک راهظا مو حرم نا
هکنیا اب دیراد نم تحیصن هب زاین هچخ ماشد
“!؟ متسدی هت نم

مو حرم هرخلأ اب ات دندرک رارصا ناشیا
:دندرک راهظا ی ضاق

ی باتک ، راکرسد ی یامرف فیرشت زال بق”
دومحم دّیس هک - زیربتی املاء ت ل ا د هب عجار
نم ؛ دشیم هدناوخ - دناوخی م و هدروائی ماند
:هک تشونیم ار اهنأ زان یکی ت ل ا د هلمج
بأ هبرشد کی و نان صرق هک بشد ماگنه

1. ۱. عقیلعن ، ۱۳ ص ، ردصم نامه
2. ۲۶ ص ، ردصم نامه

هک ردچ ره ،دندومنی م رضاد و امشد یارب
هنابش نامهار ی قیام و دروخی م تشاد لیم
ات درکی مند ربد و دیناسری م شقحتم به
“!دوشد حبص

و یرهاظ ملاء هک امشد هکنیا زا میانک
تاکن نیا بظاوم دیاب دیتسه زین دیلقت عجرم
ی ناگیاپلگ یاقآ هرهچ هبترم کی !دیشاد
ناشیا رد ملاکنیا و دش هتخورفارب

و دندومذی ظفاحادخ و دومذی مهم رثا
و^۱ «دنتفر

هرا بردی نیمذ الله تیا بلاقتا میظع ر بهر ملاک ی زیربتی کلم مو حرم و ی ضاف مو حرم

ی مارگ و دنمجرا قیفر و تسود بانج
خیش جاحد الله تیا دیهش مو حرم ،ام نیرید
لقذ - هماقم ی لاعت الله ی لعأ - ی رهطم ی ضترم
بهک ریقد ی ارب دندرک

۱. ۸۵ و ۴۰ ص ۲، ج، راونا ع لطم
۲ رد ق . ه ۱۲۹۵ لاس رد ی ناگیاپلگ نیدلال امج دیس جاحد الله تیا ۲
تامدمق ی و . دش دلومت ی ناحور هداوناخ کی رد ، ناگیاپلگ دابا دیس
مزاع لیصحت ه مادا ی ارب سپس . تخوما دوخ نارد ارب دزدان ی وزود
و ی یاقشق ناخریگناهج رضحم زا اجنأ رد و ، دش نا هفصا هیلمع ه زود
ی قلاخا ی اهر و تسد اهنأ زا و تخوما کولس و ریس سرد ی شاک دنوخأ
، دومذ تمیزع فرشأ فجن هب هکنیا زا سپ ی و . بتفرگ س فنذ بیذهدت و
خیش نوچمه ی دیناسا دزدن افرع و کولس و ریس سورد لیصحت هب
تهج زا هکنیا ات ، تخادرپی ی یلابرک دمحا دیس و ی دابا فجن ی لع دمحم
باسد هب رصاعم رامش تشگنا دارفا زا س فنذ بیذهدت و ماقم و تمظع
دمأ

دوبش یوخ راگدرورپ اب زاینو زار و تاجانم و بشد زامنل ها ناشیا
ی تایاکد و تاجانم و بشد همید ی ماهیرگ ی ادص زا ی و ناگیاسمه
رهش زا ی تقو : همدش لقذ هک دوب هدیسر ی اهترم هب بیذهدت رد و ، دندراد
نانا ی خزر ب ی اهتروص هب ار مدرم ، دش راپسهر فجن هب نا هفصا
تاناوید و شوحو تروص هب ار مدرم : «تسا هومرفش دوخ و دیدمی
فرشم ملاسلا هیلع ی لع رهطم مرد هب ی تقو . مدشل ولم هک مدید ردقنأ
مه ترصد . دریگب نم زا ار تلاد نیا هک متساوخ ترصد زا ، مدش
ی دعای اهتروص هب ار مدرم دعب هب نأ زا . بتفرگ نم زا ار لادنأ
» . دیدمی

تاقوا رتشیب هک ی روط هب ، دادمی تیمها اماعد ن دناوخ هب ی لیخن ناشیا
تاجانم ن دناوخ هب و رشع هسمذ تاجانم ، هیداجسد هفیحص هعلاطم هب
تخادرپی م نیدیرملا

دنیامرفی م ۴۱۹ ص ۲، ج، راونا ع لطم رد ی نارهط هملاء
مو حرم اریز ؛ مدیسر ناشیا تمدخ رهظز ادعب تدایع تهج هب ی زور
ی رتسب و لاتیم تاتسورپی رامیب هب هک دوب ی ندم نیدلال امج دیس اقا
شپی ی اهلوم همداد ناشیا نادنزرفزا ی یکی ی ارب ی فرط زا و ، دندوب
ی فرط زا و ، دوب همدش لزنم لها و ناشیا ی نارگنذ بجوم هک دوب هدمأ
دوب هداد رارق ریثأت تحت ار هناخلها ت دش هب هفیضم و رقف

هیداجسد هفیحص و هدیباوخرتسبرد مدید مدیسر ناشیا تمدخ هک ی ماگنذ
متسشن ناشیا رانک و متفر نم ؛ دننکی م هیرگ روطنیمه و دنناوخی م ار
فسات زاربا متساوخی م دوب هدمأ شپی ناشیا ی ارب هک ی عیاقو نیا زا و
دندومرف ، نم هب دندرک ور و دننسب ار هفیحص ناشیا مدید هک منک ملأت و
! ترخأ هذ و دراد ایند هذ ، درادن افرع هک ی سک ! ن یسد دمحم دیس اقا
و ی تحاران ساسحا چیه و مشوخ ، ماهی راتفرگ نیا اب ی نیبمی م هک ار م
» . «مرادنأ ادبا و ادبا هوکشد

مارحلا م رحم ۲۹ هب نشود رصع رد ار ن تدبلاک ی نابر ملع نیا ماجنارس
هیلع الله تمحر ؛ تسویب ی لعأ توکلم هب و هتفگ عادوق . ه ۱۳۷۷
(ققم)

رایسب - هَلْظَ دَم - ی نِمِذ اللهُ تَقِيَا تَرْضَدُ»
 دنهنی م ج را ی ضاق موحرم تالزنم و ماقم هب
 :دومرفی م هک ناشیا زا ی زور مدینش و
 “دوب تمظع زا ی هوک ی ضاق موحرم”
 :دومرفی م هک مدینش ناشیا زا اَضیا و
 و تسا هدیباوخر فذ کی م قناتسربق رد”
 ی زیربتی کلم اقا داوچ از ریم جاحد الله تَقِيَا وَا
 1» «تسا

دیس موحرم هاگدید زا ی ضاق موحرم تمظع رتنلاک دمحم

دندرکل قذ اَضیا (ی ناچوق موحرم) ناشیا و
 بَلّاط زا ی کی) رتنلاک دمحم دیس ی اقا زا
 نیا ی لعفی املع زا ی کی و نامز ن آفورعم
 :هک (فرشأ فجن نامز

موحرم ، ناضمر کرابم ی اهامم رد»
 بشد زا ت عاسد راهچ دوخ لزنم رد ی ضاق
 دوخ ی اقفر ی ارب ی سلجم ، ت عاسود ات هتشذگ
 ربخ هچ منیبب متفر م ه ن م بش کی . دنتشاد
 ناویا رد و متفر ذق اطال خاد رد ی لو ، تسا
 ی م شوگ ناشیا تاشیا مرف هب و متسشن رواجم
 مداد.

نوچ هک داد تسدن م رب بشن آرد ی تلاد
 فجن ی ا ههچوک زا و دمآ نورید

بشما نم ای: متفگی م دوخ اب مدومنی م روبع
،نم زا ریغ فجن مدرم مامت ای و ؛ماه دشد هئاوید
^۱«!دناهئاوید همه»

نید قرف، نارگید ابی ضاق تر ضد نید قرف تسا رات بش اب دیشروخ

سورد رد نارگید و ی ضاق نید قرف
،تسیند ی لاجر و یریسفت و ی هقف بتکو ی ماع
تیماعا و ارد تلیضف و یرتر ب کلام و
تیماعا نیا اریز ؛تسیند مولع نیا رد یرهاظ
هءعاقه بو ،تسا دوجوم اربج یرصع ره رد
کین بیدرد ر فذ کید هر خلأاب «فرشا ناکما»
هک نیا و ،دراد لیضفت نارگید رب ت عامج
رتن بیای کدنا ی کی ل اح .تسیند ی مهم هئاسم
رد یریشان دنچ بلطم ،رتلاب ی کدنا ی کی و
و .دروآی مذ دوجو هب نیفلکم لامعا و رادرک
تسا مامتهال باقریغ و ل هسد اجنأ ات هئاسم نیا
ماعا زا دیلقت بوجو رد عاهقف زا یرایسب هک
و طبض و اوقت کلام ای و ،دناه درک کیکشت
هئاسم رب ار یرهاظ روما رد تر یصب
هب هئاسم نیا مزات و .دناه داد حجرت تیماعا
دلقم کی .دوشی م طوبرم دلقم دوخ ص یخشت
رگید درف و ،دهدی م ص یخشت ماعا ار یدرف
ثلاث ص خشت ثلاث درف و ،ار یرگید ص خشت
ات ،روطنیمه و

^۱ ۳۷ ص ، ۲ ج ، راونا ع لطم

ره ر فذ اهدد مینکی مدهاشم هزور ما هکی یاج
 زا دیلقت و ،مءعا یرگید هب تبسن ار دوخ مادک
 رد ؛دنادی مریغ زا دیلقت ربی لوا و حجرا ار دوخ
 زا یکی رملا اس فذ ن تم و معقاو ملاء رد هکی لاح
 بلطم روطنیمه و .دراد حجرتن ار گید رب اهنیا
 هک دسر بر خا در فذ ن آ هب ات دراذگی م لژنت هب ور
 !! دنادی مءعا ن ار گید زا ار دوخ م ه و

و تَیْمَعَا هَلْأَسْمَ رِگید ساسا نیا رب
 ی م بوسحم یزایتما هچ ،نینچنیا ی تیلضفا
 فراغتم ریغ و فعاضم شزرا هچ و دوش
 لاسد ود اب هکی تَیْمَعَا !؟ دروآی م دوجو هب
 حلاطصا دنچ و دوش لصادی فاضا سیردت
 قیلط بلاطم نایبرد و دهد حیضوت رتشید ار
 هزات !؟ تسات تَیْمَعَا ایا ،دشابرتایوگ و ناسللا
 رب هذ ،دشابراوتسا روما نیا رب تَیْمَعَا رگا
 ی مءا ریغ یراجم و تاغیلبت و تااعاشا هیاپ
 هَلْأَسْمَ تروصن آ رد هک ،ی قطنم ریغ و
 .دومذ دهاوخ ادیپ یرگید تروص

ن ار گید ابی ضاق موحرم نید قرف یراب
 بشد رد تسا ریصد و انیب صخش نید قرف
 دراد رارق غارچوا تسد رد هکی ناملظ و رات
 قیرط و دسانشی مزاب ماچزا ار هار اقیقد و
 و کانرطخ و ی فارحنا یاههار زا ار میقتسم
 ار ن ار گید و دوخ و دهدی م صیخشت کلاههم
 ی م دوصقم لزنم هب تحص و تملاس هب
 اب هک روک و ی مءعا صخش نید و ،دناسر
 نیا زا ار دوخ دهاوخی م تسد رد ی یاصد
 هقعاصد و نافوط و اههرد و اههاچ و کلاههم
 نیا اب و ،دهد تاجن اهبادرگ و اهبادرگ و
 تکردهب ار ن ار گید و دنکی م تکرده عضو
 و مایقنیا هجیتت هک دنادی م ادخو ؛دروآی مرد
 !دیسر دهاوخ اجک هب مادقا

قرف ،ن ار گید ابی ضاق ترصد نید قرف
 دیشروخنید هذ ؛تسا رات بشد اب دیشروخنید

دنیبمی ضاق. ناگراتسد و هام نیداید و هام و
و دنکی سملی ضاق؛ دنیبی من ارگید و
ی ضاق؛ دنیبی مرسبم هو و لیختردن ارگید
دوخ بلق ابا و سس دوخن ابا ار تقیق
رات بشرد یریدن ارگید و دنکی دهاشم
و تسامتشگ ققحتم ققدهبی ضاق؛ دنیارپی
و تأیرابتعا رد یقب و تسامتفای تالسا
دنیغم تاروست

رد هک تسینت وروصنیا هب هلاسم نیا هتبلأ
 ار دوخ هک دنوشن ت فای ی دارفان اگرزب نایم
 دح ات و دناه دادن رارق هیکرت و بینهت ماقم رد
 دصقم و مارم هبار دوخ، ن او تو و تمه و عسو
 کیدزن لله اب ی افرع و ی هلا ی ایلوا تیاغ و
 ن آ هب تسا طوبرم باطم نیا . دنشاب هدرکذ
 و سیردت زار دوخ مهس هک دارفان زار هتسد
 مهیلع تیدلها مولع هب لباغتشا و سرت
 رارق هیرهاظ دصاقم و تایاغ افرصد ماسلا
 فده نیا فورصم ار دوخ رمع و دناه داد
 ی دادادخ و ی دوجو ی ا هه یامرسد و ، دناه تخاس
 1. دناه دومن هابت و دناه داد رده هبار

موحرم ریوصت ی رهطم موحرم ندرک بصن ناشقا ردا ریضا

(ی نار هط هملأ) هذب زار ی رهطم موحرم
 ردا ت تساوخ ار داد ی اقا ریوصت و سکه
 دنک بصن و درانگب شقا

امش هبار ناشیا ریوصت : متفگ و ا هب نم
 قاطا رد و دیرادهگن دوخ دزدی لو مهدی م
 موحرم ریوصت ، ن آ ی اجه و ، دینک بصن
 دس جاد اقا هک ارچ ؛ دییامد بصن ار یضا
 درم امش و تسا ی اهتخانسان درم شاه
 ؛ دیراد تا قبط هم هب دما و تفر و ، سانشرس
 اهنا ی ارب دنیب ار ناشیا ریوصت هچنانچ
 ؟ تسیک درم نیا هک دوشی معقاو ل اوس دروم
 تقون آرد ؟ تسا هدمآ اجنیا رد تلع هچ هب و
 ی مذ ناشیا مه و دراد ررض امش ی ارب مه
 ریوصت اما . ددرگ روهشم ناشمان هک دندنسپ
 . تسین نینچ یضا موحرم

هتفر موحرم ن آ لزنم هک زور کی ریق
 : دناه درک بصن دوخ قاطا رد سکه هس مدید ، مدوب
 نیسد دمحم خیش اقا ناشردپ موحرم ریوصت

ی‌ء از ریم خیش جاد موحرم ریوست و ،ی‌رہطم
از ریم جاد اللہ تہیاً موحرم ریوست و ،ی‌زاریش اقا
و مہر ار ساء اللہ سّدق ؛ی‌یابطابط ی‌ضاق اقا ی‌ء دّیس
1. اعیمج مہماقم و مہتجر د اللہ ی‌ء

موحرم توف بشردنم دوزخ: ی‌یوخ اللہ تہیاً
هداتفا قافتا موجد رثانت نامسا رد مدید ی‌ضاق
«!تسا»

رد ی‌ہلا لجر نیا لاحترا بشد: دنیوگ
ن‌تخیر ورف) موجد رثانت فجد رہش نامسا
داتفا قافتا (ناگراتسد

(ی‌نارہط ی‌نیسد نسحم دمحم دّیس) ہدنب
ی‌نارہط ہملاء ،دلاو موحرم قافتا ہب ی‌زور
دّیس اللہ تہیاً موحرم تاقلام ہب - ہر سد اللہ سّدق -
عانتا رد و میتفر مق رد ی‌یابطابط زیز عدادبع
دندومرف ناشیا تبحد

- ہیاء اللہ تمحر - ی‌یوخ اللہ تہیاً موحرم»
دندومرف رگید رفذ دنچ و نم ہب

مدید ی‌ضاق موحرم توف بشردنم دوزخ”
“!تسا ہداتفا قافتا موجد رثانت نامسا رد
ی‌طبر ہچ اقا: میدرک ضرع ناشیا ہب ام
ن‌تخیر ورف و ی‌ضاق موحرم توف نیب
دندومرف ناشیا؟تسا ناگراتسد

ہاوخ امشد ،میوگی م ار دوزخ ہدہاشم نم”
2»“ دیر یذپ ہاوخ دیر یذپ

ہب تبسنا ام: ی‌مق نیسد اقا جاد اللہ تہیاً
«!میتسہ نطاب روک ناشیا مودع»

ی‌صو) س‌آبع خیش جاد اللہ تہیاً موحرم
دندومرفی م (ی‌ضاق موحرم
فجد رد ،ی‌ضاق موحرم تلحر زا سپ»
کی طقف ؛دمایند لمع ہب ی‌لیجت ناشیا زا
ی‌مظعلا اللہ تہیاً فرط زا محتاف و متخذ س‌لجم

1. ۱۶۱ ص ،دّرجم حور
2. ۲۸ ص ،۲ ج ،راونا ع‌لطم

دش هتفرگی یابطاطی مقن یسد اقا جاد

موحرم ربار برد نیسد اقا جاد موحرم
هکنا رب هولاء و ،دومنی م بدا راهظای ضاق
دییات هکلب ،دومنی منی فذاری و شور و جهنم
ام” :دومرفی م تا قوا زا یضعب و درکی م
“!میتسه نطاب روکن اشیا مولع هب تبسند

هک ی ناهفصا ن سحلاوبا دّیس اقا الله تّیا
 فجن رد ار نافر ع و تمکد مولع سیردت
 و ق . ه ۱۲۸۴ ش دلوت ، دوب ه دومن عونمم
 ،رشبلا ءابؤن (۱۳۶۵ ءجطاو ۹ رد ش تافو
 هام هسی نعید (۹۲ هرامش ، ۴۱ هحفص ، ۱ دلج
 مو حرم ل احتر ا زا رتدوز ، زور هسی اهنم
 ی ضاق ی اقا نافر عا و قحلا ءآرم و الله تّیا
 رد ی ضاق مو حرم دلایم نوچ ؛ تفرگ تروص
 هئسل و لاً عیبر ۶ رد ن اشتلحر و ۱۲۸۵ هئسل
 ت فایق قحت ۱۳۶۶

ن اش دلوت هک ی مق ن یسد اقا جاد الله تّیا اما
 رد ن اش توف ، دش عقاو ۱۲۸۲ هئسل مق رد
 ل و لاً عیبر رهش ۱۴ زور رد دادغب ن اتسر امیب
 ، ۶۵۳ هحفص ، ۲ دلج ، رشبلا ءابؤن (۱۳۶۶
 زا سپ زور تشه ی نعید (۱۰۸۹ هرامش
 1.2 تفرگ تروص ی ضاق مو حرم

1. ۷۴ ص ، رصم نامه

2 تّیس جاد دنزرف ی مق ی یابطابط ن یسد تّیس جاد الله تّیا مو حرم 2
 ۱۲۸۲ لاسد بجر رد مق رهش رد ، دیلقت گرزب عجارم زا ی مق دومم
 مق رد ار دوخی یادتبا ت لایصحت ی مق الله تّیا . دوشگ ناهج هب هدید ق . ه
 س پس و ، دیزرو تردابم ل یصحت هب مق رد غولبن اواتو درک عورش
 ار حطس ه رود ی هس رد و دش نار هط ی هار ت لایصحت ل یمکت ی پرد
 و دش ءآرماسی هار ی گلاس ۲۲ رد س پس و ، دناوخ هزودن آ دیتاسا دزد
 سپ و ، درک تکرش ی زاریش ن سد دمحم از ریم الله تّیا سرد هسلج رد
 تشگزاب نار هط هب رگید راب ق . ه ۱۳۰۶ لاسد رد تماقا لاسد و د زا
 ن سحلاوبا از ریم ، س ردم ی لء اقا : نوچمه ی گرزب دیتاسا رضحم زا و
 از ریم و یرون الله ل ضف خیش ، ی دزی ی مکد ربکا ی لء از ریم ، هولج
 ل یصحت لاسد جنپ زا سپ و ، درک ضیف بسک ی نایتشا ن سد دمحم
 س دمحم رهش رد ن یسد اقا جاد . درک کرت قار ع دصقم هب ار نار هط
 ی تشر الله ببید از ریم : نوچ ی دیتاسا سرد لفحم رد فرشاً فجن
 مظاک دمحم دنوخاً ، ی دنواهنی ی لء لام دنوخاً ، ی نادمه اضر اقا جاد
 . درک ضیف بسک ناگرزب رگید و ی دزی مظاک دمحم تّیس ، ی ناسارخ
 الله تّیا ی هس رد و دیدرگ ءآرماسد دراو ق . ه ۱۳۲۱ لاسد رد س پس
 ی کی ار ی ملء ی لء بتارم و تسج تکرش ی زاریش ی قت دمحم از ریم
 هب ی صاخ تیاند زینش راو گرزب داتسا . داهن رسد تشپ ی رگید زا سپ
 ، دادیم عاجرا ن اشیا هب ی طایتحالئاسم رد ار دوخن ادقم و تشاد ی و
 ن ادتهجم ملءا ، از ریم زا سپ ی مق الله تّیا هک دوی ی نعمنیا هب رمانیا هک
 تامادقا هب تبسن ن یسد اقا جاد مو حرم هک ی یاجنا زا . دشابی م نامز نا
 زا سپ هاجنارسد ، تفرگی م ی تخس عضموم هشیمه ناخاضر ی بهنم دض
 رد ار ن اشیا ی ندم ی ولهپی هاشد متسد میژر ، داشر هوگ دجسم نینوخ مایق
 هب . درک دیعبت قار ع هب ق . ه ۱۳۵۴ لاسد رد آتیاهن و ، فیقوت نار هط
 املاء . دش ل فتنم لابرک هب ن اشیا تّی عجرم دعب هب لاسد نیا زا تّاع نیمه
 عجرم ی پرد ی ناهفصا الله تّیا ن داد تسد زا اب فرشاً فجن ن ادتهجم و
 فجن هزود ی تسر پرس و هماء تّی عجرم ن در پس ی ارب ، ی رگید مء

ی راصنا مو حرم ابی ضاق مو حرم ی نِس توافقت

جاده الله قیاً هتسراو هیقف و لصاو فرعاء
الله س دق - ی نادمه ی راصنا داوج دمحم خیش
ی ارب راب ود ی ضاق مو حرم تاید نامز رد - هسفن
چیهردی لو ؛ دندش فرشم هس دقم باتعا هب ترایز
؛ دشن لصاد راوگرزب ود نیا نایم تا قلام ، هبترم
تسا هدوب لاس چنپ و ی ساهنا ن س توافقت هکذا اب
ی ذمّود هعمج زور رد ی راصنا الله قیاً مو حرم اریز
رد ۱۳۷۹ هـ نس ، هتشنگ رهظ زا ت عاس ود ، ه د عقلا
و ؛ دومن ع لذار ن ت س اب ی گلاس هذ و هاجنپ ن س
رد ، ۱۳۶۶ ل و ل ا ع بیبر مشش بش رد ی ضاق الله قیاً
ع لخم تیدبا هماج هب ی گلاس کی و داتشه ن س
ناشتر تاونس نایم توافقت نیاربان ؛ تشگ
زا ی ضاق مو حرم رمع نوچ و ؛ [تسا] لاس هدزیس
تسا هدوب رتشیب لاس ود و تسیب ی راصنا مو حرم
هدرک توف رتید لاس هدزیس ی راصنا مو حرم و
: د نراد ن س توافقت لاس چنپ و ی س اذهل ، تسا

$$۳۵ = ۱۳ + ۲۲ \quad ۲۲ = ۵۹ - ۸۱$$

دیدن لوبق زجی اهر اچن اشیا ن اوار فرار صا زا سپ . دندوب وا هب فرشا
توفزا مام دنچ زا سپ ی مق الله قیاً ترضد . درک لوبق ار رمانیا و
فجر رد ق . ه ۱۳۶۶ لاس ل و ل ا ع بیبر مه دراهچ رد ، ی ناهفصا الله قیاً
ی ل ع نید حوملا ی لوم ترضد دقرم راوج رد و تفر ایند زا
ی داه دمحم دّیس الله قیاً مو حرم . دش هدرپس کاخ هب (ملاسلا هیلع)
: دنکی ملقن ی نلایم

رّهطم رسد ی لا ابی مق نیسداقاً جاده ، مدش فرشم ادهشلا دّیس مرد هب
: دنتشاد راهظا اقا و متفر ناشیا دزد ، دومن هراشا نم هب ، دندوب هتششند
هدروا یور نم هب ن سحلاوبا دّیس اقا زا دعبی نید تّیجرم و تسایر
: دیوگب نیما امش منکی ماعد نم ! دروخب همطلمنید هب مسرتی م نم و
سپس : «ریگب ارم ناج ، تسا رضم نم نید هب تسایر نیارگا ! ایادخ
هنیجنگ» . دش رت ناشیا هدیدباً زا نیمز هک دندرک هیرگ ردقنأ
(ش . ه ۱۳۳۹ لاس ، ناروشناد

نامز رد یراصنا موحرم اذهیاء و
تسا هدوب هلاس ۴۶ سیضاک موحرم لاحترا

۱. ۲ - ۸۱ - ۳۵ = ۴۶

...³

۱. ۶۷ ص ۲، ج، راونا ع لطم

۲: ۲۹۵ ص ۲، ج، راونا ع لطم

الله قیاً، نامز ناملس و نارق نامجرت، رهد هئسد و رصع دیرف»
س و درف موحرم، الله رمأب و للهأب ملاء، کساند دهاز دباع ملاء، سی مظعلا
- هیلع الله ناوضر - سی نادمه سی لعحتف سی لوم جاد ماسلاا هجد موحرم دنزرف
مشچ هیرمه هیرجه ۱۳۲۰ هئسرد، دناهدوب دوخر صعی املع ناگزرب
، دجام دلاو سی تسرپرست تحت تیلوفط نارود نامهر رد. دوشگب ناهج هب
رد و، تفرگارف ار قطنم و سی برع و سی سراف تآییدا مولع تامدقم
موحرم: دننام ریظنمکی یاملع دزد ار هقف لوصا و هقف بابش نارود
زا هک برع سی لع دیس جاد ماسلاا هجد و سی لاخلد ماسلاا هجد
و. تفرگارف دوخر هشد رد دناهدوب ههقف مظاعا و عاملع ناگتسجرب
ار نارگید و یزار سی آیرکز رکیوبا و سی ناوی هئسمخ تبط سی اهاهتشر
ازریم جاد موحرم، رحبتمه میکد و قناد بیبط، ردقی لع دنمشناد دزد
دیسر سی لع هبترم هب زین هئیمز نیا رد و تخوما سی نادمه رثوک نیسد
تهجد هب قوف تالیصحت مامتا زا سپ داوج دمحم خیش جاد موحرم
سی گلاس سی سد دودد رد، داهتجا هجرد هب لیز و لوصا و هقف لیمکت
رد اهتدم هملع هئسدم هزود رد و دیدرگ مق س دقم رایید راپسهر
الله قیاً ترصد، تقو عجرم، لیدبی داتسا موحرم سرد رضم
رضاد - فیرشلا هماقم الله سی لعأ - یرئاد میرکلادبع خیش جاد سی مظعلا
سی لع هماقم هب زین سی صصخت هئشر نیا رد ات دربی ماهر هب و دشیم
و، زئاف تقو تمیقیذ عجارم زا سی ددعتم داهتجا تازاجا هب و هدمأ لئاد
و ناتسود زا سی ضعب هک سی روط هب، دیدرگ اوتف بحاص هئیهقف لئاسم رد
دناهدومذ دیلقت موحرم نأ زا هریغ و نادمه نینکاس زا نایانشأ

هقراب و دیزو شلد رب سی هلا هئسدم تاحفد میسن هک دوب مآیا نیمه رد
نیدحوما سی لوم ملاک قاصم هب و دیسر ش بلق رب سی ولع ملاء تابذ
هلا قرب و هظیغ فط و هلیج قد سی تد: ماسلاا هیلع نینمؤماریمأ
ملاء هبذج و دش نوگرگدش دوجو رشارش هرابکی*، "قربلا زینک عملا
هدشمگ لابند هب سی هلا روند اب، هداد داب رب ار وا دوجو دوپ و رات سدق
لئاهس بی شیوشت و بارطضا، ناما و نما مرد هب ن دیسر یارب دوخ
موک و ماهن ابایرد اهزور، دوبر ار وا کاروخ و باوخ! دمأ دیدپ و ارد
تاید و لامجر هاظم سی اشامت هب ماگنابش ات و تفری م مق فارطا یاه
تفرگ بیجع سی سنا تولذ و سی یاهنتاب و، تخادرپی م

لماک داتسا لیدبی د فراء و ریرحذ ملاء تلحر زا دنچ سی نایلاس نوچ و
ازریم جاد موحرم ناسنلاا نیع و نیعلا ناسنا، سی هلا فراعم و قلاخا
هحفص رد همادا] - فیرشلا هماقم الله سی لعأ - سی زیربتی کلم اقا داوج
[دعب

³ فورعم نادرگاش دزد هچره، تشذگی م [لبق هحفص هقیلعت همادا]
ات، تفایذ یرثا درک دمأ و تفر ش یاشگ و حتف یارب و هدومذ ددرت و
مومغ و مومه و دراذگی نوزف هبور و داهنرد قشع ش تا هتفر هتفر
رئاتم ار سی اهدننیپر ه و زوسناج هلائ، تخاسد لعنشم ار و ناچ قارف
ناهگان هک، تخاذگی م ار سی اهدننک رظنر ه و زادگن اج هیرگ و درکی م
میسن، دش رانکر رب سی ناروند و سی ناملظ سی اهابجد و تفر لآاب بیغ هدرپ
قد سی اقب هب سی نادواج تاید بآ و دیزوب سی هلا مرد زا ت محر ش خبناج

موحرم ابی تاییدن سد دمحم جادی اقا تاقلام

یضا

[موحرم] تاییدن امز رد یراصنا موحرم
و نافرعه ار رد و هتشدادی نادرگاشدی ضاق
تسا هدادی مریسدتیدحا ترصد دیحوت
و الله دمحب هکناشیا نادرگاشدی کی
لسد داتشه بیرق و دنناید دیق رد لاعف انما
و دنمجر اقیصد بانج، درذگی م ناشر معزا
ر بهر و، ل صدا و ائتخپ کلسد، می مارگ ردارب

زا و دش ریزارسد سفن ل حارم زا وایانف زا دعب و ائتخوسد ل در
تسویپ تیلک هب تینزج

یارب هومذ تعجارم نادمه دودخ ی لسان طوم هب ماگنه نیا رد
تیاهند اب. دیزگی نکسی هلا سنا مرد ناگتخابلد و ناقشاع یریگتسد
غلابا و آرزغ تعیرشد غیلبت و قد دیناسر یارب نوکسد و ش مارا
ی مامتها هصقان س و فذت بیرتو هیله فراعمه و ائیرشدل ناسم و ماکدا
دومذ بیج

یرایسب. دومنی مت عامج اماقا دودب هبورخم و ی لاذ هکی دجسم ره رد
رهشد عماد دجسم زا ی هیواز رد آریخا و، ربمغیپ دجسم رد تاقوا زا
ریمض هزیکاپ و لدکاپ نامدرم ابلاغ و نیمومأم. تشادت عامج اماقا
رد رایسب انازور و هنباشد تاسلج رد. دندوب سوه و یوه زا یراع و
ی لاء و دنمجر اسب دی نادرگاشد و، دومنی ددرت قیاقدن انگتفیشد ل زنه
و ناگمه تربع بجوم نادمه رد نانا زا کیره هک دومذ تپیرت ردق
اب عمج ی اهزور رد. دندوب رادرک و قلاخا رد نامدرم ربی هلا تجد
و افسد و صولذ زا ایند کی اب و تفری م ارحصد هب نادرگاشد تیعم
ی متاید عیسو قفا و ناکما رهاظم رد ی هلا تایا ی اشامت هب تقیق
تخادرپ

یاهی دنمزاین دروارب یارب - هیلع الله ناوضر - یراصنا موحرم
رکنم زا ی هذ و فورعم هبرما رد و تشاد رفاو ی مامتها نااملسم
جناود بابرا و نانیکسم و ارقف هب تدعاسم و کمکرد و دوب ی عاسد
هداوناخ زا یرایسب هب، دودب ریظنی ب قافنا و لذبرد و، دودب رایتخای ب
نانا لادزا ی سک ادبا و دندوب رهشد رانک و هشوگ رد هک دنمتسم یاه
و اذغ نانا یارب دودخ تسد اب و دومنی م اهتدعاسم تشادند علاطا
ی تد هک دودب قیقدی دد هبروما نیا ی افخا رد و، دربی م شارفو سابل
تشدادی م ی فخم دودخ صاخ نادرگاشد زا

یایلوا زا ی کی - هرس سدق - یراصنا موحرم هک دوشد هتفگرگان یاربان
همما ی اشمم رد آرسد و اداقتعا و لامع و لاوق هک دودب ریخانرق هتسجرب
هریسد هک دودب ی انومذ و ذزی م مدق نیعمجا مهیلع الله تاوولد نیرهاط
، دومنی م قرعم دودخ رصع هب ار نار اوگرزب نا فراعمه و قلاخا و
تسا هتفرن فازگ هب نخس

نیمه هب نادمه رد لاسد چنیو تسیدتدم - الله همحر - یراصنا موحرم
، عمج زور رد ی بلق اضراع اطساو هب مرخلأ اب ات دومذ ی گذنزل اونم
کبیلار ی هلا توعد، بیرمق بیرجه ۱۳۷۹ م ارحلا قدعقاوذر هشد مود
وا هزانج عییشدت رد. دومذ زاورپ سدق ناتسا هب شحور غرم و تفگ
تکرشد نادمه راگزیرهپ و ی قتمه ی املع رباکا و دش ی مومع لیطعت
ار وا هزانج. دودب اپرب میحرت س لجم عماد دجسم رد زور هس و دندرک
ی لع ترصد ربق راوچرد ی لامش ی اهر بقم زا ی کیرد و لمد مق هب
»دندرپس کاخ هب امهیلع الله ملسد رفعدن ب

۲۰۴، ص ۲، ج ۲، غلابلا جهن.*

، تیهلا رارسا یو احد ، قاتشم و دجم هتفر هار
 هک تسای نادمه ی تایید نسد دمحم جاد یاقا
 هیلع باتعا هب یراصنا موحرمریخا رفسرد
 یو نادرگاشد عزج و ، هدوب ناشیا تیعم رد
 1. تساهدشی م بوسحم

دنیوگی م ناشیا

و یراصنا داتسا موحرم اب هک یزور»
 هفوک دجسملامعا یارب هفوک هب ناشنادرگاشد
 ؛ میدمان گاو اب تعجارم ماگنهر رد . میتفری م
 لیریور رب بسا اب هک هقبط ود یاهن گاو
 اب یراصنا یاقا ترضد . درکی م تکرده
 ردهکنم . دنتسشنل و ا هقبط ردهمه نادرگاشد
 ربهقبط نیا ، مدش دراو نوچه مدوب اهنأ رخا
 هقبط نآ مدید و ؛ متفر لایا هقبط هب اند ؛ دوب هدش
 و هلزنملا لیلج دیسد کی طقف ، تسای لاذ
 هتسشن ن گاو ردهرد ی ناروند و ردقلا میظع
 ! ایید” : دومرف ؛ داتفا نم هبش مشچن وچه ، تسای
 یو رانک رد و مدرک م لاسد نم “ ؛ اجنیا ایید
 . متسشن

تبحم نم هب رایسد و دیسرپنم ل او حازا
 فجنه باتو ، تفرگ مرگ و درک

1 هُرْمَزْ زَا هَکَ - هیلع الله ن اوضر - ی تایید نسد دمحم جاد یاقا موحرم
 هفسرد ، تفری م رامشه هب ی نادمه یراصنا موحرم نادرگاشد نیرتزر بم
 رایدر د ار شیوخ تماقالحر و هتسویپ ادخت محر هبق . ۱۴۰۸ ه
 (ق قحم) . دیدرگ نوفدم یراصنا موحرم رازم بنج و دینار تسگی قاب

و ؛ تشاد و گتفگ ن م اب هتسویپ میدیسر
 لمع اهینیا هب” : دومرف و داد ن م هب ی تاروتسد
 ، مدوب هدیدن ار وا هظطن آ ات هکنا اب ن م و “! ن ک
 فصو ل باق هک مدش وا هتخابلد و هتفیش ن انچ
 !تسیند

ی اقا موحرم ، دیسر فجن هب ن گاو
 ، دندوب نیپا هقبط رد ن ادرگاشد اب هک ی راصنا
 مدوب لا اب هقبط رد هکن م و ؛ دنتفر و دندش هداپ
 ی لیخ زین و ا و ، دمآی م لیج دّیس ن آ ل ابند و
 نیپا هب ن وچ . دمآی م نیپا هتسها و مارآ
 دوخات متفر و مدرک ی ظفاحادخ و ا زا ، مدیسر
 هب ن اشیا مشچات ؛ مناسرب ی راصنا ی اقا هب ار
 !؟ ی تخانش ار دّیس ن آ ایآ : دومرف ، داتفا ن م
 میرک و میظع رایسب ی لو ، هب : مدرک ضرع
 ! نیکمت و تناتم و تمظع زا دوب ی ملاء و
 و ت هب ایآ . تسا ی ضاق ن اشیا : دومرف
 !؟ دنداد م ه ی روتسد

! ن انچ و نینچ ، ی رآ : مدرک ضرع

!؟ ی نکیم لمع ن آ هب ایآ : دومرف

تحت رد کنیا ن وچ ن م : مدرک ضرع

!تسامش ن ذا هب طونم ، متسه امش تیلو

»!تسا نیمه هار ، تنسحأ : دومرف

ن سد دمحم جاد ی اقا دنمجر ا ردار ب بانج

: دنیا مرفی م ی تایید

موحرم هظطن دنچ ن آ رد هک ی مخت ن امه»

رمث هب چیردت هب ، تشاک ن م ل د رد ی ضاق

و ی ضاق موحرم ل احتر ا زا سپ و ؛ تسشن

ترضد ابل اصتا و ی راصنا موحرم ل احتر ا

دیازت هب و ر ن انچ ، دادد مشاه دّیس جاد ی اقا

دیحوت ، هظطن ره رد هک تسا و من و دشر و

ءانفلا دعب ءاقب ملاء و ، دوهشم ق د ترضد

، تّیدحأ ترضد هّوق و لوحب و ، بیصن

تیلو ماقم عولط و ، تافصو ءامسأ تّیعماج

1. «تسا ن آچياتد و راتا آزا ، تاذ هنکزا

یہاں تمارک، ی نافرء تاماقم

میحرّلا ن محرّلا الله مسب

دیخوت ردی ضاق موحرم یانف

(ی ضاق موحرم) ناشیا زا ار ی ایضق
ود و ر فذ کی هذ ، دندرکی م ل قذ ف جذ ن ایاقآ
(ی یابطاط هملاء) نم ادعبو ، ر تشیب هکلب ر فذ
هک دندومذ قیدصت ، مدیسرپ ناشیا زا مدوخ
تسا روطنیمه

رد و ، تسا هدوب ضیرم ی ضاق موحرم
دندوب هتسشنل ز نم ن اویا رد دنتشاد هکی لز نم
هکی دد هب ، تسا هدوب در داپ ناشیا ت لاسک و
درکی مذ ت کرد و دشی مذ مع مجا پر گید

تَرمِش و تَركِذ هفئاط ود نیل احنیا رد
ر گنس ار اهماب و ؛ دوب گنج فرشا ف جذ رد
مابیور زا ر گیدکی هب هتسویپ و دندوب هدرک
رهش فرط نیازا و ، دندرکی می زادناریتاه
دندیگجی م ر گیدمه اب رهش ر گید فرط اب

ار اهترمش هفئاط و هومذ هبلغ اهترکذ
، هناذ هب هناذ روجنیمه و ، دندزی م بقع
ی م ولج و دنتفرگی م ماب تشپ هب ماب تشپ
اهترمش هفئاط زین ناشیا ماب تشپ رد . دندماً
اهترکذ هب مابیور زا و دندوب هتفرگ ر گنس
نیازا رب ، دندرک هبلغ اهی ترکذ نوچ . دندزی م
رد ار اهی ترمش زا ر فذ ود و دندماً ماب تشپ
ن اویا رد م هی ضاق موحرم و ؛ دنتشک مابیور
ماب اهی ترکذ نوچ و . دندکی م اشامت و هتسشن
، دنتسشن بقع اهی ترمش و دندرک فرّصت ار
فرّصت ار هناذ و ، هناذ طایدر دندماً

ن اويا رد ار اهي ترمش زار فذود و ،دندرک
 دنتشک هئاخ نحصرد ار رگيد فذود و ،دنتشک
 دندش هتشک فذش شد هئاخ رد اعمجم هک

تسا هومرفی می ضاق موحرم و

«دنتشک ماب تشپرد ار فذود ن آهکی تقو»
 نوختشاد روطنیمه ناراب لثم نادواند زار
 رب ماتهتشن روطنیمه نم و .دمای م نییاد
 زار دعب و .مدرکذ می تکر دچیه و دوزی اج
 ل خاد رد دندوب هتخیر اهی ترکذ ،رایسب نیا
 عمج دوب نانا روخدردهب هچره و ،اهق اط
 «دندوب هدر ب و هدرک

می می ضاق موحرم هک دوب نیاش فطلا ،ی لب
 هتشن هک روطنیمه ؛مدرکذ تکر دنم :تفگ
 زار :تفگی م .مدرکی م اشامت م دوب هتشن ،م دوب
 هتشک ود ن اويا رد و ،تخیری م نوخت نادواند
 هتشک ود زین طاید نحصرد و ،دوب هئاتفا
 .مدرکی م اشامت نم و ؛دوب هئاتفا

هک ،دنیوگ ادیحو ت رد یانف ار تلاماد نیا
 ی زیچ ادخ زار یغ کلاس صخش لاد ن آرد
 هؤلج ار لاعفا و تاکرد مامت و ،درگنی مزار
 2. دنکی م دهاشم قد

«!ی لاعفا دیحو ت نیدحوم یا دییاید»

شپی می ضاق موحرم دز نرد یرگید هیضه
 رضاد دوز (ی یابطاط هملاء) ام هک درک دما
 :هک تسا نیا ن آ و ،میدوب ن آ رب رطانو
 ی اهرجد می ضاق موحرم ن اتسود زار کی»
 فجد رد فورعمی یار اخبی دنه هسردم رد
 دوب هتفر تر فاسم هب ناشیا نوچ و ،تشاد
 دوب هومذ رانگاو می ضاق موحرم هبار هرجد
 ریاس و ن دیباوخ و ن تسشن یار ب ناشیا هک
 دنک هئاتسا ن آ زار دنراد هک ی تاجایتحا

1 ۲۴۲ ص ،ن اباترهم ؛۱۰۷ ص ، ۵ ج ،می سانش ماما هب دوش عوجر 1
 ۲، ج ،توکل م رارسا ؛۱۹۲ ص ،درجم حور ؛۲۹۱ و ۲۶۶ و ۲۵۱ و
 ۱۳۸ ص

2 ۳۱۷ ص ،ن اباترهم

برغم یکدزد اهور مھ یضاقم موحرم
 می ناشیا یاقفر و ، هرجد نآ رد دندمآمی
 و ، دندرکی م اپ رب ی تعامج زامن و دندمآ
 و . دندوب رنذ هد تشھت فھ نادرگاشد عومجم
 هتشذگ بشذرات عاسوداتی ضاقم موحرم ادعب
 ی تلاؤسد و دشمی ی تارکاذم و دنتسشنمی
 . دندرکی م هداقتسا و دندومنی م نادرگاشد

، میدوب هتششن هرجد ل خاد رد زور کی
 هب دندرک عورش و هتششن مھ یضاقم موحرم
 ناشیا . ی لاعفا دیحوت هرابرد ندرک تبحص
 هیجوت و ی لاعفا دیحوت هرابرد ن ت فگن خسد مرگ
 مکنیا لثم ءانثا نیا رد هک دندوب نآ ندرک
 ی رابخه ارقاطا فرط کی ؛ نیپا دمآ فقس
 عورش ی راه راه ی ادصل لثم اجنآ زا ، دوب
 رابغ و درگ و ادص و رس و ، ن تخیر هب درک
 و نادرگاشد تعامج . تفرگ ار هرجد یاضف
 و ، متساخر ب مھ ن م و دنتساخر ب همه نایاقا
 مد نادرگاشد مدید میدیسر هک هرجد مد ات میتفر
 رگیدمھ ن تفر ن ورید ی ارب و هدرک ما حدزا رد
 هک دش مولعم ل اح نیا رد . دندزی م بقع ار
 .تسا ه دشن بارخ فقس و ، تسین اهور و جنیا
 دوخ ی اهاجر سد همه ؛ میتسشن و میتشگر ب
 ی تکر ح چیه مھ (یضاقم) اقا موحرم و . میتسشن
 و ، دندوب هتششن دوخ ی اجر سد رب و هدرک
 . دش عورش ناشیا رس لا ابزا ی بارخ نآ اقاقتا
 دیبایی” : دومرف اقا . میتسشن هر ابود میدمآ ام

“! ی لاعفا دیحوت نیدحوم ی ا

ل طعم و دندشل عفنم نادرگاشد همه ، هلب هلب
 و ، میتسشن ی ئدم ؟ دنیوگ باوج هچ هک دندنام
 نامھ هرابرد ار ناشتاشیامرفل ابند زین ناشیا
 زور نآ ! ی رآ . دندناسر نایپ هب ی لاعفا دیحوت
 رد اقا موحرم نوچ . دش هداد ی ناحتما نینچ
 هرابرد ناحتما نیا و ، دنتشاد هرکاذم هر ابنیا
 : دندومرف ناشیا و ، دمآ شپ عوضوم نیمھ
 “! ی لاعفا دیحوت نیدحوم ی ا دیبایی”

هک دش مولعم دمآ لمع هب قیقحت نوچ ادعب

هې، رگید هسردم هېتسا ل صتم هسردم نیا
ل صتم ابیرقت هسردم نیا یاهق اطا هکی روط
ق اطا نید و ، دوب هسردم ن آ یاهق اطا تفجو
ردی راوید کی طقف هسردم ن آ و هسردم نیا
دوب ه ل صاف نید.

رد ، میدوب هتسشن آرد امه کی قاطا هئیرق
 بارخو دوب هتخیر شیراخب فقس ، هسردمن آ
 هار زا هسردمنیا قاطا نوچ و .دوب هتشد
 ، تشاد هار هسردمن آ قاطا یراخب هب یراخب
 رابغو و درگنیا و ، دش ادیپ ادص و رسنیا اذل
 روجنیا ، هلب .دش قاطا دراو یراخب لحم زا
 ۱» .میداد ینا حتما کی ،دوب

دعب عاقب ماقم هب تبسن مرکا ربمایپ تیعماج

عانفزا

عجار هک روطنامه ایآ : [ینار هط هملاء]
 هئیسق رد : دیدومرفی م یضاق موحرم هب
 ن دش بارخ هئیسق رد ای و ترمش و ترکذ
 یاشامت نیا ؛ قاطا رواجم یراخب فقس
 هک تسا هدوب یلاعفا دیحوت رثا رد الله لوسر
 ، دیدی م لاعتم قذ زا نوچ ار عیاقونیا مامت
 ؟دومنی م ربدو ل محت اذل

زا الله لوسر لاد !هن» : یابطابط هملاء
 هدوب رتهب و رتی لاء یضاق موحرم تلامدن آ
 عانفزا دعب عاقب ماقم هب ادخلوسر نوچ ،تسا
 و راثا ماقم نیا رد و ؛دندوب هدیسر
 ،اهدرد ساسدا زا ترثک ملاء تآیصوصخ
 هب همه یحور یاهه صغ و تاملات ،اهضرم
 لاد نیع رد و ؛تسا ظوفحم دوخ یاج
 تاهج مامت ،یدیحوت مئلاء و راثا و تدحو
 ن آ رد اهتآیصوصخ عیمجد ترثک ملاء
 .دوب دوهشم ترضد

زا کشا ،مپهار باناشدن زرفت و فرد اذل و
 راثا زارن آ و دوب یراجت ترضدن آنآگدید
 لاد نیع رد یلو ؛دنتسنادی م ادخ ت محر
 قذ زج ،دوب ادخ بناج زا هئیسق نیا نوچ
 و یضار ادخ یاضر هب و دنتفگی من یزیچ
 .دندوب میلست

دندومرف لاد ن آرد و

أَقْدَ لَا إِلْ وَقَدَّ لَا وَنَزَحِي بُلْقَلَا وَعَمَدَتُنْ يَعْلَا
1. بَنُوزَحْمًا مِيهَارِبًا اِيَكِبَ أَنَا وَ
تَانَايِرْجَنِيَا زَا عِلَاطَا اِبْنِ أَشِيَا نِيَارْبَانْدُو
وَرْتَهْدُو ، دَنْدَشِيْمَت حَارَانْدَرْتَشِيْد

1. فلاتخا یردقا اب، ۱۰۱ ص، داؤفلا نّکسم

ار تاهج نیا ت ایصوصذ و راثا رترثا رپ
 میرادی فرط زان وچ ن کیلو ؛ دندرکی م کاردا
 می ربص و لمحت¹ . (میطع ق لُذ ی لَعَا کَنَّاوِ)
 هاگچیه تماقتسا و ی یابیکش ماج و ؛ دندومرف
² «دشی مذ زیرب»

طسوتی ضاق مو حرم³ تایتاذ تایلجت باب ح ترف س آبعلا ل ضفلا اباً تررضد

س آبعلا ل ضفلا اباً تررضد اما و
 ءایلوا ءبعک ، ن اشیا ن ادرگاشد ار ملاسلا هیلع
 دنتفگی م

¹ و تاقیقحت و آقد ، ربمایپ ی ا و « : همجرت . ۴ هیأ (۶۸) م لقا هر وسد
 « ! ی تسه می طع و گرزب ق ل ا خ ا ی ا ر ا د

² ۳۲۷ ص ، ن اباترهم

³ هب بوسنم کولسد و ریسد هلاس ؛ ۲۰۶ ص ، ۱ ج ، می سانشد الله
 : هقیلعت ، ۱۷۰ ص ، مولعلا رجب
 : تساهنوگ راهج ربتایتلجت ماسقا »

رسد وازا هک ار ی لعف ، کلاس هک تسانانچ ن آ و : هیلعفتایتلجت ل و ا
 هکنأ ای دبایی م رگید ی دوجوم زان لامجا هکلب ، دنیبی مذ دوخ زان دزنی م
 مئاق ار ن آ هکلب ، دنیبی مذ اهنأ زان ار ن آ دزنی م رس مدرم زان هک ار ی لعف
 ن وکسد و تاکرد مامت دنک کاردا هکنأ لثم ؛ دنکی م کاردا ی رگید هب
 س ی و تساتان کیه هب مئاق همه و همه ، مدرم مکت و دما و تفر و
 هب عجار هک ار ی تفصد کلاس هک تسانانچ ن آ و : هیتافصد تایتلجت مود
 لاثم ؛ دنکی م کاردا ی رگید تان زان لامجا هکلب ، دنیبی مذ دوخ زان تسوا
 ی رگید ار عماس هکلب ، دبایی مذ هدنوشد ار دوخ دونشی م هک ار ی نخس
 دوجوم هکلب ، دنیبی مذ ن آ هدننید ار دوخ دنیبی م هک ار ی زیچ ای . دنیبی م
 نینچم ه و ؛ رگید تافصد هب تبسن نینچم ه و . دنیبی م هدننید ار ی رگید
 و تردق و ملع زان اهنأ همه ، تسا مدرم دارفا ریاس رد هک ی تافصد
 دنکی م کاردا ی رگید زان تاید و رصب و عمس
 اعم ن آ مویق اب ار تفصد کلاس هک تسانانچ ن آ و : هیتاذ تایتلجت مود
 هدنوشد و عمس ، دنوشی م هک ی عقوم رد لاثم ؛ دنکی م کاردا مسا روط هب
 کاردا ی رگید ار ریدق و ریبص و میلع و ی دو ، دبایی م ی رگید تان زان
 زان ار عامسا مدرم دارفا ریاس و تادوجوم هقیقرد نینچم ه و . دنکی م
 دبایی م ادخ مسا ار عامسا همه هکلب ، دنیبی مذ اهنأ
 دوخ دوجو تقیق دل صا کلاس هک تسانانچ ن آ و : تان ی لجت م راهج
 رد و . دنیبی م ق قدس دقا تان زان تادوجوم همه ای رگید دوجوم ای ار
 « . دنیوگ هیتاذ تایتلجت زین ار ی لجت نیا تاحلاطصا زان ی ضعب

رید زاسپی ضاق موحرم: ہکنا حیضوت
 ہدہاجم و کولسد ہب مازتلا و جرعم و جرادم
 باجدزای ضعبفشکو و مہیبلقت ادراو و سفند
 زونہ و دوب ہتشنگ لاسد نیدنچ، ہی ناروندی ہاھ
 و ہدومندی لجتی لاعتق قد ترضد تدحو
 سپرد ملاوع ہمہ ردی و دیحوت و یگناگی
 رہ ہب ی ضاق موحرم و، دوب ی قاب افذ ہدرپ
 ہدوشگ باجد نیا دشی ل سوتہ ہکی لمع
 دشی مند

ی ارب لابرک ہب فجد زاناشیا ہکی ماگنہ ات
 نابایذ زا روبع زاسپو ہدرک ادیپ فرشتہ ترایز
 زا روبع و (رہطم نحصی لامش نابایذ) ہیساب
 دوز و نحصرد نایم ہکی نلااد نآرد، نحصرد
 صخش، تسالیوط یردق اتبسن و تسانحص
 ہبعک لضفاوہا: دیوگی ناشیا ابی اہناوید
 «تسا ایلوا»

رہطم قاور دراو ہکنیمہ ی ضاق موحرم
 دیحوت لاد، مردرد لوخذ تقورد دوشی
 ؛ دنامی ی قاب ہقیقد ہداتو دہدی متسد و ہب
 ءادہشلا دیسد ترضد مرد ہب ہک سپس و
 ہکی لاد رد، ددرگی فرشم ملاسلا ہیلع
 ہتشادگ سدقم حیرض ہب ار دوزی ہاھتسد
 و دہدی متسد رتیوق یردق لاد نآ، دوب
 ہب نآ زارگیڈ؛ دنامی ی قابت عاسکیت دم
 تلاد ایلوتم سپس و ابوانتم و ابترم دعب
 تسا ہدوب ناشیا ی ارب دیحوت

رَزَقْنَا بِمَحَمَّدٍ و اٰهْلِ بَيْتِهِ و بِحَقِّ الْحُسَيْنِ و
 اٰخِيهِ اَبِي الْفَضْلِ الْعَبَّاسِ كَمَا رَزَقَهُ بِهِمْ و جَعَلْنَا مِنْ
 الْمُتَّبِعِينَ بِمِنَاجِيهِ فِي فَقْرِهِ اِلَى اللّٰهِ و تَبَتَّلْهُ اِلَيْهِ، و
 رَحْمَةُ اللّٰهِ و بَرَكَاتُهُ [عليه].¹

ہب عجار ی ضاق موحرم زای اہبط لاوس
 دوجو تیعقاو

¹ ۶۳ ص ۲، ج ۲، راونا ع لطم

دوب ف جذب لاط ز ا ه کام ن اتسود ز ا ی کی
ی ضاق م و حرم رضح ک اردا ی نایلس و
ریق د ی ا ر ب ، دوب ه دومن ار - ه ماقم الله ی ا ع ا -
ت فگی م

موشد انشأ ناشیا تر ضد ابه کنیا زال بق»
 می متسودی لیز، مدیدی م ار ناشیا تقو ره،
 الله عاقله بن دیسر و کولسرد نوچو؛ متشاد
 اذهل، متشاد کشق د تر ضد ت دحو فشکو
 ات. مدمای م هاتوک ناشیا رضحه بن تفر زا
 زاریشد زام ی زاریشد ن اتسود زام ی کی ی تقو
 منک میدقت ناشیا تمدخن م ات داتسرف رانید ود

ار دوخت عامج ی اهزامدی ضاق موحرم
 و عاقله زام ی ضعب اب ناشدوخ لزنم رد
 ردنم. دندناوخی م عامج به ی کولس ن اتسود
 زامد م ه ات م تفر ناشیا لزنم به بورغ ع قوم
 هجون آمه و منک ادا ناشیا اب ت عامج به ار
 منک میدقت ناشی رضحه به ار

لوا رد ار برغم زامدی ضاق موحرم
 صرق رانتسا درجم به ی نعید، باتفا بورغ
 به ناشدوخ ی اوتف و رظن قبط، دیشروخ
 اب و بیج زامد قحلا و. دندناوخت عامج
 ار تابیقت و لفاوند ادعب. دوی هجوت و لاح
 ات، دندرک ربص ردق نآ و؛ دندروا ی اج به
 اب زیدار عاشع زامد هاگنا. دیسر عاشع نامز
 به دوخ صاخ بادا و هنینامط و مات ی هجوت
 دشعقاو رثوم نم رد آقدهک، دندروا ی اج

رد و، متفر ولجنم عاشع زامد زام سپ
 تسد و مدرک م لاس و، متسشن ناشرو ضد
 مدرک میدقت ار رانید ود نآ و. مدیسوب ار ناشیا
 مهاوخی م نم! اقا: مدرک ضرع ن مضر د و؛
 دیبامرفی م هزاجا ایآ، منکب امش زام ی لاؤس
 :دومرف - هماقم الله ی اعا - ی ضاق موحرم
 “!مدنزر فو گب”

کاردا ایآ منیبب مهاوخی م: مدرک ضرع
 ت دحو رد امش هک ی ریسد و الله عاقله و، دیحوت
 و ی لیخت رما ای ت سا ت قیق، دیراد ق
 ؟! یرادنی

ی تسد و، دش خرسد ش گنر ی ضاق موحرم

تفگ و دیشکش نساحم هب:

اب تسا لاس لهچ نم! مدنر ف ی ا”
نیا؛ منزی م و ا ز ا م د و ، متسه ق د تر ضد
“!؟ تسا ر ادنپ

و؛ مدش هدنمرشد و مدیشک تلاجذی لیخنم
۱»مدماً نورید و مدرک یظفاحادذاً روف

مظعلاً الله یقب ترضد اب تاقلام

هیلء الله ن اوضر - ی نارهط هملاء موحررم
:دندومرفی م -

ی ضاق نسد دمحم دّیس ی اقا موحررم»
موحررم لله اب فرء دنزرف) - هیلء الله تمحر -
دلاو ل اوها حرش رد ی باتک (ی ضاق ی اء دّیس
اجنآ رد و دناه دروا ریرحت هتشر هب دوخ
ی اهت بحص و ی ضاق موحررم ل احتران ایرج
هدومرف و دناه درک رکذ ار تافو بشرد ناشیا
دنا:

:دومرفنم هب ی ضاق موحررم”

زاندیب ار هدرپ و دنبب ار قاطا برد و هر جنپ
لزنم هب دوخ و درگنذ ار قاطا نوردی سکه
“!درگرب اجنیا هب حبص ادرف و وربش یوخ
ی ضاق نسد دمحم دّیس اقا موحررم
:دندومرف

هدرپ و متسب ار قاطا برد و اهر جنپنم”
زالبق و مدش جراذق قاطا زا و متخادنا ار ماه
لزنم ی اهر اک زا ی ضعب هب لزنم زا جورخ
ی ادص هجوتم هاگان؛ متخادرپ ی ضاق موحررم
مدش ی ضاق موحررم قاطا رد رفنود تبحص
لزنم دراو ی سکچیه متسنادی م هکی لاد رد
ی ادص مود درف ی ادص و تسا هدشن ناشیا
تشپ مدماً بّجعت اب! ن زکی هذ، دود درم کی
ی ضاق موحررم اب ی سکه هچ منیبب ات قاطا برد
،موشد قاطا دراو متساوخ و دیوگی م نخس
زارم ی عنام ایوگ و مناوتی من مدرک س اسحا
هجوت و تقد هچره ی لو، درادی م زاب ن تفر
سپو، مدشود ن آنخس میهافم هجوتم مدرک
لزنم، ناشیا ی اهت بحص کاردا زا س ای زا
ادرف و مدرک کرت دوخ لزنم دصق هب ار دلاو

۱. ۲۲۹ ص، ی نیء و ی ملء دیحوت

مدید مدرک تعجارم دلاو لز نم هب هک بحصد
«تسا مدرک تلحر ایند زا یضاقت موحر م

سپ (ی نار هط ن سحم دمحم ديس) ريقد نيا
ن اشيا هب ، دلاو مو حرم زا بلاطم نيا ن دينش ز
ی ضاق مو حرم اب هک ی در ف ن آ : مدرک ضرع
ی اقا تر ضد در کی م تبحد بشد ن آ رد
؟ دندوب دادح

دندومرف - هيلع الله ن او ضر - دلاو مو حرم
هادف ائحاورأ الله هيقبتر ضد ن اشيا ، ريخ»
1 «دندوب

نامز ماما روتسد هب ی ضاق مو حرم زا ديقت ملاسلا هيلع

درک لقن (ی وضر) ی دنه مشاه ديس ی اقا
هک:

ديس مان هب دنه مرتحم تاداس زا ی کی»
مولع ليصحت ی ارب دنه زا ، ی دنه ی قن ی لع
تقون آ رد و ديام فرشا فجنه هب هينيد
دمحم ديس اقا مو حرم توف اب دوشي م ن راقم
ی قن دمحم ازريم ی اقا سپس و ی دزي مظاک
زا ی رایسب ی اهلاس هک دنيبی م و ، ی زاريش
بلاط و ، تسا هدش عبط ی رایسب دارفا فرط
زا مدرم جورخ ماگنه رد ار اهلاس ن آ
دناه دادی م ی ناچم مدرم هب لابر کرهطم ن حص
هر ظنم نيا . دندومنی م س فانت اهنا ی اطعارد و
ههبش و لاکشا راچد ی قن ی لع ديس اقا ی ارب
و دوشي م تخسد و ارب ديقت رما و ددرگی م
؟ دنک ديقت ی صخش هچ زا هک دنادی مند

تر ضد هب درانگی م رارق دوزخ اب هر خلا اب
ددرگل سوتم هجر ف ی لعن الله لجر صع ماما
ی یامنهان ن اشيا زا هلمضع نيا ل د ی ارب و
ی قرعم و ا ديقت ی ارب ار ی صخش هک ده او خب
درانگی م رارق دوزخ اب مهم نيا ی ارب و ، دنک
و دنک تماقا هلهسد جسم رد ن يعبرا کی هک
دوشد بلاطم فشک ات دشابل و غشم تدابع هب

هک دوب هديسرن ن اياپ هب زور لهچ زونه

1. هقيلعت ، ۱۱۶ ص ۲۰ ج ، راونا علم

ترضد ماقم رد یوق رایسب روند کی دید هاگان
ماما روند، روندن آهک دشرهاظ هادف انحاورا تجد
اهنته کی دیسه بدردک هراشا روندن آ و، دودبنامز
دیلقته دیسنیا زا” :تفگ و دود هتسشن ماقم رد
“!نک

یاقاً دّیس نیا دید و درک هاگزی قذی لع دّیس
 رون آ و دنتسه یضاقی یاقاً ی لع از ریم جاح
 نیا : متفگ دوخا بنم : دیوگی م ی لو ؛ دش دیدپان
 یفاک اهنت نیا و دوب نم به دّیس نیا ی قرعم
 و دیاید نم دزن مه دّیس نیا دوخ دیاب ، تسین
 بهار وت دیلقت رمانامز ماما ترضد : دیوگب
 دندومذ عاجرانم

به و دمآ نورید هلهسد دجسم زا اذل و
 ات مدش فکتعم اجنآ رد و دمآرد هفوک دجسم
 ی لو ترضد و دبایق ققت رمانیا هکی نامز
 ی لع دّیس دزن به ورب : دنیوگب دّیس نآ به رصع
 ! نادرگ ع لطم رمانیا زاروا و ی قذ
 ، مدوب هتسشن هفوک دجسم رد هک زورکی
 : دومرف و دمآ نم دزن به یضاقی موحرم
 نم زای هاوخی م چره ، نید ماکحار د
 دزنار میضق نیا ی لو ؛ نکل معن ادب و سرپد
 “! زاسم شاف ی دحا

زانم دعب به بن آزا : تفگی م ی قذی لع دّیس
 ی م شپه ی اهلاسم ره و مدرکی م دیلقت دّیس نآ
 موحرم هکی نامز ات ، مدیسرپی م وازا دمآ
 ره به تبسند دعب به بن آزا ؛ درک توفی ضاقت
 ی مزار ش مکدنم و دیای م شپه هکی اهلاسم
 نم غارسد به یضاقت موحرم ، باوخر د مناد
¹ «. دیامرفی م نم بهار نآ مکد و دیای م

«ی اهدوب رادیدپ وت مرگنب هچره رد»

الله سّدق - ییابطابط الله تیا هملاء موحرم
 : دندومرفی م - هّرسد

موحرم کرابم رضحم رد هک زورکی
 ی صوصذی یقفر یارب ناشیا و میدوب یضاقت
 رب قذر و نلوزن تیفیک و دیحوت ملء زا
 میها! میقیقد هّقد تدحو و ناکما ملء رهاظم
 نانچ دوخ و ، دنتشاد زیگنات فگش سب ی تاناید
 رد میبیغ تادهاشم هک دندوب نخس مرگ

¹ ۸۸ ص ، رصم نامه

بارش نديشون تلاح و ،دوهم ن اشياميد
ن اشتانجو زا روھط

تادراو و ل او حا اقرغ نانچ و ،دشی م هدید
 و تافص و ءامسا و ادخزا ریغی یوگ هک دندوب
 ملاء و تسیند یزیچاً ادبا دوجو ملاء رد و ال اعفا
 لاد نیا رد ؛ هذشی ی لیخت زج تترک و رابتعا
 :دنتسب ورف مد و دندناو خار تیدنیا

اتن اشملاک ل و ا زا هک میدیمهفام اجنیا رد
 رد یو دیحوت رهاظم و ق قد زا هک رخا هب
 ثحبن اکما ملاء ی ا هه کبش رد تا ذرونل و ز ن
 1 «تسا هدوب ام اب ن اشرا تفگی یور ،دنا هتشاد

هچ و رایشه هچ دنرای بلط سک همه» «تسم»

[ی ناچوق س ابع خیش جاد الله قیا]
 :دندومرف

هک ن او ج نادرگاش زا ی کی - سک ن لاف»
 الله تمحر - ی ضاق موحر م تمدخ هب اریخا
 لمع روتسد قبط و دوب هدش فرشم - هیلع
 حتفی و ی ارب و دوب هتشنگی ئدمی لو ،درکی م
 :تفگی م ی ارب ی زور - دوب هدشنی باب

رضحم هب هک هار نایم رد زور کی»
 مدرکی م رکف دوخ اب متفرمی ی ضاق موحر م
 هدش ریپی ضاق اقا ی اء از ریم اقا نوچ :هک
 ،دیاینرب درگاش تییرت هدهع زا دیاشد تسا
 تمدخ هب و ن ادمه هب منک تکر د تسا بوخ
 و مدرگ فرشم ی راصنا داوج خیش جاد ی اقا
 اتبسند و ا هک ارچ ،میامد بلط باب حتفی و ا زا
 دناوتی م رتشیب نادرگاش اب و تسا لاد رسد
 مدرک م لاسد و مدش در او هکنیمه ؛ دشابل و غشم
 :دومرف ی ضاق موحر م ،متسشن و

1. فلاتخا یردق اب ، ۷۴۹ لزغ ، ی ا ه غارم ی دحوا ناوید

نییپار دوزرسد و مدشد هدنمرشد نانچنم
نیگمرشد و لجن دما تقو ات هک متخادنا
^۱ «». مدوب

هب تبسذض رلا ی ط ق قحت رد ی دهاوشد ی ضاق مو حرم

دندومرف [ی یابطابط هملاء]

هشیمه - هیلع الله تمحر - ی ضاق مو حرم»
لابرک هب فرشأ فجن زا ی ترایز مایا رد
وا هک دیدن ی سک هاگچیه و دشیم فرشم
ع لطم ی دحا رسد نیا زا و ، دوشد راوسد نیشام
رازاب) ت عاسد رازاب بوسک زار فذکی زج دشند
و دوب هدشد فرشم سدقم دهشم هب هک (گرزب
زا و دوب هدید دهشم رد ار ی ضاق مو حرم
هتساوخ ار دوز همانرنگ رما حلاصا ناشیا
درم نآ ؛ دندوب هدرک حلاصا م ه ناشیا و دوب
ی اقا نم” : هک درک عاشفا دما فجن هب نوچ
ی ضاق مو حرم “ . مدید دهشم رد ار ی ضاق
دندادی م همه” : دنتفگ و دندش ی نابصد ی لیخ
هدرکن ی تر فاسم و ما ه دوب فجن رد نم هک
» . ما

آقباسد ار ناتساد نیا : [ی ناریط هملاء]
ةجد بانج ، ریقد مظعم تسود ، هدنب ی ارب
ی لاخلذ اضر دمحم دیس جاد ی اقا م لاسلا
فجن ی املاء زا لاعف هک - هتاکرب ت ماد -
ی لاخلذ ی اقا . دناه درک لقن ، دنتسه فرشأ
جاد اقا م لاسلا ةجد روفغم مو حرم هذاز اقا
روفغم مو حرم هذاز اقا ناشیا و ی لاخلذ اقا دیس
ی لاخلذ دمحم دیس جاد ی اقا م لاسلا ةجد
و داهز زا و فرشأ فجن نیمیمه زا هک تسا
ی اقا لقن و . دناه دوب نامز نآ فیراعم و دابع
: هک تشاد ار همتد نیا ی لاخلذ

هب سدقم دهشم زا بساک درم نآ نوچ»
دوز ی اقر هب ، درک تعجارم فرشأ فجن

رد و دود لاکشا راجد نم همانرذگ: تفتگ
یارب نم و ،دشی مذ تسرد ی نابرهشد
و مدشد لّسوتم ی ضاق ی اقا هب ،تعجارم
:دنتفگ ناشیا و مداد ناشیا هب ار همانرذگ
!ریگبار تا همانرذگ و ی نابرهشد ورد ادرف

معجارم ی نابر هشد به زور نأ ی ادر ف ن م
و هدرک حلاصا ارم همانرنگ ی نابر هشد ، مدرک
“م تشگر ب فجنه و متفرگ ؛ دوبه دومن رضاد
رد ی ضاق ی اقا : دنتفگ درم نأ ن اتسود
درم نأ . دناه درکن ترفاسم و دندوب فجنه
دوخ ن اتساد و دما ی ضاق مو حرم دزنش دوخ
مو حرم و ، تفگ ی ضاق ی اقا ی ارب لاصفم ار
فجنه مدرم همه ” : تفگ و هدرک راکنا ی ضاق
درم نأ “ . ماه درکن ترفاسم ن م هک دندادی م
نوچ ، فرشا فجنه رصع نأ ی لاضف دزنه
جاد ی اقا و ی لما ی قدهم مخیش جاد ی اقا
دیس جاد ی اقا و ی درجور ب دمحم ی لع خیش
تفگ ار ن اتساد و دما مهر ئانذو ی لاخلذ ی لع

ار هیضه و هدمای ضاق مو حرم دزنه به اهنأ
و . درک راکنا ی ضاق مو حرم و ، دندرک و گزاب
ی ضاق مو حرم ، رایسب م اربا و رارصا اب اهنأ
هسلج کی اهنأ ی ارب هک دندرک راداو ار
اهنأ ی ارب قلاخا سرد و هداد بیترتی قلاخا
دیوگب .

مانمگ رایسب ی ضاق مو حرم ، نامز نأ رد
و ؛ تشادز ربذ ی دحا و اتلامادزا و ، دوبه
سرد هسلج کی اهنأ ی ارب داد لوقه هرخلأاب
. دسه هداد بیترت هسلج و ، دنکن یعم قلاخا

به تبسند اضر لایط ندوب اراد به عجار
:تسا دوجوم رگید دهانشود ی ضاق مو حرم
و ی یابطابط هملاء ترضد : هکنأ لؤا

:هک دندومرفود ره ی ناچوقه ی اقا ترضد

کرا بیهام رد ی ضاق مو حرم تداع
بشد زا راهچت عاسه هک دوب نیاناضر
و دنتفریذپی م ار دوخ ی اقر ، لزنمرد هتشنگ
ش شدت عاسداتن اشیا هظعوم و قلاخا سلجم
و لؤا ههدرد . دیشکی م لوط هتشنگ بشدزا

¹ رهم به دوشد عوجر اضر لایط تقیقدنوماریپرتشید علاطاتهج
۳۷۰ ص ، نابات .

س لجم ن اشيا مّوسد ههد رد ی لو ،دوبن ینچ مّود
چیه ن اضممر هام رخآ ات و درکی م ل یطعت ار
ار ن اشيا س ک

لایع راهچ .دنتسه اجک دوبن مولعم و دیدی مذ
 دجسم رد ،دوبن اهنا کیچیه لزئم رد ،تشاد
 اجنا رد اهبش زای رایسب هک هلهسد دجسم و هفوک
 «.دوبن ،درکی م هتوتیب

یاهمام رب هولاع ار ن دوبن هیضه نیا
 تاقواردی یابطابط هملاء ترصد ،ناضمر
 .دندرکی م لقن زینرگید

دندومرفی ناچوقه یاقا :هکذا مود

هدما لابرك هب ناشیا ی ترایز رفس کی»
 فقوتل حم اتم ه ا بت عجارم ع قوم رد ،دندوب
 راوسد ی ارب تیعمج ماحدزا .میدما تارایس
 مدرم هک ی روط هب ،دوب رایسب فجن هب ندش
 لآاب مه شود و رس زان دش راوسد ع قوم رد
 اب ،تسا نینچ دید هک ی ضاق موحرم .دنتفری م
 تشپ و هتفر ژار اگ رانک هب ی درسن و خلامک
 هر اگیجل و غشم و تسشن نیمز یور راوید هب
 هک ی یاهن یشام رانک رد ی ئدم ام .دش ندیشک
 ر بصد دندرکی م راوسد ار نیر فاسم و دندمآی م
 ار دوخ دوب ی ششوک ره اب هر خلائاب و میدرک
 فجن هب میدما و میدرک دراو ی اهر ایسد ل خاد هب
 «.میتشادذی ربخ ی ضاق موحرم زا و

ی ارب تسای تلامتحال ئاسم نیا مامت هتبلا
 زا هذی لو ؛ی ضاق موحرم ن تشاد ضر لایط
 تحارصد هب ناشیا ریغ زا هذ و ناشیا دوخ
 1.تسا ه دشنل قن

ی اهنومذ و ی ضاق موحرم طسوت رام ن دناریم

«تیمملا» مسا ی لجت زا

زام ی فجن ن اتسود و اقفر زا رفن نیدنچ
 فجن ن یسردم و ی ملع ناگرزب زا ی کی
 :تفگی م و ا هک دندرک لقن فرشأ

ن یلماعلا عاملعلا داتسا موحرم هرابرد نم»
 مظعلا دیسلا و نیقیلا و قحلا لها قودق و

1. ۳۷۱ ص ،ن اباترهم

یاقاً نیملاعلابّر رارسأ دوط و مخفلاً دتسلاو
ی یابطابط ی ضاق اقاآ ی لع از ریم جاح
ن اشیا زا هک ی بلاطم و ـ هیاء الله ن اوضر ـ
ی م شوگ هب هک ی تلا او ح و دش ی م لقنأ نایحأ
مدوب تکشرد دیسر

اهنیا هک ی بلاطم نیا ایآ متفگی م دوزخ اب
هک ی نادرگاش نیا ؟ هذ ای تسا تسرد دنراد
زا نانچ و نینچ ی اراد و دنکی م تیبرت
تسار ، دندرگی م ی تلامک و تاکلم و تلامح
؟ لیخت ای تسا

س فذ تیدد عوضوم نیا رد دوزخ اب اهتدم
تشادذی ربخنم تینزا مه ی سک و مدرکی م
و زامذ ی ارب هفوک دجسم متفر زورکی ات .
هک ی لامعا زا ی ضعب ن دروآ ی اجب و تدابع
» . تسا هذ در او دجسم نآ ی ارب

هب - هیلع الله ن اوضر - ی ضاق موحر م
رد تدابع ی ارب و دنتفری م دایز هفوک دجسم
نیا هب دایز و ، دنتشاد ی صاخ هرجد اجنآ
و ، دندوب دنمهقلاع هلهد دجسم و دجسم
رد ی رادید و تدابع هب ار اهبش زا ی رایسب
دندروآی م زور هب اهنآ

دیوگی م

- ی ضاق موحر م هب دجسم ن ورید رد»
میدرک م لاس و مدرک درو خرب - هیلع الله تمحر
اب ی ردق و میدومذ رگیدکی زا ی سرپل اوحا و
رد ، دجسم تشپ میدیسر ات میتفگن خس رگدکی
هک ی دنلب ی اهر اوید نآ ی اپ رد ل احنیا
فرط رد دهی م لیکشت ار دجسم ی اهر اوید
م هب اب و د ره ، ن اباید رد دجسم چراخ رد هلبق
ی گتسخ عفر ی ردق ات میتسشن نیمز ی ور
میورب دجسم هب س پس و هدرک

ی ضاق موحر م و ، میدش تبحص مرگ م هب اب
ی ارب هیلا تا یا و رار سا زا - هیلع الله تمحر -
ل لاجا ماقم زا و ، دومرفی م ن ابید اهن اتساد م
و ، هار نیا رد ن درانگ مدق و دیحوت تمظع و
تسا ن اسنا تقلذ فده هناگی مکنیا رد
ی م هماقا ی دهاوشد و دومنی م ن ابید ار ی بلاطم
هدرک س فذ تیدد دوزخ اب دوزخ ل رد ن م . دومذ
و میتسه ههبش و تکش رد ام اعقاو : هک متفگ و
نیمه هب ام رمع رگا ؟ تسا ربخ هچ مینادی مذ
و دشاب ی تقیق رگا ! ام رب ی او درنگب ل اونم

ی‌مذمہ‌ی فرط ز او! ام ربی او دسر نام بہ
مینکل‌ابند ات‌تسا‌تساراً عقاو ہک میناد
نورید خاروسد زای‌گزر بہ رام ل‌احن یا رد
راوید تازاوم بہ ہدیزخام ی‌ولجر د و دمآ
رام ی‌حاوند نآ رد نوچہ درک تکر ح دجسم
ار اہنآ مدرماً ابلاغ و تسا رایسب

ی سکه که تساهد شد هدی نشل احهباتی لو ، دننیمی و دیسر ام ل باقم رد رام هکنیمه . دنشاب هدی زگار تمحر - ی ضاق مو حرم ، مدرکی تشحو هلمجای فنم نذابتُم ” : دومرفو هدرک رام هدی اهر اشا - هیلع الله دوزی اج رد آروف رام «! ادخنذا هدی ریمب» “! الله دشکشخ

نودب - هیلع الله ناوضر - ی ضاق مو حرم تبحصه لابند هدرک عورش دنکی یانتعا هکنال خاد میتفر میتساخر بس پسو ، میتشاد مه ابهک رد زامنت عکر ودل وای ضاق مو حرم . دجسم دوز هرجد هبن آزا سپو هدر ازگ دجسم نایم ار دجسم لامعا زای رادقم مه نم و . دنتفر زای دعبهک متشاد رظن رد و ، مدروآمی ی اجب تعجارم فرشا فجنه بل لامعا ن آن درو آ اجب منک .

هک تشنگ مرطاخ هب ماگان لامعا نیب رد تشاد تیعقاو درک درم نیاهک یراک نیایا میمن ار حاسهکی رحسدننام ، دوی دنیمشچاپ ای تساهدرم رام منیبب موربتسا بوخ ؟ دننک مرطاخ نیاهک؟! تساهدرک رارف و هدش هدرن رد هکی لامعا ات دروآمی راشف نم هب تخسد دمماً آروف و ، مدیناسر مامتا هب متشاد رظن مو حرم ابهکی لحم نامه رد دجسم نورید مدید ، میدوب هتسشن - هیلع الله ناوضر - ی ضاق ؛ تساهداتفا نیمزیور هب و هدش کشخ رام درادنی تکرحدابا مدید نآ هب مدز اپ

هب متشگرب ، مدش هدرنمرش و بلقنم رایسب ، مر ازگ زامد رگیدی تعکر دنچ هک دجسم اعقاو هک دوب هتفرگ ارم رکف نیاهک ؛ متسناوتد ن ادب ادبام ار چسپ ، تساق دل ناسم نیاهک رگا . میرادنی هجوتاه

ردی تدم - هیلع الله تمحر - ی ضاق مو حرم هک دعب ، لوغشم تدابع هب و دوب دوز هرجد ، فجنی ارب دش جراخ دجسم زای دما نورید

مه به زاب هفوک دجسم رد . مدش ج راخ زینم
هز نم به ی دنخبلمو حرم نآ . میدرک درو خرب
، ی درک مه ناحتما ! ناجاقاً بذ” : دومرف و
1 «؟» ی درک مه ناحتما

اب هلهسد دجسم راؤز تشهد و تشحو عفر هیلع الله تمحر ی ضاق مو حرم ی اعد

هیلع الله تمحر - ی ولاهسد داوج خیش ی اقا
:دنتفگ -

دجسم رد ی ضاق مو حرم هک زور کی»
اجنیا : مدرک ضرع ناشتمدخ ، دندوب هلهسد
هحلسا اب مه ابلاغ و دیایم دزد تا قوا ی ضعب
زیچ دجسم رد بش راؤز هچرگ ؛ دنرجنخ و
و تشهد اما ، دنربید ناشیا هک دنرادن ی مهم
، بش تدابع هک دریگی م ارفار نانا ی تشحو
اضاقت امش زا . ددرگی م لکشم نانا ر ب رگید
! دنیا یذ رگید هک دیهدب ی اعد مراد
“! دنیا ی مذر گید الله عاشن ا” : دندومرف

هدید هلهسد دجسم رد دزد ، دعب به نآ زا
ی م لاسد هد بیرق ل اح به ات هکنا اب ، دشند
2 «. درنگ»

مو حرم ناندزرف زا ی یکی زا ی راتفرگ عفر ی ضاق

ماقم مئاق رداری (ی تشر رادمتعیرش مو حرم
نوچ . دوب ی ضاق مو حرم ناندمتدارا زا (ع یفر
وا به باوخر د ، درک تلحر ی ضاق مو حرم
ماند به ی ضاق مو حرم نارسپ زا ی کی» : دنتفگ
ی اربار نآ ؛ هشد بارخ شانهاد ، رفعج دیس
«! زاسبوا

ی ضاق مو حرم لزنم به رادمتعیرش مو حرم
دنکی م عمجار و نارسپ مامت و دیایم
و تساهتشاد هجوز راهچ ی ضاق مو حرم -

1. 231 ص 1، ج 1، ی سانشد داعمه
2. 31 ص 2، ج 2، راونا ع لطم

اهنآ ک یاکیم مان ز او - تسا هدوب دلاولا ریثک
 دسرپی م اهنآ لز نم عضو زا و دنکی م ش سرپ
 رفعج دّیس ش مان هک ی دنزرف هب دسری م ات
 زا ی میند هک ام لز نم :دیوگی م وا ،تسا هدوب
 رد ام و تسا هدش بارخ ،تسا دجسم نآ
 میراد نکسم هبورخم لز نم نامھ

ن اشیا هب قلّعتم هک ی میند نآ رادمتعیرش
 اجنآ رد ار وا و دنکی م انب دیدجت تسا هدوب
 دجسم هک نآ رگید میند هب و ،دهدی م ناکسا
 1. دروآی منزل مع هب ی قرصت تسا هدوب

ی ناچوق موحرم زا ماهتا و نّظءوسد عفر

سآبع خیش جاحد الله تہیآ ی اقاآ ترضح
 :دندومرف - هیلع الله تمحر - ی ناچوق

ردنم ی ارب ی بیجعی راتفرگ کی ،ی تقو»
 لھچی سد بیرق هک ی روط هب دش ادیپ فجن
 و دندوب هدرب ی نّظءوسد نم هب بارعاً زا رنذ
 باوخ ،متشادذ رارقو مارآ ناناآ تشحو زا نم
 دوب هتفر نم نامشچ زا

ی ضاق موحرم سّدقم رضحم هب ار ل کشم
 نایم زا نّظءوسد نآ ناهگان .مدرک ضرع
 هدوب مابتشا رد هک دش دوھشم همه رب و تفر
 ؛دوب بستخذ لا تُثیدنم ماهتا عفر نیا و !دنا
 رظن هب ل احم ی داء نیزاوم بسّد رب اریز
 و ببسد چیه نودب ریثک ؤدع نیا هک دیسری م
 2.»دندرگ فقاو بلطم ل صا رب ی اہمّدم

ندرک ادیپ رد ی ضاق موحرم زا ی زاجعا دو صقم هاشد حیبت

کاپ مآدخ زا هک ی و لاهسد داوج خیش ی اقاآ
 دندرک ل قذنم ی ارب ،دنتسده هلهسد دجسم تنیط
 هک:

لابرک ی ارب هفوک زا ،هکلف رد ی تقو»

1. ۹۹ ص ،ردصم نامھ

2. ۸۲ و ۳۱ ص ،ردصم نامھ

هکلف رد ی دایز نامدرم و میدرک تکرده
 ی لع از ریم جادی اقا موحرم هلمجنم، دندوب
 هکلف رد مه - هیاء الله ن اوضر - ی ضاق اقا
 مدومنی متبحد زین ناشیا ابنم و [دندوب]
 زاب ار دوخ هرفسد نم¹ جیریوت کیدزد
 متشاد هارمه هکی یادغ و ناند رادقم و هومند
 هرفسد هت رد هک ار ناند هروخ هقیق و مدروخ
 ی تدم زا سپ. مداد ناکت ایرد رد دوب هدنام
 رایسب هکی دو صقم هاشد حیبت هک مدشد هجوت
 هچره، تساهدش مگ متشاد دوخ اب و لاعا
 نأ هب ار هیضق؛ مدومند ادیپ مدرک صحت
 دندومرف ناشیا، مدرک ضرع موحرم

ی لع هُنَا: وگب، دوشی مدیپ الله عاشد ن ا²
 «ر داقلا هجر»

رد ار حیبت سپس و مدناوخ ار هیانیا نم
 ناکت ایرد رد دوخ تسد اب دوخ هکی اهرفسد
 «مدومند ادیپ مدوب هداد»³

سوفد ربی ضاق موحرم ی توکلم ملاک ریثات

رد دوب ی اهلط ی رامک میهار با دس ی اقا
 لها رایسب و ناجیابرذالها زافرشا فجد
 هب طقف تشاد تاید ات و، دوب لدج و ثحب
 ی مظعلا الله تیا تملاعلا اندانسا موحرم سرد
 ؛ دمآی - هسفن الله سدق - ی لد نیسد خیش اقا
 ناشیا لوصا سرد هب مه و هقف سرد هب مه
 ی منذابا یرگید صخش سرد هب و دمآی
 دنک تمحرش یادخ؛ تفر

فرشا فجد رریقدهکی نارود نامهرد
 یرتسبل زنم رد و دشضیرم مدوب فرشم
 ی یانشا و تدم قباوس یور مه ریقده و دش
 ی زور دنچی لو؛ متفرش ندید هبی سردمه و
 ؛ تسویق قحتمحر هب و تشادنتاید رتشید

1. ی لع ی لابرکی خسرف راهچرد تساهیرهشد مانا
 2. ۸. هیأ (۸۶) قرأطلا هروسد
 3. ۸۲ و ۳۰ ص ۲، ج، راونا ع لطم

بَعَسَاو َمَحْر َمِلْع َاللّٰه َمَحْر

مُي نَابِصَة م ه ي ر د ق و ر و ي غ د ر م ر ا ي س ب
د ا د ي د و د ا د م ه س ر د ر د ا ب ل ا غ و ؛ د و ب ج ا ز م ل ا
خ ي ش م ر ك ل ا ل ج ل ا ا ن د ا ت س ا ا م ا ، ت خ ا د ن ا ي م ه ا ر
و د ن ت ف ر ي م ز ر د ه ب ن ا د ي م ز ا ي ل د ن ي س د ا ق ا
ل و ب ق ا ب ل ا غ و ا ي ل و ، د ن د ا د ي م ا ل ا م ا ك ا ر ش خ س ا پ
ل ق د ي و ز ا . د و ب د ج م د و خ ر ا ت ف گ ر ب و د ر ك ي م ز
: ت ف گ ه ك د ش

ي س ل ا ج م ي ض ا ق م و ح ر م ه ك م د و ب ه د ي ن ش ن م «
د ر ا د ص و ص خ ه ب ي ن ا د ر گ ا ش د و د ر ا د ل ز ن م ر د
و ه ل ي و ط ي ا ه ه د ج س د و ت د ا ب ع ه ب ا ر ا ه ن ا ه ك
ل ا ز ع ن ا و ه ل ه س د ج س م و ه ف و ك د ج س م ه ب ن ت ف ر
ن ي ا : م ت ف گ د و خ ا ب . د ن ا و خ ي م م د ر م ه م ا ع ز ا
ع ر ش د ف ل ا خ ا ه ر ا ك

ز و ر ك ي ن م . ت س ا ي ر گ ي ف و ص د و ت س ا
ت ا ب ت ا و ا ي ا ر ب و م ن ك ي م ه ت ح ا ب م و ا ا ب و م و ر ي م
. ت س ا ل ط ا ب ا ه ر ا ك ن ي ا ه K م ن ك ي م

مدید ، متفر ناشیا لزئم هب زور کی و ، هتسشن ناشیا رّحم قاطا رود ات رود نادرگاش قاطا نورد نم ؛ دنشابی م هظعوم لوغشم ناشیا نخسگرم زای ضاق موحرم زور نآ . متسشرد مد لوط هب ناشملاک رتشیب ت عاس عبر هس ؛ تفگی م ارف ارم ی تشحو و تشهد تلاد نانچ هک دیماجنید کی تلاد نیا و متشگزاب لزئم هب اروف هک تفرگ نورید لزئم زا هتفه نآ رد و دوبی قابن مرد هتفه هچوکرد لیئارزع متشادنی م نینچ هک ارچ ، متفرند¹ «! دنکی م حور ضبق و دریگی م ارم

لابرک هب ی نیسد هلفاق دورو لحم نداد ناشند

[دندومرفی م دآد موحرم]:

ماما هلفاق دورو لحم [ی ضاق موحرم] « هب دورو ی ادتبا رد ار ماسلا هیلع نیسد نآ و ؛ دندوب هومذ صّخشم ، هنیدم زا لابرک هک کرابم عجضم ی لامش ت سقر د دوبی ناکم ی نعید ؛ دوبذ مکرّهطم نحصات نآ هلفاق ابیرقت و (ردید رد) ی لامش رد زا جورخ لاد رد ات ، تمسق نآ رد عقاو رازاب مامت زا روبع برق - ار لحم نآ ، ی نیسد هعیرش هب دسرب نیز ماما ماقم هب فورعم لاعف هک ی ماقم هب و هومذ ی قرعم - تسا ماسلا هیلع نیدباعلا² «. دندوب هداد ناشنش یوخ نادرگاش زا ی ضعب

هدنیآ عیاقو زا ی ضاق موحرم رابخا

- ی ناچوق سآبع خیش جاد الله قیآ ترصد یّصو و فجد مظاعا زا هک - هتاکرب ت ماد رد ریقدهک ی تاقوا رد ، دنتسه ی ضاق موحرم مدوب فرّشم لیصحت ی ارب فجد

¹ ۳۷ ص ، ردصم نامه

² ۶۳ ص ، ردصم نامه

ی بلاطم هلمجزا (ق. ه ۱۳۷۷ ات ۱۳۷۰ هـ نس)

هک دود نیا دندرک ل قذی ضاق موحرم زا هک

الله حور اقا جادی اقا [الله تیا] راب کی»
،دندوب هدمآ فجن هب ترایز یارب هک ی نیمخ
نآ قاطا رد و دندما ی ضاق موحرم تمدخ هب
هلمجزا ناشیا هذملات زا ی عمج هک موحرم
،دنتشاد روضد س آبع خیش جادی اقا دود
؛دنیشنی م و دنکی م ملسن ناشیا .دنوشی م دراو
زا ی تدو دنکی مذی یانتعا ادبا ی ضاق موحرم
چیه و دنروخی مذ م هکی ناکت دود ی اج رسد
بجوم ،نیا هکی ی روط هب دنراذگی مذی عقو
زا هکی ی قباوس نآ اب ،دوشی م راضد بّجعت
راوز نیدراو هب مارتحا هب تبسن دود داتسا
»دناهتشاد

نیا رد» :دنتفگی م س آبع خیش جادی اقا

:دنتفگن م هب ی ضاق موحرم لاد

اج نلاف زا و رادرب ار باتک نلاف”
“!ن اوخب

موحرم یارب ار اهباتک هشیمه هک نم
نآ هچقاط زا و متساخر ب ،مدناوخی م ی ضاق
دود هدمرف هکی ی اجنا زا و متشادرب ار باتک
تشدگرسد و ناتساد .ن دناوخذ هب مدرک عورش
ات مدناوخی م نم و دود هتشون هک دودی هاشداپ
سب ریگید” :دومرف هکی ی اج هب میدیسر
عورش ی ضاق موحرم نآ زا سپ و “!تسا
،نآ رد هکی بلاطم و ایاضق ندرک نایب هب درک
اقا جاد [الله تیا] هب ی تاضیرعت و تاراشا
هنتفه هک دودی تاراشا و تانامیا و ؛دود الله حور
دیای م شپیی ناچتما و

دیسر نایاپ هب ن اشرا تفگی ی ضاق ی اقا نوچ

ام و ،دنتفر الله حور اقا جاد [الله تیا] ی اقا
و باتک تئارق نیا هک میداتفا بّجعت رد همه
تاناید نیا و ی تبسانم کدنا نودب ناتساد نیا
س لجم اب ی تبسانم کدنا نودب ی ضاق موحرم
هچ الله حور اقا جاد ی اقا [الله تیا] دورو و

هچنآ میدیمهفند مه ل احد هباتو ؟ دراد ی نعم
»دوب

دعب متشاد فجنه بر یقندنیا هک یرفسرد
رب املع مایق و یرجورب الله قیآ تلحر زا
همانب یوصت هرابرد ی هاشنهاشد تلود هیلع
و یتیلو و یتلایا ی اهن مجنا رد ن انزل و خد
الله قیآ ترصد دیدش ی اههمان صخلأاب
،دوب ریزو تسخن هک ،مأع تلود هب ی نیمخ
:دنتفگنم هب ی ناچوقس آبع خیشد جاد ی اقا

تانايد مكمكى نيمذ الله قياً مايقا اب كنيا»
 نم نهدى اربى س لجم ن آ ردى ضاقت موحرم
 ن آ مامت هك ددرگى م موهفم و دوشى مى عادت
 عضو به بطوبرم روما نيمه به عجار اهراتفگ
 1 «تسا هدوبى لعف»

زایمید بصدغ زای ضاقت موحرم نداد ربخ دادد موحرم لزوم

قّلعتم (دادد موحرم) ناشیاى صخش لزنم
 مانه به ناشیا به جوز لاوبا هك دوب ناشلیع به
 به و ،هدرك به شرتخد به 2 هشمعوباً نیسد
 نیا به صّخلأاب و تاداس به مكنأ تهج
 اقا و دوب دنمه قلاعى لیذ ،مشاه دّیس ،ش داماد
 هلائع و رایسب نادنزرفى اراد مشاه دّیس
 نیاى اربى هناخ نیا» :دوب هتفگ ،دندوب نیگنس
 مھى بتك تّیسو و «.دشاب هدوب اهدّیس هچب
 دوب هتشون

ناشیا نزرهاوخرهوش ،واتوفزا سپ
 صخش مكنأ اب ،تسال لاد دمّص جاد مانه به هك
 درك تّیسو راكنا ،دوبى دنمتورث و نكتم
 فرط زا .دومذ هعجارم تموكد به و
 و ،دندیشك راوید هناخ نایم و دندما تموكد
 كچوك قاطا هس طقف هك كچوك هناخ نیا
 هداقتسال باقریغ و صقانى روط به ،تشاد
 و ،تشادن دورو رد ،همین نیا هك دش
 زا هچبو نزر دندوب روبجم و ،تشادن حارتسم
 نابدرن اب زین فرطن آزا و هتفر لااب نابدرن
 لهاى اربى ضارما بجوم نیا و ؛دنیا نییاپ
 و رد بصنى اربى هرخلأاب .دش دادد اقا
 زا هك هچوك راوید ریمعت و حارتسم نخاس
 هیلختار لزنم دندش راچان ،دوب هدومذ تّفا نبد

1. 71 ص ،ردصم نامه

2 و تسا نیسد شمساهك دشابى مى سك هینك برع دز نرد هشمعوباً
 ام هشمعوباً لغش .درادن رسپن كیلو تسا هدروا رتخد و هدرك جاودزا
 عارق به و دوب رفسرد ابلاغوا .گنفتلثم ،تسا هدوب مرگ هجلسا ریمعت
 ار ناشیا هجلسا و دنایم زور دنچى هدرهرد و تفرى متابصق و
 رگید هد به ن آزا سپ و ،دومنى مریمعت

دنور بر گید ی یاج و

،لزنم نیا ئەمیز بصدغ زا یضاق موحرم
ناشیا بەر نآ نداد لیوحت و نتخاس سپس و
۱. دشد مھ روطنیمھ و ؛دوب هداد ربخ

موحرم روتسد زا یناچوق موحرم تیعبت مدع کخرسد ئەناشدن دننام یقاب و یضاق

[دندومرف یناچوق سآبع خیشد الله تیا]

ضرم بە لاتیم مال باظا زا یکی یزور
و دندش عاظم یضاق موحرم و ،دشد کخرسد
:دندومرف

نت چنی یرتشگنا اب ار وانامشچ”
“!ن کرهه ماسلا مهیلع

هطساو بە ینعی ؛مدومذ حماسا یردق نم
،ی رادرامید نیمه هلمج زال غاوشد و لغاشم
یضاق موحرم زور کی ات تشدگ زور دنچ
:دومرف نم بە

“!؟ی درک رهه ار وانامشچ ایآ”

رهه هک متسه ددرد !هذ :مدرک ضرع
منک

:دومرف تینابصد تالاد بە یضاق موحرم

“!؟ی درک رهه ارچ !؟ی درک رهه ارچ”

هناد کی ئەناشد ،تفای افشل فط هکنآ زا سپ
یاهمشچ ؛دوب دننام یقاب و ماشچ رد کخرسد
دننام ،دومنی شزیر بآ ،هتفرگ درد و
ود لاثم یئیم تا عاسد زور هنباشد ،هبنو
؛تفرگی درد مشچ ،بورغ بە [ت عاسد]
.دشد عقاو رمته میدرک عوجر ءابطا بە هچره
و متفگ ناشیا بە ار ناتساد یزور هرخلاب
ت عاسد نآ زا !دیامرف ییاعد :مدومذ ضرع
»۲. دشد ادیپ هضراع نآ رگید دعب بە

موحرم ن هذردهچنآ زا یضاق موحرم رابخا تشدگی می ناچوق

:دندومرف سآبع خیشد جاد الله تیا موحرم

۱. ۹۳ ص ،درجم حور

۲. ۸۲ و ۳۲ ص ، ۲ ج ، راونا عاظم

رد ت عاسد ود ا هح بصد زور ره ام»
 نیا رد و ، میتفری می ضا ق مو حرم رضح
 ار ن آن م دش می تئارق می باتک هچنانچ رخاوا
 می حیضوت و حرشد مو حرم ن آن و مدناوخی م
 دنداد .

ن ا شتمدخ هب هک دود دوز حبصد زور کی
 دندوب هدیج ل زنم رد ناشیا زور ن آن و مدیسر
 رد مادک ره و دنتشاد لایع راهچ ناشیا -
 ن او ار فدلاوا همه زا و ، دنتشاد تنوکس می لزنم
 دودحاً عومجم و رسپ هذتوف ماگنه و دنتشاد
 ناشیا می صخش قاطا رد و ، دنتشاد دلاوات سیب
 می مذتفای می زیچ ادبا می ئامر خ ر یصد زا ریغ
 زا ناشلزنم هب مروبع هک زور ن آن رد - دش
 فارطا دنلب هدیجک راوید - ، فجن روسد رانک
 هک دود - ن مشد موجه زا تظافدی ارب رهش
 معسوت فجن رهش و تسا هدش بارخ کنیا
 ، تسا هدش مه هدیج ت مسقل ماشد و هومذ ادیب
 آقباس هک مداتفا می باهو هلمد رکف رد ناهگان
 دنتشک ار ر فن ار از ه و دندرک هلمد لابرک هب
 ، نیمیم و راوز و اعاصد و عاملعا زا و
 حیرض هک می یاجنات ، دش می راجنوخ می ایرد
 بوچاب و هدرک درخار شقودنص و رهطم
 ، دندرک تسرد موهق کرابم ربقیور رب ن آن
 هب فرشاً فجن رد اما ؛ دندروخ و دنتششد و
 ن آن مدرم ت مواقم و روسد هب ن آن راصد هطساو
 دراو دنتسناوتند ، روسد می اهفاکش و لایاب زا
 فارطا رد فقوت می زور دنچ زا سپ و دنوش
 دندرک رارف ، روسد

ام دیاب هک مدوب هدش قرغ هشیدنا نیا رد
 رگات مینک زهجم حلاصع اونا هب ار نامدوخ
 حلاصع ، مینکر بار نانا ه شیر ، دندرک هلمد ایناث
 دیاب ام ناناوج و ؛ دشاب نانچ و نینچ دیاب ام
 نیمه و ، دنزومایدار گنجن ونفن نانچ و نینچ
 فارطا زاتارطاخ و مدوب رکفنیا رد روط
 مدیسر مو حرم ن آن لزنم هب هک دومنی م موجه
 نم هب ناشمشچ ات ؛ مدش دراو و مدز رد و

دندومرف ، داتفا

“!؟ی تسه گنج ل و غشم ! اه”

!؟ گنج مادک ؟ دیدومرف هچ : مدرک ضرع

هرامأ سفن اب گنج موصقم” : دندومرف

1 «!تسا

فافز هلیل ریخات زای ضاق موحرم نداد ربخ ی ناچوق موحرم

ی ناچوق س ابع خیش جاد الله قیاً ترضد
ی اقا موحرم هکی بشن آرد - هماقم الله ی اعا -
هب - هسفن الله س دق - یراصنا داوج خیش جاد
مامتو ، دنتشاد توعدی نامهیم هبن اشیا لزوم
مه ریقد و دندوبن شید رفت شهتفه راضد
: دندرک ل قن ، مدوب و عدم س لجم ن آرد

اب دنتساوخ هک ماعط ندرتسگ زال بق»
موحرم ، دنیوشب ار راضد تسد ن گلا و هباتفا
، تسین مزلا ن تسد” : دندومرف یراصنا ی اقا
“!... لا دنراد وضو راضد همه اریز

دندومرفی م س ابع خیش جاد اقا ترضد
«لا» هملک نیا و متشادن وضو طقف ن م»
دوبن م هب عجار ، یراصنا موحرم راتفگ رد
موحرم هک دوب ی بیغ ربخ تقیقد رد نیا و
هکی دلا [ن آ] ریظن ؛ داد بشن آرد یراصنا
: هکنا حیضوت . داد [ربخ] ی ضاق موحرم

دمحا خیش جاد ی اقا هبصد ام ی ارب ی تقو
(فجن فورعم شور فباتک) ی دزی ی دنوخا
ی لزوم ام ، دش کیدزن فافز و دندرک دقع ار
رد و دندروا ار سورع هیزیهج و هومذ هیهت
رهزا و ، دندومزن از یوا ار اهه درپو دندیچن آ
دوب هداما و مظنم و بترم لزوم تهج

فافز هلیل ن آ بشد ادرف هکی زور ن آرد
فیرشت ام لزوم هب ی ضاق موحرم ، دوب
تسا بترم و مظنم روما همه دندید و دندروا

دندومرف، تساهتخيو آاهه درپو

و آيهم مزاو و لئاسو تهج ره زا”
“!...هكنيا لا، تسين فافز يارب يراظتنا
ميديمهفند ام دندش جراخ موحرم نا نوچ
بشد نام هكنا ات، دوبهچ «هكنيا لا» ي نعم
تيد تامطم و تامرتم زا ياهردخم كيد
تهج نيدب و دنكي م توف ي دنوخا موحرم
ام يارب هاگنا؛ دتفای م ريخا تهب هام دنچ فافز
هك دش نشور

1 «!تسا هدوب هچ هملک ن آ ی نعم

زا یکی راکفا زا یضاق موحرم رابخا نادرگاشد

هتسویپ و ا هب هزات هک و ا نادرگاشد زا یکی
بهک درک تیاکد ،دوب

رازاب زا مدید ار یضاق موحرم ی زور»
هفوک هژاورد فرط هب (ت عاسد رازاب) گرزب
دراد ار هفوک دجسم دصق هک متسناد .دوری م
درادذب یج رد م هی سلف و ا هک متسنادی م ن م و
و ی اچ و دنق ناشیا هک مداتفا تفگش رد
اوه مهنیا زا هتشنگ ،دراد مزلاً امتد هرانگیج
هک ناشیا .دراد ناکمان تفر هدایپ و تسامرگ
مهنم .دومنی مّی ط ار رازاب هنینامط لامک ا ب
هب راک رخا منیبب ات متفری م و ا رسد تشپ زا
!؟دوشی م ی هنتم اجک

بر عدرم کی ،میدیسر هک رازاب رخوا هب
- هیفوک) هیفچ ا ب ار دوخ تروصد و رسد هک
تروصد هب و دوب هدیچیپ (دنبرسد لامتسد
کی و ناشیا ل باقم رد دما ،دوب ی دیعُم بارعا
موحرم .داد ناشیا هب ی رانید کی س انکسا
هب و هدنادرگرب بقع هب ار دوخ یور یضاق
:دومرفنم

“!؟تسا رداق دنوادخ ی دید”

زا متسناد اریز ؛مدش هدنمرشد رایسب ن م
،هتشاد علاطا و ا ،نم تارطاخ و راکفا مامت
ن م هب هنوگن یدب ار دنوادخ ی زاسد ب بسد و
2 «.تسا هومند زشوگ

لحم و گرم نامز زا یضاق موحرم علاطا دوخن فد

ی م س ابع خیش ج اقا هک روفغم ترضد
:دندومرف

تلحر ءاقستسا ضر م هب یضاق موحرم»

1. ۳۸ ص ،ردصم نامه

2. ۵۲ ص ،ردصم نامه

دیشک لوطی تدمه ناشیا ضرر و دندومند
دوخن فدم و مع قوم و گرم تا هجئه مه زایوگ
ناشناگداز اقا . دندوب مع لطم

دیسمان ہر ہک ار میمدق بیبط ناشیا یارب
 شتاجلعم و دنروآی م ،دوب روہشم ن سحلاوبأ
 ار ییاهصرقتاقوا زا یضعب و تشادن ی دوس
 می ماربا و رارصا اب ناگدازاقآ ہک دادی م
 ؛دنناروخب یضاق موحر م ہر ار اہنأ دنتساوخ
 :دومرفی م ناشیا

تکرح دیاب نم ،تسیند اہنیا رد ی اہدیا ف”
 ن تفر رد قح ترضد ہیمتد ہدارا ،منک
 “!تسا

و دندادی م و اتسد ہر ار اہصرقت نوچ
 یضاق موحر م ،دندومنی م دروخر د رارصا
 درکی م یرظن دوختسد فک ی اہصرقت ہر
 :دومرفی م دنخبلا ابو

می ریغت ار لجا اہنیا دییوگی م امشد”
 و تخادنا می ناہد رد ار اہنأ ماگنأ “!؟دہد
 “!امشدرطاخ یارب مہ نیا” :دومرفی م

ہر ی ردق اہزور ،تلاسکن نامز رد ی تدام
 ہک ی زور رد و .میدشی م بایفرشدن اشرضحم
 زا یضعب اب ،دوب ناشتوف نامز ہر بیرقت
 و دما نایم ہر بن خسن اشردپن قدم زا ،نیدراو
 ام .تسا فجن ملاسلا ی داو رد دش مولعم
 ربقتسنادی مذام ہک میدروخت فسأت رایسب
 بوخت ،تسا ملاسلا ی داو رد ناتدلاو فیرشد
 ات دیدومنی م عطم ن آلحم زا ار ام امشد دوب
 فجن رد ہک ی ذلاوط و زارد تدم نیا رد
 ہر ہر ربقتن آ ترایز و تاکربزا میراد تماقا
 :دندومرف !میدشی م دنم

می ار امشد مدوخر گید زور ہدزاود ،ہد”
 “.میامنی م ربخ اب ن آلحم زا و مرچ

تشدگ اہزور زا دودن نیمہ رد تسرد
 زا یعمج ہطساو ہر دوخلزنم رد نم ہک
 ہدشدراو امر بہک (ناچوق) امر ہشدن انامہیم
 ریخا زور ودی کیردت ہج نیمہ ہر و دندوب
 ،موشد بایفرشدن اشروضد ہر مدوب ہتسناوتتد

و مدوب نانا مهيم اب هنا حبص ن دروخل و غشم
دوخن اهد رد هك ار ي اهمقل ره عانتتسا ن و دب
ي ادص ناهگان و درك ريگ ميولگ رد مدراذگ
هد ترصد اذنام زا مو حرم ن آع عيشت ن لاعا
و رهد اذيرفن آل احتررا ي اذنهك ،ديسر شوگ
ا نيبا و زراب ا نومذ و ي هلا ي امظع تيا
ا مئا و ربمايپ تافص و تلامك ي امذ مامت
هد ل صاو و هتسراو فراع هناكي و نيرهاط
علاضفو عاملازا و ،دادى مرد ا بترمارق
ي م عيشت ي ارب توعد فجلها و بلاط و
دومذ .

ی‌داو رد و ه‌دومذ عییشته ار ه‌زانج ن‌وچ
ق‌رّفت و ت‌عجارم ماگنه رد ، د‌ش ن‌فد م‌لا‌س‌لا
گ‌نس‌ی‌ور اُت‌ش‌ون ه‌ب‌ن‌ا‌ه‌گان‌ن‌م م‌ش‌چ‌ن‌ی‌عِیش‌م
م‌د‌ید ، د‌ات‌فا - ه‌ل‌ب‌ق‌ ت‌م‌س‌ر‌د - ن‌ا‌ش‌یا‌ی‌و‌ل‌ج‌ر‌ب‌ق
ه‌ا‌گ‌ن‌آ ؛ ی‌ض‌اق‌ن‌ی‌س‌ح‌ دَی‌س‌ر‌ب‌ق : ت‌س‌ا‌ ه‌ت‌ش‌ون ه‌ک
ه‌ذ‌را‌ود ه‌د ” : ه‌ک‌ ار د‌ات‌س‌ا ر‌ا‌ت‌ف‌گ‌ی‌ن‌ع‌م م‌ت‌س‌ن‌اد
ار ر‌د‌پ‌ن‌ف‌د‌ل‌ح‌م و م‌ر‌ب‌ی‌م‌ا‌ر ا‌م‌ش‌ر‌گ‌ی‌د‌ز‌ور
1» «ت‌س‌ی‌چ “م‌ه‌دی‌م‌ن‌ا‌ش‌ن‌د

ی‌ن‌ا‌ف‌ر‌ع‌ی‌ن‌ا‌ب‌م

1. ۱۰۰ ص ، ر‌د‌ص‌م‌ن‌ا‌م‌ه

و ریس رد ی ضاق موحرم ی نافر ع کلسم کولسد

هقیبر ط - هیلع الله ن اوضر - ی ضاق موحرم
دمحا دّیسد جاحد موحرم دیحوت و نافر ع
تاروتسد و تسا هتشد لوبق ار [ی یلابرک]
داتسا جهنم و هیور قبط هک ار موحرم نآ
هدوب ی نادمه ی لقنيسد لام دنوخا ، گرزب
و هار و ؛ تسا هدادی م دوخ ن ادر گاشد هب ، تسا
و هار رد ¹س فذ تفرعم ار میقتسم شور
و مات دبعت قیرط

...²

1: ۲۵۰ ص ۶، ج ، نازیملا ریسفت همجرت
هدش تیاور ماسلا هیلع ی لع ترصد زا ی دما رردلا و ررغلا رد
س فذ س کره ؛ **هَبِّرْ فِرْعَ هَسْفَنَ فِرْعَ نَمَ** ” : دومرف هک تسا
“ . تسا هتخانشد م ه ار دوخ ی ادخ دسانشد ار دوخ
زین ملس و هلا و هیلع الله ی لصد الله لوسر زا ی نسو هعیش ار تیاور نیا
تسا ی فورعم ثیدد دوخ و دناهدرک لقتد
هدومذل احمر بقیلعتد ار س فذ تفرعم ثیدد نیا : دنا هتفگ املع زا ی ضعب
هطاحا هک ن انچ تسالاحم س فذ ن تخانشد : دیامرفب دهاوخی م ماما و
تسا دودرم پنخس نیا ن کیلو ؛ تسالاحم ن تشاد ی لعته ی ادخ ربی ملع
هَسْفَنَ مَكْفَرًا ” : دراد ی رگید تیاور رد مکنیا لیلد هب لاوا
“ . تسامش نیرتس انشادخ امش نیرتس انشس فذ ؛ **هَبِّرْ مَكْفَرًا**
[دعب هحفص رد همادا]

2 تقیقرد روبزم ثیدد مکنیا لیلد هب ایناث [ل بق هحفص هقیلعت همادا]
مُهَسْفَنًا مَهَسْفَنًا لَلَّهٗ اَوْ سَدَنَ يَذَلُّكَ اَوْ نُوكِتَ لَآوِ (هفیرش هیا ض یقند س کع
تسا [۱۹ هیا ردد (۵۹) رشحلا هروسد] **بَنَ وَ قِسْفًا مَهْ لِكِنَلُوا**
کریز ” : دومرف هک هدرک لقتد بانج نآ زا روکنم باتک نامهر رد زینو
“ . دنک صلخار دوخل امعا و دسانشد ار دوخ هک تسای سک
بَنَ يَتَفَرَعُ مَا عُنْفًا سَفْنَابَ تَفَرَعُ مَا ” : دندومرف اضیا و
زا بانج نآ دارم ارهاظ “ . تسا تخانشد ود نیرتدندموس ی سانشدوخ
ی لعته ی ادخ هک ، تسای قافا تایا و ی سفنا تایا هب تفرعم تفرعم ود
قَحْلًا هُنَا مَهًا نَبَيْتِي يَتَدَمَسْفَنًا يَفُو قَافَلًا يَفَانِيَاءَ مَهِيرُنَسَ : دومرف
[۵۳ هیا (۴۱) تلصف هروسد] **يُدَيْهَشْ عِي شِدْلِكْ يَلْعُهُ هَذَا كَبْرَبِ فِ كَيْ مَلَوَا**
بَنَ وَ رُصِبْتُ لَأَفَا مَكْسَفَنًا يَفُو * نَبِنِقَوْمًا تَيَاءَ ضِرْلًا يَفُو : دومرف زینو
[سوره الذاریات (۵۱) آیه ۲۰ و ۲۱].

لماک و هار نیرتکیدزد ، س فذ قیرط زا راگدروپ هب تفرعم انامه
رتشید دیکأت و تسار تیوق قیرط نیا مکنیا یارب ؛ دشابی م هجیتد نیرت
زا ی سفنا ریس و تفرعم ارچ مکنیا اما و . تسا هتخاسد دوخ نآ زا ار
اتداع س فذ تفرعم هک دشابت هج نیا زا دیاشد ، تسارتهب ی قافا ریس
ی قافا تفرعم فلاحه ؛ تسیند س فذل امعا و فاصوا حلاصا زا ی لالخ
هک تسا نیا یارب ی لک روط هب تایا تفرعم ندوب عفان : مکنیا حیضوت

تافصد و عامسا و ناحبسد ی اذخ هب ار ی مدآ دوخ ی دوخ هب تایا تفرعم
تسا ی اهدنز ل اعتم دنوادخ هک دنامهفی م و ، دزاسی م انشأ و ال اعفا و
ش بیاناد و زج هب بوشم ش تردق هک تسا ی یاناد رداق و ، ریزپان انف
ی لاعت ی اذخ ی زیچ ره کلام و قلاد مکنیا و ، تسین ل هج اب هتخیم
قلخ ، تسا ی در فر ره لامعا بقارم و هدند ش رورپ هک تسوا ، تسا
ی ارب افرصد ش تقلذ و ، دشاب هتشاد اهنأ هب ی تجاد مکنیا نودب دیرفأ ار
؛ دنک ما عنا ش تیلباق و قاقحتسا رادقم هب اهنأ زا کی ره هب هک دوب نیا
عمج ار همه ، تسین ی اههبش ش ندما رد هک ی تمایق و عمج زور رد مانگنأ
ار ی ناسک و ، هداد از جن اش بدل مع هب دناهدرک ی دب هک ار ی ناسک ، هدمذ
دهد ش ادای ی کین هب دناهدرک ناسحا هک

و محکم روط هب ی مدآ رگا هک تسا ی فراعم اهنیا رناظن و بلاطم نیا
لامک ابو ، هتفایه هار ش ای گذنز عقاو و تقیقده هب ، دبایه هار اهنأ هب ل دستم
و ی نادواج ش تداعسد و رادیاپ و ی مئاد ش ای گذنز هک دنیبی م حوضو
و ی ناف دسری م ی حطس صاخشا رظن هب هک روط نأ و ؛ تسا ی گشیمه
تسین سو ه ی ور زا و ی رسر سدنکی م ل ایخن انا مکنانچنأ و رادیاپان
رد ار ی و هک دوشی م هجاوم ی ملع فقوم کی هب ی مدآ هک تساجنیا
هب تبسن هک ی فیاظو و فیلاکت هب ی نعید قد نیا هب ترخأ و ایند
، دیامنی م تیاده ، دراد دوخ عونمه هب تبسن نینچمه و دوخ راگدروپ
ی رشب فیاطو عیمج هک هدوب ی ملع فقوم نیا هب دروخرب زا لاوصا و
[دعب هحفصد رد همادا] ی ننس ، نانیشنارحص و اهی شحو ی تد

¹ زا ای و مدرک عضو دوخ ی گذنز ی ارب [ل بق هحفصد هقیلعت همادا]
ن شور رایسب نیا و . دناهدش مزتم نأ هب و هدمذ سابتقا و ذخا نارگید
عونص یخشت رد مکنیا اب ی رشب فیاطو هک تسین دیدرت چیه ی اج و
هک دناهدرک ساسحا امومع نکیل ، دنراد فلاتخا گرم زا دعب ی گذنز
هفیاط ره تهج نیمه زا ، دنراد هنادواج و ی دمرسد ی تاید گرم زا سپ
، ی گذنز نأ هب نداد تداعسد روظنم هب دوخ ناسحتسا و هقیلسد قبط رب
ی تاید ، ی رآ . دناهدش دنب ی اپ نأ هب و نّیعم دوخ ی ارب ی تاررقم و تّسد
بسانم ی جیاود ساسحا هب ار و ا تشاد غارسد ش یوخ ی ارب ناسنا هک
نأ عفر نّمضمّ اتداء هک ی لامعا هب هجیتت رد و ؛ دهمذ راداو تاید نأ
لامعا نأ اب ار دوخ ۀرمزور لمع ریزگان و ، دش تیاده تسا جیاود
داد قبیطت ، تسا نید و تّسد نامه هک

و ی قافأ و ی سفنا تایا رد ریس و رظن هک دش نیا ام نخس هصلاخ سپ
ار ی ناسنا ی دبا تاید مکنیا رظن زا ناحبسد ی اذخ هب ن دش انشأ اتجیتت
هب مامت ی گتسب تاید نیا مکنیا رظن زا زین و دزاسی م مّسجم رظن رد
قّ قد نید هب کّسمت هب ار ی مدآ ور نیا زا ، دراد داعم و تّوبذ و دیحوت
ی نعید - قیرط و د ره تیاده نیا رد و ؛ دیامنی م تیاده ی هلا تعیرش و
و نید هب ی یامنهار رد و رثوم - سفنا قیرط زا و قافأ قیرط زا ریس
رد ریس و رظن مکنیا زج ، دنعفان و د ره و کیرش و د ره اوقت و نامیا
و اوق و سفن تاذ رب علاطاً زا ریس نیا اریز ؛ تسا رت عفان سفن تایا
رد طیرفت و طارفا و ل ادتعا زا نأ ضراوع و ی مسج و ی حور ت اودا
هک ی دنسپان و هدیدنسپ ل اوحا و هلیذر و هلضافت اکلم نینچمه و راک
هب ی مدآ لامعتشا هک تسا مولعم و . تسین ی لاد ، تسا نأ اب نراقم
رطخ ای و ن مال بیق زا نأ مزاول هب ن تشاد رواب و روما هنوگنیا تفرعم
هب ی کیدزن فقوم کی زا ار ی مدآ ن امرد و درد ، تواقش ای تداعسد و
نأ ن امرد و دوخ ی حور ی اهدرد هب ی مدآ ی تقو و ، دناسری م لد شوگ
ی م تسا جیحصد هچنأ هب مازتلا هب و ه دش دساف هچنأ حلاصا هب دش فقاو
، تسین ی کیدزن نیا هب ش یادن هک ی قافأ تایا رد ریس فالاخ هب ؛ دزادرب
زا نأ بیذهت و سفن حلاصا هب ار ی مدآ مه ریس نأ هک تسا تسرد
قلاخا مراکم و ی ونعم ل یاضف هب ش ننتسارأ و هدیهوکن و هلیذر قلاخا
دناسری م لد شوگ هب رود ی هار زا ار ی ناعم نیا نکیل ، دنکی م راداو

تهج نیدب و ،هتسنادی م رونا عرش هب مامت

تیاور هرابرد ی نشور هیجوت دودنیا
 ثاحبا جیاتن زانعم نآ هک تسه زین یرتقیقد یانعم نآ یارب هتبلا
 ثاحبا نآ و ؛دوشی م جارختسا ،تسه سفنلا ملع رد هک یاهیقیقد
 و رظن ،نآ زا هلساد تفرعم و ی قافاً تایا رد رظن :هکنیا زا دنترابع
 سفن رد رظن فلاخ هب ؛یلوصد تسای ملع و ،یرکف تسای تفرعم
 نآ راتاً و تایلجت زا دوخ هک ی تفرعم و نآ ی دوجو راطا و نآ ی اوق و
 و .یروضد تسای ملع و ،ی دوهش تسای رظن نآ رد رظن هک ،تسای
 ی لوصد تفرعم و ملع هک تسای ی یروضد ملع ابی لوصد ملع قرف
 ی روط هب ،سایق بیترت و ناهر بدل ماعتسا هب تسای جاتحم شققح رد
 [دعب هحفص رد همادا] تامدقم نیا هب نآ م اوق هک

¹ بیترت تامدقم نیا هک ی مادام و ،تسای [لبق هحفص هقیلعت همادا]
 فارصنا و تلفغ نآ زاناسنا و تسه شققتم و سکعنم ،ن هذ رد هداد
 تفر نیدب زاناسنا هکنیمه و ؛تسای قاب مه ملع و قیدصت نآ ،درادن
 تفرعم نآ دوپ و رات ی اههش نیرتکچوک ،داد خر ی تلفغ نیرتمک و
 دزاسی م ی شلاتم ار

فراء :ملع نآ زاناسنا ؛تسین نینچ یروضد ملع و تفرعم ی لو
 زان ملع نیا و ،شای دوجو راطا و اوق هب ای و دوخ سفن هب تسای ن دش
 درادن تامدقم نداد بیترت هب تجاد و ،تسای نایع و دهاشم لیبق
 دنیب و دوش دوخ سفن تایا رد ریس و معلطم لوغشم ناسنا ی تقو
 و راطا ی مامت رد روطچ و دراد جایتحا شیوخ راگدرورپ هب هنوگچ
 ی مربی بیجعت قیقد هب مانگنا ،دراد ی یاهی دنمزایش ای گذنزن وئشه مه
 و ،ایربک و تمطع هب طوبرم و هتسباو ش سفن دنیبی م نوچ ،دروخ
 و مدارا و ییانیب و ییاونش و تردق و ملع و تاید و دوجو هصلاخ
 زان تسای امرطق ش سفن لاعفا و تافصعیمج و ،تسای یرگید تبحم
 رد هک ی نرخم ،نایابی ی نمرخ زان تسای اهشوخ و نارکیب ی یایرد
 ریاس و تردق و تاید و دوجو لامک و لاج و لامج و ی نشور و اهپ
 تسای هانتم ریغ تلامک

تسای نیا "تسای لوصد زان تعفان یروضد ملع" :میتفگ هکنیا دهاشد
 یزیچ و ،دوشی مذ ماجنا ش دوخ رد زج ش یاهرک ی ناسنا سفن :هک
 و یرهق ریس زج و ؛دزاس ادج و نورید ش دوخ زان و هک تسین
 درادن یراک دوخ ریس هرابرد ،یرطف رگید ترابع هب و ،یرارطضا
 و ادج دراد عامتجا و طلاتخان ابرهاظ بسدر هک ی زیچ ره زان و
 و نطاب هب تسای طیمح و انوچ ،دوخ راگدرورپ زان رگم ،تسای هانگیب
 ناسنا باسد نیا یور .تسای سفن اب هک ی زیچ ره هب و سفن رهاظ
 ،تسای مدرم ابرهاظ رد هچرگان ش سفن هک دبایی مرد و دنکی م دهاشم
 زان هک تساجنیا .تسای تولخ رد دوخ راگدرورپ اب امئاد عقاو رد نکیل
 ی م هجوتم دوخ ی ادخ یوس هب و هشد عطقم و فرصم ی زیچ ره
 .تسای رکاذ ش یادخ دایه هب اهنت و دربی دای زان ی زیچ ره و ،دوش
 نیا ،دوشی مذع نام و باجد ش یادخ و وانید ی زیچ رگید لادنیا رد
 هشد هتسناد نکم و روسیم نایمدآ یارب هک ی تفرعم قد نامه تسای
 داهنن تخانش ادخ هب ار ادخ ان نآ مانتسا راوازسد و ،تسای

سایق نداد بیترت زان و تسای قافاً ریس راتاً زان هک - یرکف تفرعم اما و
 تفرعم تقیقد رد - دیای م تسدهب یرگید تامدقم ای و تآیسدح ای و
 هتسب شقن هذ رد ی نهذ رگید ی اهتروصد زان هک تسای ی اهتروصد هب
 ن هذ و ،دجنگب ن هذ رد هک تسای نآ زان رتگرزب دویمع ی ادخ و ؛تسای
 دوش ی تروصد اب یواسم و ربارب ش سدقم تاذ ای و دبای مطاحا یورب
 هتخاس شقنم و هدیرفاً دوخ سفن رد ان نآ ش تاقولخم زان ی قولخم هک
 ﴿مَلْعَ هِبْنَ وَطِيحِي الْوَلِّ﴾ ؛تسای [سوره طه (۲۰) ذیل آیه ۱۱۰]. «

1. ت سا هدر کی م داتسا هب ریبت و ا ز ا م هاضعب

بَرِّلا تفرعم اب مزلام س قنلا تفرعم

، (ی یابطابط هملاء) داتسا ی نافر ع کاسم
ق حلا تیا موحرم ناشلیدعی ب داتسا کاسم
و ؛ ضاق ی اقا ی اء از ریم جاد نی فراعلا تیس
ن اشدا تسا کاسم ، تیرت شور رد ن اشیا
ن اشیا و ؛ نار هط ی یلابرک دمحا تیس اقا ی اقا
دنوخا ق حلا تیا موحرم دوخ داتسا کاسم زین
الله ن اوضر - ی نادمه ی نیز جرد ی لقنیسد لام
تفرعم نام هک دنا هتشاد ار - نی عمجا مهیلع
هدوب بر تفرعم اب مزلام هک ، ت سا هدوب س فذ
2. دراد تالاد ی رایسب ت ایاور ل صا نی ا ربو ،

، تروص و ل اثم ملاء زا روبع زا دعبن آ و

دنع هک ، دود دهاوخ س فذ ملاء زا روبع زا دعبن و
و ؛ بَرِّلابُء اقبلا لُصْحِیْ اهبتار مِب س قنلا ن ع ا نفلأ
راثا زا هک دود دهاوخ ی تقو تفرعم ن اطلس ی لجت
3. دشاب هدنامذ ی قاب چیه کلاس رد میناسفد

راثا عیمج رب علاطا مزلتسم ی ملاء زا روبع

تسین ملاء ن آ ت ایصوصذ و

تسین کشد و ههیش ی اج چیه بلطم نی ا
ی ط رتن بیاپ ملاء تاجرد و بتارم مامت ا ت هک
دومذ دوعصن او تن رتلاب ملاء هب دوشن

ت سا هجوتل باق اجنیا رد هتکن ود ن کیلو

رتلاب ملاء رد تماقا هکذا : ل و ا هتکن

، رتن بیاپ ملاء [رد] تماقا رب ت سا فقوتم

1. 45 ص 2 ج ، راونا ع لطم

2 الله هب دوشد عوجر س فذ تفرعم کاسم ن و مار یی رتشیب علاطا تهج2
تلاسر ؛ 199 ص ، روز تیا ریست ؛ 293 و 91 ص ، 1 ج ، ی سانش
6 ج ، ن ازیملا ریست ؛ 78 ی لا 71 و 63 ی لا 59 ص ، تیلولا
171 ص

3. 84 ص ، ن ابات رهم

دَرَجَم لَوْصَد و ی تَقَوْم عِلَاطَا فَرِصِدَا و
 فَتَقَوْم نَا تَايِصَوْصَذَا ی ضَعْبِ كَارِدَا و لَادَا
 هَكَ ی سَكَا لَاتِم؛ تَسِين رَتَنِ بِيَاپ مَلَاء رَد تَمَاقَا رِب
 عِيْمَجَزَا اَمَتَد دِيَا بَدَنَك تَمَاقَا لَقَع مَلَاء رَد دِهَا و خَب
 نَكَمَم نَكِيلُو؛ دَشَاب هَدِرَك رَوْبَع لَاتِم مَلَاء لَحَارَم
 هَب؛ دَشَاب هَدِرَك رَوْبَع لَاتِم زَا هَكَ ی سَكَا رِب تَسَا
 مَلَاء رَاثَا و تَايِصَوْصَذَا ی ضَعْبِ لَادَا رَوْبَع
 لَقَع مَلَاء هَب تَبَسَد رَمَلَا اَنَكِه و دَدِرَكَا دِيُو هَلَقَع
 تَوَهَلَا مَلَاء اَب

مَزَلَتَسَم ی مَلَاء زَا رَوْبَع هَكَذَا: مَوْد هَتَكَد
 تَسِين مَلَاء نَا تَايِصَوْصَذَا و رَاثَا عِيْمَجَرِب عِلَاطَا
 رَوْبَع لَاتِم مَلَاء زَا ی دَارِفَا تَسَا نَكَمَم اَسَب هَب
 هَب اَيِتُو كَلَم اَيِرُو ص تَا فِشَا كَم هَكَذَا نَوْدِب دَنَنَك
 هَب طَقْف هَكَلِب، دُوش دَايِپ اِهَذَا ی اَرِب لِيَصَفَت رَوْبَع
 كَارِدَا اَر ی لَاتِم رَوْبَع زَا ی ضَعْبِ تَامَاتِم اَطَسَا و
 زَا ی لَاتِم رَوْمَا زَا ی ضَعْبِ فِشَك بَاوْخ رَد اَي، دَنَنَك
 مَوْحَرَم زَا هَب چَانَج؛ دُوشَب اِهَذَا ی اَرِب هَدَنِيَا و ی ضَام
 ی ضَاقَ ی اَقَا ی لَع اَز رِيْم جَاد ی اَقَا قَحَلَا اَيَا
 دَنَدُو مَرَفِيْم هَكَ تَسَا لَقَد - هَيَلَع اَللّٰهُ نَا وِضَر -

هَكَ - ی سَامَلَس نِيْدَبَاعَلَا نِيْز خِيْش مَوْحَرَم»
 ی دِهَم دَيَسَد اَللّٰهُ اَيَا مَوْحَرَم اَصْخَا و نَابَرَقَم زَا
 رَد ش تَا فِشَا كَم مَامَت - تَسَا هَدُوْب مَوْلَعَار حَب
 «تَسَا هَدُوْب بَاوْخ

فِشَك و عِلَاطَا ی مَلَاء زَا رَوْبَع ی اَرِب، ی لَب
 ی مَتَد مَلَاء نَا تَايِصَوْصَذَا و رَاثَا رِب ی لَامَجَا
 1. تَسَا

كَوْلَس و رِيَس دَا تَسَا تِيْمَهَا

- ی ضَاقَ اَقَا ی لَع اَز رِيْم جَاد مَوْحَرَم
 تَسَا هَدُوْمَرَفِيْم - هَيَلَع اَللّٰهُ نَا وِضَر
 دَاتَسَا، تَسَا مَزَلَا هَا رَنِيَا رَد هَب چَانَا زَا مَهَا»
 هَب و هَدَمَا نَوْرِيْد اُوْه زَا و رِيَصِب و رِيِيْخ

1. هَقِيلَعَت، ۷۲ ص، مَوْلَعَار حَب هَب بَوَسَنَم كَوْلَس و رِيَس هَلَسَر

هك ،تسا لـماك ناسنا و هديسر تـيها تفرعم
سـي طار رگيد رفسد هـس الله سـي لا ريسد رب هولاء
قلذ ملاء رد و ا سـامت و شـدرگ و هـومذ
» .دشاب هـوبق حلب

تسا هومرفی می ضاق موحرم

کولسد و هار بلاط هک می سک هچنانچ»
نیا داتسا ندرک ادیپ یارب، دشاب ادخ قیرط
و وجتسج رد ار دوخ رمع فصند رگا هار
«دراد شزرا، دیامن ادیپ ات دنار ننگب ص حفت

تسا هومرفی م و

ار هار فصند، دیسر داتسا هب هک می سک»
و¹ و² «تسا هدرک می ط

ن اطلسی لجت رد ل ماوع نیر تمهم رطاوخی فذ

تفرعم

[ی یابطابط هملاء]:

قبط زینی ضاقی اقا، داتسا موحرم هیور»
ن نامه ی لقنيسد لام دنو خا گرزب داتسا هیور
می فذ یارب و، تسا هدوب س فذ تفرعم قیرط
روتسد ار س فذ هب هجوتل و ا هلهو رد رطاوخی
می فذ یارب کلاس هک قیرط نیدب، دناه دادی م
رد ار رتشیب ایت عاسد میند رادقم دیاب رطاوخی
هجوت تقون آرد و هومند نیم زور هنباشد ره
هتفر هجوت نیا رثا رد. دیامنبد دوخ س فذ هب
می فذ و از رطاوخی و هومند ادیپ تیوقت هتفر
و ایارب س فذ تفرعم هتفر هتفر و، دشد ههاوخی
؛ دیسر دهاوخی دوصقم نطو هب و همدل صاد
الله اشن!

هدشد رطاوخی فذ هب قفوم هک می دارفا رثکا
هومند فاصد و کاپار دوخ ن هذ دناه تسناوت و
ن اطلس هر خلاب و دننک آفصم رطاوخی زا و
می کیرد تسا هومند عولط نانا ایارب تفرعم
تسا هدوب ل احو و د نیا زا

1. به قیلعت، ۱۸۶ ص، ردصم نامه

2. درجم حور هب دوشد عوجر هلاس نیا نوماریپ رتشیب علاط ت هج 2
و ریسد هلاس؛ ۱۳۳ ص، بابلا تبا هلاس؛ ۶۲۹ و ۴۸۵ و ۴۰ ص
نییا؛ ۱۹۶ و ۱۶۸ و ۱۲۶ و ۱۲۲ ص، مولعلا رجب هب بوسنم کولسد
؛ ۴۵۸ و ۴۳ ص، ۲ ج، توکلم رارسا؛ مراهچ س لجم، یراگتسر
۸۵ ص، حوتقلا رسد؛ ۹۶ ص، سدق میرد

هبتافتلا و دیجمن آرق تولاتن یدرد :لّوا
ن آرق یراق تقیقد رد یسک هچ هک ،ن آ هذناوخ
تسا هدشیم فشکنم ن اذآ رب ت قون آ رد و ،تسا
هللاجّل جتسادخ ن آرق یراق هک

الله دبعاباً ترضد هبت لّسوت هار زا :مّود
عفر ی اربار ترضدن آ اریز ؛ملاسنا هیلعن یسحا
ادخ هار نیکلاس هبت تبسذ قیرط عناوم و باجد
تسا میظعی تیاند

ی لّجتر دّم هم رما ود ،دش رکذ هچذآ رب اتب و
هبت هبقارم :لّوا :دراد میظعی تلاخد تفرعم ناطلس
س فذ هبت هجوت :مّود¹ ،اهبتارم ءاحنا

مک دیامن مامتها رما ود نیا هبت کلاس ن وچ
کیزا ناهجن نیا تارثک هک دوشی م هجوت م مک
ملاء رد هچره و دنوشی م باریس همشچ
کیزا اهنا هّمه دریگب دوخ هبت ققحت تروص
رادقم ره ی دوجوم ره رد و ،تسا رصم
ن آ زا دشاب لامک و ءاهب و لامج و روند
ی دوجوم ره هبت و ،تسا هدش هضافا همشچرس
هک و ا ی دوجو هّعد ردق هبت میظع رصم ن آ
لامج و دوجو روند ،تسوا ی وهامل باوقن امه
ترابع هبت و ؛تسا هذومذ هضافا تمظع و
روط هبت ضیف ق لطم ضایف بناج زا رگید
،دوشی م هضافا ددو طرشو دیقن و دبق لاطا
ذخا ن آ زا دوخت یهام ردق هبت ی دوجوم ره و
»² دنکی م

و ی نادمه ی لقنیسحلام دنوذا موحرم هقیرط

رکذ هبّرح هبت رطاوخی فذرد ی ضاق موحرم

ود رطاوخذ زان هذن دش کاپ ی ارب هکن ادب
:تسا روهم قیرط

ی دهم دّیس) فّنصم هک تسا ی قیرط :لّوا

و ،تسا هذومرف نایب (هیلع الله همر مولطارح

¹ ن بیآ هبت دوش عوجر هبقارم هّاسم ن و ماریپ رتشیب علاطا تهج¹
۱۵۸ ص ، یرانگتسر
² ۱۴۹ ص ، بابلا تبا هّاسر

یئیشد ہب ماتہ جوتہ عطساو ہب لاوا کہ تسانیا نآ
نوچہ - عایشا زا

همیقر روص ای ی بوچ هتخت ای ی گنس هتخت
 ی فذ س پس و ، درک تیوقت ار نهذ - الله عامسا
 ار دوخ صخش هک قیرط نیدب ، دومذ رطاخ
 ده اوخب هک ی رطاخ ره و ، دنک ضر فلد ن ابهگذ
 رد کلاس هکنا زا دعب و . دنار بار وا دوشد دراو
 هجوت و رکذ هب هاگنا دش یوق عوضوم نیا
 دزادرپ .

الله همحر - فانس هک تسای قیرط : مود
 می نیحیستم زا ار نآ و دنکی م در ار نآ - هیلع
 «رکذ» هبرح اب : هک تسای قیرط نیدب نآ و ، دناد
 ش نهذ رد ی رطاخ هکنا ی ارب ی نعید ؛ دنک رطاخ ی فذ
 ای ادخ هب هجوت و ادخ رکذ هب رکذتم دنکد روطخ
 نیا دوجو اب هلیسو نیدب و دنک الله عامسا زا می مسا
 و ؛ دوب ده اوخن رطاخ ی ارب ی لاجم رگید رکذ
 ده اوخ رکذ عبت هب دوخه بدوخ رطاوخ ی فذ نیار باب
 رکذ عبت هب و ، تسای رکاذ هشیمه کلاس و دوب
 تسای لاد رطاوخ زا ش نهذ

ی نادمه ی لقنيسد لام دنوخا مو حرم هقیرط
 اقا ی لع از ریم جاحد مو حرم و وان ادرگاشد و
 هدوب قیرط نیمه - مهیلع الله ن اوضر - ی ضاق
 ناوتی م هجو دنچ هب نآ دییات ی ارب و تسای
 : دومذل لادتسا

ی مذتسد دوخه بدوخ رطاوخ ی فذ هکنا : لو
 ار دوخ ی تامدقم ن ارود رد کلاس هکنا رگم ، دهد
 س پس و دیامنب ی گنس ای ی بوچ نوچ ی نیش هجوت
 هب لمع نیا هچرگ لاد نیا رد ؛ دنک رطاخ ی فذ
 تسای هیها تایلجت و نهذ ی کاپ ی ارب همدقم ن اوذع
 لله اهجوتم و ارکان دبایرد ار وا گرم رگا ی لو ،
 رطاخ ی فذ صوصذ لاد رد ی تد و ، تسای هدوبذ
 ی فذ نوچ ، هدوبذ لله ارکان دبایرد گرم ار وا رگا
 رکذ دوخه مذتسا رکذ همدقم رطاخ

هدافتسا عرش شور و قیرط زا هکنا : مود
 نید ن ارادساپ و تعیرش ن اراداول هک دوشی م

ی رود ی نآ و دناہ تشاداو رکذ ہب ار مدرم ہشیمہ
ات مدق لّوا زا و .دناہ تشادذ اور رکذ زا ار اہذا
ات ی ودب تادابع زا و ،کولسہ الحرم نیرخآ
تدابع تقیقد ار رکذ لاد رہ رد ی پاہذ تادابع
ہیتاذ و ہیتافصت ایلجت لوصد نیاربانہ .دناہ درمش
- فآنصم ہچنآ و ،دوشیم لصاد رکذ ن مض رد
- ہیلع اللہ تمحر

دندک ضارعا رگا کلاس» :هک هدومرف
 لاد هب صاصتخا «دندز افق وا هب رویغ بوبحم
 رکز هب هک رطاخی فذزا دعب هکلب ،درادن رکز
 داد یوری اهرطاخ وای ارب زاب رگا تخادرپ
 بوبحم هذخاوم دروم هک تساروط نیمه بلطم
 رگا رطاخی فذنودب و ؛دشدهاوخ عقاو رویغ
 دندک دیدپت یعمجدوخرد و دزادرپ رکز هب کلاس
 نمیا ی بیسآ هنوگره زازرودتلفغ روکنمزا و
 تریغ رطخ :هکنا ملاک هصلاخ و .دوبدهاوخ
 قیرط ودرهرد نآ رطخزای گدوسا و بیید
 .تسارووستم

مُهَسَمَ اِذَا اَوْقَتًا نَيِّدًا نَابٍ :هفیرشه هیا :موس
 هب¹ **نَورِصِبْمُ مَهْ اِذَا فَاوْرَكْتَنَ طَيْشًا نَمَ فَنَطُ**
 ،رکز قیرط هب دیاب هکنا ربرد اد تلالاد حیرصروط
 2.3 درک رود ار هیناطیش تارطاخ

و ضارغان درب نیدزای ارب قارحا هقیرط کلاسی ناسفند تآیند

الله ناوزر - یضاقت موحرمهک تسالقد
 :هک دندومرفی م - هیلع

زای ارب هک هار نیرتعیرسو هار نیرتهب»
 رد هکی ناسفندی اهتیند و ضارغان درب نید
 نایم هار مكد و دشاب رثوم ادخ هار کولسد
 رهزا و دهد تاجدار کلاس هرابکی هکی رب
 تفصدزا هرخلأاب و یهلا ریغ هزیگنا و هپعاد
 ار هقیرط نآ و ؛تساقارحا ،دروآنورید
 واهب هکی سگلاثم .تساهتخوما دیجم نآرق
 ریغایدنزر فولها تومزا دیا دراوی تبیصم
 نیکستار دوزن اوتی می فلتخم قرط هب ،اهنا

1. ۲۰۱ هیا (۷) فارعلاا هروس

2. هقیلعت ، ۱۷۴ ص ،مولطار حبه بوسنم کولسد و ریسد هلاس

3. بآ هلاس هب دوش عوجر رطاوخی فذنوماریپ رتشیب علاطا تهج3
 ۱۳۹ ص ،بابللا

دوبن کم دزرفو و لها نیا مکنآ دننام ،دهد
رد ای دنشاب هتشاد ررض نم یارب هیتآ رد
مکنآ ای دننک هتسزارم دوخی ایهتساوخ ماجنا
زار دوخ دزرفو و نزنم دننام زین ارگید
نارئاطنو دندهی م و هداد تسد

نَیْرِیْبَصْلًا رِشْبَوَیْ: دیوگی م دیجم ن آرق ی لو
هَیْلًا اَدَاوِ لَهِ اَنَا اَوْلَاکَ مُهَبِّصًا اِذَا نَیْدَلًا *
 و ، تسادخ ق لطم کلم زیچ همه ی نعید¹؛ (ن و عَجْرًا
 ؛ دنک تیکلم ی اعدا ات درادن ی قد ادبا ناسنا
 هنوگ ره کلام و ، هدوب ادخ کلم کلم ، نیاربان
 دوخ کلم رد - ارچ و نوچ نودب - دهاوخب ی قرصت
 تحار ار هدزت بیصم آروف رکفت زرط نیا . دنکی م
 دنکی م

ی دام ی اهزیچ زا ی رایسب ص خشد هکنا ای
 و دبایی مذتسد ماهن ادب و دهاوخی م ی ونعم و
 نوچ ، دربی م رسبش یوشت و بار طضا رد اذل
 ی تاذ و ا رقف هک دید و درک هعجارم ن آرق هب
 دمهی م و دیآی م ن وریدی نارگنزا ارگید تسا
 لام ، تسیند و الام دندوب و هب زین زیچ ره هک
 دهاوخی قابد دوخی تاذ رقف هب و و تسادخ
 دوب

ار و اسفند هک دمهبدرگا کولسد هار رد و
 ی تمرکم و ماقم ره هب و هداد رارق عامط ادخ
 نیا زا ، درنگد عمط نیا زا ات و ، دراد عمط
 دهاوخن دو صقم هب ، دنکن روبع سفند هتساوخ
 هامتزا هرابکی هک تسا ن آ هب نیا و ؛ دیسر
 تاجرد و تمارک ماقم زا هیناسفند تابهتشم
 هتساوخ و اهتیند هامتزا ار دوخ و دشوپد مشچ
 رایغا هم هزان هذ هک تقونیا رد . دنکی هتاه
 دهاوخی لجت ی هلا ترصد لامج ، دش کاپ
 تفصد و اهتیند هامت رکفت نیا نوچ و . دومن
 هقیرط نیا اذل ، دنزی م شتآ ی یوگار و ا یاه
³ و ² «. دنیوگق ار حار

کلاس رد عمط ه شیر ن در بنید زا تیفیک

دندومرفی م ی ناچوق موحرم

جاحد ی اقا موحرم دوخ داتسا اب ی زور»

1. ۱۵۶ هیا و ۱۵۵ هیا لید (۲) قرقلبا هروس

2. هقیلعت ، ۱۵۶ ص ، مولطار حبه بوسنم کولسد و ریسد هلاس

3 ج ، نازیملا هب دوشد عوجر بلطم نیا نوماریپد رتشیب علاطا تهج 3
 ۳۵۸ ص ، ۱

- هیلع الله ن اوضر - ی ضاق ی اقاآ ی لع از ریم
س امتلا و راسفتسا و مداهنن ایمرد ار زار نیا
:دومرف ،مدومذ ی اهر اچ

نیا ن او تی م ق ا ر ح ا ءقیر ط ذ ا خ ت ا ءلیسو هب”
و . دوشگ ا ر ه لضع نیا و ه د و م ن ل د ا ر ه ل ا س م
ت ق ی ق د ه ب ک ل ا س د ی ا ب : ه ک ت س ا ق ی ر ط ن ی د ب ن آ
ا ر و ا د و ج و ل ا ع ت م د ن و ا د خ ه ک د ن ک ک ا ر د ا
ه چ ر ه و ، ت س ا ه د ا د ر ا ر ق ع ا م ط ی د و ج و
ا ب و ا ت ش ر س ن و چ ، د ن ک ع م ط ع ط ق د ه ا و خ ب
ع ط ق و د ش د ه ا و خ ذ ی ا ه ج ی ت ت ج ت ت م ا ذ ل ت س ا ع م ط
ت س ا ی ر گ ی د ع م ط م ز ل ت س م ر ا چ ا ن و ا ز ا ع م ط
ن آ ز ا ر ت ی ل ا ع و ر ت ل ا ب ی ع م ط ء ی ع ا د ه ب و
ن ی ا ر ب ا ن ب . ت س ا ه د و م ن ع م ط ع ط ق ی ن ا د ه ل ح ر م
ن و ب ز ا ر د و خ و ع م ط ع ط ق ز ا د ش ز ج ا ع ن و چ
ز ا و ه د ر ی س ا د خ ه ب ا ر د و خ ر م ا ء ع ب ط ، ت ف ا ی
و ز ج ع ن ی ا . د ر ا د ی م ر ب ت س د ع م ط ع ط ق ت ی ن ذ
ه د ی ن ا ز و س د و ا د ا ه ن ز ا ا ر ع م ط ء ش ی ر ی گ ر ا چ ی ب
» . « . د ن ا د ر گ ی م ه ز ی ک ا پ و ک ا پ ا ر و ا و

ی ر ظ ن ا ن ع م ن ی ا ک ا ر د ا ه ک ت س ن ا د د ی ا ب ء ت ب ل ا
ه ک ل ب ، د ه د ی م ن ه ج ی ت ت م ه ر ظ ن ا ب و ت س ی ن ذ
ش ی ا د ی پ و ق و ذ ه ب ج ا ی ت ح ا ن آ ی ع ق ا و ک ا ر د ا
ا ر ی ن ع م ن ی ا ه ب ت ر م ک ی ی س ک ر گ ا . د ر ا د ل ا ح
م ا م ت ک ا ر د ا ه ک د ی م ه ف د ه ا و خ ، د ن ک ک ا ر د ا ء ق و ذ
ی م ن ذ ت ق ی ق د ن ی ا ا ب ی ر ب ا ر ب ا ه ی ف ا م و ا ی ن د ت ا ذ ل
د ن ک .

د ن م ا ذ ق ا ر ح ا ا ر ه ق ی ر ط ن ی ا ه ک ن ی ا ت ا ع و
و ا ه ی ت س ه ن م ر خ ه ر ا ب ک ی ه ک ت س ا ن آ ی ا ر ب
و د ن ا ز و س ی م ا ر ت ل ا ک ش م و ا ه ء ص د غ و ا ه ت ی ن ذ
ر د ن آ ز ا ی ر ث ا و د ن ک ی م ع ط ق ن ب و ه ش ی ر ز ا
. د ر ا ن گ ی م ن ی ق ا ب ک ل ا س د و ج و

ءقیر ط ز ا ی د ر ا و م ر د م ی ر ک ن آ ر ق ر د
ی ا ر ب ی س ک ر گ ا . ت س ا ه د ش ه د ا ف ت س ا ء ی ق ا ر ح ا
د ن ک ه د ا ف ت س ا ه ق ی ر ط ن ی ا ز ا د و ص ق م ه ب ل و ص و
د ی ا ب ه ک ا ر ی ه ا ر ، د ی ا م ن ی ش م ه ا ر ن ی ا ر د و
د ه ا و خ ی ل ی ل ق ت ا م ر د ، د ن ک ی ط ل ا س ن ی د ن چ
. د و م ی پ

ن آ ز ا د ی ج م ن آ ر ق ر د ه ک ی د ر ا و م ز ا ی ک ی
ه م ل ک ز ا ت س ا ت ر ا ب ع ت س ا ه د ش ه د ا ف ت س ا

۱. ﴿مَنْ وَعَجَرَ أَيُّهَاً أَنْزَلَ اللَّهُ أَنْزَلَ﴾ : عاجرتسا
لوزن و بئاصم و دئادش ماگنه رد نوچ
قرط هب دناوتی مناسنا ، نَتَف و ایلاب

رکذتم هکنیا لثم ، دهد نیکستار دوشی فلتخم
 هُمه هب تبیصم و تسا همه یارب گرم هک درگ
 ار دوشم کمک هلیسو نیدبو دوشی مدر او صاخشا
 هقیار حاً هقیروط هلیسو هب دنوادخی لو ؛ دنکی م مار آ
 ار لکشم و هاتوک ار هار عاجرتسا هملک نیقلت و
 ناسنا رگا اریز ؛ درادی مردنایم زا هرابکی
 ام و تاقلعتم زا هچره و وا دوش هک دوش رکذتم
 وا هب زور کی ، تسادخ ق ل ط کلم تسوا کلمی
 ق دن آ رد ار یسک و دریگی م زور کی و هداد
 کاردا یبوخ هب ناسنا هکی تقو ، تسیندی تلاخد
 تیکلم ناونع و تسا هدوبذ کلام ل و آ زا هک درک
 کلام ار دوش تهجن و دبو هدوبی زاجم و ایارب
 نادقف تروصد رد هتبلا ، تسا هومنی م لیخت
 هار ناهگان هتکننیا هب هجوت و ، دشدهاوخذرتاتم
 ۱. دومذدهاوخذراومه و اربار

و تمص هب عجار یضاة مو حرم فیطلا هببشت توکسد

الله تمحر - یضاة یاقآ یلع از ریم جاد
 دیتاسا و یباطابط هملاء داتسا هک - هیلع
 و فیطلا یلیذ لاثم کی ، دنتسه ام رگید
 :هک دندزی میبوخ

می رایتخا توکسد ی تقو ، ادخ هار کلاس»
 سفدی اهدر لنیا هتاک ، توکسد هطساو هب ، دنک
 یوجرد دمایم بآ هک اقباس ؛ دوشی م نیشنهت
 رد ایرابنا بآ رد ار هدولآ یاهبآ مدرم اه
 ات دناب دنتشاذگی می تدم ، دنتخادنا می وضوح
 نآ ؛ دش می نیشنهت شتافاک و مرچ نآ هکنیا
 . دندرکی م لامعتسا و دش می فاصد ، بآ تقو
 نیشنهت ات دشاب مار آ و تکاس دیاب امتد کلاس

۱. ۱۲۴ ص ، بابلا تبالاس

رابنا بآ ایض و در د هک بآ نیا رگا ؛ دوشب
هت تقو چیه بُد ، دوب تگرد هب امداد دمآی م
یارب سپ ؛ دوب دولآ هشیمه و دشی من نیشن
س فزرد هک ییاهی گدولآ و اهش غ نآ هکنیا
ناسنا یارب دیاب امداد دوشب نیشنهت ، تسه
توکسد اُطساو هبش مارآ و دوشب ادیپش مارآ
نیا ، توکسد بتسا

نیشنه تا هدر انیا مامتو ، دنکی م مار آ ار اهبآ
 ی مرّجتم ادخ ؤوق و لود هب مه دعب و دوشی م
 زونه ی لو ، دش نیشنه تا بآ نیا رگا ی نعید . دوش
 نیا ی بوچ کی اب ناسنا هبترم ود ، هدشن رّجتم
 اّما و ؛ دوشی م دولالگ هبترم ود دز مه هب ار بآ
 نیا ، درک تماقتسا ، داد همادا روطنیمه رگا
 امه کار ی یاهگنس نیا ، دوشی م رّجتم اهدر
 اهاپرد و اهنادور رد هقبط ی اهترو صده بن لآ
 ی تقو ، هدوب ی لا و لگّاقباس ، مینیبی م اهووک و
 هک ، تسا هدش گنس ، هدش رّجتم ، هتشنه تفر
 .تسین تکر دل باق هوجولانم هجوچیه هب رگید
 فاصد بآ مه زاب ، دروخ بن اکت مه سفن ی تقو
 و هدش رّجتم اجنآ رد ناطیش نآ ، دروخ ی م ناکت
 ی نعید ناطیش نوچ .تسین دروخ ناکت ل باق چیه
 رگید و هدش رّجتم هک تافاتک ی نعید ناطیش ، در
 :هک دومرف ربمغیب اذل ؛تسین دروخ ناکت ل باق

ی ناطیش کی مدآ ی نب دارفا زا رنذ ره”
 ناطیش مه امش اب !الله لوسر ای :دنتفگ “ .دراد
 ؟تسه

؛ “ی دپ ملسأ ی ناطیش ن کلا و ، هلب” :دومرف
 تسده بن م ناطیش ی لو ، تسه ناطیش مه ن ماپ»
 1 «.هدش ن ما رومأم ن م ناطیش ، هدش میلست ن م
 ی لیخ توکس هب تبسن ی ضاق مو حرم
 :دندومرفی م و دنتشاد تیاند

لا عَکْرٌ مُّهِمٌّ» :دندومرفی ماسقا هکلام»
 و دنتسه عوکر ل ادر اهنآ زا ی خرب ؛ن و دجسی
 و ،ن و عکر ی لا ن و دجاسد مُّهِمٌّ و «،» دندکی مذ هجسد
 و دنتسه هجسد ل ادر رد ی خرب و ؛کاذ ریغ مُّهِمٌّ
 «.دنتسه ود نیا زا ریغ ی ضعب و ،دندکی مذ عوکر

نو کسد ل ا ح رد ه کئلام ه کتسا نیا مهم اُتکذ ی لو
 اهنأ رد بارطضا و ش یوشت و ،دنتسه ش مارآ و
 ماجنا هک ار ی هلا تاروتسد و رماوا ،درادن دوجو
 1، ﴿نَورٌ مُؤَيِّمٌ لِّأَمِّنٍ وَوَعْفِيٌّ﴾: دندهی م

تیشم ماقم زات عا طارد 2 ﴿نَورٌ مُرَكَّمٌ دَائِعٌ لِّبَ﴾
 ،دندهی م ماجنا ار لمع ش مارآ ل ا ح اب ،ریدقت و
 3. بارطضا اب هذ

ق داصد ماما ملاک رد طایتحا زا ی قیقده دارم ملاسلا هیلع

الله س دق - ی ضاق مو حرم هک ار ی طایتحا
 لمعاروتسد ی رصب ن اونع ثیدد ن مضر رد - هرس
 دُخ و ” : هک دو ب هداد رارق ش یاهد رگاش ه مه
 ره رد و « ؛ ” ا لیبسد هیلا دجت ام عیمج ی ف طایتحا ل ا ب
 ه شیب ار ن آ ی تفای هار طایتحا ی وس ه ب هک ی یاج
 ه ب ار ن اسنا هار ه کتسا ی لمع روظنم «! زاسد دوخ
 هار و دوشد قیرط دسد بجوم ه کنا هذ ،دنک زاب ادخ
 دو صقم .دریگب ار بلق روضد و لاهتبا و هجوت
 رد ار ی و و دروا ن یقین مؤم ی ارب ه کتسا ی لمع
 و لزلزتم ار وا ه کنا هذ ،دنک م کحتسم نامیا
 ه ناذ و ا دزد رد ار مارحلا الله تید و ،دنک ش و شم
 لمع کی ار ه ناذ نیا ج د و ،دنک م سجم تبوقع
 ی ارب ی ناطیش ن مرها ه یحان زا ی رارطضا ی رجب
 ه ضم تیسوجم نامه نیا .دهد هولج تبوقع
 4.تسا

و ریس هار رد کئاسد ی دیما اند و س ای مدع ن افرع و کولسد

ی ضاقلا مو حرملا ن ع لاقند ی جیهلا هملاء
 :دنتفگ

1. ۶۱ لیز (۶۶) میرحتلا هروس ؛ ۵۰ میا لیز (۱۶) لحنلا هروس
 2. ۲۶ میا لیز (۲۱) عابینلا هروس
 3. ۲۲ سلج ،ی رصب ن اونع ثیدد حرش ،توکلم ی اوآ رازفا مرن
 4. ۱۴۵ ص ،درجم حور

درکرید زا و دش سویام دیابذ تقو چیه»
و ریس راک زا تسد صخش دیابذ، هجیتد
ی سکتسا ن کمم اریز؛ درادرب دوز کولسد
و دشارخب ار نیمز دوزن خان اذ چیردت هب
و ل لاز بآ رتشن درگ هژادنا هب ناهگان س پس
¹ «دوشد یراجن اور»

دندرب، دندرک تیاعر هکی ناسکن آ

مینیبی می ضاق مو حرم نادرگاشد نایم رد
ی ناسکو؛ دندرب، دندرک تیاعر هکی ناسکن آ
هکی میوگب دیابذ ام. دندرب، دندرک تیاعر هکی
دندیسری می ضاق مو حرم تمدخ هکی ناسکن آ
اهی ضعب! هذ؛ دناه دشد راگتسر اهنیا همه
ن آ و رهش نیا رد دنتفر، ناریا هب دنتشگر ب
و دندشت سایشلها و دندشت عامج ماما رهش
ندرک نیعم سلجم لیکو و یزاب لیکو لابند
ناونع هب، نانچ و نینچ و، ماهن امز ن آ رد
زا م هی ضاق مو حرم؛ دنتفر ماسا هب تمدخ
دندادی م ربخ شیارب و دوبذ دنیا شوخ اهنیا
.نانچ و نینچ

تفر می ضاق مو حرم نادرگاشد زا یکی
ی صخش، ی لاسد کی زا دعب و ناجیابر ذای ارب
شل او حاد زا. تفر ناشیا تمدخ ناجیابر ذای
، هدرک ادیپی اههجو لله دمحا: تفگ، دیسرپ
.دندراد تسودار و مدرم و هدرک ادیپی یوربا
فرد نیا زا یلیخ می ضاق مو حرم، هصلاخ
:هکی دومرف و دندش رثاتم

هتخانشد ی نعید؛ ن دشد انشا و ییانشا نیا»
تفا ترهش و، مدرم نایم رد ناسنا ن دشد
ار مدآ مدرم هکنیمه ی نعید «!تسا می طع
ی بلطمی سکره، ناسنا غارس دنیا می دنسانش ب
و ناند نیمه مه مدرم بلاطم زا یلیخ، دراد
و، تسین هکی مه نانچ و نینچ، تساتشوگبا

¹ یردق اذ، ۲۳۶ ص، ۷ ج، می سانشداعم؛ ۶۶ ص، ۲ ج، راونا ع لطم
فالاتخا

قردس رد هک تسین ل ماک ص خشد هک مه نیا
 تارثک نیا مامت اب و دشاب هتسشن ی هتئملا
 می متسد زامهش دوزحور و ، دشابل و غشم
 نآ ، ماسد نیا ، شهاوخن آ ، شهاوخن نیا ؛ دور
 رمع اتس و باپ نیا ، سوبتسد نیا ، تاو لصد
 باننجا ترهش زامهکی سک نآن کیلو ؛ دور
 عمج ارش دوزح دناوتی مش دوزحاً لاقاً دنکی
 ی توکسن نیمه ابو دور بورفش دوزحرد و ، دنک
 ات دنک تیاعر و دنک لابند دش ضرع هک
 1. دسر بی یاج هب هر خلاً اب

موزا و می مکد موع ن دناوخر ب افتکا مدع ی لمع ن افرع و کولسد و ریس

ن دناوخر - هیاء الله تمحر - ی ضاق موحرم
 ریسن و دبو ؛ دنتسنادی مذی نعم ار تمکد مدع
 ن افرع و هیعرش تاضایر و ی لمع کولسد و
 تسین ی ندش ل دل کشم : دندومرفی م ، ی لمع
 ی ارددلام هفسلف و تمکد ن دناوخر اما
 هتسنادی مدیفم ار ی راوز بسدی جادو ی زاریش
 ن اوخر ترضد ، ناشیا دنمجرا سی صو و . دنا
 سّدق - ی ناچوق س ابد خیش جاد الله تیا ، ماقم
 فرشاً فجزرد ار ی اهیدع ی اهرود - هرس
 هدرک سیر دته عبراً رافسا و هموظنم حرش زام
 2. دنا

هب ادخ هار کالس ی انتعا و مامتها تّدش تعیرش

ی اهفوّصتم و شیوار د اب [ی ضاق موحرم]
 رد تخسد ، دندهی مذتیمها عرش رهاظ هب هک
 : دومرفی م و دوب در بند و هضراعم
 هب ی انتعا مدع اب ادخ هار کولسد»
 عمج ، تساقی رط و هار سفن هک ، تعیرش

1. ۱۶۸ ص ، یراگتسر نییا
 2. ۶۱ ص ، ۲ ج ، راونا ع لطم

1 «تسا نیضقانتهم ای و نیذاضتم نیام

و تاأبحتسم نیایتا رد یردق هب ش دوخ
رد هک دوب اشوک و ی عاسد ، تاهورکم کرت
هب . دوبل ثملاب رضرمانیا رد فرشأ فجد
ی نامشچ روک و نیذناعم زا ی ضعب هک ی روط
دنتشادزار تقیقد و روزنیا شبات تردق هک
، م هف جرد ص خلأاب و اههز و درد هشمه و
ات و دنیامنی م هذلا و دنوشی م تفایش یب و م
هرهچ دنه اوخی م تاماهتا هطساو هب دنناوتب
خسم ار هتسراو ی ناسنا و لیج ی فراع ی قیقد
:دنتفگی م ، دننک

هب مازتلا و تدابع و دهز هجرد نیام
، ی ضاقت تاهورکم کرت و تاأبحتسم

1 ، بابللا بآ هب دوشد عوجر بلطم نیانوماریپ رتشیب علاطا تهج 1
۲۸ ص ، سدق میرد ؛ ۴۷۶ ص ، ۲ ج ، توکلمرارسا ؛ ۵۲ ص

تسا قیر طرد هه بشد و هّماع ن دز لوگی ارب
زیچ چیه هب هک تسا ی فوصد کی ی و هنرگ و
۱»! تسیند مز تلم و تسیند دقتعم

ربق رد روبقم ماما؛ درادن هدرم و هدنز ماما تسا هدنز

ی ناساوا ی اء دّیس جاحد الله تیا ترضد
۱۸ هب نشود زور حبص رد - هتاکرب ت ماد -
هدنب هب هک ۱۴۱۲ هّئس ی لولا ی دامج رهش
رد ، دندروا فیرشت س دقم دهشم رد لز نم
ی ضاق موحرم هرابرد ی بلطم ن اشناید ن مض
زا دندرک ل قن؛ تسا رکذ ن ایا شد هک دندومذل قن
ی زاریش ی ضر دّیس جاحد الله تیا ترضد
: دندومرف هک - هتاکرب ت ماد -

- ل مع و ملء لاجر زا ، فیرا عم زا ی کی»
و ق دص رد هک - دندوب هدرپ ار ن اشمان
، تسیند ی کشر ادرک و راتفگ رد ی و ی راوتسا
: هک درک ل قن م ی ارب

ترضد رهطم ن حص رد ی زور نم”
تشپ ت مسق رد ماسلا هیلء ن ینمؤ ملاریمأ
دمحم دّیس موحرم هربقم نایم هالصاف رد ، رس
راوید نایم و - هیلء الله تمحر - ی دزی مظاک
آقاقتا و ، مدوب هتسشنق اور و مرد ن امتخاس
، مدوب هدرک زارد ار دوخ ی یاپ مدوب هتسشنق و چ
ت مدخ هک ادعب؛ ه داس و ی لومعم روطه بی لیخ
: دندومرف همدقم ن ودب مدیسر ی ضاق ی اقا

هناخ م کد رهطم ن حص طاقت مامت
مه امش و دراد ار ماسلا هیلء ن ینمؤ ملاریمأ
ماما ، درادن هدرم و هدنز ماما هک دینادی م
ترا سجا یان یاربانب! تسا هدنز ربق رد روبقم
فرط هب ماما دوخ هناخ رد ناسنا هک تسیند
زارد ار دوخ ی یاپ هدنز و ی د ماما دوخ
۲»! “! دنک

۱. ۵۴ ص ۲، ج ، راونا ع لطم

۲. ۷۵ ص ، ر دصم ن امه

و یئامسا تاییجتئمه زا دیحوت هار رد تشدگ دیابی تافصد

سّدق - یئاچوقا [سّابء] خیشد جاد موحرّم
:دندومرفّاضیا - هّرسد الله

ی ضاق موحرم تمدخه کی ناسک زای کی»
 عزج و تفرگی مروتسد ناشیا زای و دیسر
 میهاربا از ریم اقا، دشی م بوسحم یو ذیملات
 [و] زارد نایلاس زای سپهک؛ تسا برع
 دیسر نی لصا بولطم بهت خسد یاهت ضایر
 دیسر ناشیا تمدخلامک بهلوصو یارب و
 هدرم شلغش و دوب نیمظاک نکاس یو
 باختنار لغش نیاش دوخ ایوگو؛ دوب ییوشد
 یرثا سفن تضایر تهج زایهک دوب هومند
 تمدخ نوچ. دشاب هتشاد وای سفن رد یوق
 :تفگ، دیسر ی ضاق موحرم

یروتسد رههک مراد اضاقتمشد زای نم»
 نادرگاشن ایم رد نم یلو دیهدب نم بهدیراد
 ،دنتسه لبنت امشد نادرگاشن نوچ؛ مشابند امشد
 «!دنکی لبنت مه ارم

ی ضاق موحرم اب وای وگتفگ و فرشتنیا
 طش رانک زای ضاق موحرم هک دوب یلاد رد
 می مهلسد جسم یوسد بهفوک زای (تارف طش)
 ناشنخسد مهلسد جسم کیدز نات ابیرقت و دنتفر
 :دندیسرپ وای ضاق موحرم؛ دیشکل ووط
 «؟ یراد نزیایا»

مراد یرهاوخ و یردام نکیلو، هذ: تفگ
 اهنای زور» :دندومرف وای بهی ضاق موحرم
 «؟ یروآی م تسده بهار مادک زای ار

دزدار رسنیا تسناوتی مند هک اجنیا رد
 زای دهاوخی هک یرمگرزبو مّلع و یبرم
 یراچانیور زای، دنکرانکنا دریگب روتسد وای
 آروف منکلیم هچره بهنم: تفگ ترورض و
 یهام، طش زای رگا لاثم؛ دوشی م رضاد میاربد
 نورید طش زای ارش دوخ یهام آروف مه اوخب
 به هراشا دوختسد اب و! روطنیا، دنکفای م
 نورد زای ارش دوخ یهام کی آروف هومند طش
 درک باترپ کاخیور بهب آ

کی کنیا» :دومرف وای بهی ضاق موحرم
 «!زادنیب نورید یهام

تسناوتند درک هدارا هچره رگید

لأبند دياب” :دومرف وا هبى ضاق موحرمة
هيهت قيرطنيا زا وى وري بسك

[ی نارهط هملاء]:

دوبه چنآ س لجم نامهردی ضاقت موحرم»
رد دهاوخی م ن لآ و ا نوچ؛ تفرگش تسد زا
دیایید حیوت طار صد

هدندب؛ ی گدندی نعی؟ هچ ی نعی دیحوت طار صد
ی م غرم، مهاوخی م ی هام؛ ت سادخ ه دندب
هکنیا ای، مهاوخی م اذغ ن لاف هکنیا ای، مهاوخی
!؟ تسیچ اه فرح نیا، منکذ راک

هچش ربمغیب؟ هتفگ هچ اذخ: دیوگب دیاب ه دندب
نیگنری ماهر فس مامت رگا ه دارا کی اب؟ هتفگ
نم: دیوگب دیاب نیا، دشاب رضادش یارب ایند
دیاب؛ هتفگ اذخ نوچ، مروخی م هکرس و ناند
لثم مریگی م شود هب لیب نم: دیوگب
، منکی م رفد تانق موری م نینمؤلاریمآ
نم ی لاوم هکنیا یارب، مراکی م امر خت خرد
تسارارقنیا زا ه لاسم؛ تسای ضار نیا هب
تسیند و ا رد لئاسم نیا هک مینیبی م اذو

و راهطا همئا، ربمغیب و اذخ ایلوا دزد
شلمکا روط هب، م لاسلا مهیلع نینمؤلاریمآ
، دندرکی م ه دندز هدرم ه دارا کی هب اهنا، ه دوب
لیب م لاسلا هیلع نینمؤلاریمآ روطچ تقون آ
تخرد و دوری م ن اتسلخ زرد و دریگی م تسد
قرع و دوری م تانقل خاد و!؟ دراکی م امر خ
اقآ لثم ه دارا کی هب دناوتی مذرگم، دزیری م
طش زای هام کی دیوگب برع میهار با از ریم
و هدرک خرس در ادرب و ا و درپد نوری
هکی تاماقم و تاجرد نآ هکنآ لاد!؟ دروخب
از ریم جاحد لثم رفد راز ه دص، دنراد اهنا
دنراد برع میهار با

دسرب دیحوت ماقم هب دهاوخی م هکی سک ن آ
از ریم اقا نیمه لثم و، درذنگب اهنیا زا دیاب
زای ضاقت موحرم ار تاماقم نیا ات هک میهار با

دیحوت ملاء روتسد رد و تفرگی و تسد
بیرغ و بیجعی لیخت لادوا، درکش دراو
۱. «درک ادیی دیحوت و

الله سّدق، ی ناچوق س ابع خیش جاد مو حرم
هّرسد:

هّو و تفرگ ار مزلا تاروتسد مامت وا»
و ی کیر تکلا لغش هّو و درکت عجارم نیمظاک
شاعم رارما هار نیا زا و تخادرپی شکمپس
و سّوق رایسب و ا دیحوت ت لاد و ، درکی
دزد رد هک ی روط هّو ، دش دیجمت نیا شد
و مهف تردق هّو ی ضاق مو حرم نادرگاش
تادراو و کولسد تّحص و رکف تمظع
و فورعم ، هّینابر هّیسّدق تاحفد و هّینافرع
تلحر زا سپ ماجنارس ات ؛ دیدرگ رو هشم
رأیت هّو ش ندب لاصّتا رثا رد ی ضاق مو حرم
ی دیع بشد ی ناغارچ لاد رد ، رهش ی ابرهک
ایند زا ، دوب ل و غشم نادب نیمظاک رد هک
؛ دومن زاورپ ش حور ی قاب ی ارس هّو و تلحر
۲. «هّعساو هّمحر هّیلع الله هّمحر

هک ناگرزب زا ی اهدع هّو ی ضاق مو حرم خساپ

دندوب هدرک روتسد ی اضاقت ناشیا زا

تمدخ ، فجنی املع و ناگرزب زا ی اهدع
دندوب هدمآ - هّیلع الله ن اوضر - ی ضاق مو حرم
ی لاکولسد و ریسدی ارب ی تاروتسد ناشیا زا و
نیا هّو نتخادرپ زال بق ناشیا . دنتساوخی م الله
:دنیا مرفی م اهنأ هّو عوضوم

لمع ، دینادی م هک هّچنأ قبط رب امش ایآ»
«؟ دیدرگی م تلاو هجم ل ابند هّو ن لآ هک دیدرک
ی لآ هار هک دناسری م ار نیا ناشیا نایب نیا
و ی دباع ریغ هار کی الله ی لاکولسد و الله
هک هّچنأ فلاخر ب ؛ تسین بیرغ و بیجعی

۱. ۶۰ ص ، یراگتسر نیبیا
۲. ۳۳ ص ، ۲ ج ، راونا ع لطم

زا هتفاد اذج هتفات کید، دننکی مروصتاهی لیخ
کولسد و ریسد ار شمساهک تسینقد ریسم
،هن؛ دنتشاذگ تیبرتو یریکتسد و اذهار و
تسیناهفردنیا

هدمایق: زا تساترابع الله یلای کولسد
نیا. تساقدیاضر دروم که چنآ

زاریغی سکره و ،تسا کولسد یانعم ،انعم

1.تسا ضحم هابتشارد دنکر و صتار نیا

هبی ضاق موحرم رسد و تقیقد ندشند لقتنم

ناشنادنر فزاکچیپه

بانج الله قیاً تر ضد زان ،ناتسود زایکی

- هتاضرمطی لاعتد الله هقفو - یلمآ هداز نسدی اقا

:دنتفگ ؛دندرکل قذاری بلاجرایسب بلطم

یک روز ما خدمت ایشان رسیدیم و

صحبت از مرحوم قاضی - رضوان الله علیه -

و آقازادگان ایشان بود؛ یکی از آقازادگان

مرحوم قاضی در قم به نام مرحوم آقای سید

مهدی قاضی بود - (که خود من [سید محمد

محسن حسینی طهرانی] ایشان را بارها

زیارت کرده بودم و در علم اعداد و علوم

غریبه شاید در زمان ما نظیر نداشت). آیه الله

حسن زاده آملی می گفتند:

یدهم دسیدی اقا موحرم زانم زور کی»

رسد و تقیقدن آ! اقا: هک مدرکل اوسدی ضاق

و ناگداز اقا زان کی مادک هبی ضاق موحرم

رگید ترابع هبی؟ تسا هدشند لقتنم ناشیا دلاوا

هبنج نآ زان ناشیا ناگداز اقا زان کی مادک

؟دندرب هر هبی ضاق موحرم یحور و یونعم

هنیمز نیا رد امشایا هک دوب نیا مروظنم و

(؟هن ای دیدرب یظد

اجک ام !ناجاقا هن: ”دندومرف ناشیا

ردپرد هک ار یثیعقاو و تقیقدن آمیتسناوت

و ناردارب ام نایم زان ،میربب ثرا هبی دوب ام

میتشادی رهاو ذکی طقفی ضاق موحرم دلاوا

وا و دوب ناشیا رسد و تقیقدن آثراو وا هک

“تسا هتفر ایند زانم

:دندومرف ناشیا سپس

الله سددق - ینادمه یلقنیسحالم دنوخاً موحرم”

1. هسلج ،یرصدن اونء تثیدد حرشد ،توکلمی اوآ رازفا مردنا

هراتس و مجذاهنا زامادگر ره هک تشادى کولسد
 يارب دوى غارچ و ،تفرعم نامسا رد دوى
 دمحا ديس ياقا موحرم دننام ،قلخ تياده
 ياقا¹ ،ي بوبد ديعسد دمحم ديس ياقا ،ي يلابرک
 هکى لاحرد ؛يرگيد ناگرزبو ي راهب دمحم خيش
 رد ،ي لقنيسد لام دنوخا موحرم لصفلاب دنزرف
 ي علاطا چيه لئاسم نيا زام ،ن اشيا لزنم
 2» «ت شادند

هب ي ضاق موحرم تيبرت تيفيك رد توافقت نادرگاش بتارم بسد

کير هار دوخ نادرگاش ي ضاق موحرم
 هينطاب بادا تياعر اب هيعرشد نيزاوم قبط
 صلاخا و اهزامن رد بلق روضد و لامعا

¹ هيلاط زام ي بوبد ديعسد دمحم ديس بانج ي نادمص هيقفو ي نابر ملاء 1
 نامسا ن اشخرد ناگراتسد زام ي کيزيد و داهتجا و داهج ،ن افرعان اراد
 دوى عيشتن اهجر دى بدا و رعشد
 زاغارد .دوشگن اهجر هب هديد فرشأ فجزردق . ه ۱۲۶۶ لاسردى و
 يور ي ناگرزاب و تراجت راک هب ،ن ايفارطا اب ترشاعم ببس هب ي ناوج
 راجت فصد زام و ا ي نيد مولع فراعم بسک هب رفاو هقلع اما ؛دروا
 فجن هيملاء هزود تهم اب و شوکت خسد ي لاضف فيدر رد و درک ادج
 دز بدا يوناز ،فجن مظاعا و اهقف رضحم رد دنچ ي نايلاس .داد رارق
 درين اوارف ي اهر هب ن اشמעن مرخزا و
 لام دنوخا بانج ن افرع و قلاخا گرزي هغبان ي تيبرت سلجم هب مانگنا
 فراعن ي رضحم زام ي ذلاوط ي تدم ي و .تفايهار ي نادمه ي لقنيسد
 تاجرد و يونعم تلامک هب و هتخودنا کولسد ي ا ههشوتمر ،هتسجرب
 هب و تخادرپ لوصا و هقف چراخس پيردت هب اهتدم و ا .دمالئان ي لاء
 ديدرگ حرطم فجن هيملاء هزود نيدهتجم و اهقف زام ي کين اوذع
 ي نادمه ي لقنيسد لام دنوخا موحرم يزور» :تسا ههشلقنهک نانچ
 «! ديعسد دمحم ديس نيرفا» :درک رارکتار هلمجن ي مهرست شپرابدنچ
 مانگن رگيدکي هب ،ههش بجمتم نخس نيا ندينش زام سلجم نارضاد
 !درک ي راجن ابز رب همدقم نودب داتسا هک تسام ي نخس هچن ي !دندرک
 و ي دوى اجک زور نارد و ت :هک دندرک لاؤسد ديعسد دمحم ديس زام ادعب
 زام و مدوب هتسشن قياقر دى نم ت عاسن ان» :داد خساپ و ا ؟ ي درکي م هچ
 ربارش رسد و هديباوخ ي برع درمنم رانک رد .مدماي م لابرک هب هفوک
 ي م نى وور هب ش ناهد با و درکي م رخرخ و ا .دوب هتشانگنم هئاش
 ار راوشد تيعضون ا و منک راديب ار و ا هک دمايند ملدنم ي لو ،تخير
 «» .مدرکن راديب باوخ زام برع درمن ا و مدرکل محتد صقم ات
 حورق . ه ۱۳۳۳ نابعش مؤسرد هتسراو فراع و ملاء نيا ماجنارس
 فيرشدن حصر دى و ،تسويپ ي لعأت و کلم هب و زاورپن ت سفق زام دنلب
 (ق قحم) .هيماء الله هتحر ؛دش هدرپس کاخ هب نينمؤماريما رهطم مرد
 2 ه هسلج ،ي رصبن اوذع تيدد حرشد ،توکلم ي او ا رازفا مرزن

ی قلاخا تاروتسد ی صاخ قیرط هب ، ل اعفار د
شریذپی یارب هداما ار نانا ی اهل د و ، دندادی م
1. دندومنی م بیغ ملاء تاماهلا

ثید زانادرگاشد تیبرت تیفیک رد توافت داتسا اب تقفارم

- هیلع الله ن اوضر - ی ضاق موحرم
زان ی ضعب . دنتشاد ی رایسب نادرگاشد
ی م ذملتت ناشیا تمدخ رد هک ی نادرگاشد
ی لو ، دنورب ناریا هب دنتساوخی م ، دندرک
ن تفر « : دندومرف اهنا هب و دندیدن حلاصن ناشیا
اریز « . تسین ن اتحلاص هب طیارش نیا رد امش
زان ی تیفیک و تیصوصخ کی رد ص خشنیا
تبحاصم و روضد هب هک دراد رارق تیبرت
ندرک کرت اذل ؛ دراد جایتحا داتسا تقفارم و
دوب دهاوخ شررضد هب طیارش نیا رد و
ناریا هب و هومذ ی طخت نانا زان ی خرب
فقوت ه لحرم نامه رد مینیبی م اذل ؛ دنتشگرب
دندرکذ دشر رگید و هومذ

ی م ی طقسم ن سح دیس ی اقا هب ناشیا اما
: دنیمارف

، ی ورب ی هاوخی م اجره هب ! ورب وت «
» . دنکی مذ قرف ی ورب هک اجره هب ؛ ورب
اریز ؛ درک س ایقم هب ن اوتی منار ود نیا
. دنراد توافتم قیرط ود و صاخ تیفیک ود
ار ی توافتم طیارش ملاء نیا رد ل اعتم دنوادخ
2. دهدی م رارق دارفا یارب

موحرم ی کولسد شور رب ناجاقاً لام لاکشا ن آخ ساپ و ی ضاق

۹۱: حفص ، حور زاورپ

فجن هب میدنام لابرک رد هک زور دنچ زاس پ
زور . میدش فرشم فرشا

1. ۳۰ ص ، ن ابات رهه

2. ۳. سلج ، ی رصبن اونع ثیدد حرش ، توکلم ی او آ رازفا مرذ

و ل ا د ل ه ا ی ا م ل ع ز ا ی ع م ج ن ا م د و ر و م و د
 (ی ن ا ج ن ز ن ا ج ا ق ا ل ا م ج ا د) ن ا ش ی ا ن د ی د ه ب ا ن ع م
 ه ک د ش ع ق ا و ه ل م ط ع م ا ب ا ه ن ا ن ی د ی ث ح ا ب م . د ن د م ا
 ک ی ه ب ط ق ف . د م ا ج ن ا ی م ل و ط ه ب ا ه ن ا م ا م ت ج ر د
 م و ح ر م ن ا د ی ر م و ن ا ش ی ا ن ی د ه ک ه ا ت و ک ت ح ب
 . م ی ن ک ی م ا ف ت ک ا د ش ع ق ا و ی ض ا ق

ه ت س ش ن ه ن ا خ ر ف ا س م ر د ، د و ب ح ب ص ۸ ت ع ا س ر د
 ا ن ع م ل ه ا ن ا گ ر ز ب و ا م ل ع ز ا ی ع م ج ه ک م ی د و ب
 ک ی ک ی و ن ا ش ی ا ا ب ه ق ن ا ع م ز ا س پ . د ن د ش د ر ا و
 ا د ی پ ا ه ه ف ا ی ق ز ا ب و خ و د ن ت س ش ن ق ا ط ا ر ا ن ک ، ا م
 ن ا ش ت ل ا و س ی ا ر ب ی ت ی ع ق و م ر ط ت م ه ک د و ب
 ا ر د ی ح و ت ل ا م ک : د ی س ر پ ا ه ن ا ز ا ی ک ی . د ن ت س ه
 ل م ا ک د ی ح و ت د ی ی ا م ر ف ب و د ی ه د ح ر ش ن ا م ی ا ر ب
 «؟ ت س ی چ»

ن و ر ی د ی ن ع م ه ب د ی ح و ت : د و م ر ف ب ا و ج ر د
 ه ت خ ا س ن ا ی ا د خ ز ا د و خ ه ل ی خ م ر د ه چ ن ا ن ت خ ی ر
 ی ف ر ع م ه ی ل ک ت ی ل ا و ه ک ی ی ا د خ ه ب ا ه ن ت و د ی ا
 ه ب م ه د ی ح و ت ط ر ش ه ک ، ت س ا ن د و ب د ق ت ع م ه د ر ک
 ر د م ل ا س ل ا ه ی ل ع ا ض ر ل ا ی س و م ن ب ی ا ع ه د و م ر ف
 ب ه ذ ل ا ه ل س ل س ت ی د د ل ق ن م ض ر د ر و ب ا ش ی ن
 ، م ی ق ت س م ق ی ر ط ز ا ه ک ی ی ا د خ ¹ . ت س ا ه د و ب ن ی م ه
 ، د و ش ن ه ت خ ا ن ش ق د ص ن ا ی د ز ا ، ق د ط ا ر ص ز ا
 م ا م ا ه ک ت س ا و ت ق و ل خ م ه ک ل ب ؛ ت س ی ن ا د خ
 : د و م ر ف م ل ا س ل ا ه ی ل ع ق د ا ص

ه ی ن ا ع م ق د ا ی ف م ک م ا ه و ا ب ه و م ت ر ی م ا م ل ک
^{2,3} «... م ک ی ل ا د و د ر م م ک ل ق و ل خ م و ه ف
 ا ر ا م ه ک ت س ی ن ا ی ا ر ب ت ی ل ا و ر گ م : د ن ت ف گ
 م ی د ی س ر د ی ح و ت ه ب ی ت ق و ا ر چ ؟ د ن ا س ر ب د ی ح و ت ه ب
 ا ه ن ا ت ا م ل ک و م و ص ع م ی ل و ه ب ج ا ت ح م ه ز ا ب
 «؟ م ی ش ا ب»

ی م ه ظ ح ک ی ر د د ی ن ک ی م ر ک ف ا م ش : د و م ر ف

¹ ع و ج ر ف ی ر ش ت ی د د ن ی ا ح ی ح ص ر ی س ف ت ن و م ا ر ی پ ر ت ش ی د ع ل ا ط ا ت ه ج 1
 ۱۴۲. ی ل ا ۱۳۳ ص ۵، ج ۵، ی س ا ن ش م ا م ا ه ب د و ش

² ف ل ا ت خ ا ی ر د ق ا ب ، ۲۹۲ ص ۶۶، ج ، ر ا و ن ل ا ر ا ح ب

³ د و ش ع و ج ر ف ی ر ش ت ی د د ن ی ا ر ی س ف ت ن و م ا ر ی پ ر ت ش ی د ع ل ا ط ا ت ه ج 3
 ر ی س ف ت ؛ ۲۵۲ ص ، ی ن ی ع و ی م ل ع د ی ح و ت ؛ ۲۱ ص ، ۳ ج ، ی س ا ن ش ا ل ل ه ه ب
 ۱۵۹. ص ، ر و ن ه ی ا

ی‌امنهار و دشرم نودب ل‌ماکت هار رد دیناوت
سانش ادخن‌اطیشد رگم؟ دینک تکر د‌موصعم
، ارچ مّلسم؟ دویند

ی در جمه بی لو؛ دزی م فرد ادخا ب و ا ریز
 هار زا، در کذل و بقره ار مدآ تر ضد تیلو و هک
 هذنا ری هلا برق ماقم زا، دش فر حنم میقتسم
 و دیدر گ دیسری م شر کف هچنآ هب دقتعم و، دش
 نآ؛ دش ر ب هب دقتعم و تخانش ملاظ ار ادخ
 هک م ه افرع زا ی ضعب و هفسلاف هکنانچ
 هب اهنت و تسین نامزی لو تسد هب ن اشتسد
 «. دندقتعم ار اهنیمه، دتنکی م افتکا دوخر کف

هسفن الله س دق، ی نار هط هملآ موحرم

بیکزلا

ه دش هابتشا و طلخ باوج و ل او سد نیا رد
 دنه اوخی منی ضاق موحرم نادر گاشد بتسا
 سی لو تیاده زا ی نغتم کلاس هک دنیوگب
 هدارا دنیوگی ماهنآ بلاکو اشاد، تسامو صعم
 تیتارم و تیلان اوذع مو صعم سی لورایتخا و
 ریغ تقیقرد نیاربان و؛ ل لاقتسا هذ دراد
 کلاس اذهی لعو، تسین ادخرایتخا و هدارا زا
 و عانفو ی تاذ دیحوت هجرد هبل و صوماقم رد
 ماما هک تسین لوقعم، ی دحا تاذ رد کاکدنا
 و وانیدی ل لاقتسا تطاسو ن اوذع هب مو صعم
 و ریاعمی نعم نیا. دوشد بجاد تاذ ماقم
 هنرگو؛ تسامانفو و لوصوماقم ابی فانم
 یانعم ن اوذع هبل ماک سی لو و ماما تطاسو
 مانگنه سی تد کلاس اب هتسویپی تیآ و ی فرد
 1.2 تسامبجاو و مزلا عانف ماقم هب ن دیسر

رب ماهتا و ماسای افرع و هفسلاف هب هنعط
 اجک. تسای ندوشخبان مانگ، تاماهتا نیدبنانآ
 و ی کسردنفریم نوچمه ی فراع و ی فوسلیف
 هکرتنبا و ی لد هفنبا و اردصلام و دامادریم
 ی ئوجاوذل یعامسآ لام و ی راو زبس ی جاد و
 ن افرعلا و قحلا تیآ و ی روندی لعّلام و
 هملآ الله تیآ: ام رصع گرزب فوسلیف

1 تاوذن آن دو به لمارک و همتا تیتیا نوماریپ رتشیب علاطا تهج 1
 571 ص، درجم حور هب دوشد عوجر هسدم

2، حوتفلا رسد هب دوشد عوجر بلطم نیا نوماریپ رتشیب علاطا تهج 2
 2. هقیلعت، 118 ص

!!؟ دناه دومن هؤفتن انخسن یدب ییابطابط

۱۳۶: حفصه، حور زاورپ

دوب هدهه تشون هچرتفن آنرد زین و
ی لاعت همسب

ی لعا از ریم جاح مو حرم نادرگاشد زای کی
یزور، دوب مه ناوج یردق هکی ضاق یاقا
زور هچ زور وا هکی دنیبی م ی ضاق مو حرم
ناشیا زای. دوشی مرغلاش دوخو درزش گنر
روطنیا هکی نکیم راکه چ: «هکی دسرپی م
»؟ یدش

تاررقم زاریغبش ره: «هکی دهدی م باوج
باوخذ ابیرقت و منکی م متذ نارق کی، ی دعا
» مرادن

نم هکی نک رکف بشما زای: «دیامرفی م ناشیا
» ناوخب و ماهتسشن تلباقم رد

عزج کی زای رتشیب: «تفگ و دما درف نا
» مناوخب متسناوتند

نکل ایخ: «هکی دهدی م روتسد زور دنچ زای دعب
ای و ی ناوخی م ماسلا هیلع نامز ماما هچ
» ماسلا مهیلع ی لعا ای و ربمغیب

رتشیب متسناوتند مدرکه چ ره: «تفگ و دما ادر ف
» مناوخب بزح کی زای

ی م ادخ هچ نکل ایخ: «دومرف زور دنچ زای دعب
» ی ناوخب

عورش نارق لوا زای ناوج نا: «دنیوگی م
هدنام **ن یعتسندک ایو دبعن کایا** رد و دوب هدمن
» بتفر ایند زای بش نام هچ بص و، دوب

هسفن الله سددق، ی نارھط هملاع مو حرم

هیکزلا

زای کی و ی ضاق مو حرم نیب، ناتساد نیا
مو حرم هکلب؛ تساهدشن عقاو ناشیا نادرگاشد
هکی ار ناتساد نیا - هیلع الله ناوخر - ی ضاق

هدش عقاوش نادرگاش زایکی و یخیش نیب
در کلمه هبت بسنو ، دناه دومنی متیا کدت سا
وا هک دناه تشاد داریا و لاکشا داتسا و خیشن آ
هبت و تسرد ار درگاش نیاتسا هتسناوتند
گرم راچد ار وا اذلا و ، دهد تکرد چیردت
تسا هومذ

یاری دهاشد ار ناتساد نیای ضاق مو حرم
نیاهک دناه دروآی م کلسد یجیردت تکرد
، دناسری ملامک هبار و اتکرد و ریسر و ط
و هدننز هبرضی اهریسو و هتسناوتند اما و
راچد ار وا و مابت ار کلسد دادعتسا ، هدنبوک
کرتایو و نونجایو و ضررم

اید و ،دنکی م اهن اباید ه بن تفر و اوأم و لز نم
 مَیْهَلَا هُر هَاق رَاوْنَا تَاَیْلَجْت رَثَا رِد و دَشْکِی م ا ر وَا
 زوْنِه ن وچ ،دَنک عوْلَط کَلَس ر ب ن اَهْگَان ه ک
 کَلَس ،تَسَا هَتْشَکْز ه دَا مَآ نَآ هُنِیْمَز و دَا دَعْتَسَا
 .دَنکِی مِی هَتْ بَلَاق و دِر وَا ی مَذ ل مَحْت

دناه دومرفی م اذلا و

س پ و دَش ن ا مِیْشِپ دُوخ ل م ع زَا خِیْش نَآ دُوخ
 و دِیْش ک ر س ه ا ر ا ب ع ن ا و ج نَآ ن ف د زَا
 ت ق و ر د ه ک نَآ ا ب .ت ف ر ل ز ن م ه ب ن ی گ ه و د نَا
 ز ا ب ن ف ک زَا ا ر ن ا و ج ت ر و ص د ش دُوخ ،ن ف د
 ن ا و ج نَآ و ،د ر ا ن گ ک ا خ ی و ر ه ب و د ر ک
 ئِی د ا نَا» : ه ک د و ب ه ت ف گ و ه د و م ن خِیْش ه ب ی مَسْبَت
 ن و چ ا ذ ه ع م ؛ «عِی شِب ی نِیْ سَا حِی م ل ،ئِی د د ن ع
 ر ا ش ف ت ح ت ر د م ب ل ق» : د و ب ه ت ف گ خِیْش ه ب ن ا و ج
 ه د ی ل ا م و ه ی ی و گ و ت سَا ه ت ف ر گ ر ا ر ق ی دِیْش
 ا ر دُوخ خِیْش س ا سَا ن یَا ر ب و ،«ت سَا ه د ش
 وَا دُوخ ه و د نَا ت د ش زَا و ،ت س ن ا د ی م ر ص ق م
 1,2 ت ف ر ا ی ن د زَا ز و ر و د ی ک ی زَا د ع ب ز ی ن

ئِی ص و ن ا و ن ع ه ب د ا د م و ح ر م ن ی ی ع ت م د ع ت ا د

ئِی ض ا ق م و ح ر م ی ر ه ا ظ

ل ا و س د ا ر ا ر ک [د ا د م و ح ر م] ا ق آ ت ر ض د زَا
 ی ا ع ا - ئِی ض ا ق م و ح ر م ه ک نَآ ت ا د : ه ک د ش ی م
 ر و م ا ر د دُوخ ئِی ص و ا ر ا م ش - ه م ا ق م الل ه
 و ،د ن د ا د ن ر ا ر ق ه ی د ی ح و ت و ه ی ک و ل س و ه ی ن ا ف ر ع
 ف ت ا ه ی ن ا چ و ق س ا ب ع خِیْش ج ا د الل ه ت ی آ ب ا ن ج
 : د ن د و م ر ف ی م ن ا ش یَا !؟ ت س ی چ د ن د ا د ر ا ر ق ا ر
 .ئِی ن ط ا ب و د ر ا د ی ر ه ا ظ ت ی ا ص و»

ر د د ا ت سَا ه ک ت سَا ی س ک نَآ : ر ه ا ظ ئِی ص و ا م ا
 د س ی و ن ی م و ،د ه د ی م ر ا ر ق د و خ ئِی ص و ا ر و ا م ا ع ل ا م
 ق ا ذ م ه ب و ؛ د ن ک ی م ی ق ر ع م و د ی ا م ن ی م ا ض م ا و

1 ص ۳، ج ،م ی ق ت س م ل ط ا ر ص ل ا ر ی س ف ت ؛ ۱۹۷ ص ۲، ج ،ر ا و ن ا ع ل ط م
 ۴۲۵ ص ۱، ج ،ه ی ک م ل ا ت ا ح و ت ف ل ا ؛ ۵۲۳
 2 ۱۳۵ ص ،ح و ت ف ل ا ر س

و دهتجم و عماج دود ی ملاء هک ی ضاق موحرم
آمتد، ینطابلا و یرهاظلا مولعلا نیتسایر لاوذ
دیاد

و هف ز ا هیرهاظ مولع ی اراد هک دشاب ی سک
 نافر ع و تمکد و ثیدد و ریسفت و لوصا
 و ،دوشن هتسکش تعیرش دسد ات دشاب هدوب ی رظن
 ی لصا نیا و .دتفین ن ایرج رد ی شمم و ارجم ود
 و ،تشاد هیکت ن ادب رایسب ی ضاق مو حرم هک دوب
 .درکی م زاب باسد ی لیخ ءارغ تعیرش ی ارب
 دقتعم و دوب ی نعم مامت هب عر شتم درم کیش دوخ
 قیاقد هب لوصو هار هک تسا تعیرش :هک دوب
 هلاسم ن یارد ی ردق هب و ؛تسا ی دیحوتو ی نافر ع
 لمع و تنس ن یرتکچوک زا هک دوب دجم
 زا ی ضعب هکی یاج ات ،درکی مذغیرد ی بابحتسا
 لامعانا یتا و دهر زا هجرد نیا” :دنتفگ نادناعم
 یور زا ،دهدی م ماجنا ی ضاق هک ار هبحتسم
 جراخرد ار دوخ دهاوخی م وا .تسین صلاخا
 درم کی و الا و ؛دنکی قرعم لیامش و لکش ن یدب
 ی شزرال لامعاً نیا ی ارب هک تسا ضحم ی فوص
 هب ی ضاق مو حرم لصا نیا یور “ .تسین لئاق
 ملاء هکنا رگید و .تشاد تافتلا هیرهاظ مولع
 دبیر فبو دنزل وگدناوتی مذی سک ار هدناوخ سرد

ءاملع ریگردی صون بیعدل صارگا اما و
 ی اعدا ی نیطایش اسب هچ ،ددرگ جیار و جراد
 و ،دناوخب دوخ هب ار ی قلخ و دنک تفرعم
 و ،دنیا راتفرگ اهنا ماد رد حول هداس مدرم
 هابتشا هب ار ناشیا ن او تنی قطنم چیه اب رگید
 .دومذ فقاو ناشیاطخ و

ی اقا دوخ نادرگاش زا ی ضاق مو حرم انهل
 نودب و ملاء ی درم هک ار سآبع خیش جاد
 رایتخا دوب هدیشک لابو هدید جنر و سفذی او ه
 دنسم و ماقم و تهبا نآ ناشیا و .دومرف
 لمکا و لماک و حذ هب ار ی ضاق داتسا مو حرم
 .دنکی م و مدرک ظفد

نطاب رد هک تسا سک نآ : نطاب ی صوتی اما
ی اراد و دشاب هدوب لَمکم داتسا تلامک هب دوخ
ی رس و ی نطاب یربهر تردق و ی دوهش تفرعم
اریز ؛ دشاب هدرکنی فرعم ار ی و داتسا هچرگ ، دشاب
هرطیس س و فن ر ب نطاب زا و ا ی هاوخی هاوخی هک
و ، دیامنی م تیاده ادخرما هب ار نادرگاشد و دراد
دسری م و دنکی م رظنا هئا شور و هار هب .

یاضتقم به رهاظ زا ، رهاظ سی صو
 زا نطاب سی صو و ، دنکی م لمع شتیا صو
 م اوت مه اب ود نیا نوچ و ؛ دنکی م راک نطاب
 هچ و ددرگ دئاع ی رامشی به عفانم هچ ، دنوش
 دفکشبد دیحوت ن اتسوب ی ماهه چنغ زا ی یاهلگ

، دنکی م لوبقار بلط دارفا ، رهاظ سی صو
 باختنا و دنکی م اوسد ار اهنأ نطاب سی صو و
 تحت رد ی تدم هک ی دارفا انهلغ . دیامنی م
 زا قفانم رگا دنتفرگ رارق رهاظ سی صو تپیرت
 ی منار اهنأ ل و ازا نطاب سی صو ، دندم آرد بآ
 دوخ به دوخ ی تدم زا سپ نیاربانبد و ، درینچ
 هتساوخذ ی ادخ ای دندرگی مرید و هشد درسلد
 نادرگاشد و . دنروآی م نورید دانع زا رسد
 هتبلأ و ؛ دنکی م تیاده نطاب هار زا ار ی عقاو
 و قداص بلط ل ها اهنأ نوچ تروصنیا رد
 نطاب سی صو اب اعبط ، دنشابی م هحیحص تیند
 ضیفتسم ی و میلاعت زا و دنکی م ادیپ ی یانشأ
 دندرگی م بایماک و

و رهاظ داتسا ، نایب نیا یور ، نیاربانبد
 ی و ق م ادکره و ، تسا دوجوم ود ره نطاب داتسا
 به درگاشد دربشیپ رد و ؛ دنشابی م ی رگد دیوم و
 دوخ هدهع رب ار ی نازگ ایمهسی لصا دصقم ی وسد
 رهاظ داتسا نایم دیاب امتد تروصنیا رد و . دنراد
 رب لیلد فلاتخا هک ، دتفیند قافتا ی تفلأخم نطاب اب
 و¹ «تسا قیرط تحص مدع

رهاظ سی صو هاگیاج

ل قاده ی نارهط هملاء موحرمتا رابع زا
 ی ناچوق س ابع خیش جاح موحرمت به تبسند
 و ، هدوبند ل ماک اعطق ناشیا هک دوشی م هداقتسا
 ل قند ی ضاق موحرمت لوق زا ار ی بلطم ناشیا
 هک دوب هدرک

1. ۴۸۹ ص ، دژم حور

2 عوجر ی هلا ی ایلوا تیاصو تیفیک نوماریپ رتشیب علاطا تهج 2
 ۲۰۲ ی لا ۱۶۱ ص ، ۳ ج ، ۵۰۱ ص ، ۲ ج ، توکلم رارسا به دوشد

ی م ب ا ب ح ت ف ن ا ت ی ا ر ب ر م ع ر خ آ ر د ا م ش د «
» د ی س ر ی م د ص ق م ه ب و د و ش د

م و ح ر م ر م ع ر خ ا و ا ر د ه ک ی ا ه م ا ن آ ر د و
ه م ل ا ع) ا ق آ ی ا ر ب ی ن ا چ و ق س ا ب ع خ ی ش ج ا د
ه د ش ر ک ذ ت م ا ج ن آ ر د ، د و ب ه د ا ت س ر ف (ی ن ا ر ه ط
: ه ک د و ب

م و ح ر م د و خ د ا ت س ا ز ا ه ک ا ر ی ت ا ر ا ش ب ن آ «
ه د ی ن ش ی ی ا ب ط ا ب ط ی ض ا ق ی ا ع د ی س ج ا د ا ل ل ه ت ی آ
ا ه ع ی ل ط ، م ن ک ی م ه د ه ا ش م م ر ا د ا ر ش ر ا ث آ ، م د و ب
1 « . ت س ا ه د ش ا د ی پ ش

: ه ک د ن ن ک ی م ل ق ن ی ت ی ا ک د

ی ز و ر ی ض ا ق م و ح ر م ن ا د ر گ ا ش ز ا ی ک ی «
ی ا د خ - ر گ ا ا ق آ : ه ک د ن ک ی م ض ر ع ن ا ش ی ا ه ب
ی س ک ه چ ه ب ، د ی ت ف ر ا ی ن د ز ا ا م ش - ه د ر ک ن
: د ن ی ا م ر ف ی م ن ا ش ی ا ؟ م ی ن ک ه ع ج ا ر م

ا د خ ز ا ا م ی ق ت س م ا ر د ی ح و ت ه ک ی س ک ن م ”
م ا ن ه ب ن ا د م ه ر د ی ص خ ش ز ا ر ی غ ، د ش ا ب ه ت ف ر گ
“ . م س ا ن ش ی م ن ی ر ا ص ن ا د ا و ج د م ح م خ ی ش ج ا د
ا ق آ ه ب ا م ش : د ن د و م ر ف ن ی ض ا ق م و ح ر م ا ر چ
ی ا ر ب ا ر ی ز ! ؟ ن ک ه ع ج ا ر م ی ن ا چ و ق س ا ب ع خ ی ش
ی ا ر ب ی ن ا چ و ق س ا ب ع خ ی ش ا ق آ . ت س ی ن د ی ف م و ا
ک و ل س ی ا د ت ب ا ر د د ن و ا د خ ه ک ت س ا د ی ف م ی د ا ر ف ا
ز ا ی ح ا ب ص د ن چ ه ک ه د و م ر ف ن ی ی ع ت ا ه ن آ ی ا ر ب
ه د ا ق ت س ا ش غ و ل غ ی ب و ک ا پ و ف ا ص د ر ف ن ی ا
ب ت ا ر م و ل ن ا س م ل و ص د ز ا س پ و ؛ د ن ی ا م ن
: د ن و ر ب ن ا ش ی ا ر و ض د ز ا ، ر ت ل ا ا ب

ن آ ن ا ش ت ا ی د ن ا م ز ر د ه ک ی ض ا ق م و ح ر م
ع ا ج ر ا ی ن ا د م ه ی ر ا ص ن ا م و ح ر م ه ب ا ر ص خ ش
خ ی ش ا ق آ ا ر د و خ ی ص و ل ا د ن ی ع ر د ، د ن ه د ی م
ی ا ر ب ل ا ع ت م د ن و ا د خ ا ر ی ز . د ن ه د ی م ر ا ر ق س ا ب ع
ر ی س م و ه ا ر ک ی ی د ر ف ر ه ک و ل س و ر ی س
ی م ی د ر ف ه ب ل ا ث م ؛ ت س ا ه د ا د ر ا ر ق ه ن ا گ ا د ج
ر و ت س د و ن ک ت ق ا ف ر ص خ ش ن ی ا ا ب ل ا ع ف د ن ی و گ

1. 6. سلج، ی ر ص ب ن ا و ن ع ت ی د د ح ر ش د ، ت و ک ل م ی ا و آ ر ا ز ف ا م ر ن

حطسرد که یرگید در فو ،امند هداقتسا و ریگب
صخش نآ زا دناوتی مند و تسای توافتم
می عاجرا یرگید صخش به ،دنک هداقتسا
دند.

دنفظوم دارفا مامت هک دشابن یا ربرار قرگا
 ماع لأمردار و ا داتسا هک - یرهاظی صوزا
 ربل و ضفم میدقت، دنتکت عاطا - هومذ نییعت
 1. دوشی م ح جار ربح و جرم میدقت و لضا ف

هیروص تافشاکم رب کلسه هجوت مدع

دجسم و هفوک دجسم رد [یضا ف موحرم]
 هبار اهبشزا یضعب و، دنتشاد هر جد هلهسد
 و؛ دندرکی م هتوتیب تارجد نآ رد ییاهنت
 یضعب دندرکی م هیسوتزینار دوخن ادرگاشد
 ای و هفوک دجسم رد تدابع هبار اهبشزا
 هک دندوب هداد روتسد و. دنتک هتوتیب هلهسد
 رد ای و نآرق تئارق ای و زامن پیرد هچنانچ
 و درکی دما ش پیمش یار برکف و رکذل اح
 زا یضعب ای و، دیدید ار ییبیز تروص
 ، دیدرک هدهاشم ار بیغ ملاء رگید تاهج
 !دیشاب دوخل معلابند و دییامنذ هجوت

دندومرفی م (یباطابط) هملء داتسا
 لوغشم و هتسشن هفوک دجسم رد نم یزور»
 زا ی تشهب هیرود کینید نآ رد؛ مدوب رکذ
 ی تشهب بار شد ماجکی و دما نم تسار فرط
 دوخ و؛ دوب هدر و آنم یار بو تشاد تسدر
 هبار متساوخ هکنیمه. دومنی م هئارا نم هبار
 موحرم) داتسا فرد داین اهگان منکی هجوت و
 ی هجوت و هدیشوپ مشچ اذلا و؛ مداتفا (یضا ف
 پچ فرط زا و تساخرب هیرود نآ. مدرکذ
 نم؛ درک فراعتن م هبار ماجن آ و، دما نم
 ؛ مدنادرگربار دوخی ور و مدومندی هجوتزین
 ل احهباتن م و. تفر و دش هدیجنر هیرود نآ
 شجنر زا دتفای م مدای هبار همرظنم نآ تقور ه
 3و 2»! موشی م رثاتم هیرود نآ

1. ردصم نامه

2. ۳۰ ص، نابات رهم

3 و ریسد هلسر هبار دوشد عوجر بالطم نیا نوماریپ رتشیب علاطت تهج
 ص، یراگتسر نییا؛ هقیلعت، ۱۶۸ ص، مولعار ح هبار بوسنم کولسد
 و ۲۱۵ ص، یحقوفا؛ ۵۲۷ و ۲۹۷ ص، ۲ ج، توکلم رارسا؛ ۶۱
 ۵۶۸ و ۳۲۸ و ۲۱۷.

و فشک هب تبسذ ی ضاق موحرم ی یانتعای ب

ی رهاظ تامارک

ت ماد - ی ناچوق س آبع خیش جاد ی اقا
:هک دندرک ل قذ - هتاکرب

ل غش نار هط رد ی مان ی لعجر از ریم
ی زور ،تسا هفشاکم ل ها و هتساد ی طایخ
دیسر - هیلع الله تمحر - ی ضاق موحرم تمدخ
:درک ضرع و

ر ه هک تسات اتابذ مکت طقف ن م هفشاکم
ار دوخ ص اوخ و دنکی م تبحدن م اب کی
هدومذ ایند هب هکی هجوت رثا رد ی لو ،دنیوگی م
ی نتم ،تسا هدش بلسن م زا هفشاکم نیام
ن م هب هبترم ود دیبامرف ی هجوت متسه
“!ددرگزاب

“!تسا ی هذن م تسد” :دندومرف ناشیا

و درک تعجارم هناسویام ی لعجر از ریم
،هدومذ ترایز ار آرماسد و نیمظاک و لابریک
ی اهدع اب ی زور .دما فرشاً فجن هب هر ابود
میدوب هتسشن ی ضاق موحرم تمدخ رد اقر زا
ی اقا” :تفگ و درک ل خاد ار شرس هبترم کی
منکی م ش هاوخ ،متساد ی ضرع امش اب ی ضاق
“!منک ضرع نورید دیروا فیرشت

دنچ ،نورید دندرک فیرشت ی ضاق ی اقا
:تفر اجنا زا هدومذ تبحد هملک

هر هچ گنر و دندما قاطا رد ی ضاق ی اقا
ام زا ی سک ی لو ،دوب هدش هتخور فارب ناشیا
اب رایسب ناشیا نوچ ؛تسادن راسفتسا ت ارج
ل زنم هبل زنم نیام زا هک دعب بش .دندوب تهبا
تمدخ رد هار رد هذب ،دنتفری م ناشرگید
:دنتفگ ،متفری م ناشیا

ی اضاقتامش :تفگی لعجر از ریم زورید
رصد ی لو ترصد تمدخ ن م ،دیدادن م
:هک تفگ و .متفرگ ار دوخ تجاد و مدیسر
ابن م و گب ی ضاق هب :هک دندومرف نامز ماما

1! دییاید نم شپه مراد راک امشد

2“! دیای مذی ضاق و گب: متفگ

لاد ابی ئاسدا دمحا خیش ت لاد نایم هیشت طایذی لعبر جاد

دنتفگ دعب:

دمحا خیش ن اتساد دننام ن اتساد نیا”
می دوزن ادرگاشه بی زور هکتسا ی ئاسدا
هه و موشی م فرشم مرد هه تقو ره: تفگ
باوج دنلب ترصد، منکی م ملام ترصد
می دیشاب مه امشد رگا هه دندهی م ارم ملام
! دیمهفب ات دییاید نم اب هبترم کی، دیونش
فرشم رهطم مرد هه خیش اب ن ادرگاشه بی زور
ن ادرگاشه هه درک و دعب درک ملام خیش، دندش
هبترم ود! هه: دنتفگ؟ دیدینش باوج: تفگ و
سپ! هه: دنتفگ؟ دیدینش: تفگ و درک ملام
نیا رد خیش هه دنتسناد و ا دوز و ن ادرگاشه
3»“ بتسا هدرک هابتشا عوضوم

داتسا تقیقدهه کلامه جوت موزا

دندومرفی می نار هط هملاع

ی ضاق مو حرم رکذ هسلج رد زور کی»
ی ا هس که زا ی دادعتن اشیا ن ادرگاشه زا ی کی
ن ا هگان، دروا سلجم هه ار ی ضاق مو حرم
و دنتفر ص خشن آ ی وسه هه ن اشیا ن ادرگاشه
هه عورش ص خشن آ زا ا هس که ن تفرگ رد
دوز ن ا کم زا ص خشن آ، دندرک اوعد
همه و، تفر رواجم قاطا هه و تساخرب
هه و هدرک اهر ار ی ضاق مو حرم، ن ادرگاشه
! دنتفر قاطا ن آ

هذخ اب ی ضاق مو حرم لاد نیا رد
س که غارس و دناه درک اهر ار نم: دندومرف

1. 86 ص، 2 ج، راونا ع لطم

2. 33 ص، ردصم نامه

3. 87 ص، ردصم نامه

«!دنوری منم»

داتسا ترو صدرد فقوت ب بسده بل معنیا

¹.تسوات قیقذ زان دنامزاد و

ش یادیپ زاسپ کلسد تا عقتو داجیا تّدع

ن افرع هار رد تلامادی خرب

:دندومرفی یابطابط هملاء

¹. ۲۷. سلج، یرصدن اونء شیدد حرشد، تو کلمی او آراز فامرن

ی‌اربد فرشاً فجن رد هک ی‌مایا رد»
 قیاً ترصد دز رد و مدوب فرشم لیصحت
 ی‌ضاق ی‌لع از ریم جاد ی‌اقاً موحرم قحلا
 رد ی‌زور ، متشاد ددرت - هیلع الله ناوضر -
 زا مدوب موحرم نا تمدخ رد اهنت هکی تلاد
 ضرع ی‌بلطم متلاد زا تیاکش و هلگ باب
 رایسب دومرف ی‌باوج داتسا نا و ، مدومد
 . مدرب ظد اتقیقد هک ی‌روط هب ، نیشنلد

هکنا زا سپ کلاس ارچ : دوب نیال اوس
 و داهند مدق نافرع هتشر رد و درک راک ی‌ئدم
 عوقو هب وار د ی‌تافشاکم و دومد ادیب ی‌تلاد
 دراد تسود و دوشی م دایز ش عقوت ، تسویپ
 نیمال یئاربج و دنوش لزانو وار ب هکلام لاثم
 هاگآ رارسا و قنآقد زا هصلاح و دنیب ار
 کولس رد فعضرب تلاد همهه اهنیا و ، دوشد
 ؟ تسای گتخیاندو ی‌ماذ زا ی‌شانو دراد

زا سپ - هیلع الله ناوضر - ی‌ضاق موحرم
 نیا ! نم ناجاقاً” : دومرف ناخسد نیا عامتسا
 ش دوخ زا ش دوخ ، تسین هبیرغ زا تساوخرد
 ماقم رد ی‌سک هک دراد لاکشا هچ ! دهاوخی م
 ی‌یانمت ، دهاوخب ی‌زیچ ش دوخ زا افسدو ی‌گنرکی
 نیا اقاقتا !؟ دیامند ی‌اهوگش و هلگ ، دشاب هتشاد
 ؛ تسابوخ و اجه م هر رایسب تیاکش و تساوخرد
 دوجو بتارم زا ی‌ضعبش هاوخ و زاینو زار نوچ
 ۱» « . هیلا و هنم ، کیلا و کنم ؛ دوخت قیقذاتسا

کولس و ریسدهار رد نا ررض و ترهشت فآ

۱۴۰۱ مارحلا ددعقاو د ۲۸ زور رد
 ماما ترصد رس تشپ رد ، هیرمق هیرجه
 میدوب هتسشنر هطم مردرد ماسلا هیلع اضر
 - هتاقب الله ماداً - ی‌جیهلا ی‌راصنا هملاع : هک
 لقد - هیلع الله ناوضر - ی‌ضاق موحرم زا
 : هک دندرک

۱. ۲۵۰ ص ۲، ج ، راونا ع لطم

ی عمجن اشیا تمدخ زیر بتلها زا ی تقو»
م و حرم و ، دندش فرشم فرشاً فجنه
به به که دوخن ادرگاشد زا ی کیل او حازا ی ضاق
نایم رد : دنتفگ ؛ درک ل اؤس دوب هتفر زیر بت
تسا هتفای از سب ی ترهش مدرم

رّکم و لولم م لاک نیا زا ی ضاق م و حرم
: دندومرف و هشد

صخش و ، دراد ررض رایسب ترهش”
اصوصخ ! ددرگی م لاتبم ی یا هلاب به رو هشم
، دشاب رتل زعنم هچره هک ؛ کلاس صخش
ترو صدرد و ، تسا رتهب دو صقم به بش لوصو
و¹ و² «». دوشی م هیلبر اچد راهتشا

ی لمع هریس

1. 66 ص ، ردصم نامه

2. 6 ج ، ی فاکلا به دوشد عوجر بلطم نیا نوماریپ رتشیب علاطت هج
ص ، یراگتسر نییا ؛ 5949 و 5936 ص ، لامعازنک ؛ 445 ص
141.

میحرّلا ن محرّلا الله مسب

ترضد هب تبسن ی ضاق موحرم ی گتفیش

ملاسلا هیلع ن یسحلا الله دبعباً

دندومرفی م [دادد موحرم]

کیرمع رخاوانیا رد [ی ضاق موحرم] «
یرارقید و ی گتفیش و ریحت تلاد هنوگ
ءادهشلا دّیس ترضد هب تبسن صوصخم
عولط ماگنه زور ره . تشاد ملاسلا هیلع
هیرگ باتفا بورغ تقو صوصخ هب و باتفا
رسد و همیسارسد یرادازع مایا رد و ، درکی
لادرد ماهن زهمق هک ی زور . دوب هلاو ، هنهرب
باتشاد ، دندرکی مروبع و اچوک زان دزهمق
دتسیای مرد رباربرد و دیای منوریدل زنمزا
ات هک دزاسی م هدامآ ، هدرک دنلب ار دوخ رسد و
ش رسد هب نانآ ی ا ههمق زان ههمق کی دیشد
» . دنک تباصا

ی حور - دادد مشاه دّیس جاد ی اقا ترضد

دندومرفی م - هادف

ترضد ترایز ی ارب ی ضاق موحرم «
فجن زان دایز ملاسلا هیلع ن یسحلا الله دبعباً
ریاساد و ، دندمآی م ی لعم ی لبرک هب فرشأ
. دنتخیمآی م رازاب و هچوک رد برع راوز
ی قدنف و هناخرفاسم رد هک دشن هدید ماگچیه
و دنتفری م سرادم و دجاسم هب هکلب ، دنورب
. دندیواخی م کاخی وور ن ابایخ رانک اسب هچ
تاقوا زان یرایسب

رد، دود فُوتی ارباج رَهْمَن حصد رد هک
 هب حبص هب ات و دندومنی مهتوتیب ن حصد دود
 مه انایحا و؛ دندوبل و غشم اعد و زامن و ترایز
 یور رب ار دود ی ابع، ن حصد شرف گنس یور
 «دندیباوخی م، هدیشک دود»

دومرفی م ی ضاق م و حرم

؛ مه ادیب او خ رَهْمَن حصد طاقن م امت رد ن م»
 مه ادوب فرشم اجن یدب هک رمع تدم م امت رد
 هدیباو خ و هدرک مهتوتیب ی ا هطقن رد ار بش ره
 ن م ندب تعسو ردق هب ی یاج هک ی روط هب ما
 1 «. مشاب هدیباو خ ن آ رد هک دوشی مذت فای

همه رد نامزلا بحاص ترصد هب لسوت

تانکس و تالاد

مایق رد و ناشراتفگ رد ی لیذاقاً ترصد»
 ی تلاد زار بیغت عقاوم رد ی لک روط هب و ناشدو عقاو
 «نامزلا بحاص ای» هملک صوصد، رگید تلاد هب
 دندرکی م ی راجن ابز رب ار

امش ایآ: دیسرپن اشیا زا رفن کیزورکی
 هادف ائحاوراً رصع سی لو ترصد تمدخ
 !؟ دیا هشد فرشم

حبص هک ی مشچ ره تساروک: دندومرف
 شهاگن رظن یلوا رد و دوش رادیب باو خ زا
 «! دتفین نامز ماما هب»

هلمج نیا ردقچ: (ی نارَهْمَن ملاء) لوقاً
 خیش جاد الله تیا م و حرم م لاک هب تسا هبیش
 - هتبرت الله سددق - ی نادمه ی راصنا داو ج دمحم
 ناسنا تقو هچ: دشل اوئس ناشیا زا نوچ هک
 !؟ دسری م نامزلا بحاص روض

ش تبیغ و روض هک ی تقو رد: دندومرف
 2 «. دشاب هتشادنت وافتن اسنا ی ارب

1. 62 ص 2، ج، راونا ع لطم

2. 513 ص، درجم حور

یضاقة موحرمی نتورف وعضاوت

هې، تسا دیلقت عجرم و الله قیاً هک ناشیا رد، یسک لزنم ای هناخرفاسم هې ن تفر یاج برع ی اهاهچې و ن انز و اهدرم رانکو و ن حص می، دندوب فیثک ی لیخ مه اهنا زا ی خرب هک! دندیباوخ!

هې ادهشلا دتیس ترضد هې هک یسک اریز و عوضد نامه، دنک هاگد ی دیحوت هُرظن ترضد ن آ هې تبسند هک یعضاوت و عوضد گنس هې تبسند و راوز هې تبسند اعبط، دراد و بدا نیمه مه لابرك کاخ و مرد رد و دراد ارعضاوت.

موحرم هک دش بېسد هاگدید و هرظن نیا درنگبن ر قکیو، دسرب تاماقم ن آ هې یضاقة و تاهج نیا نوچ. دیاین ناشیا لثم یسک و مه ادخ، دندرک تیاعر هزادنا نیا اتار تاکنذ: دنکی م تیاند اهنا هې

وَذُ لِلَّهِ أَوْ لِأَشَدِّ نَمَّ هِيَتَوِي لِلَّهِ لُضْفَ كَلِذُ
(1, 2) مِيْطَعًا لِيَضْفًا

دوخ نادرگاش اب یضاقة موحرم مکت هؤخذ هیدیحوت بلاطم نوماریپ

- یضاقة موحرم ایآ: «[ی نار هط هملاء] نادرگاش اب دوخس لاجم رد - هیاء الله ن اوضر ی اهلوقم نیا زا چیه، یصوصذ یاقفر و هتشاد ی اهرکانم و دندرکی م مکت ی دیحوت هؤ؟ دنا»

؛ دناه دوب ی بیجء درم رایسب یضاقة موحرم تیفرظ ریو، رادن اج، راتسا هوک کین نوچ لاثم ناشیا هدرگاش زا یضعب دادعتسا ریو دمآ و تفر ناشیا دزنه کل اسد هزاود هذ زا سپ و، دناه درواین رد رسد دیحوت زا، دناه دومنی م

1. ۴ هیأ (۶۲) تعمجلا هروس

2 مارتحا، ی نار هط هملاء ی اهی نارنخسن تم، تداعسد ی ایمیک راز فامرن ن. ناگزیب هې

ه‌دش‌ن‌اشر‌ی‌گت‌س‌د‌ی‌ل‌ل‌ع‌ت‌ق‌د‌د‌ی‌ح‌و‌ت‌ز‌ا‌ی‌ز‌ی‌چ
ی‌م‌ت‌ا‌ش‌ا‌م‌م‌ا‌ه‌ن‌ا‌ا‌ب‌ن‌ا‌ش‌ی‌ا‌ا‌ی‌ا‌م‌ن‌ا‌د‌ی‌م‌ن‌و‌؛‌ت‌س‌ا
و‌د‌ن‌ا‌ه‌د‌ر‌ک

هه اهنآ هر خلاب ات؟ دنداهنی م مدق اهنآ ی ایه باپ
قد تیآ نآ ات، هدوب ل و غشم تارثک م داوع نیمه
دناه درک ت لحر

ی لیخ، س کع هه اهدر گاشد زا ی ضعب ی لو
و تافص و عامسا زا و میها فراعم زا دوز
هدر کی م ادیپ تفرعم و ماء، قد تاذ دیحوت
دنا.

ابی ضاق م و حرم، ی رآ: «ی یابطابط هملاء
ل باقاً اتبسنه ک دوز ی اهدر گاشد زا ی ضعب
دناه تفگی م اهن خسد مقر نیا زا دندوب دامتعا
ابو، دوز ی درم بیجعی تساری ضاق م و حرم
و دادعتسا ی اضتقم هه اهدر گاشد زا کی ره
در کی م راتفر و ات لاماد

زا اهی ضعب؛ دندوب فالتخم مه صاخشا
و؛ دندر کی م ادیپ دشر رتدوز، دشر ثید
ریخأت هه بن اش دشر و دندوب ذروطن یا اهی ضعب
داتفای م

تسید هد کی ی دعال ادر د ناشیا لاومعم
ی م افر لاثم و، دندوب سرتسد رد ی زور
و، دنتشاد ی تارکادم و، دنتفری م و دندماً
ناشیا اتعقد تقوناً و؛ دشی م ی یا هت بحد
لاصا ی زور دنچ کی و، دندشی م تسید
رد هذو، هنا خرد هذ؛ دندشی م ادیپ و دندوب
هذو، هفوک رد هذو، دجسم رد هذو، هسردم
و، دوز ی ربخ ناشیا زا ادبا؛ هلهس رد
هچ، دنتفری م اجک دنتسنادی م ه ناشتلا یع
!تشاد ذربخ س کچی ه؛ دندر کی م

لامتعا هه اچ ره رد اه زور نیا رد افر
و، دنتسجی م ار ی ضاق م و حرم، دندادی م
ادیپ زاب ی زور دنچ زا دعب؛ دندوب چی ه لا صا
ار ی صوصخ ی ا هسلج و سرد و دندشی م
روجنیمه و. دنتشاد رثاد هسردم و لز نم رد
ت لاماد؛ دنتشاد رایسب بئاجع و بئارغ زا

1» دنتشاد بیجء و بیرغ

هې تېسذ ی ضاق موحره هزادناى ب مامتها دجهت و تدابع

ن آى صو - ى ناچوقه س آبع خيش جاد ى اقا
تاضويف بسك لاسد هدزيسد تدم هك موحره
دومرفى م - تسا هومذ موحره ن آرضمزا

هفوک دجسم رد هر جد کی ی ضاق موحرم»
 هکذا ابو ، هلهسد دجسم رد هر جد کی و تشاد
 ای و هفوک دجسم رد ابلاغ تشاد لایع راهچ
 رد ار اهبش زای رایسب و دوب هلهسد دجسم
 ن آرق تولات و دجهت هب و درکی م هتوتیب اجنأ
 مه ابلاغ و ، دینارنگی م ی راد هدنز بش و
 هدایب ار هلهسد ای و هفوک و فجن نایم تفاسم
 و ؛ دوب ادخر کذ قرغ هار نیدرد و ، دومپی م
 یور هکی بسا ن گاو اب ار هار نیام هی هاگهگ
 ریاد فجن و هفوک نایم و درکی م تکر دلیر
 .دومنی م ی ط دوب

زور ودی کی هک هفوک هب ن تفر ی ارب و
 و ی اچ و دنق ، دماجنالوط هب دوب ن کم
 ی اذغ هک غود و نان ز ا هتشدگ ، هراگیج
 1 «دوب مزلا ، دوب وای لومعم

:دنیا مرفی م ی نار هط هملاء موحرم

راهچ - هیلع الله تمحر - ی ضاق موحرم»
 اهنز نیامت و ، لز نم راهچ رد تشاد نز
 چیه اقا موحرم و دنتشاد هنادن اشدوخ م
 بش زای رایسب کالذعم و ! چیه چیه ، تشاد
 نید ای داتشه ی درم هک ، ی ضاق موحرم اه
 رد ناشیا توف هک - دوب هلاس داتشه و داتفه
 رد - تساه داتفاق اقا ی گلاس کی و داتشه
 دجسم ای هفوک دجسم ی اهر جد زای اهر جد
 بیرغ و اهنت ، دنعاوان اباید طسور د هک هلهسد
 زای ریغ و ، ی سک هذ و تسای غارچ هذ هک
 اجنأ حبص اذ رفن کی ی تد اهبش زای ضعب
 2 «دوب ل و غشم دجهت و تدابع هب ، تسیند

ی ضاق موحرم بش زامند و ی زیخ رسد تیفیک

لوا رد (دادد مشاه دیس جادی اقا) ناشیا
 ی رصتخم رادقم برغم زامند زای سپ بورغ
 - رواجمل زامند زای هک ار هچنأ ماشد ناونع هب
 دندوب اجنأ ناشتلا ایع هک هچوکر سد لز نم ی نعید

1. 52 ص 2 ج ، راونا ع لطم
 2. 170 ص ، یراگتسر نییا

زامندی ادا زاسپو هومزل و انت، دندرو آی م -
ی تعاس. دندیباوخی م عاشد

ی م ریز هب ماب ز ا و دندشی م رادید تشنگی م
 دنچ و دندمای م لآاب ، هومذ وضو دیدجت و دندمای
 ن آرقن یشند گنهای و شوخی ادصا بز امتت عکر
 ی ردق آدعب و ؛ دندناوخی م لیوط ی اهر وس ز ا
 س پس و ، دنتسشنی م هلبق هب ور آر کفتم ر وطنیمه
 ز امتت عکر دنچ و دندشی م رادید ز اب . دندیباوخی م
 اهبش ن وچ و ؛ دندناوخی م ل اونم نیمه هب ر گید
 ی مذی قاب حبصن اذا هب ی تقو ر گید انهل دوب هاتوک
 هک ل و ا هعقد رد ایل احن یا رد اسب هچ و . دنام
 ، ن یسد دمحم دّیسد» : دندومرفی م دندشی م رادید
 و متفری م نییاپ ر یقد «! روایدی مرگ بآ ای ی اچ
 و مدرکی م تسرد ی اچ ی تفذ هلیتف غارچ ی ور
 . مدر و آیی م آروف

م و حرم ی نعید) اقا م و حرم» : دندومرفی م
 ن یا م ه ام هب و دوب ر وطن یا ش دوخ (ی ضاق
 ن وچ بشن ایم رد” : هک دوب هداد روتسد روط
 ی ر صتخم زیچ دیزیخی مر ب بشد ز امتی ارب
 ه شوخ کی ای غود ای ی اچ لثم - دینکل و انت
 امش ندب هک - ی ر گید ر صتخم زیچ ای روگنا
 تدابع ی ارب طاشند و دیآ ن ورید ت لاسک ز ا
 «» . دیشاب هتشاد

هچره (ی نار هط هملّاع) هذب نیار بانب
 بآ هاگ ، دنتشاد لیم (دآدح م و حرم) ناشیا
 ناشیار ب رایخ ای و غود ای و ی اچ ای و شوخ
 روگنا ز ونهل صفن آردن وچ ، مدر بی م ماب هب
 1. دوب هدیسن

: دنیا مرفی م ی نار هط هملّاع م و حرم
 دعب ، دندیباوخی م بشد ل و ا ی ضاق م و حرم»
 ز امت ز اب و دندیباوخی م دعب و دندناوخی م ز امت
 ن اذا هب ت عاسد و د ات ر وطنیمه ؛ دندناوخی م

1 «دندیپاوخی مندرگید هک

دنوادخه بی ضاق مو حرم لکوت ردی تیاکد

زای زور - هیلع الله تمحر - سی ضاق مو حرم
،دندومنی مروبع فجن گرزب رازاب

1 ردی نار هط ملاء تر ضدی نارنخس ،تداعسدی ایمیک رازفا مرد-1
ق . ه ۱۴۱۵ لاسدی نائلی دامج ۲۱ هعمج زور

هې درو خربن اشيا ن اتسود و لمعلها زای کي
؟ دیوری م اجک : درک ضرع و دومن ن اشيا
«! هفوک هې» : دندومرف

ل اؤسد ن اشيا ز ا تقو چپه مکنيا اب اقاقتا
ل وپ هفوک هې ن تفری ارب ایا : دیسرپ ، درکی مند
«! مرادن» : دندومرف ؟ دیراد
: دندومرف ؟ دیوری م هنوگچ سپ : متفگ نم
«! تسینرود ادختردق ز ا»
نیا هک درک روطخ ملد رد هبترم کي نم
هې ل وپ ن تشادن اب روطچ ، اتسا هئاوید ديس
م ه دوخ شپه اقاقتا و !؟ تفر ن اوتی م هفوک
هې ضررق ن اونع هې لاقا ات متشادن ل وپ چپه
ار دوخترو ص ن اشيا هبترم کي . م هې ن اشيا
نم هې بضع تلاد اب و ه دومن هذب فرط هې
! دندرک هاگن

کي ن هاگان ، رازاب رخاوا ات میتفر م ه اب
دیسوب ار ن اشيا تسد و دما شپه ی برع درم
ن اشيا ! داد ن اشيا هې رانید عبر کي و
: دندومرف

«! تسینرود ادختردق ز ا متفگی دید»
و ه دیرخ هراگیج و دنق و ی اچ ن اشيا سپ
و هتساوخر ذع نم ، درک توعده فوک هې ارم
1. مدش ص خرم ن اشتمدخ ز ا

لمع ص لاخا

رد ار ی غلبم زیربت ز ا ی اهدع ی زور
م ه ن اشيا ، دنداد رارق ی ضاق مو حرم رایتخا
هې هک ی راوزی ارب هجو ن آ اب ات دنداد روتسد
ی م هتوتیب اجنآ رد و دندمای م هفوک دجسم
ردی تحار ل یاسو و مامدو ی یوشنسد ، دندرک
. دنک انب دجسم

دندومن هدهاشم ن اشيا انب نیا مامتا هاگنه
نیا : هک دنه دومن ی راکی شاکن آ ی لااب رد هک

1. ۸۴ ص ۲، ج ، راونا علطم

دیس جاد اللہ قیاً تر ضد مامتها و تمہ ہب انب
... ہنرد دیسر مامتا ہبی ضاقی لع

ی او هل ابند ،تسای هلا درم ،درم نیا اما
 می شد به کنیا هن ؛تسین مسر و مسا و سفند
 نانچن آ اذل .دنکی م رارف ن آ زا هکلب ،دیآ
 هک درک هبلغ ناشیا رب تینابصد و بضغ
 هشیته اب ،دنتفر لآاب هب ،دنتشادرب نابدرن
 یور ناشیا مسا هکی یاهی شاک مامت و دندیوک
 .دنتخیر نیمز رب و دندرک درخ ار دوب ن آ
 !دندومذ ادیپ فعش تآلد و دندیدنخس پس

ن اشلا ح هکلب ،تسا هدوبنر هاظت تآلد نیا
 ن آ دنتفگی م ناشیا هب رگا ؛تسا هدوب روطنیا
 اعطق ناشیا ،تسا هنک رنف کی ار اهی شاک
 شریخ اذخ :دندومرفی م و دندشی م ل احشوخ
 !دهد

رد هک تسا نیا ناشیا تینابصد تآء
 ،ملاسلا هیلع نینمؤماریمأ بارحم هکی یاج
 تافصد و عامسا هلز انر هظم و صولذ همتسجم
 ل باقم رد دهاوخی م لاصا ،تساجنآ ردی هلا
 لاصا :دیامرفی م !دشابن ش دوخ زا می مسا ن آ
 دجسم رد ار م مسا دیاب هک متسه می سک هچ نم
 !؟دیر اذگب هفوک

نیا اتن ناشیا .لمع صلاخا دنیوگی م ار نیا
 هک تسا می یاهه تکذ آهنیا !دندرکی م تاعارم دح
 می مذ ادیپ می رگید می اچر رد و ،دناه داد دایم هب افرع
 دنیوگبر هاظ بسد هب اهی ضعبت تسا نکم .دوش
 رگا ؛تسین روطنیا ن ظا برد می لو ،دشابن نم مسا
 لذب و می عسد و مامتها هب هکی دجسم ای هینیسد رد
 ن آ می رگید صخش دنسیونب ،دشاب هدش انب و اه جوت
 دیاب !؟دنکی مذ می توافتم ه زاب ایآ ،تسا هتخاسد ار
 1.دشاب هتشادن می قرفش یارب اعقاو

**بیجعی تیآ لمع رظنه طقذ زا می ضاق موحرم
 دوب**

می تیآ لمع رظنه طقذ زا می ضاق موحرم
 زا ماعلها صخلآاب و فجنلها .دوب بیجع

1. ۱۲۸ هسلج ،ی رصب ناونع شهید حرش ،توکل می اوآ راز فامرن

ی تسدیتهت تیاهن رد . دنراد ی یاهن اتساد وا
و ، نیگنسهائء اب دومنی می گدنز

دیحوت و ضیوفت و میلست و لکوت قرغ نانچ
ریسم زار وای اهژد ردق به لئاع نیا هک دوب
درکی من ج راخ

ملاعاً زاً لاعف هک ام ی فجن ی اقفر زای کی
:تفگی نم ی اربتسا فجن

ی شورف ی زبسد ناکد به زور کی نم»
و هشد مذی ضاق موحرم مدید ،مدوب متفر
س کعبه ی لو ؛تسا ندرک اوسد وهاکل و غشم
ی اراد هک ی یاهنا و هدیسلای ی اهوهاک ،دوهم
درادی مرب دنتسه گرزب و نشخ ی اهاگر ب
ی ضاق موحرم ات ؛مدوب هجوت ملاما نم
،درک وزارت و داد ناکد بحاصد به ار اهوهاک
و تفرگ ابع ریز رد ار اهنای ضاق موحرم و
ی ناوج مبلط تقون آرد هک نم .دش هناور
ی درم ریپ و نس درم ی ضاق موحرم و مدوب
نم اقا :مدرک ضرع و متفر ش لابند به ،دوب
نیا ارچ ،همه س کعبه امش !مراد ی لاؤسد
!؟دیدرک اوسد ار بولطم ریغ ی اهوهاک

نیا !نم ناجاقاً” :دومرف ی ضاق موحرم
ی ریف و تعاضبی بصخش ،هدنشورف درم
؛منکی متدعاسم و ا به ی هاگماگ نم و ،تسا
مشاب هداد ضو علاه و ا به ی زیچ م هاوخی من و
؛دور بنید زار و رباً فرشد و تزعنا :لاوا ات
ی ناچم به دنک تداع هتساوخانی ادخ :اینان و
دوشد فیعض م ه بسکرد و ،نتفرگ

و فیطل ی وهاک درادن ی قرف ام ی ارب و
ی نم و ؛اهوهاک نیا زای میروخب کزاند
و ،درادن ی رادیرخ هرخلاب اهنیا هک متسناد
دهاوخن ورید به ددنبی م ار دوخن ناکد هکرهظ
به تردابم و اررضت مدع ی ارب اند ،تخیر
1» .مدرک ن دیرخ

ایند لها زای رود و ضارعا

موحرم نادرگاشد زا رگید ی درگاشد زاب
:تفگی می ضاق

دجسم هب درمگزب ن آ اب ن م ی زور»
زا ی ضعبرد ی ضاق موحرم ؛ میدوب هتفر هلهسد
(ملاسلا هیلع میهاربا ترضد ماقم) تاماقم
تونقل ادرد ، دناوخی م زامد

دوب ددرک دندب نامسأ یوسد هب ار اهتسد فک هک
 تسد فک رد سلف کي یديعم بارعا زا ی کي
 سلف نأ دندرک مامت ار زامن هک ناشيا . داهن ناشيا
 هب دندرک ور و دنتشاد ظوفحم و هدرمش مرتحم ار
 دندومرفو نم

هب ی اهتبهوم تاقوا ی ضعب دنوادخ”
 هب ادعب هک دناسری م ناسنا هب ريقدرهاظ
 . دزاسی م عفرم ار ی تلاکشم نأ عطساو
 ،تسا تحلصم یور زا همه دنوادخ ی اهر اک
 «» . دسر نای دسر بام رکف هاوخ

موحرم تمدخر دنم» :تفگی م درگاشن آ
 ،میدمأ هفوک دجسم هب هلهسد دجسم زا ی ضاق
 زا ،دیامن وضو دیدجت تساوخ ی ضاق موحرم
 چراخ هک . قرشم فرط هب هفوک دجسم ل خاد
 و تفاظن ل یاسو اجنأ رد و تسا دجسم زا
 میتساوخ هکنیمه . دراد رارق بآ ی اهریش
 ی کي هب داتفاش مشچ ی ضاق موحرم مینکر و بء
 دجسم چراخ رد هک فجن یفورعم و ملاءا زا
 نامه زا . دوبن تفرگ وضول و غشم هلول بآ زا
 تمسق رد دجسم چراخ رد و تشگر ب اج
 رد ل خاد ار اهب آ هک دجسم رد بنج ،ی لامش
 و وضو دیدجت ی ارب و هومن اهگندهلول
 کي مادکره تمیق و هدرک هداما مدرم ریھطت
 کي و داد ار سلف نأ ی ضاق موحرم ،دوب سلف
 و تفرگ وضو نأ اب و دیرخ بآ گندهلول
 تفر دوش هرجد یوسد هب و دش دجسم ل خاد
 موحرم . دوش ل و غشم ش داروا و زامن هب ات
 :دومرفنم هب ی ضاق

مالعا زا هک ینادیم ،یدید هک ار صخش نأ”
 اعبط متفری م اجنأ نم رگا و تسا فجن فیراعم و
 نیا . . . و کیلع و ملاس و میوگب نخس و اب دیاب
 رد ابلاغ ی مسر تافراعت و درومی ب ی اهراتفگ
 و ،دریگی م تروصد ی رورض و مزلا ریغ عقاوم

نپیاد تدابع رد ار روضد و ءجوت لاد هجیتنلاب
زا و مدومذ روضحم عفر سلفن آابنم ؛ دروآی م
هک یاهدیافللاب و هدوهیب ن انخسادی لاتبا و دروخرپ
ار دوزخ ، دیابری م ار تدابع طاشند و لاد و تقو
تبهوم کی سلفن آاهک ی دیمهف لاد . مدومذ صلاخ
تشدنم اجنآ رد هک دوی یهلا میظع ی اطعأ و
اجنیا رد ات دش هداد بستخذ لا

ارامی دابع طاشند و تقو و لاح و تیقفوم
۱ «!؟ دیامذ نیمضت»

مارتدا تیاعر ردی ضاق موحرم درکلمع همامع هب تبسند

یمی تقور ره ار دوخ همامعی ضاق موحرم
یمی مربی تسد ود، دنراذگب رسد هب دنتساوخ
و؛ دنراذگی مرسد رب و دندیسوبی م و دنتشاد
یمی رسد زا هاگره باوخ تقو رد نینچمه
یمی و دنتشادی مربی تسد ود، دنرادر بدنتساوخ
:دندومرفی م و دنداهنی می رانکرد و دندیسوب
جات همامع، تسا بجاو همامع تمرح»
ناگتشریف جات همامع، تسا الله لوسر
۲ و ۳ «تسا»

لیلجت و مارتدا تیاعر ربی ضاق موحرم دیکات دشابل فطرگای تدا تاداسد هب تبسند

:دندومرفی م دادد موحرم
هب فجزا ضاق موحرم هک ی زور»
رد فقوتی اهظط دنچ زا سپ، دندما لابریک
ناشتمدخ رد مه نم. دنتفر نورید، لز نم
لافطا زای یکیدوب هتفر هکی مدق دنچ. متفر
هب نم، دمآمی نم اب و دیود نم لابند هب نم
نیا نم دیهدب هزاجا: مدرک ضرع موحرم نآ
!میاید و مرانگب لزنم ار ...
ی اصد و داتسیا ضاق موحرم ناهگان
شاهرچ و تفوک نیمز هب ار دوخ

۱. ۵۳ ص ۲، ج، راونا ع لطم

۲. علاط تهج. ۶۹ ص ۴۲، ج، راونلا ا راجب؛ ۴۶۱ ص ۶، ج، می فاکلا
ج، می سانشد ماما هب دوشد عوجر همامع تالیضف و تیمها نوماریپ رتشیب
۲۹۳. ی ۲۸۳ ص ۹،

۳. ی نارنخسن تم، تداعسدی ای میکرازفا مرن؛ ۴۸ ص ۲، ج، راونا ع لطم
ن. ناگرزب هب مارتدا، ی نار هط هملاع موحرم یاه

و ندرگ یاهگر هک یروط هب دش خرس
تفگ و دمارب ی ناشیپ:

«!؟ ی تفگ هچ شاه دّیس! دشند! دشند»

م تفگ، تسا محازم هچب نیا: مدرک ضرع

! میاید و مرانگب لزنم رد ار وا

هک دوب ی ربیعت هچب نیا: دندومرف

«!؟ ی دومن

نیا و تسا نم دوخ هچب: مدرک ضرع

.دوب نم دوخ ی تسپ زا میانک

ار ربیعت هنوگن یاقا قح رگید: دندومرف

دلوا و تاداس همه تلفظا و تدوخ! یرادن

هب تناها، دّیس هچب هب تناها. دیادخل و سر

«!تسا الله لوسر

دوخ نادنزرف هشیمه ی ضاق مو حرم دوخ

، ی دهم دّیس اقا: دندزی م ادص اقا ناونع اب ار

ی م و ، نسح دمحم دّیس اقا ، ی قح دّیس اقا

:دندومرف

اب رملأ اقیاغ، دنیادخل و سر دلوا ناشیا»

ضرف اهنا زال یلجت و میرکت: یر تشید ا ل صاف

و¹ و² «». دنشاب نم دلوا هچرگتسا

راهچ هک ی مکش دوش هراپ: ی ضاق مو حرم

«دوشن ائیووع و دیازب دّیس هچب»

ی م شاه دّیس جاحد ی اقا ترصد ا ضیا و

:دومرف

، دمآی م لبرک هب ی ضاق مو حرم تقو ره»

ام ردام هب هتسویپ و دشیم دراو ام لزنم رد

هدّیس ام ردام هکنا اب، درکی م باطخ ائیووع

:درک ضرع ن اشرضحم هب زور کید: دوبند

هدّیس نم هکنا اب دیوگی م ائیووع ام هب امش

!؟تسا ل یجت و ل یلجت بابزا نیا ایآ، متسین

هتفگ نم رب ائیووع ناونع متسین ل باق هک نم

1. 48 ص، 2 ج، راونا علطم

2. تاداس هب تبسن ل یلجت و مارتحا موزان و ماریپ رتشید علاطت هج2
196 ص، ق و دص خیش، ل اصخلا هب دوش عوجر الله لوسر دلوا و

140 ص، رابخلأ عماج

دوشد.

دندومرفی دنت و تَدش ابی ضاق موحرم
دیازب دّیس هچب راهچ هکی مکشد دوشد هر اپ¹
»¹ «! دوشن هّیولع و

س لاجم هب تبسن ی ضاق موحرم مامتها هضور

دنتفگی م ی ضاق ن سد دمحم دّیس اقا

تبسن و دوی عضاوتم درم رایسب مردپ»
مارتحتا تیاهندنتفری موالزنم هب هکر اوژ هب
س لاجم رد و ،درکی م وگتفگ و تشاد ار
مدرم و تفرگی م دوزلزنم رد هک هضور
رد مدش دوز ،دنتسشنی م ریصد یور رد
ی ولهدتسشنی م نیمز یور طایحاید و قاطا
یور رد شندب مامت هکی یروط هب اهش فک
ی اهش فک یکیا کیش دوزتسد ابو ،دوبن نیمز
ی م بترم ار هممه و درکی م تفجار نیدراو
هممه ابو ،ءانثتسا نودب اهنا یاپی ولجرد درک
،درکی م راتفر رهم و تفظلام و تمحرمام
ی م تیمها هداعلقوف هضور س لاجم هب و
»² داد.

فجذ ماسلا ی داو هب رایسب ی ضاق موحرم تفری م روبقلها ترایز یارب

جادی مظعلا الله قیاً قحلاً قیاً موحرم زا
- هیلع الله ناوضر - ی ضاق اقا سیلع از ریم
:هک دندرک ل قذن اشیا هذملات زا ی رایسب دارفا
یارب فجذ ماسلا ی داو رد رایسب ن اشیا»
و و دش ترایز و ،تفری م روبقلها ترایز
رد و دیماجنا می لوط هب ت عاسد راهچ و هس
اهد رگاشد ؛توکسل احد هب تسشنی م ی اه شوگ
ی م دوز اب و دنتشگی مرید و هدشی م هتسخ
هب روطنیا هک دراد ی ملاوع هچ داتسا :دنتفگ

1. 47 ص 2 ج ،راونا ع لطم
2. 99 ص ،ردصم نامه

«دوشی من هتسخ و دنامی م تو کسل ا د

و راوگرزب رایسب، نارهط رد دوبی ملاء
 الله قیاً موحرم، دوبی بوخ درم آقد و ی قتم
 ، - هیاء الله قمحر - ی لماً سی قتم دمحم خیش جاح
 ی ضاق موحرم ل و ا لسلسد نادرگاش زاناشیا
 . دناه دوبن افرع و قلاخا تمسقر د

هک دش ل قذن اشیا لوقزا

ود ی ضاق موحرم هک دیدی م اهتدم ن م»
 دوخ اب . دنیشنی م ملاءسلا ی داو رد ت عاسد سد
 هب و ددرگرب و دنک ترایز دیابن اسنا : متفگی م
 ؛ دنک داش ار ناگدرم حور ی اهتاف تئارق
 اهنأ هب دیاب هک تسه مه رتمزلا ی اهرام
 . تخادرپ

ی دحا هب اما دوبن م لد رد لاکشا نیا
 دوخ قیفر نیرتی میمصدهبی تد ، مدرکنزاربا
 . داتسا نادرگاش زان

هدافتسا ی ارب زور ره ن م و تشنگ اهتدم
 هکنأ ات ، متفری م شتمدخ هب داتسا رضحم زان
 ناریا هب تعجارم رب مزاع فرشأ فجن زان
 دیدر ترفسدنیا ن دوبت حلصم رد ن کیلو ، مدش
 زان ی سکو و دوبن م ن هذ رد مه تین نیا ؛ متشاد
 ؛ مپاوخب متساوخی م دوبی بش . دوبن ع لطم ن آ
 ن م ی اپن بیاپه چقاط رد م دوب هک ی قاطان آرد
 تقو رد ؛ بی نید و ی ملاء ی اهب باتک ، دوب باتک
 هدیشک اهب باتک ی وسد هب ن م ی اپه اعبط باوخ
 باوخ ی اج و مز ی خرب متفگ دوخ اب . دشی م
 نوچ ؛ تسیند مزلا هذ ای ، مهد ریغت ار دوخ
 رتلااب و تسیند ن م ی اپل باقم تسرد اهب باتک
 تسیند باتک هب م ارتحا کته نیا ، هتفرگ رارق

انب هر خلأ اب دوخ اب ی وگتفگ و دیدر تنیا رد

. م دیباوخ و تسیند کته هک متشادنگ ن آرد

ی ضاق موحرم داتسا رضحم هب هک حبص

: دومرف ، مدرک ملاءس و متفر

ناریا هب امشد تسیند حلاص ، ملاءسلا مکیاء»

مه اهب باتک ی وسد هب ن درک زارد اپ و ! دیورب

“تسا مارتحا کته
اجک زامش اقاآ :متفگ هدز لوهرایتخای ب
؟دیاهدیمهف اجک زامش اقاآ :متفگ هدز لوهرایتخای ب
؟دیاهدیمهف اجک زامش اقاآ :متفگ هدز لوهرایتخای ب

و² و¹ «! ما هديمهف ملاسلا ي داو زا»: دومرف
نديشوپ مدع رب ي نيم ي ضاق مو حرم ديكا ت
هايس س ابل

هيا الله تمحر - [ي ناچوق] س ابع خيش جاح
 دندومرفي م -

گنر ديفس س ابل هشيمه ي ضاق مو حرم»
 ي م هيصوت زينو دوخن ادر گاشه بو دنديشوپي م
 هك زور كي دنشوپن ه ايس س ابل ات دندومز
 گنر ي اوهوق ي ابقن م ن ترد مديسر ن اشتمدخ
 دوب

«! ي اهديشوپ ه ايس س ابل ارچ»: دندومرف

!تسين ه ايس هك نيا: مدرك ضرع

«! تسين ه ايس»: دندومرف ي دنت ابا

هريت س ابل نديشوپ، س دقم عرش رد نوچ
 س ابل و تسا هور كم، گنر ه ايس ه باثم ه ب گنر
 س ابل؛ تسا بحتسم گنر م و ديفس ي اه
 س ابل ديبس س ابل و تسا م نهجل ها س ابل ه ايس
 3.4 تسا ناگتشر ف

لثما برض و ي ضاق مو حرم ي رهاظ فاصوا
ناشيا تفاظن دوب

ن آ رد ن اشتي عقوم ليلد ه ي ضاق مو حرم
 ي لخاد ي رورض فراصم زا ي زيچ، عقوم
 طقف دوخ لزنم رد و، دوبن آيهم ن اشيارب
 نوربي تقو اما؛ دنتشاد ريص

1. 266 ص 2، ج، ي سانشد داعم

2 ن آ تاريئاتو روبقلها ترايز تيمها نوماربيپ رتشيپ علاطا تهج2
 ص 6، ج، راونلا راجب؛ 233 ص 3، ج، ي سانشد داعم ه ب دوشد عوجر
 256.

3. 36 ص 2، ج، راونا ع لطم

4 ه ايس س ابل نديشوپ ت هارك ت ددش نوماربيپ رتشيپ علاطا تهج4
 ؛ 348 ص 2، ج، عيارشلا لاء؛ 403 ص 3، ج، ي فاكلا ه ب دوشد عوجر
 توكلم رون؛ 373 ص، ح لافلا حاتم؛ 213 ص 2، ج، ماكدلا بيذهت
 هاسر؛ ه قيلعت، 65 ص، ناملسم درف ه فيظو؛ 498 ص 4، ج، ن آرق
 184 ص، ه يكاكن

نیرتزیمت و نیرتکیش و نیرتابیز ،دندمآی م
 نایم رد ناشیا یابق و ابع ،دندیشوپی م ار اھس ابل
 رظنہ طقنزا دارفا ہمہ ہک دود ی روطہ ب عامتجا
 ہب ار ناشیا یرھاظ لامج و تفارظ و یزیمت
 .دندادی م ناشنر گیدکی

دھاز ن م ہک دنک نایب دھاوخی م ناشیا
 ہب مھاوخی مذ و منکی مذ ی زاسرھاظ ،متسین
 ،دوخ ہنادھاز لامعاً و دمآ و تفر ہلیسو
 دوخت مسد ہب ار دارفا و میامذ بولق بذج
 ۱. مناشکب

و نھاریپ و یضاقت موحرم ہمامع یردق ہب
 ی نرقمیدن یا رد ہک دود زیمت و فیظن ناشیا بق
 ی کلای و ی لآذ ادبا دندوب فرشا فجن رد ہک
 تفاظن رد و ،دشن دھاشم نآ رد ی کرچای و
 دندیشوپی مذ باروج ی لو^۲؛ دندوب لثمابرض
 گنر ہب ن اتسبات و ن اتسمز رد ناشساب و
 ی اھمکت ن اتسبات ی امرگ رد و ،دود دیپس
 .دندرانگی م زاب ار ابق و نھاریپ

خیش جاحد اللہ قیاً ماقم ناوضر موحرم
 :دومرفی م - ہرس سّدق - ی ناچوق سّابع
 :دومرفی ضاقت موحرم

ہک رازا برد میکدن سحم دّیس اقا زورما»
 ترضدت سا راوازسد” :تفگن م ہب متفری م
 “!دیدنب ماع لام رد ار دوخ ی اھمکت ی لاء
 ی م و ا ہب درک رارکت ار ملاکن یا زاب رگا
 ۳» “!؟ دیرادی عرشل یلد ہچ” :میوگ

تبسنی ضاقت موحرم مامتها تّدش رد ی تیاکد

تشادہب تیاعر ہب

ہک زور کی» :دندومرف [دآد موحرم]

۱. ۱۳۱ ہسلج ،یرصد ناوئع تّیدد حرشد ،توکلم ی اوآ رازفا مرذ
 ۲ دوشد عوجر ملاسا رد تفاظن تّیمھا نوماریپ رتشیب علاطا تھج ۲
 ۱۰۰۰ ص ۱۰ ج ،ملاسلا مئاعد ؛ ۱۱۷ ص ،قلاخلأ مراکم ہب
 ۱۰۱ ص ۱ ج ،لئاسولا کردتسم
 ۳. ۴۹ ص ۲ ج ،راونا علطم

دندوب هشد فرشم لابرک هب [یضاقم و حرم]
ی ارب مه نم . دندروا فیرشت نم ناکد رد
ن آرد و هدرکت سرد خود ناشیا

میدقت ات مدز مهب تشگنا اب نوچ ،متخیر خچ
و هومذ فاکنتسا ن دروخ زا ،منک ن اشروضد
1 «!دینزد مهب تشگنا اب» :دندومرف

زیمت رهاظ بسد هب ناشیا تسد هچرگ
و فرطنیا و بوچ و نها هب ی لو ،تسا
هب دولاً و فیثک اعبط و هدروخ فرطنآ
هب دانتسا ایصوت نیا اما .تسا هشد بورکیم
،تسین تشادهب رظن هطقن زا طقف شدرگاشد
هکی سکی نعی ؛تسا ی تیبرت هلاسم کی هکلب
اهقفا همهردها هار نیرتربو نیرتهب کلاس
کی درگاشد و ،اهتیشید همه زا و بناوج و
دیاب ،تسا ی قار و ی لاء مارم و بتکم نینچ
هذ ؛دشاب ی قطنم درف کی ناونع هب شلمع
،دنیب ی داء صخشره ار ناشیا لمع هکنیا
نیا و ؛دیامذ موکحم ی تشادهب لئاسم ظاحل زا
2.دشاب نافر ع بتکم رد دیابذل لمع هوحذ

1. ۱۱۰ ص ،درجم حور

2. ۶۹ هسلج ،یرصب ناونع شیدد حرشد ،توکلم ی اوآ رازفا مرذ

اهل معاذ روتسد

میحرّلا ن محرّلا الله مسب

راهطا همئا و ادهشلا ديس هب لّسوت

كولسد و ريسد هار ديلك ملاسلا مهيلع

هب ی گرزب درم نینچ ، ی ضاق موحرم

:هك دندومرفی م دوخ ن اتسود

ءادهشلا ديس ص خلاب همئا هب لّسوت زا»

،تسا لّسوت نیا رد هار ديلك هك دیوشن ل فاغ

¹«درادن ی اه دیاف نیا نودب و

ی اه هام رد ی ضاق موحرم ق حلا آتیا تاروتسد

کرا بملنا ناضمر و نابعش و بجر

میحرّلا ن محرّلا الله مسب

[ملاعلاً خیرات ن م تاحفص] باتک نیا

الله تمحر - ی ضاق موحرم ت لالاد هب طوبرم

دیس ی اقا ناشیا ءازاقاً هك دشابی م - هیلع

هتشون باتک اتود هتبلا . دنا هتشون سد دمحم

و ی ضاق موحرم ت لالاد هب عجار ی کی :دنا

هك ی باتک نیا رد . ن اشنادرگاش ی ارب م ه ی کی

اجکی ،تسا ی ضاق موحرم هب عجار

ن اشنادرگاش هب ی ضاق موحرم تاروتسد

ی م ناضمر و نابعش و بجر هام ءرابرد

طوبرم تاروتسد ؛دشاب

¹ ۱۶۹. هسلج ، ی رصب ناونء تشیدد حرشد ، توکلم ی او آ رازفا مرز

هَذِي نَعِيدُ؛ تَسَا يَرْمُقِي رَجَه ١٣٥٧ لَسَاد هَب
 ٦٦ لَسَادِي ضَاق مَوْحَرَم نَوْج، نَاشِيَا تَوْف هَب لَسَاد
 دَنَدَرَك تَوْف.

رَدِي ضَاقِي لَع دَّيَس جَاد اللّٰه تَيَا مَوْحَرَم
 بَجَر هَام هَس رَد دَوْخَن اَدْر گَاثَد هَب هَكِي تَيَسُو
 :دِيَا مَرْفِي م، دَرَاد نَاضِر و نَابِعْش و
 مُلَا سَلَا و قَلَا صَلَا و، نَيَمَلَا عِلَابَرِ اللّٰهُ دَمَحَا”
 نَيَمَلَا اَسِي صَوْلَا هِرِي زَو و نَيَمَلَا لَوْ سَرَلَا يَلَع
 نَيِر هَا طَلَا هَيِّرُ ذَلَا و نَيِدْشَار لَا ءَا فَلَخَلَا اَمَهَانِبَا و
 و اللّٰهُ يَلَّصَد نَيَعْمَلَا ءَامَلَا و حِلَا صَلَا فَا لَخَلَا و
 “نَيَعْمَجَا مَهِيَا عَمَّ لَسَد

نَايَمَلَا عَرَا گَدْر و رِي سَدَقَا تَا ذِصَّ تَخْم دَمَد»
 و بَرَقَم نَا گَتَشَرَف و اَدَخ مَلَا سَد و تَا و لَصَد و تَسَا
 و رِي زَو رِب و، وَا رَا كَشَا ءَدَا تَسَرَف رِب، نَايِنَا هَج هُمَه
 رِب و؛ نَيِنْمُو مَلَا رِي مَا، تَرَضَد نَا نَيِمَا سِي صَو
 و نَيِدْشَار يَفَلَخ هَك رَا و گَرَزِب و دَنَا نَا دَنَزَرَف
 و، مَيَقْتَسَم طَار صَد و قَد هَب نَايَا مَنَهَار و نَا گَتَفَايَهَار
 رِب مَلَا سَد و دُور د و. دَا بَدَن شَابِي مَنَا نَا نَيِر هَا ط هَيِّرُ ذ
 هَك دَا بَدَا هَذَا ءَتَسِيَا شَد و قَد هَب نَيِشِنَا ج و حِلَا صَد فَا لَخ
 ، دَنَشَابِي مَنَا يَعِيْش و تَمَّا هُنْشَت مَا ك رِب اَرَا و گَبَا
 دَنُوَا دَخ مَلَا سَد و دُور د، نَيَعْمَجَا مَهِيَا عَمَّ لَسَد و اللّٰهُ يَلَّصَد
 «دَا بَدَن اَنَا هُمَه رِب

مارحی اهامهک !شابم جوتهم و ماگآ . ۱ .
لها دزرد هک ناضمر و نابعش و بجر)
رادید ؛ دیسر هار زا (دنمارحی اهامهک نافر
هشوت شیوخ ترفاسم یارب مکنیا ات !شاب
و هدم تسد زا ارتصرفنیا و ، یرادرب
!رامشبت میذغ

یاهزور و یرادید هبار نآ یاهبش . ۲ .
هنارکش هب ، امذ یرپسن تفرگ هزور هبار نآ
لماش و ماع ارتشیوخ فظلا دنوادخ مکنیا
بتسا هومرفن اگمه

تحاتسا ی مک رادقم هبزج ارتبش و . ۳ .
وحن هبار بش زامذ و ؛ نکم یرپس باوخ و
دنچ ی نعید) روائی اجب باوخ و رادید و دجهت
سپس و باوخب یرادقم و ناوخب زامذ ی تعکر
ألفانات ی امذل معب بترتنیمه هبو ، وشرادید
هکی ناقشاع دنرایسب هچ و ؛ (دریذپن ایاپ بش
!دنباوخی مذ بش رد زگره

ابارتانآ و یامذت ولات ارتق حدباتک و . ۴ .
مارآ مارآ و همغذ نیرتابیز و توصد نیرتهب
ار اهت رودک و اهت ملظ هک ارچ ؛ نک تئارق
دیامنی میانشور و رون هبل یدبت

زاس کچی هکلب ، ی دشندنمه رهد و تسپ . ۵ .
ره و !تسا هدر بند هرهد نآرق دننام هب یزیچ
هابتشارد تخسد دیوگب ارم هتفگ زاریغ سک
وانامگ و هدیدرگ اطخب بکترم ، هتفر ورف
!دوبدهاوخ ی لطاب نامگ

لصف و نآرق لصالصا رب تسرفب ملاس و . ۶ .
الله تاو لصد دمحم لآ و دمحم دو صقم هک) نآ
لآ ناگدنامیقاب نانا هک (دنتسه نیعمجأ مهیلع
و ضحم دبع نانا رباربرد و ، دنشابی م الله
!شاب هدارا نودبو میلست

ار دوخ اهنأ تبدر یگرد هکی سکره ۷.
هجو دروآرد نامحر دنوادخ همدرد

هار ل د رد اهنأ ريغ تبّحم زا ياهرذ هز ادنا
 تيلاو تمعد ركنم و هشد هارمگأققحم وا ، دهد
 ياهتمعد دوخ رانكنا نيا رد و ؛ هديرگ نانا
 .تسا هداد تسد زا ارش راگدروپ

دوادخ هب تبّحم اهنأ هب تبّحم سپ ۸.
 مانپ رد ار دوخ و ت تروصن يا رد و ،تسا
 مكحتسم نامسير ناشيا] ؛ روآرد دنوادخ تبّ
 [ن زب گنچ نامسير نيا هب سپ ،دنتسه ي هلا

ار نا و ،نكم ي هاتوك ن آرق هرابرد و ۹.
 ي ناعم رد و ي امنم تئارق بعط و وه ي ورزا
 هب ن آرق رد تقد هطساو هب ات نك تقد نا
 .ي ي لئان فرشد و دجمل لقزا هورذ نيرتلااب

دايو ركذ هب داب و تربل اح ر هرد و ۱۰.
 و ن آرق تئارق رد ي نك ي هاتوك ادابم و ؛ ادخ
 رذع دروم نيا رد هاگچيه و ! راگدروپ ركذ
 .مشاب و ا داي هب رادقم هچ و هنوگچ : هكروايند
 ل غاوشد مكار تو ي ويند روما هبل اغتشا ي نعي)
 مهم ود نيا رد هك دوشن ثعاب و تل غاشم و
 رذع ناونع هبار نا و ي زرو ل هاكتو ي تسد
 .(ي ئامذ ي قلتهش يوخ ي ارب

(ن اضمر و ن ابعدش و بجر) اهمام نيا ۱۱.
 هاگقرق نيا رد سپ ؛تسا دنوادخ ي اهمماگقرق
 اهنأ و رادب ساپ ار نا تمرحأ ما ،وشل خاد
 نا بادآ تياعر هب مز تلم ،هتشاد مظعم ار
 شاب

مصتعم دنوادخ هب هك ي سكره سپ ۱۲.
 ل لاج و لامج و تمحر ناماد هب تسد) دوش
 (دنرب گنچ و نامسير هب و ديامن زارد و ا
 ي تفگ رگا و دبايي م و ا طارص رد ار دوخ
 ملاك نيا يور ،هديوگ ي ا ،“الله ي بر”
 «! رانرب نا زا تسد و ي امن ي گداتسيا

ي دُه دَقْفِ لِلّٰهِ اَبِ مِصْتَعِيْنَ مَوْءٍ ﴿﴾ : لِئٰق نِم زَع لَاق ”

2. ﴿... تَرْمَأْ أَمَكْ مَقْتَسَاوِ﴾ : لاق و

أَنْبِرْ أَوْلَاقَ نَ يَذَّلَا نَّ إِ﴾ : مُيْظَعْلَا مُلَاجَلْ جَلْ لَاق و

3. ﴿... بُكَيْلَمَّا مُهْيَعْلَ زَنْتَتْ أَوْ مُقْتَسَا مُدَّ لَلَّهْ أ

هک ی سکر ه و ﴿ : دیامرفی م زیز ع دنوادخ »
 طار صد رد ی تسار ه ب ، دنک ادیپ ادخ ه ب ماصتعا
 ﴿ : تساهدش تیاده تسار هار و میقتسم
 هک هچنآ ه ب ﴿ : تساهدومرف زین و
 ﴿ ! امدت ماقتسا و یرادیپ ی تفای تیرومأم
 و دجم و ل لاج ی اراد هک راگدرو رپ زین و
 ن آ ی تسار ه ب ﴿ : دیامرفی م ، تساهتمظع
 : هک دندومذ رارقا ی نعم نیدب هکی ناسک
 رارقا نیازا سپو ، « تساهلله ام راگدرو رپ »
 دوخ هشیپ ار یرادیپ و تماقتسا ، فارتعا و
 ی م دورف اهنا رب راگدرو رپ هکلام ، دنتخاس
 ﴿ ... دنیا »

اللَّهُ مُكْفَفَو - قَزَعْلَا يَ نَاوْخِ اَوْهَبْتِنَا
 ، مِرْحَلَا رِهْشَلَا يَ مَدِ يَ فَا نَلْخَدُ دَقَف - هِتْعَاظِ
 ! مَتَأْ وَا نِيْلَا يَ رَابِلَا مَعِ مْظَعَا اَمَف
 هَبُوْتَلَا عِيْ شَد لِكْ لَبَقْ اَنِيْلَا بُجَاوْلَا
 مُدَّ ، هَمَوْلَعْمَلَا اِهْتَاوَلْصَد وَا هَمَزَلَلَا اِهْطُوْرْشُد
 ، « هَوْقَلَا رِدْقِبِرْ نَاعَصَلَا وَا رَنَابِكَلَا نَمَ عَامِتَدَلَا
 هک - مای مارگ و زیز ع نارداری ا ناه »

- در ادب ق فوم دوخت عاظ رد ار امش ی ادخ
 رد ام هک دیشاب رایشه و هجوتم ! دیشاب هاگآ
 رد هک هنوگن امه و ، میاهدش ل خاد هاگقرق
 دومذ باننجا تامرحم زا دیاب مرد ی اهنیمز
 مرد ریگرد هکی لامعا هلسلس کید باکتر او
 رد ، دوشی م بوسحم مرد اجنآ رد تسین مرد
 ی م بوسحم ی نامز هاگقرق هک مه اههام نیا

1. ۱۰۱ هیا ل یذ (۳) نارمعل آ هروس

2. ۱۵ هیا زا ی تمسق (۴۲) ی روشلا هروس

3. ۳۰ هیا ردص (۴۱) تلصف هروس

تبطاوم و یرایشه ابدیاب و تسانینچ دوشد
هانقرقرد هک و حزن امه هبو ؛ دشدراون آرد
ناسنا ، تسامرحه کی ناکم

هک مه اهمام نیا رد، دوشی م کیدزن هبعک هب
 دنوادخ برق هاقم هب ناسنا، تسای نامز هاگقرق
 ام رب راگدرورپی باهت معن ردقچ سپ. دسری م
 ربار سی تمعن هنوگ ره وا و! تسامامت و گرزب
 !تسامدومذ مامت ام

زیچ ره زال بق، تسا نینچ هکل لاح سپ
 یاهبوت، تسامزلا و بجاو ام رب هک هچنآ
 یاهزامن و همزلا طیارش یاراد هک تسا
 یاهبوت روتسد نامه دو صقم)؛ تساهمولعم
 ملسو هلا و هیلع الله یلصد ادخل و سر هک تسا
 بتک رد و دناهداد مارحلا ددعقاوذن مام رد
 تعکر راهچ و هدمآ نانجلا حیتافم لثم هپعدا
 1(دراد زامن

ام رب زیچ نیرتبجاو، هبوت زاسپ و
 ات تساهریبک و هریغص ناهانگ زایهرپ
 «میراد تعاطتسا و تردق و ناوت هکی یاج
 قلاص ن ولصت دحلا اموی و اعمجلا الیاف»
 اموی اهنودیعت م؛ اهر اهن و اعمجلا اقلیا قبوتلا
 رهشلا نم ی ناثلا مویلا ی فدحلا
 و طیربکلا و طیرعصلا هبقار ماما نومز تلتم
 اهیفن آف. طیرحاً و همامب هبتاعملا و هبساحملا
 «ی شخی و ارکذتین ا دارا نم اقر کذت
 ار هبوت روتسد (زیزع نارداریا) سپ»
 ،هعمج زور ای (بجر) مامل و اعمج بشرد
 ار هبوت زامن هداد ماجنا، ن آهبنشکی زور ای و
 مود هبنشکی زور رد ار اهناسپس؛ دینا و خب
 دیبامذ هداعا و رارکت مام نامه
 هبقار م هچ، هبقار م هب دیوشد مز تلم سپس

1: ددعقاوی مامل امعا، نانجلا حیتافم

دریگب وضو و دنکل سغ هبنشکی زور رد هک تسا نانچن آت یفیک و
 و هلق) و، هبترم کیدمدت تعکر ره رد؛ درازگ زامن تعکر راهچ و
 هبترم دانفهدنک رافغتسا سپ، هبترم کینیتدوعم و، هبترم هسد اذحاً لله
 سپ، «میظعلا یلعلا لله اب لا اوق لا و لود لا» هبار رافغتسا دنک متخ و
 و نینمؤملا عیمج بونذ و ی بونذ ی ارفغا، رافغ ای زیزع ای: دیوگب
 هک تسا ن آرهاظ: دیوگ ریفق، «تناً لا بونذلا رفغی لا هناف، تانمؤملا
 (ققحم)». دروا اجب دیاب زامنزا دعب، ار دعبی اعد و روکذم رافغتسا نیا

ہک ہچنآ زا سفن تشاد زاب) یرغصد

خداوند بدان راضی نیست) و چه مراقبه کبری (نگاه داشتن دل از آنچه محبوب نمی‌پسندد).

باسح) هب ساحم هب راداو ار دوخ زین و رد ن دومن ش نر رسد) هبتاعم و (س فذرا ن دیشک س فذرا ن دومن هبینت) هبتاعم و (ش زغلا تروصد هک ی زیچ ن آ هب) (فلاخ باکتر ا تروصرد دییامذتسا راوازسد و هتسیاشد

رکذتم ددصرد هک ی سک ره ی تسار ب سپ تاذزا تیشخ ماقم رد و ققذ رکذ هب ن دشد دناوتی م دشاب هدوب لاعتم ققذ ترضد س دقا هبتاعم و هبتاعم و هب ساحم و هبقارم هار زا «. ددرگ رکذتم

مُكِبُونُذَضَارْمَأُ اَوْ اُوَادٍ و مُكِبُولِقْدِ اَوْلِبِقَاءُ مٌذٌ
مُكِبُوِيَعَبُ و طُخْرَافِغْتَسَلَا اَبِ اَوْ نَوَّه و
كُتْهَنَمَ نَّ اِفِ اِتَامْرُحَلَا كُتْه و مُكَايَا و
كُوتْهَمَ و هَفِ اِهْيَا عُمَيْرِ كَلَا كُتْهِي مَانِ ا و
اِهْيَا تَكْبَتْرَا بِلِقْلُ قَا جَنَلَا اِ جَرِي اِنَا و
بَرِشِي و نَيَقْتَمَلِ لِي بَسَدَا كُ اَسِي اِ تَدَا، كُ و كُشَلَا
اَللّٰه و !؟ نَيَسْحُمَلَا عَمَ نَيَعْمَلَا اِمَلَا نَم
رِيْذ و ه و مُكِسْفَنَا و اِ سَفْنَا اِ عُنَا عْتَسْمَلَا
“نَيَعْم

هب دوخ ی اهل د اب، هلحرم نیا زا سپ»
ار ن اتناهانگ ی اهی رامید، هدر و آ و ر دناو ادخ
،رافغتسا هلیسو هب و دییامذ اوادم و هجلاعم
دیده ش هاگ ار دوخ بوיע ی نیگنس و ی گرزب
دینکشب ار ی هلا میرد هکنیا زا دیز یهر پد و
مرد تمر د، هدز لایاب ار باجد ی اهدر پد و
دییامذ کته ار

ماظن رد ی صخش نینچ ی تسار هب اریز
دناو ادخ هچرگ؛ تساکوتهم و وربآی بدن یوکت
ی وربآ رهاظ بسحب، شمرک یور زا میرک
و تسوا یازج نیمه و؛ دییامذ ظفد ار وا
!درادذر اگدرور پد تا زاجم هب یزاین
هک ی لد یارب تسا تا جند دیما اجک و

!؟تسا هدمذوفنوارد ،هدشن آدر او تاهبش
كولسد ءيمتد مزاوآ و تابجاو زا يكى نعى
و ادبم ب ن تشاد ن يقى ،الله لى لى

و ؛تسا داتسا و خیشد و قیرط تیناقد و داعم
 ی دیدرت و کشد نیرتمک ش یادیپ تروصد رد
 نیاربانب. دنامی مزابد تکر حزا دوخه بدوخ کلاس
 تاجده کلهم زاکلاس، کشد دوجو اب تسالاحم
 رد دناوتی من زگره ی صخش نینچ و .(دیامن ادیپ
 هب درادن تردق هاگچیه و ،درادرب مدق نیقتم هار
 اروگب آهمشچزان انا اب و دبایه هار نینسحم ماقم
 دشونب.

تسا امشد و نم ی اگتال حم اهنتد دناو ادخ و
 «.دشابیی مروای و رای نیرتهب و ا و

هامسد نیال معاروتسد اما و

و اهتاقوا نسحا ی فضئار فلایب مکیء . ۱»
 مَن اِفَ . نِی سَمَخِلا و ی دَحَلِا اهلِفاوَنَ عَمَ ی ه
 لَ غَاوِشَ مَکْتَعَمَ نِا و . نِ یَعْبِرُ ا و عَ بَرِ اِبْفا و نَکَمَتَتَ
 نِ یِبا و لَ ا قِلا صَ نِ مَ لَ قَا لَ ا فَ ، ا ی ن د ل ا

دَنءِ اهنم ص یحم لاف ل یلا ل فاوَنَ اُما و . ۲
 نَمَ تَبْتَرَمَ مُورِی نَمَمَ بَجَعِلا و ! نِی نِمؤمِلا
 اَدْحَا ا نَعِمَسَ ا م و ! ا ی ل ل ا مُوقِی لا وُه و لِ ا مَکِلا
 “ . ا ه م ا ی ق ب ل ا ا ه ن م ت ب ت ر م ل ا ن

هُضیر ف ی ا ه ز ا م د ه ک ن ی ا ه ب د ا ب ا م ش ر ب . ۱»
 کید و هاجنپ ا عومجم هک ن آل فاوَنَ اب ار دوخ
 ماجنا ن اشناقوا نیرتهب رد ^۱ ،تسا تعکر
 دیدد.

ار ن آت عکر راهچ و ل هچ دیتسناوتنرگا و
 امشد ایند ل غاوشد مه زاب هچنانچ ^۲. دیر وایب اجب

^۱ ی اراد اهنآ زا کیدره و تسا تعکر هدهف بجاو ی ا ه ز ا م د ا ر ی ز ۱
 ز ا ل ب ق ن آ ت ق و ه ک ح ب ص د ا ل ف ا ن د ت ع ک ر و د : ب ی ت ر ت ن ی د ب ؛ د ن ش ا ب ی م ل ف ا و ن د
 ر ص د ا ل ف ا ن د ت ع ک ر ت ش ه و ر ه ظ ا ل ف ا ن د ت ع ک ر ت ش ه و ، ت س ا ح ب ص د ز ا م د
 ب ر غ م ا ل ف ا ن د ت ع ک ر ر ا ه چ و ، د ن و ش ی م د ن ا و خ ر ص د و ر ه ظ ز ا ل ب ق ه ک
 و د ا ی و ه د ا ت س ی ا ت ع ک ر ک ی و ، ت س ا ب ر غ م ه ض ی ر ف ز ا د ع ب ش ت ق و ه ک
 ع ا ش د ز ا م د ز ا د ع ب ش ت ق و و د ن و ش ی م ب ا س د ت ع ک ر ک ی ه ک ه ت س ش ن د ت ع ک ر
 ن آ ت ع ک ر ه د ز ا ی و د ن و ش ی م ت ع ک ر ه س د و ت س ی د ، ا ه ن آ ع و م ج م و ؛ ت س ا
 ب ی ت ر ت ن ی د ب . د ن ش ا ب ی م ت ع ک ر ر ا ه چ و ی س د ا ع م ج ه ک ت س ا ب ش د ا ل ف ا ن د م ه
 ه م ل ا ع م و ح ر م) . د ن و ش ی م ت ع ک ر ک ی و م ا ج ن پ ، ض ئ ا ر ف و ل ف ا و ن د ع و م ج م
 (ه ی ل ع ا ل ل ه ن ا و ض ر ی ن ا ر ه ط

^۲ و ب ر غ م ز ا ت ع ک ر و د و ر ص د ز ا ت ع ک ر ر ا ه چ ه ک ت ر و ص د ن ی د ب ۲

وا به هک ار رهظ هلفاناً امتد ، تشادزاب ار
دیهدب ماجنا ، دنیوگی م “نیباو ا قلاص”

ماجنا تلیضف تقو رد م ه ار رهظ زامذ و
زا دارم و هدش دیکات ن ادب ن آرق رد هک دیهد
تسا رهظ زامذ نامه ^۱ (ی طسولاً ةو اَصلاً)

ص و صخبه بشد هلفان دروم رد اما و ۲ .
نینموم رظن رد ن آ ن داد ماجنا : هک دینادب دیاب
و تسات ابجاو زا دوبعم تر ضد ن اکلاد و
بجعت و ! تسین ن آ ن ایتا زج ی اهر اچ چیه
ی اهرترم به ن دیسر دصق هک ی ناسک زا تسات
و بشد هایق به ی لو ، هتشاد ار لامک بتارم زا
! دنتسه هجوتی بن آل فاوند ماجنا

به ی دحا هک میاه دینشن و هدیدن هاگچیه ام و
دشاب هتفایه ار لامک زا ی اهرترم و اهرم کی
»! بشد زامذ ی راداپرب هطساو به رگم

ل یلا ی ف میرکلان آرقلا ةءارقب مکیاء و ۳ .
ب ارشد وهف ، ن یزحلا ن سحلا ت و صلاب
نینموملا

ی تلاء ةءاتعملا دارولاً مازتلاب مکیاء و ۴ .
نم ةدوهعملا ةدجسلا و . مکنم دحاو ل ک دیدی ه
“ ۱۰۰۰ ی ۵۰۰

رد میرکلان آرق تئارق به داب امش رب ۳ .
رید ، هداد تکرحد ار ناسنا هک بشد ی اهل فان
دیغم رایسب و ا ی ارب و دیامنی م عیرسد ار و
کیدزن ادخ به ار ناسنا ، ن آرق به ی نغت . تسات
به ار ی مدآ هک م رحم ی بانغ ف لاخه ! دنکی م
اهب بشد رد دیناوتی م ات سپ . دناشکی م وهلا
بارشن آرق تئارق هک ارچ ، دینکلان آرق تئارق
تسا نینموم

داروان داد ماجنا به : مکنیا داب امش رب ۴ .
روتسد ن اوند به امش زا کیر ه هک ی راکذا و

هملاء موحرم) . دوش فذح - دشابی م تعکر تفه ا عومجم هک - هریتو
(هیلء الله ن اوضری نار هط
۱. ۲۳۸ میا زا ی تمسق (۲) ةرقبلا هر وسد

دیشاب دهعتم و مزتلم ، دیراد تسد رد

و ئەسنوید ئەدجست تموادم بەد داب امشد ربه و
يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ كَفَرْتُمْ لَكُمْ تَحَبُّسٌ تَنْزِلاً لِّاَيِّهَا اَلَّا يَكُوْنُ لَكُمْ
ات دسناپ زا هدجسد رد^۱ (بەئەسناپ ئەم تەنک
» بەتر مرازه

لَكُمْ مَّظْعَلًا مَّظْعَمًا دَهْشَمًا عَرَايِزُ و ٥”
اذكو ، نكماً امه مَّظْعَمًا دِجَاسْمًا نُنَايْتًا و مِوِي
دجسما ي ف ن مؤملا ن آف دجاسما رؤاس
معاملا ي ف تكمسلا

تاضور فلما تاولصلا دعب اوكرتت لا و ٦
نم اهنايف ، اهليء الله تاولص تقيصلا تاحييست
”٥. بر شما باد به زيارت مشهد اعظم (كه

مراد همان حرم مطهر أميرالمؤمنين و قبر
نورانی آن بزرگوار است). و نیز سایر مشاهد
مشرفه اهل البيت عليهم السلام و مساجد
معظمه مانند: مسجد الحرام، مسجد النبی،
مسجد کوفه، مسجد سهله و به طور کلی هر
مسجدي از مساجد؛ زیرا مؤمن در مسجد،
همانند ماهی است در آب دریا!

، دوخ بجاوی اهزامنزا سپه هاگچیه و ٦
اهليء الله تاولص تقيص ترضد تاحييست
زا ي كيد ، تاحييست نيا اريز ؛ ديامند كرت ار
ل قالوا] . تساهد هدرمش “ريك ركذ” عاونا
ار تاحييست نيا هرود كيد زامن ره زا دعب
» [! ديناوخب

عَجَلًا جَرَفُءًا عَدَلًا مَهْمًا مِرَالًا نَم و ٧”
لَكُمْ ي ف ل ب ؛ رتولا تونق ي ف هليء الله تاولص
ت اوعدلا عيمج ي ف و موي

ي نعا ، تعمجلا موي ي ف تعماجلة ارق و ٨
ةحور شملا ةفور عملا تعماجلا

”٩. عزج نمل قا ةولاتلا نوكت لا و ٩

١. ٨٧. هيا ليز (٢١) عاينلا مروسا

کلاس یارب مزال و مهم فیاضو زایکی .۷»
الله تاولص تّجد تر ضد جرفی ارب اعد ،الله یلإ
زور ره رد دیاب هکلب ؛تسا «رتو» تونق رد هیلع
نأ جرفی ارب ،اهاعد هّمه و تاقوا هّمه رد و
دومناعد راوگرزب .

،مهم و مزلا فیاضو زارگیدی کی و .۸
هعماد ” به فورعم ،هعماد ترایز تئارق
تسا هعمج زور رد “هریک

رتمکاً امتد نآرق تئارق هک تسا مزلا .۹
» .دشابند عزج کی زرا

؛ رار بلا ان اوخلا قرایز نم اورثکا و . ۱۰»
فی قیقرا و ، قیرطای فی ن اوخلا مهنا
قیضما

لا و ، ابع راهنا فی روبرقا قرایز و . ۱۱
بلا اوروزت

و انتلغش و ! انترغ دق !؟ ایندل و ... بانام
!! انل تسیل و انتوهتسا

مهبولق و توسانلای فی مهنادبال اجرلی بوظف
و ... ادع نولقلا کئلوا ... توهلالا فی
رفغتسا و ، ن و عمستاملوقا ... اددم نورثکلا
«الله

ترایز و رادید بهر ایسب دیناوتی مات . ۱۰»
به به ک ارچ ؛ دیباتشب دوخ راکو کین ناردار
مامترده کی عقاو دنتسه فی ناردار بهنا ای تسار
فی مدأ ، ش یوخت قافر ابو دنناسنا هارمه ، ریس
نآ تابق و اهانگنت و سفندی اهومیرک زار
! دندهی م روبع

ی لو ، دیشاب مزلم روبرقلها ترایز به . ۱۱
رد لاثم) هزور همه و موادم تروصبه
ترایز دیابند و ؛ (دریگب ماجنا زور کی ، هتفه
ددرگ عقاو بشرد روبرق

ارام ایندی تسار به !؟ راکه چه ایند ابارام
زارام ! دیناشک تلذ و ای تسپ به ، هداد بیرف
تسپ ایند و ! دروآ نییپ تعفر و تزع ماقم
! دریگ رارق فده ام ی ارب هکتسا نآ زارت
!! دیرانگاو ایندلها ی اربار نآ سپ

ندبه کی نادرمن آل احده اشوخ ! به به سپ
ی لو تسای کاخ ملع نیار دنانایا
ملع رد ی نعید ، توهلا ملع رد ناشبولق
زاورپرد راگرو رپرزع و تیدحاو و تیدحاً
! دشابی م

مکر ایسب دادعترظن زامچرگا ، دارفانیا و
تهجزا و ددم و توقرظن زان کیلو ، دنتسه
فی متیرثکای اراد تقیقد و تلصا و تیعاو
دنشاپ

و ، دیونشیم امشدهک ار هچنآ میوگی نم
می ترفغم باط قد تر ضد سدقا تا ذ را
(ق . ه ۱۳۵۷) «.میامد

هبی ضاق مو حرم هک تسا ی تاروتسد نیا
تاروتسد نیا اقفر و ،تسا هداد دوخن ادرگاشد
نیا هتبلا ؛دندهدی م ماجنا مام هس نیا رد ار
ره ،ناکما درد ار لامعا

دریگب هزور ار زور ره دناوتی مذ هکی سک
 زا زور ۱۰ و بجر زا زور ۵ ناکم لایّ تد
 جازم هظحلام بسحب به صلاح؛ دریگب ار نابعد
 دریگب دادعتسا و لاد و هوق و

قر دقلاّ دحی لع بش رد ن آرقلا ةءارق و

ی مذی سک رگا و؛ باوخذی ناوتی م رگا
 بصد) دشاب بصد، دباوخذ ار بش همه دناوت
 بش، دنک ی باوخذ رادیب، هتخوس رگج ی نعید
 دنک باوخذ رادیب دنک ی عسد و دباوخذ دوز
 (دریگب ار دوخت حار تسا ندب هکی ی روط
 دعب، دندیباوخی م بش لّوا ی ضاق موحرم
 زامذ زاب و دندیباوخی م دعب و دندناوخی م زامذ
 ن اذا هبت عاسد و دات روطنیمه؛ دندناوخی م
 ۳ دنوخآ موحرم. دندیباوخی مذ رگید هک
 دندوب رادیب حبصد ن اذا هبت عاسد

درادن هدیاف، دیر واین اجب ار بش هلفان رگا
 هذتسا لمع هبن افرع؛ درادن ی نعم ن افرع و
 !ن تفگ هب

دّمحل آ و دّمحی لع لّ صد مهلا

مهم زا یکی ی رصبن اونع تیاور هب لمع

تسا هدوب ی ضاق موحرم تاروتسد نیرت

، نرق لیدیب فراء و گرزب داتسا
 ، هراّما س فنذ زان تشنگ ی ارب [ی ضاق موحرم]
 و ی وهشد و ی عبط و ی دّام ی اهش هاوخذ و
 و توهشد و صرح و هنیک زان ابلاغ هکی بضغ
 ، دزیخی مر ب تاذذلت رد ی ورهدایز و بضغ
 هب دندادی م روتسد ار ی رصبن اونع تیاور
 ی لاکولسو ریسن ادیرم و هذملات و نادرگاشد
 ی نعید؛ دننک لمع نادب و دنسیونب ار ن آت الله
 ن ومضمق بطل مع، مهم و ی ساسا روتسد کی
 هدمرفی م نیا رب هولاع و. دوب تیاور نیا
 دنا:

و دشاب هتشاد دوخ بیج رد ار ن آ دیاب»

«دنیا مذ هعلاطم ار ن آ رابود ی یکی اهتفه

ی واد و تسا مهم رایسب ،تیاور نیا
و ترشاعم تیفیک نایب رد ی عماج بلاطم
تیفیک و ،اذغ رادقم و تیفیک و ،تولخ
ی یابیکش رادقم و ملد تیفیک و ،مء ل یصحت
راتفگ ربارب رد دءادش لمحت و ی رابدر ب و
میلست و تیدوبع ماقم هر خلأاب و ،نایوگه زره
ءلق و نافر ع هورذ ی لعأ بهل و صو و ،اضر و
نودب ار دوخ نادرگاش اذهلف .تسا دیحوت
¹ 2. ادناه تفریذپی مذتیاور نیا نومضم بهب مازتلا

1. ۱۷۶ ص ،دژم حور

2: ۱۷۷ ص ،دژم حور

و ،تسا لوقنم ملاسلا هیلع قءاصد رفعد ماما ترضد زا تیاور نیا”
ی عماجل معطاروتسد نوچ و ؛تسا هومنز کذ راونلأا راحبرد ی سلجم
و ظافلا نیع اجنیا رد ام ،تسا همدل قذ مامه ماما نأ ایحان زا هک تسا
رکذ فرصت کدنا نودب ار شامجرت نأ لابند بهب و تیاور تارابع
دندرگ عتمتم نأ زا الله ی لکولسد نیقشاع و نیبم ات میامنی م

الله سءدق - سی ناهبلا انخیش طخب تءجؤ :لوقأ
:هظفلا اذه ام - هحور

نم تءقذ :یی کم ن بء دمحم نیدلا س مشء خیشلا لاق
ن اوذع ن ع - الله همحر - سی ناهار فلا دمحا خیشلا طخ
و عببرأ هیلع ی تا دق اریبک اخیش ناک و ؛ی رصبلا
بءتسد نوعست

املف .ن نیسد سنأ ن ب کلام ی لاق اءتخا تءک :ل لاق
،هیلأ تءلتخا تنیدملا ملاسلا هیلع قءاصلا رفعد مءدق
کلام ن ع تءخا امک هذع ءخا نأ تببءا و

- هحور الله سءدق - ی لمام نیدلا ماهب :ام خیش طخ بهب نم :میوگی م»
مفاید ترابع نیدب ار ی زیچ
زا منکی م ل قذ نم :تفگ (لوا دیهش) ی کم ن ب دمحم نیدلا س مشء خیش
ی درمریپی و ؛ی رصبن اونعزا - الله همحر - سی ناهار فلا دمحا خیش طخ
.تشگی م ی رپسل اسراهچ و دوزش رمعزا هک دوب توترف
دمآ و تفر سنأ ن ب کلام دزن بهب هک دوب روطنیا نم ل اءد :تفگ و
تفر و ا دزن بهب نم ،دمآ تنیدم بهب ملاسلا هیلع قءاصد رفعد نوچ .مئشاد
هدرک مءل یصحت کلام زا هک ی روطن امه مئشاد تسود و ،مدرک دمآ و
«میامن مءل یصحت زیند و ازا ،م

ی فءاروا ی لک اءعم و بولطم لجر ی نأ :أموی ی ل لاقف
ن ع ی نلغشت لاف ،راهنلا و لیلا عانأ نم عاسل ک
تءک امک هیلأ فءتخا و کلام ن ع ءخ و !ی درو
[دعب هحفص رد هءادا] ،هیلأ فءتخت

¹ [البقرة محفصه قبلعت ه مادا]

بَلَطُ دَرُومِ مَتْسَهْ يِ دَرْمِ نَم: مَتْفَگِ نَم هِبِ تَرَضْدِ نَأِ يِ زُورِ سِ پِ»
 نَاسُوسَاجُ وِ، تَسِينِ مِ دُودِ خِرَايْتَا رِدِ مِ تَقُو وِ مَتْسِينِ دَا زَا (يِ تَمُوكِدِ مَآگَتْسِدِ
 نَم، نِ يَا رِبِ هَوْلَاعِ وِ) (دِنَرَادِ هِبَقَارِمِ تَحْتِ وِ رِظْنِ دَرُومِ اَرْمِ نَاشْتَقْمِ وِ
 اَهْنِ اَدَبِ هِكِ مَرَادِ يِ رَاكْذَا وِ دَارُوَأِ، زُورِ هِنَابِشْتِ اَعَا سِ زَا تِ عَا سِرْ هِرْدِ
 يِ هَاوُخِي مِ هِكِ اَرِ تَمُوعِ وِ! رَادِمِ زَابِ مَرَكْذِ وِ مَدِرُوِ زَا اَرْمِ وِتِ مِلُوغْشَمِ
 اَقْبَاسِ هَكِنِ اَنِچْمِ هِ، شَابِ هِتَشَادِ دَمَأِ وِ تَفَرِ وَا دِزْدَرْدِ وِ رِيْگِبِ كَلَامِ زَا،
 «يِ تَشَادِ دَمَأِ وِ تَفَرِ يِ وِ يِ وِسِ هِبِ هِكِ دُوبِ رُوطْنِيَا تِلَادِ

تُتَّقُ وِ، هِدِنِعِ نَمِ تُتَجَرَّخُ وِ كَلِذِ نَمِ تُتَمَمَّتْ غَافِ
 نِعِ يِ نَرَجَزِ اَمَلِ اَرِيْخِ يِ فِ سَرَّفَتِ وَا: يِ سَفَنِ يِ فِ
 هِدِنِعِ ذَخَلَا وِ هِيَلَا فِ اِلْتِخَلَا

وِ، هِيَلَا وِ هِيَلِعِ اللهُ يِ لِّصِدِ لِوَسْرَلَا دِجِسَمِ تُتَلْخَدَفِ
 وِ هِيَضُورَلَا يِ لَّا دِغَلَا نَمِ تُتَعَجَّرُ مَثْ هِيَلِعِ تُتَمَلِّسِ
 نَأِ! اللهُ اِي اللهُ اِي كَلِاسَأِ: تُتَّقُ وِ نِيْتَعَكِرِ اِهِيْفِ تُتِيْلُصِ
 اَمِ هِمَلِعِ نَمِ يِ نَقْرَرَتِ وِ، رِفْعَجِ بَلَقِ يِ اَعِ فِطِعَتِ
 اِمِيْقَتْسُمَا كِطَارِصِ يِ لَّا هِبِ يِ دَتَهَا

اِبِ وِ، مَدِشِ نُوْرِيْدِ يِ وِ دِزْدَزَا وِ مَتَشْگِ نِيْگَمِغِ نِ اِيْرِجِ نِيَا زَا نَمِ سِ پِ»
 يِ مِ سَرَّفَتِ مِ هِ اَرِ يِ نَرِجِ يِ رِيْخِ رَادِقْمِ نَمِ رِدِ تَرَضْدِ رِگَا: مِ تَفْگِ دُودِ
 زَا مَلْعِ لِيْصَحْتِ وِ شِ دُودِ يِ وِسِ هِبِ دَمَأِ وِ تَفَرِ زَا اَرْمِ هِنِيَا رِ هِ، دُومِذِ
 دِرْكِ مِذِ رِطِ وِ عِنْمِ شِ رِضْحِ

تَرَضْدِ نَأِ رِبِ وِ مَدِشِ هِيَلَا وِ هِيَلِعِ اللهُ يِ لِّصِدِ اللهُ لِوَسْرِ دِجِسْمِ لِخَادِ سِ پِ
 وِ دِ اَجْنَا رِدِ وِ مَتَشْگِرِبِ هِيَضُورِ يِ وِسِ هِبِ زُورِ نَأِ يِ اَدْرِفِ سِ پِ سِ. مَدِرْكِ مَلِاسِ
 يِ مِ وِتِ زَا نَمِ! اِدْخِ يِ! اِدْخِ يِ! مَدِرْكِ ضِرْعِ وِ مَدِرَا زِگِ زَا مَنِذِ تَعَكِرِ
 يِ رَادِقْمِ هِبِ شِ مَلْعِ زَا وِ، يِ يَامِرْفِ لِيَامْتَمِ نَمِ هِبِ اَرِ رِفْعَجِ بَلَقِ اَتِ مِ هَاوُخِ
 هَا رِ تَرَاوْتِ سَا وِ مِيْقَتْسَمِ هَا رِ يِ وِسِ هِبِ، نِ اَدَبِ مِ نَاوْتِ بَا تِ يِ يَامِذِ نَمِ يِ زُورِ
 «! مِ بَا يِ»

يِ لَّا فِ اِلْتِخَا مَلِ وِ، اَمْتَعْمِ يِ رَادِ يِ لَّا تُتَعَجَّرُ وِ
 رِفْعَجِ بُدِ نَمِ يِ بَلَقِ بَرِشَا اَمَلِ سِنَا نِبِ كِلَامِ

، هِيْبُوتِ كَمَلَا قِلاَصِلَا يِ لَّا لَّا يِ رَادِ نَمِ تُتَجَرَّخِ اَمَفِ
 وِ تُتَلْعَنَتِ يِ رِدِصِ قِاَضِ اَمَلَفِ؛ يِ رِبِصِ لِيَعِ يِ تَحِ
 تُتِيْلُصِ اَمِ دَعَبِ نَاكِ وِ، اَرِفْعَجِ تُتَدِصَقِ وِ تُتِيْدِرَتِ
 رِصَعَلَا

زَا مَلِذِ هَكِنَا تِ هِجِ هِبِ وِ؛ مَتَشْگِ زَابِ مِ اَهْنَا خِ هِبِ هِصْغِ وِ مِودِنَا لِ اَدِ اِبِ وِ»
 مِ تَفَرْدِ سِنَا نِبِ كِلَامِ دِزْدِ رِگِيْدِ، دُوبِ هِدِيْدِرْگِ بَارِشَا رِفْعَجِ تَبْحَمِ
 دِجِسْمِ رِدِ دِيَا بِ هِكِ) بِجَاوِ زَا مَنِ يِ اَرِبِ رِگَمِ مَدِشْنِ جِ رَا خِ مِلْزَنِمِ زَا نِيَا رِ بَانِبِ
 دِشْ مَامَتِ مِ رِبِصِ هِكِي يَا جِ هِبِ اَتِ (مِ رُوَأِ يِ اَجِبَتِ عَامِجِ مَامَا اِبِ
 نِيْلِعِذِ، دُوبِ هِدِيْسِرِ نِ اِيَا پِ هِبِ مِ اَلْصُودِ وِ، دُوبِ هِتْفَرْگِ مِ اَهْنِيْسِ هَكِلِ اَحْنِيَا رِدِ

رادی و ترایز دصق و مدنکفاشود ربار دوی ادر و مدیشوپ ار دوخ
 «مدوب هدروا اجد ار رصع زامن هک دوی ماگنه نیا و مدرک ار رفعد
 [دعب هحفص رد همدادا]

1 تُرْضَحَ امَّافَ [البِقَ هحفص هقیلعت همدادا]
ام: لَاقِفُهُ هَلْ مَدَاخَ جَرَخَفَ، هِيَاءُ تُنْذَأْتَسَا هِرَادِ بَابِ
!؟ كُتْجَادِ

فِيرِشَلَا يَاعُمْلَاسَا: تُتْلَقَفَ
، هِبَابِ اَنْحَبِ تُسَلْجَفَ. مَلَّاصُمُ يَفُمَّاقَ وَه: لَاقِفَ
يَاعَلُخْدَا: لَاقِفُهُ مَدَاخَ جَرَخَا ذَا اَرِيْسِي لَّا اُتْتَبَا اَمَفَ
لَاقِ وَ مَلَّاسَا دَرَفَ، هِيَاءُ تُمَلَّسُو تُلْخَدَفَ. اَللَّهُ مَكْرَبَ
! كَلُّ اَللَّهُ رَفْعًا! سَلْجَا

ترايز ی ارب منساوخل و خدن ذی، مدیسر ترصد هُناخرد هبن و چس پی»
 :تفگ و دما نوری ترصد زا ی مداخل احنیا رد . ترصد رادی و
 !؟ ی راد تجاد هچ
 فیرش ر ب منک ملاس : متفگ

خادم گفت: او در محلّ نماز خویش به نماز ایستاده است. پس من مقابل
 در منزل حضرت نشستم. در این حال فقط به مقدار مختصری درنگ
 نمودم که خادمی آمد و گفت: به درون بیا تو بر برکت خداوندی (که به
 تو عنایت کند). من داخل شدم و بر حضرت سلام نمودم. حضرت سلام
 مرا پاسخ گفتند و فرمودند: بنشین! خداوندت بیامزد!»

وَبَا: لَاقِ وَ هَسَارَ عَفْرَمُ مَثُ، اَيْلِمُ قَرَطَافَ، تُسَلْجَفَ
؟نَمَ

! اَللَّهُ دَبْعُوبَا: تُتْلَقُ
ام: ! اَللَّهُ دَبْعَابَا اِي كَقَفُو وَ كَتَيْكُ اَللَّهُ تَبَّثُ: لَاقِ
؟ كُتْلَاسَمَ

وَ هِتْرَايزِ نِمِ يَلِ نَكِي مَلِ وَ لَ: يَسْفَنُ يَفُ تُتْلَقَفَ
اَرِيْتِكَن اَكَلِ اَعْدَلَا اَذْهَرِيْغَ مِيْلَسْتَلَا

و دنتخادنا ریز هبرسد رکفتل اح هب ی ردق ترصد و ، متسشن ن م س پی»
 ؟تسیچ تاهینک : دنتفگ و دندومذ دنلب ار دوخ رسد س پس
 ! (ادخ هُدنبردپ) الله دبعوبأ : متفگ

یا در ادب قفوم ار وتو دنادرگ تباث ار تاهینک دنوادخ : دنتفگ ترصد
 ؟تسیچ تجاد ! الله دبعوبأ

هکی ملاس و رادی نیا زانم ی ارب رگا : متفگ دوخ اب هظن نیا رد ن
 ، دشابن ی رگد زیچ چیه ترصد ی اعد نیمه زا ریغ مدرک ترصد ر ب
 «تسا رایسب هنیار ه

؟ كُتْلَاسَمَ ام: لَاقِمُ مَثُ هَسَارَ عَفْرَمُ مَثُ

یَنْقَرِیو ۛیْ اَعْكَ بَلَقَ فِطَعِیْنَ اَللهُ تُتْلَسُ: تُتْلَقُ
فِیْرِشَلَا یِ فِیْ نَبَا جَا یِ لَاعَتَ اللّٰهَ نَّ ا وُجْرَا و ۛ كَمِ اَعْنَمِ
بُتْلَسُ اَم

و ه اَمْنَا ۛ مُلْعَتَابِ مُلْعَا سَیْ اَللهِ دَبْعَابَا یِ: ل اَقْف
نَا یِ لَاعَتَ و كَرَابَتُ اللّٰهَ دُیْرِیْنَ مَبَلَقَ یِ فِیْ عَقِیْرُوْنَ
[دَعْبُ حَفْصِ رِدْ هَمَادَا] ۛ بَیْدَیْ

¹ كَسْفَنُ یِ فِیْ لَأَوَا نُبَلُطَافَ مُلْعَا تَدْرَأُ نَبَافِ [لَبِقُ حَفْصِ مَقِیْلَعَتِ هَمَادَا]
! كَمِ هَفِیْ اللّٰهَ مِهْفَنَسَا و ۛ مِلْمَعَتِ سَابِ مُلْعَا بَلُطَا و ۛ بَیْدُوْبُعَا مَقِیْقَدِ
؟ یِ هَاوْخِیْ مَهْج: تَفْكَ و دَوْمَنْ دَنْبِ اَرِ دُوْخِ رَسَدِ تَرْضِدِ سِیْ سِ
، دِیَا مَرْفِ طَعْنَمِ نِ مَرْبَا رِ تَلَدِ اَتَمْ دَوْمَنْ تَلَسْمِ دِنُوَادِ خَزَا: مَدْرَكِ ضَرْعِ
هَكَا اَرِ مَهْجَا هَكَا مَرَادِ دِیْمَا دِنُوَادِ خَزَا و ۛ دَنْكِ یِ زُوْرِ نَمِ مَهْجِ تَمْلَعِ زَا و
دِیَا مَدِ تِیَا عْنَمِ مَهْجِ مَاهِ دَوْمَنْ تَسَاوْ خَرْدِ و تَفِیْرِشَدِ تَرْضِدِ هُرَا بَرْدِ
یِ رُوْنِ طَقْفِ مَلْعَ: تَسِیْنِ نِ تَخُوْمَا مَهْجِ مَلْعَ ! اللّٰهِ دَبْعَابَا یِ ا: دَوْمَرْفِ تَرْضِدِ
مَدَوْمَنْ اَرِ وَا تِیَا دِهْ هُدَا رَا یِ لَاعَتَ و كَرَابَتِ دِنُوَادِ هَكَا یِ سَكَلِ دَرْدِ هَكَا تَسَا
رِدِ مَلْحَرْمِ نِ یَلُوَا رِدِ دِیَا بِ، یِ هَاوْخِیْ مَلْعَ رِگَا سِیْ بُوْشِیْ مِعْقَاوِ تَسَا
مَلْعَ مَهْجِ نِ دَرَكَلِ مَعِ هُطَسَاوِ مَهْجِ و ۛ یِ بَلُطْبِ اَرِ تَیْدُوْبِعِ تَقِیْقَدِ تَدُوْخِ دَزْدِ
و تِیَا دِخَا تَا یِ یَا مَدِ مَاهْفَتَسَا و ۛ یِ سَرِیْبِ دِنُوَادِ خَزَا و ۛ یِ شَابِ مَلْعَ بَلَاطِ،
» دِنَا مَهْفَبِ و دِهْدِ بَاوْجَا اَرِ

! اللّٰهِ دَبْعَابَا یِ: ل اَقْف ! قِیْرِشَدِ یِ: تُتْلَقُ

؟ ۛ بَیْدُوْبُعَا مَقِیْقَدِ اَم ! اللّٰهِ دَبْعَابَا یِ: تُتْلَقُ

اَمِیْفِ مِسْفَنُ دَبْعَا یِ رَیْ لَا نَا: بَءَا یِشَا ثَلَاثَ: ل اَقْف
، كَلِمِ مَهْلَا نُوَكِیْ لَا دَبِیْعَا نَّ لَا، اَكَلِمِ اللّٰهَ هَلُوْخَ
؛ مَهْجِ اللّٰهَ مَهْرَمَا تُثِیْدُ هَنُوْعَضِیْ، اللّٰهَ لَامِلِ اَمَلَا نِ وُورِیْ
اَمِیْفِ مِلَاغْتِشَا قَلْمُجِ و ۛ اَرِیْبِدَتِ مِسْفَنُ دَبْعَا رِ بَدِیْ لَا و
بُهْدَعُ هَاهَنْدِ و مَهْجِ یِ لَاعَتُ هَرَمَا

، اَكَلِمِ یِ لَاعَتُ اللّٰهَ هَلُوْخَ اَمِیْفِ مِسْفَنُ دَبْعَا رِیْ مَدِ اَذَا فِ
؛ مِیْفِ قَفْنِیْنَ ا یِ لَاعَتُ اللّٰهَ هَرَمَا اَمِیْفِ قِ اَفْذِلَا مِیْلَعِ نَاهِ
مِیْلَعِ نَاهِ، هَرِ بَدْمِ یِ اَعِ مِسْفَنُ رِیْبِدَتُ دَبْعَا ضَوْفِ اَذَا و
اللّٰهَ هَرَمَا اَمِبِ دَبْعَا لَغْتِشَا اَذَا و ۛ اَیْبُدَلَا بُبِئَا صَمِ
قَاهَا بُمَا و ۛ اَرِ مَلَا یِ لَا اَمُهْنِمِ غَرَفْتِیْ لَا، هَاهَنْدِ و یِ لَاعَتِ
سِ اَنَلَا مَعَمِ

اَیْبُدَلَا مِیْلَعِ نَاهِ، ثَلَاثًا هَذِهِ دَبْعَا اللّٰهَ مَرَكَا اَذَا فِ

و اَرْتَاكَتْ اَيْنْدَا بُلْطِي لَا و ، قُخْلَا و سُيْلِيَا و
و ، اَوَّلْع و اَزَّعْ سِانْدَا دِنِعْ اَمْ بُلْطِي لَا و ، اَرُخَاْفَتْ
بَلَاطِبْ هَمَايَا عَدِي لَا

يَلَاعَتْ و كَرَابَتْ اَللَّهُ لَاقَ ؛ يَفُتْلَا يَجْرَدُ لَوْ اَذْهَفْ

اَدَّاسْفَ لَا و ضَرَّ لَا يَفِ اَوَّلْعَ نَوْدِيرِي لَا نَيِّدَلَا اَهْلَعَجْدُ عَرَّخَلَا اُرَّادَلَا كَلْتِ
(نَيِّقْمَلَا يَفْعَلَا و) سوره القصص (٢٨) آيه (٨٣).
! (الله دبعابا) اذخ هُذنب ردي يا : وگب : تفگ ! فيرش يا : متفگ
؟ تسا مادک تيدوبع تقيقد ! الله دبعابا يا : متفگ
هک ار هچنأ هرابرد ش دوخ يارب اذخ هُذنب هکنيا : تسا زيچ هس : تفگ
[دعب هحفص رد هmada] تسا هدرپس ي و هب اذخ

1 کلم ي اراد ن اگدنب هک ارچ ؛ دنبي ي تیکلم [ل بق هحفص هفيلعت هmada]
دنواذخ هک ي ياچنأ رد و ، دنبي ي اذخ لام ار ل اوما ههمه ، دنشاب ي مذ
؛ دنراذگ ي ، دنهنب هک تسا هومذ رما ار ناشيا
؛ دنکز ريبدت و ي شيدنات حلصم ش دوخ يارب اذخ هُذنب هکنيا و
هومذ رما ن ادب ار وا دنواذخ هک دوشد رصحنم ن آرد ش تايلو غشم هامت و
تسا هومر ف ي هذن آزا ي و تسا
وا هب اذخ هک هچنأ رد ار ي تیکلم ش دوخ يارب اذخ هُذنب رگا ، ن ياربان ب
هدرک رما ن ادب ي لاعت دنواذخ هچنأ رد ن دومذ قافنا ، دنبي ي تسا هدرپس
دوشي م ن اسأ و ارب تسا

و بئاصم ، دراپسب ش ربدم هب ار دوخ روما ريبدت اذخ هُذنب نوچ و
ددرگ ي م ن اسأ ي و رب ايند تلاکشم
ي هذو هدرک رما ي و هب دنواذخ هک ار هچنأ هب دزرو ل اغتشا هک ي نامز و
ي تصرف و ل اجم ات دب ي مذ رما و د ن آزا ي تغارف رگيد ، تسا هومذ
ديامذ ادبي مدرم اب ن دومذ هيرخف و ي يامندوخ يارب
و ايند ، در ادب ي مارگ زيچ هس نيا هب ار دوخ هُذنب ، دنواذخ نوچ سپ
تهج هب ايند ل ايند و ؛ ددرگ ي م ن اسأ و لهس ي و رب ق يلاخ و س يلبا
ماجزا هک ار هچنأ و ، دور ي مذ مدرم اب تاهابم و هيرخف و ي زودناه دايز
تزع تهج هب ار اهنأ ، ددرگ ي م مدرم تسد رد لامو ب صنم و ل لاجو
و تلاطب هب ار دوخ ي اهزور و ، ديامن ي مذ بلط ن تشيوخ هجرد و ل و
دنک ي مذ اهر هوهيب

ديامر ف ي م ي لاعت و کرابت دنواذخ ؛ اوقت ن ابدر نزا هلپ ن يلوا تسا نيا و
هدارا نيمز رد هک ي ناسک يارب ميهد ي م رارقام ار ترخأ ي ارس ن آ
و ي زوري ب تارم هامت و ؛ ددرگ ي مذ داسف ل ايند و ، دنرادن ي شنم دنلب
» (تسا اوقت اب ن امدرم يارب ا راصحنا ، راک ن اياپ رد تداعس

! ي ن صوا ! الله دبعابا اي : بُتْلَقْ

ي يَصَوِ اَهْنَأَفْ ، اَيَشَأُ يَعْصِبُ كَيَصُوا : لَاقَ
نَأ لْ اَسَأُ اَللَّهُ و ، يَلَاعَتْ اَللَّهُ يَلِ اِقِيرَطْلَا يَدِيرُمِ
بِلَامَعْتَسِلَا كَقَفْوِي

ي ف اهنم ثلاث و ، س قنلا هضائر ي ف اهنم ثلاث

و كَايَا و ، اَهْظَفْحَافٍ . مِلْعَايَ فَاِهْنِمِ ثَلَاثًا و ، مِلْحًا
! اِهْبَنَ وُ اِهْتَلَا

بُهِلَايَ بَلَقْتُ غَرْفًا : نِ اَوْدِعْ لِ اِق

! امر فای ایصوت و شرافسند مهب! الله دعبا بایا : متفگ»

اهنا هک اریز ؛ میامنی م شرافسند و تیصو زیچ هذ هب ار وت نم : تفگ
دنواذ هار ناگدنیوپ و ناگدنک هدارا هب تسا نم تیصو و شرافسند
قیفوت اهنا هب لمعرد ار وت ات میامنی م تلأسم دنواذ زا و . ی لاعت
[دعب هحفص رد همادا] . دیامرف ت محرم

لبیدأت و تیبرت هرابرد رما هذ ن آ زا ات هس [ل بق هحفص هقیلعت همادا]
زا ات هس و ، تسای رابدر ب و ملد هرابرد اهنا زا ات هس و ، تساسفند
، راپسب ترطاخ هب ار اهنا ن اونه ی اس پ . تساش ناد و ملد هرابرد اهنا
! دنز رسد هاکت و ی تسسوت زا اهنا هب لمعرد ادابم و
هک ار هچنآ ات مدومذی لاد و غراف ار ماهشیدنا و ملد نم : تفگ ن اونه
» . میامذ لمعرد ادب و منک ذخا و مریگب دیامرفی م ترصد

لُ كَأْتِنَا كَايَا فِ : مُضَايِرْلَا فِ ي تَاوَلَلَا أُمَا : لِ اِقْف

لُ كَأْتَلَا و ، هَلْبَلَا و ، هَقَامَحَا تُرْوِي هَنَافٍ ، هِيَهْتَشْتَلَا اَم

و اَللّٰهُ مَسَدٌ و اَللّٰهُ لُ كَفَاتَلُ كَا اِذَا و ؛ عَوْجَلَا دَنِعَلَا اِ

؛ هَلَا و هِيَلَعُ اَللّٰهُ يَلُ صَدَلِ و سَرَلَا تُثَيِّدُ زُ كَذَا

و نَا كِنَا فِ ؛ هِنَطْبِنِم اَرَشَدِ اَعَا عَوْ ي مَدَا اَلْمَامِ

“ ، هِسْفَنِلَا تُثَلُّ و هِبَارَشِلَا تُثَلُّ و هِمَاعَطِلَا تُثَلُّ ذُبَلَا

تسا سفند بیدأت هب عجار هکی یاهزیچ ن آ اما : دومرف ترصد سپ»
ناسنا رد هک ارچ ، یرادذ اهتشان ادب هکی یروخدار یزیچ ادابم : هکنا
هنسرگ هک هاگنا رگم روخم یزیچ و ؛ دنکی م ی نادان و تقامد داجیا
ربیدار ادخمان و روخبل لادزا یروخدار یزیچ ی تساوخن وچ و ؛ شاپ
: دومرف هک ار هلا و هیلع الله ی لصد مرکا لوسر ثیددروا رطاخ هب و
اذهی لعا نب . تساهدر کدرپش مکشذرا رتدبار ی فرظی مدآ تقوچی ه»
رادقم هب سپ ، دیدرگ ادغلوانت زا راجانه هک دش هسنرگ یردق هب رگا
و ، شبای یارب ار ن آ ثلث و ، درانگب شماعط یارب ار دوخ مکشذ ثلث
» . ش سفندیارب ار ن آ ثلث

تَلْقُنَا : كَلَلِ اِقْنَمَفِ : مِلْحًا فِ ي تَاوَلَلَا أُمَا و

عَمَسْتَمَا اَرَشَدَ تَلْقُنَا : لُ قَفٌ ، اَرَشَدَ تَعِمَسَدَةً دِحَاو

! هَدِحَاو

لُ وُقْتِ اَمِيْفِ اَقْدَا ص تَنُ كُنَا : هَلَلُ قَفَا كَمَتَشْنَم و

لُ وُقْتِ اَمِيْفِ اَيِ ذَا ك تَنُ كُنَا و ؛ لُ رَفَعِيْنَا اَللّٰهُ لُ اَسَاف

بَكَلُ رَفَعِيْنَا لُ اَسَا لَلّٰهُ اَف

و هِيَصْنَلَابِ هَدِعَفٌ ، هِيَخَلَابِ كَدَعَوْنَم و

تسا ملسلا هیلع قداما تاشیامرفزا هتفرگرب یضا ق مو حرم دیلعت

تیدد نیا رد هک ی بلاطم هب ق یقد هجوت اب

دراو [ی رصبن اونوع] داقملا میظعو دار ملا کرابم
تامیلعتی دنلب جوا هچ رد : هک دوشی م مولعم ،تسا
دامعو ناقیلایا و قیقحتلا دنسو نافرطا و قحلا تیا
الله س دق - یضا ق ی لعدیس جاحد ،ن اهر ببا و قر یصبا

ءاعرلا

هکی سک سپ :تسا ر یصد و ی رابدر ب هب عجار هک ی زیچ هس ن آ اما و
هد رگا : وگب وا هب ،ی ونشی م ات هدی یوگب هملک کید رگا : دیوگب وت هب
!ی ونشی من م ه ی کی ی یوگب هملک
هچنآ رد رگا : وگب ی و هب ،دیوگ از سانو دنک بس و متش ار وت هکی سک و
و ؛ درنگردنم ز ا ات م هاوخی م ادخ زانم ،ی یوگی م تسار ی یوگی م
ز ا ات م هاوخی م ادخ زانم سپ ،ی یوگی م غورد ی یوگی م هچنآ رد رگا
درنگرد وت

م هاوخذ از سانو داد م هاوخذ شحف وت هب هک دهد میبار وت ی سک رگا و
تاعارم و مشابی م هاوخریخ وت هرابردنم هک هدب هژم ار وا وت ،تفگ
«میامنی م ار وت

تلهجامءاملعلأساف:ملعلا ی فی تاو للا اما و
لمعدنأ کایا و ؛هبرجت و ائتعت مهلاستنأ کایا و
هیلأ دجت ام عیمج ی فطایتحلا اب ذو ،ائیش ک یارب
و ،دسلا ن م کبره ایثفا ن م برها و ؛لایس
!ار سب س انلا ک تبقر ل عجت لا

لا و ؛کأ ت حصن دقف !الله دب عابا ای ی نء م ق
و .ی سفنب ن ینض و رما ی نأف ؛ی درو سی لعد دسفت
ی دهلأ عبتا ن م ی لعد ملسلا

هچنآ س رپب املع ز ا ،سپ :تسا ملع هب عجار هک ی زیچ هس ن آ اما و
ش زغ هب ار ناشیا ات ی سرپب اهنآ ز ا ار ی زیچ ادابم و ؛ی ناد ی من هک ار
ی سرپب ن احتما و ش یامز آ ی ارب و ی نکفا
ی روما عیمجرد و ؛ی نزت سد ی راک هب تدوخ ی ار یور ز ا هک ادابم و
طایتحا ،ی راد رما ف لاخرد عوقو ز ا تظفاحم و طایتحا هب ی هار هک
ز اسد دوخ هشیپ ار

و ؛ی نکمی رارف هدرند ریش ز ا هک روطن امه زیهرپب نداد اوتف ز ا و
هدنر ارق مدرم ی ارب روع لپ و رسج ار دوخ ندرگ
آقیقت هک ارچ !نم دزد ز ا زیخرب رگید (الله دب عابا) ادخ هذنب ردپ ی
اریز ،ن کم دسافن م رب ارم درو و رکذ و ؛مدرک ی هاوخذ ریخ وت ی ارب
مراد باسد ی گدنز تاعاسد و رمع تشنگ یور هک متسه ی درم نم هک
ملاس بتارم مامت و .دوش فالت هدهیپ ن آ ز ا ی رادقم هکنآ ز ا منار گنو ،
و ،دنکی م یورپب تیاده ز ا هک داب ی سک ن آ ی ارب دنوادخ تملاس و
«دیامنی م میقتسم قیرط ن دومپ ز ا تعباتم

تسا هدود راوتسا - ٲٲگژلا هٲبرت

ی زروض رغ زا ضار عا هار رد تسرد
هرا اما س فذت لو صدر سکو ، ی یوج ماقتنا س دو
و انعم ملاء هب هنزور و هچیرد ن دشد ادیپو ،
تا ذن افر عی ارب هه رخلأ ابدو ، تو کلم و درجت
ی تیراع ی زاجم ی تسه کاکدنا و ، ی لاعتقد
و ق لطم ی تسه رد

ی دبا و ی لزا و ی دمرسد فرصد و تحب دوجو
هدادی م ار تاروتسد نیا، شسدا تاذی هانتیلا و
1. بتسا

مه ار هبقارم، رکز رب هولاعی ضاق موحرم دندر مشی م مزلا

اهر اب - هیلع الله ن اوضر - ی ضاق موحرم
بهک دندومرفی م

دیاب هبقارم، تسیند بلطم همه اهنتد رکز»
2. «دنک ریثاد دناوتد رکز هکنیا اتد شاب

هب و میرانگی م رانک ار هبقارم ن آام ی لو
،میدرگی م ی داء ریغ زیچ کی و رکز لابند
لائم؛ میدرگی م بیرغ و بیجع بلطم لابند
کی، ی بیغ بنا جزا ی رما کی، ی قرصدت کی
دیاب ی وخذ هب ی تیشم کی، ی تیاند کی، ی تسد
ی م. دشاب دیاب روطنیا بلطم؛ دوشد ماجنا
هدیاف و هجیتد بللطم نیا نودب کولسد: دنیوگ
لئاسم نیا هب ناسنا تسیند مزلا و، دراند ی
دهد برتا بیترت

و ی ضاق موحرم لائما هب هک ی ناسک ن آ
ن آ و دننگی م دراو ضارتعا ادخ ی ایلوا
هب، دنیوگی م ار هدوهید و فرخزم بللطم
دناوتی م ی ضاق موحرم لامعا زا کی مادک
درف ی ردق هب ناشیا!؟ دننگ دراو ضارتعا
ایر: دنتفگی م ناشیا نیدناعم هک دوب ی دبعم
رگم! دشکی م بآ زامناج مدرم ی ولج! دننگی م
!دشاب دبعم ردقنیا ی سک دوشی م

،مینکذ لمع، مینک لمع میهاوخی مذ رگا
دوخ ی وربا هک میرید ار نارگید ی وربا ارچ
هب هبترم ن آ زا ار نارگید ارچ!؟ میاهدرب ار
میتسه ل زانتم نامدوخن وچ میهدب ل زانتم نییاد
و مینک لمع میهاوخی مذ و، مینکی مذ لمع و

1. هقیلعت، ۳۷۸، ص ۱۷ و ۱۶ ج، ی سانشد ماما؛ ۱۸۶، ص، دژجم حور

2. عوجر رکز تیافک مدعو هبقارم موزلن و مارید رتشیب علاطا تهج2
۱۵۸، ص، یراگتسر نییا هب دوشد

هبار بلاطم مپهاوخی م و ، مپهدب رثا بیترت
1. مینارنگب هر مزور تیفیک نیمه

و ایند ریخ هبار نآ ماجنا اب ناسنا هک یلمع دوشی م لئان ترخآ

دندومرفی م ییابطابط هملاء داتسا

لیصحت یارب فرشأ فجن هبار نوچ»
و تبارق رظن هطقن زا ، مدش فرشم
رضح هبار هاگماگ تیمحر و یدنواشیوخ
زور کی ات ؛ مدشی م بایفرش یضاقت موحرم
یضاقت موحرم هک مدوب هداتسیا یاهسردم رد
دندیسر نم هبار نوچ ، دندرکی م روبع اجنا زا
دنتفگ و دندرانگنم هئناش یور ار دوختسد
ن اوخب بشد زامنی هاوخی م ایند ! دنزرفی ا»
2 «» ! ن اوخب بشد زامنی هاوخی م ترخآ و ؛

[دنیامرفی م ی نارهط هملاء موحرم]

الله تمحر - یضاقت موحرم روتسد نیلوا»
!دوب لفاوند و بشد زامنش نادرگاش هبار - هیلع
یاهبط هک دنک روتسد ناسنا دوشی م لاد
و !؟ دناوخنم هبار زامن لاصا و دشاب کلاس
لحارم نیا زا ام رگید بؤ : هک دیوگب
میوشی م لوغشم سرد هبار مکنیا ای و ، میتشدنگ
رتدایز لئاسم نیا زا شئیمها م هبار سرد و
، میدشن رادیید لاد میدوب ل سک بشما ای ، تسا
3 «... ن نانچ و نینچ بشد ادرف

رد طاشن بسک یارب یضاقت موحرم هیصوت بشد زامنی ارب هایق ماگنه

دندومرفی م دادد موحرم

نیا ش دوخت (یضاقت موحرم) اقا موحرم»
دوب هداد روتسد روطنیا م هبار و دوب روط

1. ۱۴۶ هسلج ، یرصدب ناوئع تشیدد حرش ، توکلم ی اوآ رازفا مرز
2. ۲۵ ص ، نایات رهم
3. راجد هبار دوش عوجر بشد زامنتیمها نوماریپ رتشیب علاطت هج
۳۴۲ ص ، رابخلای ناعم ؛ ۱۵۸ ص ، ۸۷ ج ؛ ۸۳ ص ، ۷۸ ج ، راونلا
۶۵ ص ، ۲ ج ، عیارشلا لاء

ی‌مرب‌ب‌ش‌ز‌ا‌م‌ذ‌ی‌ا‌ر‌ب‌ن‌و‌چ‌ب‌ش‌ن‌ا‌ی‌م‌ر‌د” :ه‌ک
ی‌ا‌چ‌ل‌ث‌م ،د‌ی‌ن‌ک‌ل‌و‌ا‌ن‌ت‌ی‌ر‌ص‌ت‌خ‌م‌ز‌ی‌چ‌د‌ی‌ز‌ی‌خ
ر‌ص‌ت‌خ‌م‌ز‌ی‌چ‌ا‌ی ،ر‌و‌گ‌ن‌ا‌ئ‌ش‌و‌خ‌ک‌ی‌ا‌ی‌غ‌و‌د‌ا‌ی
ز‌ا‌ا‌م‌ش‌ن‌د‌ب‌ه‌ک ،ی‌ر‌گ‌ی‌د

هکی تقو: دندومرفی م ارچی ضاق موحرم
 کی، دیوشد دنلب زامن ارب دیاوخی م رحس
 یلاحی بزا ار ندب نوچ؟ «دیروخب یزیچ
 هکی رکذ. دنک ادیب طاشند ندب، دیروایبرد
 و یگنسرگ ابلاغ تلاد رد، دیوگی م ناسنا
 لثم روطنیمه امش. دراند هدیاف فعض لاد
 طقف، ددرگی م شدوخ ارب هکی طبض کی
 دراند هدیاف نیا؛ دیاهدرک رارکت ار رکذ مادم
 نآ ابو دنک تکر حرکذ اب حور و سفندیاب
 می م رارکت سفرد مادم ار نآ رکذ هکی یانعم
 ،دنک ابلاغ یگنسرگ هکی تقو. دورب لآاب، دنک
 رد و نهدرد ار انعم نآ دیناوتی مزرگید امش
 سفرد رکذ نآ رگید و، دیهد رارق دوش سفند
 و دنک ادج ار نآ دناوتب هکی دنکی م ادیب نکت
 اری ظف کی امش. درب ولج هب و دهدب تکر حر
 دیاهدرک رارکت مادم طقف

رد ناسنا دیاب: هکی دندومرفی م ناگرزب اذل
 !طاشند و هجوت لاد رد، دیوگب رکذ هجوت لاد
 صد دناوتب رگا. دیوگی م هچ دنک کرد و دمهب
 تسیود زاتسا رتهب، دیوگب طاشند اب هبترم
 بڈ: دیوگب دعب هکی لاحی ب و تلاسک اب هبترم
 ،دروایب لاد هب ار دوش دیاب! میتفگ هرخلآاب
 رکذ نیا هکنیا ات دروایب هجوت هب دیاب ار دوش
 زامدا هکی زامن دننام. دشاب هتشاد ریثأت وارد
 و دوشی م دنلب تلاسک و ترچ و یلاحی برس
 هرابود و میناوخب زامن تعکر ود: دیوگی م
 م هی زامن کی؛ زامن کی نیا بڈ، میناوخب
 عوکر و تسال ادرسد، دوشی م دنلب ی تقو هکی
 ایآ؛ لئاسم ریاس و تسا روطچ ش دوجسد و
 2. تسین روطنیا!؟ تسای کی زامن ود نیا

1. 77 ص، درجم حور

2. تدابع نایتا رد طاشند بسک تیمها نوماریپ رتشیب علاطا تهج2
 100 ج، قمکحلا نازیم؛ 454 ص، 3 ج، یفاک عورف هب دوش عوجر

ی‌اربد یمتد تاروتسد هلمج زاترا هط ماود

کلاس

موحرم یمتد تاروتسد زاترا هط ماود
موحرم نآ دوزخ؛ دوزخ نادرگاشد هب ی ضاق
ی منزل سغ نودباید و وضو نودب ی اهظا زین
2. دنام

فجذ رد نامز نآ رد نیریشد بآ نوچ
کشما ب هفوک زات و دوزخ تمیق نارگ و بایمک
:تسا هومرفی م ن اشیا، دندومنی م لم
،تسا رضم مشچ ی‌اربد روشد بآ نوچ»
باب ار دوزخ تروصد طقف وضو ماگنهد رد نم
بآ باب ار دوزخ ی‌اهتسد و میوشی م نیریشد بآ
» .ماچ

ی‌سکل زنم رد مأمدم کی، نامز نآ رد
رصحنه فجذ مأمدم و ی‌مومع اهمأمدم .دوبذ
ی‌لع مأمدم و ی‌یرصیق مأمدم :دوب مأمدم ود هب
ی‌ضاقت موحرم .دوب هتسب اهمأمدم اهبشد و ؛اقاً
دومنی م ل سغ ل زنم رد ل سغ هب زاینده تقو رد
رد قاطا رد ،دوب درس او هه کی ی‌تاقوا رد و
هباید و قاطا نیمز ی‌ور رب ار ی‌گنله هتسب
نآ ی‌ور رب و درکی م نهچ نآ ریسدی‌ور
،ندب زات ساجذ نیع عفر زاسپو دانتسیای م
و رسدی‌ور رب هه بآ تشم نیدنچ اب طقف
همه هب ار نآ و تخیری م دوزخ ندب و تروصد
طقف و ؛درکی م ل سغ، دادی م تیارسد ندب ی‌اج
سپس و دشی م رت، هدرتسگ گنله زای رادقم
دومنی م معمار نآ

ی‌م [ی‌ناچوق] س‌آبع خیشد جاد اقا موحرم

۱۹۴ ص

1 و وضو ماود :زاتسا ترابع نآ و» : ۱۳۰ ص ،بابلا بلا طاسر
» .ن‌اکملای ی‌تد هتسمل اسغا ریاسد و همجد ل سغ و هجاو ل اسغا
2 هب دوشد عوجر ترا هط ماود تیمها نوماریپ رتشیب علاطا تهج2
(۲۵۹۹۹ ح) ۲۷۶ ص ، ۹ ج ، لامعلا زنگ ؛ ۶۰ ص ، دیفم خیشد ، ی‌لامأ
،راونلا اراجب ؛ (۲۶۰۶۶ و ۲۶۰۶۵ ح) ۲۹۳ و (۲۶۰۴۲ ح) ۲۸۸ و
۳۰۱ ص ، ۷۷ ج

دندومرف:

امرس تخس یضاق موحرم یزور»

دومرف، دشل اؤسد تّاعزا نوچ؛ دوب هدروخ

درس او ه و ماه دوب ن لافل زنم رد بشید”

رد، لسغ هب جایتحا زا سپ و دوب

1 «...» مدر و خ امر سد و مدر ک ل سد غ ق اطا

رسد ی اشفا مدعو و ظفد ربی ضاق مو حرم دیکات

[دندومرف دادد مو حرم]:

نم به ی زور (ی ضاق مو حرم) اقا مو حرم»
هک نکم شاف ار رسد! مشاه ديسد: دنتفگ
زا هک دسری م ی زور! یوشی م راتفرگ
ار ترد مبتع و دنیاید فانکا و فارطا
3 و 2 «...» دنسوبد

ردن دناوخذ زامذ ربی نیم ی ضاق مو حرم نخسد

فالتخم دجاسم

هملاء خیش جاد ی اقا باطسم بانج
نادرگاشد زا هک - ماقد ماد - ی جیهلا ی راصنا
دندومرف، دنتسه ی ضاق مو حرم
کی رد: دندومرفی م [ی ضاق] مو حرم»
رگید دجاسم به، دیناوخذ زامذ هشیمه دجسم
اجنا دیدرک ادیپ ل اد دیدید اجره و، دیور بزیند
ادیپ ل اد دیدید هک اجره و، دیناوخذ زامذ
نیا زا و دیهد ریغت ار دوخذ نامک دیدرکذ
اصلاخ و! دیبایل اقتنا رگید دجسم به دجسم
دیاب و تسا درومی بنامک کیرد فقتو ته کنا
رگید ی اج به اجره زا و دوبل ادل ابند امئاد
ار اجنا دوب رتهبل ل اجره و، دش ل قتم
به دشن هفوک دجسم رد رگا؛ دومذ باختنا
به دشن هلهسد رد رگا و دیور بهلهسد دجسم
5 و 4 «...» انکه و، دیور بهفوک دجسم

ود ترایز به تبسد ی ضاق مو حرم ایصوت

1. 61 ص، 2 ج، راونا علطم

2. 462 ص، درجم حور

3. ببله لاسر به دوشد عوجر هلاسمنیا نوماریپ رتشیب علاطا تهج3
ص، مولعار حبه به بوسنم کولسد و ریسد لاسر؛ 131 ص، بابلا
81 ص، یراگتسر نییا؛ 594 ص، درجم حور؛ 163

4. 236 ص، 7 ج، ی سانشد داعم؛ 65 ص، 2 ج، راونا علطم

5. عوجر دجاسم رذن دناوخذ زامذ تیمها نوماریپ رتشیب علاطا تهج5
دجسم توکل م روز، 1 ج، توکل م راونا به دوشد

تایلاء تابتع رد س دقم ناکم

ی م دوخ نادرگاش هب ی ضاق موحرم
دندومرف:

«دو مکان را در اعتبار مقدسه غنیمت بدانید. اول: محراب شهادت امیرالمؤمنین علیه السلام در مسجد کوفه؛ دوم: مقام امام صادق علیه السلام در کربلا (که در پشت شریعه است). این دو جا را غنیمت بدانید و مغتم بشمارید.»¹

زای تیاکد (ی نارھط هملاء) اقا موحرم
هک - ی زیربتی داه ديس جاد الله تیا موحرم
ی فورعم درمی لیخو نیمطاکی املاء زاناشیا
، ی ضاق موحرم هذملات زامه ی تدم و ، دندوب
دندرکی م لقت - دندوب ، هیاء الله ن اوضر
ناشیا هب هکی لمعاروتسد رد ی ضاق موحرم
هک دندومرف ، دنداد

لوا ؛ نادب منتغم ی لیخو ار زیچ ود»
رد ملاسلا هیاء نینموملاریما الفان بارحم
» . هفوک دجسم

لکش هب هفوک دجسم رد ن لآ هکی بارحم
هک تسای بارحم ، دراد دوجوی دننام حیرض
هماقا بارحم ن آرد ترضدارت عامج زامد
، دنناوخت عامج زامد هکنیا زال بق . دندرکی م
تسد رد هکی بارحم رد ار ناشدوخ لفاوند
ابیرقت و هتفرگ رارق ی لصا بارحم ن آچ
مه ن لآ و دراد ه لصاصان ابرتم تسید دودح
الفاوند و بشد زامد . دندناوخی م ، تسای صخشم
سپس ، دندناوخی م اجنآ رد ترضدارت حبص
حبص زامد و ی لصا بارحم نیمه رد دندمآی م
بشد رد مجلمن با ریشمش . دندرکی م هماقا ار
ن آقرف ربل فاوند بارحم نیا رد مهذوند
زامد ترضد زونه ی نعید ؛ دما دورف ترضد
غراف بشد زامد زامد و دندوب هذناوخت ار حبص

¹ ۴۲۹، ال اسد ، ی لامذ هز محوبا ی اعد حرشد ، توکلم ی اوآ رازفا مرند
۳ . سلج

بَيضَقْنِيَا هَكَ دَنْدُوبِ حَبِصِ اَلْفَانِلِ وَغَشْمِ وَ هَدَشْدِ
دَاتْفَا قِاَفْتَا

اَلْفَانِلِ اِرْحَمِ «: دَنْدُومَرْفِي مِي ضَاقِ مَوْحَرْمِ
، دِيْنَادِبِ مَنْتَعْمِي لِيْخَارِ تَرْضِدِ

مؤد بتسا دوهشم و بترتم اجنیا رد یراثاً

«نیعوطنان یب رد روبقلها ترایز

نیرد ار روبقلها ی تقو» :دندومرفی م و
و ناوخبی ااحتاف، ی نکیم ترایز نیعوطنان
ن آرقه کنیا نودبو و نیشنبو و ربی رانکه بدعب
نیا، نک توکس، ی ناوخبی رگید زیچ ای
ن کرکفتو، تسا دیفمی لیخو تی ارب توکس
ایند ندوبی رابتعا و تمایق و ربقل اوچار
«بتسا نازگرد و درزگی م هکی لئاسم و

دعب رد ناتسربقه بنفر» :دندومرفی م و
تسیند دیفمی لیخو بشد ماگنزه ای و رهظ زا
1 «!دیهدب ماجنا ار راکنیا نیعوطنان یب حبص

روبقلها ترایز هب دیکآت و هیصوت

هب ار دوخ نادرگاشد هتسویپ ناکرزب
ناگتشدگ راثاً ندید زیند و روبقلها ترایز
دندرکی م بیغرتو قیوشد، تربعت هج
هب - هیلع الله ناوضر - ی ضاق موحرم
لها ترایز هب دومرفی م هیصوتش نادرگاشد
هشوگرد، محتافت نارقزاسپو، دنورب روبق
و تولخو توکس هبار ی تعاسد و دنیشنبی ا
،دنارنگب گرم و رما تبقاع و لأم رد رکفت
:دندومرفی م و

و تاقلعت عطق رد ی بوخ ریثأت هویشد نیا»
هب تافتلا زا و، دراد ی تسه ادم هب سفن هجوت
2 «.ددرگی م عنام تارثک

هیصوتام هب (ی نارهط هملاء) اقا موحرم
ی م ی ناتسرامیب زا تقو ره هک دندرکی م
افشد تیند هب دم ناضیرم ی ارب، دیرنگ
،دیرنگی م ناتسربقه زا تقو ره و ؛دیناوخب
لقو دم دناه دشن فد اجنأ رد هکی تاوما ی ارب
اتسور هبرگا رفسد ماگنزه رد .دیناوخب الله وه
،تسا ی ناتسربقه ی اراد هک دیدیسر ی رهش ای

1 ۲۲. سلج، یرصب ناوئع شیدد حرش، ردصم نامه

2 ۹۳. ص، دیواج تاید

دياڊ اهنآ ؤمه ىارب الله وه لقا و دمء كى
بالطم نيا . دندناوخى م مه ناشدوخ . ديناوخ
ار

دندوب هتفگ ناشیا هب ییابطابط هملع موحرم
 بتسا هدوب یضاقت موحرم تاروتسد هلمج زا و
 ار یقلاخال ناسم ردقچ ناکرزب نیا دینییب
 ، یوری م یراد هک لاماد : دنتفرگی م رظن رد
 هب م ه یباوژ اتان اوخب ی اهتفای کی بخ
 هک نیا !؟ ی نکی م لخب ارچ ! دسرب ی رگید
 رد تسد رگید هک نیا ! درادن هنوئم رگید
 کی ، ن اوخب الله وهلق کی ! درادن درک بیج
 تکر ب کی هب م هاهنا هدب مزاجا ، ن اوخب دم
 1. دسرب ی ضیف و

ن دروخ اذغت یفیک رد یضاقت موحرم روتسد

هب - هیلع الله تمحر - یضاقت موحرم
 هکفت یارب اذغت هادی م روتسد شنادرگاش
 ! دیروخت

ن الله هاقبأ - ییوخ الله هقیأ هب هک ی تقوکی
 ی ئدم م ه ناشیا نوچ (دندوب هداد روتسد - الله هاش
 هتفگ و 2) دندوب هتفرگ روتسد یضاقت یاقا زا
 و «! دیروختن نفتو هکفت هب ار اذغت امش» : هک دندوب
 اذغت ؟ مینکب راک هچ دیاب لاماد دندوب هدرک رکفن اشیا
 م هتشروخ و میروخت دیاب جنرب لاثم میروخت دیاب
 نیا میرنگبن نفتو هکفت زا هکنیا یارب ، میروخت دیاب
 و میروختی م هدی اء ار جنرب هک مینکی م ار راک
 و دسرب ندب هب هوق م ه هک ؛ هدی اء ار شتشروخ
 ی اهزادنا ات ههنیا و تذو و هکفت هبنجان آ هکنیا م
 دیابن ییاب

تسین بوخت اجنیا رد م ه یور هدایز هتبلأ

3. «اهطسوا روملا اریخ» : سپ

هک هشد هداد روتسد راب هس ایود هتفه رد
 بوخت رتدایز ی لو ، دروخت تشوگ ناسنا

1. ۲۰۰ هسلج ، ی رصبن اونع تیدد حرش رد ی نارنخسه عومجم

2 و ۱۰۰ ، ۳۰ ص رضاد باتک هب دوش عوجر رتشیب علاطت هج
 ۳۰۵

3. ۵۴۰ ص ، ۱ ج ، ی فاکلا

دناوتی مذ، دوشی م هتسخ ن اسنا رکف و تسین
ی م هتسخ حور دش هتسخ ش رکف ؛ دنک راک
یریشمشن یا . دنامی م روطنیمه اذ و ، دوش
ن آ دنک راک ادخ هار رد دیابه ک

دنتفای می یاج کیر دو دوشی ملیطعت ریشمش
 تقون آ؛ دوشی م دنک مکمک و دنزی م گنز و
 دز گنز ن هآ معطق کیت روصه بن ار ب ریشمش
 1. دیای مرد تّیصاخی ب

- هیاء الله ن اوضر - ی ضاق داتسا موحرم
 و دومرفی م ن ایید عوج هرا برد بیرغی تیاور
 :هکنآ ش لّصحم

قیفر رفته هس، فلسد ءایبنا نامز رد»
 ،دیسر ار فبش، داتفا تبرغ رایید ه بن اشردنگ
 قرّفته ی اهطقده به اذغ لیصحتی یار ب کیره
 ادر ف هک دنداهند داعیم رگیدکی اب ن کیل، دندش
 ار رگیدکی هاگداعیم ن آ رد نّیعم تقو رد
 و ،دوب نامهیم اهنا زا ی کی .دنتک تا قلام
 نوچ و ،دمآرد ی صخش ی نامهیم به ی رگید
 دجسم به :تفگ دوز اب تشادنی یاج ی مؤس
 رد حبصه اتو ،موشی م ادخ نامهیم و موری م
 .دوب ی قاب ه نسرگ ن انچه و درب رسب اجنا
 روضد رفته هس ره دوز داعیم رد مدحبص
 .دندرکن اییدار دوز تشدگر س کیره و دنتفای
 ی حو نامز ن آ ی بنه بی لاعتی ادخ بنا جزا
 :هک دیسر

نیا ی نامهیم ام :وگب ام نامهیم ن آ به”
 ن ابزیم دوز و میدرک لوبق ار زیزع نامهیم
 نیرتهه بهیهت ددرد وا یارب و میدش وا
 دوز بیغ ه نازخ رد نکل ،میدمآرب اهاذغ
 ار ی یادغ ی گنسرگ زا رتهه میدرک صّحفت
 2»“ .میتفایند ی و یارب

هار رد لئاسم نیرتمهم زا رطاخ تّیعمج کولسد و ریسو تّیبرت

ن اشنادرگاشد اب ی ضاق موحرم ی زور
 هک دوب نیا به عجار تبحص ،دندوب هتسشن
 ظفدی گدنکارپو تشد زا ار دوز دیاب کلاس

1. ۱۵۹ ص، یراگتسر نییا
 2. ۱۲۹ ص، بابللا بلائاسر

هَجوت ديابن. دشابل و غشم دوخ هب دياب و ، دنك
هك در ايسب فرط نآ هب و فرط نيا هب ار لد
ي الهيضق هچ اجنيا ، دش هچ اجنآ ، دش هچ اجنيا
، دنفاي مقافتا اياضق و لئاسم اريز ؛ دانفا قافتا
اجنيا . تسيند مه ام تسد

نابایخن آرد ، دشی ریگرد اجنآ ، دشد اوعد
 رهشن آرد ، دیرابن ارابر هشن آرد ، دشفداصت
 و فربد هک تساطوبرم هچ ام هب ؛ دما فربد
 ! دشفداصتن ابایخرد و دما اجنآ و اجنیا ، ن اراب
 هفاضا ام هبار ی بلطم ، لئاسمن یاربام علاطا ایآ
 ایآ ی لو ، درادن بیع !؟ میربی می عفد !؟ دنکی م
 م هار دوخن هذ ، درادن ی عفد هکل احد تسینز رتهب
 ی زیچ ل ابند هب دیابل قاع ناسنا !؟ مینکذل و غشم
 دوشد عفتمن آزا هک دورب

می تبحد توکسد هب عجار ناشیا سپس
 توکسد رد دراوم زای رایسب رد : هک دندرک
 ریگرد هک دوشی م ادیب ی تلاماد ناسنا یارب
 «. دوشد ادیب درادن اکما ع قوم نیازا
 زای هبترمکی ، دندرک ل مات هظط دنچ
 دمای اهتسها رایسب هب رضی ادص نورب
 یارب ادص نیازا : دندومرفی ضاق موحرم
 رایسب ی ادص نیمه ی نعید «. دراد ررض کلاس
 ! اهتسها

ی تیعضو کی رد ناسنا تسان کمه ی نعید
 رد قرغتم دیاب نانچنآ هک دریگب رارق
 زا و اسفند ، ی تافتلانیرتمک هب هک دشابش دوخ
 اریز ؛ دنامی م مورحم هبناج و روزن آن تفرگ
 ای ، دیای مذم هرگید و تساقیقدرایسب بلطم
 دیاینی دوز نیاهب دیشد

لمع کی ناسنا هکنیا هب دسرب هچ لاماد
 سک تبیغ دیایب ناسنا ! دهدب ماجنا فلاخ
 ، دنزب تمهت دیایب ناسنا ، دنکب ار یرگید
 هبارش دوختقو زاتعاسد کی دیایب ناسنا
 لاصا هک اهنیا . دنارنگب تلائاطلای اهفرح
 ! تسینز اهتسها رایسب ی ادصن آاب هسیاقمل باق
 1! درنگی م اهفرحنیازا هیضقه کلب

1. 28. سلج ، یرصدن اوعد شهید حرشد ، توکلم ی اوآ رازفا مرد

کلاس یاربترفاسم ررض

ن اگزرب یتقبد - دندومرفی مئی ضاقد موحرم
بهک - دنراد مه

،تسا رضم کلاس یاربترفاسم لاصا»
اریز ؛دنک افتکا تروررض و لقادح بهد دیاب و
ی هاوخ ،دنکی مترفاسم ناسنا بهکی نارودن آ
زاش اهنینامط و نوکسن آ ی هاوخند

نارود رد مکنیا هب افاضم ، دوری م تسد
 مکلب ، دوری مذ ولج و دنکی مذ ی بسک تر فاسم
 ن آ ات دشکب تمحر اهتدم دیاب معجار ملاذنع
 1و2 «... ددرگرب هتفر تسد زات للاح

زامن ماگنه رد نتخادنا کنحلات تحت موزا

دندومرفی می یابطابط هملاء مو حرم
 امتد دندادی مرو تسد ام هب ی ضاق مو حرم»
 مکنیا ز ا دعب . میزادنیب کنحلات تحت زامن رد
 نم بشد کی ، دنتفر ایند زای ضاق مو حرم
 نیمه و منک زاب ار کنحلات تحت مدرکش و مارف
 زامنل و غشم و متشاذگ مر سردار همام عروط
 کی ، ربکا الله میوگب دمآ هکنیمه . مدش برغم
 ی ضاق مو حرم و دش زاب قاتا رد مدید هعقد
 طسو رد ، زامن هب مدرک عورش نم . دش دراو
 همام کنحلات تحت و دندما هک مدوب دم دیاه
 3 «... دنتفر و دندرک زاب ار نم

ازریم الله آیاً مو حرم تاروتسد زای خرب رکذ ی ضاق اقا ی لع

۱. «ی رصب ناونع» تیاور هب لمع .
 زور دنچر هر دن آ عطاطم
۲. بیراهذ و یلیل فاوند .
۳. دصراهچل قآدح) هیسنوید رکذ اب هجسد .
 مونلا دنعت احبسم تئارقو ، (هبرتم
۴. رب (تاینیعبرا) هصوصخم داروا .
 ن آ دوخروتسد هب ، للاح یاضتقم بسد

1. ۱۵۹ ص ، یراگتسر نیباً

2 رازفا مرذ هب دوشد عوجر هلاسم نیا نوماریپ رتشیب علاطا تهج2
 تداعس ی ایپیک ، مجموعه مصاحبات در ارتباط با شخصیت مرحوم
 حداد ، «مسأله جمعیت خاطر از مهمترین مسائل در راه تربیت و سیر
 و سلوک» .

3. ۱۴۶ هسلج ، یرصب ناونع شهید حرشد ، توکلمه ی او آ رازفا مرذ3

ن ا س صو س ا ب ع خیش ج ا د ی ا ق ا ای م و ح ر م
1. م و ح ر م

ای ، ر و ه ی ط ای ، ر و ه ط ای ، ر ه ا ط ای ، ر ه ط ای»
«ر ا ه ی ط

- ی م ا س ل ا ه ل ط د م - ی ی ا ب ط ا ب ط ی ا ق ا ت ر ض د
ا ز ر ی م ج ا د ق ح ل ا ت ی ا م و ح ر م ز ا د ن د و م ر ف ل ق ن
ن ا ش ی ا ه ک - ه ی ل ع ا ل ل ه ن ا و ض ر - ی ض ا ق ا ق ا ی ل ع
د ن د و م ر ف

ه ک ت س ا ه د ش ف ش ک ن م ن ی ن چ ن م ی ا ر ب»

ر ه ش ن م ن ی ر ش ع و ث ل ا ث ا ق ل ی ل ل ا ق ن م
ای” : ه ر م ن ی ر ش ع و ا ت س م خ و ن ی ت ا م ، ا د ج ا س ن ا ض م ر
“ر ا ه ی ط ای ، ر و ه ی ط ای ، ر و ه ط ای ، ر ه ا ط ای ، ر ه ط ای
3 و 2 «ا ر ی ه ط ت ه ت ر ه ط و ا ت ک ن ل ا م ل ا ه ی ل ع ت ا ل ز ن

دو خ ن ا د ر گ ا ش ه ب ی ض ا ق م و ح ر م ه ک ا ر ی ی ا ع د
ن ا ش ی ا ه ز ا م ن ت و ن ق ر د ا ت د ن د و ب ه د ا د ر و ت س د
د ن ن ا و خ ب

ا ل ل ه ا ت م ح ر - ی ض ا ق م و ح ر م ه ک ت س ا ی ی ا ع د
ت م ا د - ی ن ا چ و ق س ا ب ع خ ی ش ج ا د ی ا ق ا ه ب - ه ی ل ع
د ن ا ه د ا د ر و ت س د - ه ت ا ک ر ب

و ، هُبِحْت ا م بُّد و کَبُّد ی نَقْر ا مُّهْل ا . ۱
و ، کَبُّد ی ل ا ی نُغْلِب ی ذ ل ا ل م ع ل ا و ، کَبُّح ی ن م بُّد
4. ی ل ا ع ا ی ش ل ا ب ا ح ا ک ب ب د ل ع ج ا

1. ۱۱۴ ص ۲، ج، راونا ع ل ط م

2. ر د ص م ن ا م ه

3 ل و ق ت م ی ی ا ع د ح ر ش د ل ی ز م و ل ع ل ا ر ح ب ه ب ب و س ن م ک و ل س د و ر ی س د ه ل ا س ر
، ت س ا ر ه د ا ت غ ل ا ب م ر و ه ی د و ر ا ه ی د «: ه ق ی ل ع ت ، ۲۰۰ ص ، م و ل ع ل ا ر ح ب د ی س ز ا
ن ا ف ، ر ه د ل ا ا و ب س ت ل ا” : ت ی ا و ر ل ا ی ف د ر و ا م ک ؛ ت س ا ا د خ ر ه د ز ا د ا ر م و
ت ر ا ه ط ر د ه غ ل ا ب م م ه ر و ه ی ط و ر ا ه ی ط : د و ش ی م ه ج ی ت ت ا ن ل ا ، “ا ل ل ه و ه ر ه د ل ا
» د ن ا س ر ی م ا ر

4 «ز ا» : ه ق ی ل ع ت ، ۲۲۴ ص ۱، ج ، ی س ا ن ش د ا ل ل ه

ی ا ه ز ا م ن ت و ن ق ر د ه ک ت س ا ی ی ا ع د ت ا ر ق ف ه ل م ج
ن ی ا ن ا ه ر ق ف ل و ا و د و ش ی م ه د ن ا و خ ه ل ف ا ن د و ه ض ی ر ف
بُّد و هُبِحْت ا م بُّد و کَبُّد ی نَقْر ا مُّهْل ا” : ت س ا

ی نِطَاب و ، کِ تَعَاظِ ی رِهَاظِ رَوْنِ مُمُهَلَّا . ۲
 ، کِ تَدَهَاشُمِبِ ی حَوْرُ و ، کِ تَفْرِعَمِبِ ی بَلْق و ، کِ تَبَحْمِبِ
 و لِ لَاجِلَا اذِ اَی ، کِ تِرَضَدِ لِ اَصْتَا لِ لَاقْتِسَابِ ی رَسِد و
 ۱. م ار کلا

ی عَمَسِ ی ف و ، اَرُونِ ی بَلْقِ ی ف ل عَجَا مُمُهَلَّا . ۳
 ی ف و ، اَرُونِ ی نَاسِلِ ی ف و ، اَرُونِ ی رَصَبِ ی ف و ، اَرُونِ
 ی حِرَاوَجِ عِیْمَجِ ی ف و ، اَرُونِ ی لَجْرِ ی ف و ، اَرُونِ ی دَیِ
 ۲. ر اوندلا رونا ی ، اَرُونِ

۳. ی ه امک عایشلا ی نرا مُمُهَلَّا . ۴

ی دَصَقْم و ، هِجَوَلْ کِ ی فِ ی تَهْجَوِ نِ کِ مُمُهَلَّا . ۵
 و ی تَجْلَم و ، ی عَسَلْ کِ ی فِ ی تِیَاغ و ، دِصَقَلْ کِ ی فِ
 و ، رِ مَأَلْ کِ ی فِ ی لِیْکُو و ، مَه و ، قَدَشَلْ کِ ی فِ ی ذِلاَم
 اَی کِ تَمَحْرَبِ ، لِ اَدَلْ کِ ی فِ ی مَبَحْم و ، یَانِعِ ی لَوْتِ ی نَلَوْتِ
 ۴. ن یمحارلا م حرا

ن ادرگاش زای خرب ه بی ضاق مو حرم ه کی ی یاعد
 دندوب ه داد روتسد ش یوخذ

رِظَاوَن ن ع هِرُونِ عِاعْشِبِ بَجْتَا ن م اَی مُمُهَلَّا «

ل عَجَا و کِبُدِ ی لَآ ی نُغَلْبِی ی ذَّلَا ل مَعْلَا و کِ بَحِی ن م
 “بِی لَآ عِایشلا تَبَا کِبُدِ

ترضد زار ی تمسقه - ۳۰۹ ص ، فراعملار حبررد ار اعد نیا نممه
 هدر و آ - ماسلا و قلاصلا امهیلع نینموملاریما زار ی تمسقه و لوسر
 رفعد دمحم لام جاد زار کچوک ی ا ه عوبطم ه عومجم رد زین و ؛ تسا
 تسا دوجوم ن آ زار ی تمسقه ی گنهای ردوبک
 الله هدمغت - ی ضاق اقا ی ل ع دئیس از ریم جاد مو حرم ق د ی امظع تیا
 تونق رد ار اعد نیا دناهدادی م روتسد دوخ ن ادرگاش ه ب - هناوضرب
 «دناوخب ن اشیا هزامن

۱ ه بوسنم یاعد تارق هلمج زار : هقیلعت ، ۱۲ ص ، بابلا تبا
 حرش ار ن آ ی گنهای رتوبک رفعد لاوم جاد هک ماسلا هیلع نینموملاریما
 «تسا ه دشع ببط ی بیج کچوک باتک رد و هدرک

۲ ماسر زال قن ه ب ، ۶۲ ص ، ۱ ج ، ی سانش الله ؛ ۷۲ ص ، ل ماعلا ل ابقا
 فالاتخا ی ردق اب ، ل قع و ق شع

۳ حرش اب نینموملاریما یاعد : هقیلعت ، ۱۰۷ ص ، ۵ ج ، ی سانش داعم
 ی بیج کچوک باتک رد هک ی گنهای ردوبک رفعد دمحم لام جاد ملق ه ب ن آ
 «تسا ه دشع ببط

۴ ۱۱۳ ص ، ۲ ج ، راوناع لطم

رَهْتَشَا وَ ،هَمْظَعَا وَ لِ لِاجْلَابِ لَبْرَسْتِ نَمَ اِي ،هَقْلَخِ
 عَايِرِبِكَا وَ لِ لِاجْلَابِ يَلَاعَتِ نَمَ اِي ،هَسْدُقِي فِرْبَجْتَابِ
 رُومَلَا هَا تَدَاقْنَا نَمَ اِي ،هَدَجَمِ دُرْفَتِي فِهَمْظَعَا وَ
 وَ تُاَوَامَسَا تِمَاقِ نَمَ اِي ،هَرِمَلَا اَعُوَطِ اِهْتَمَزَابِ
 عَامَسَا نَيْرِ نَمَ اِي ،هِتَوَعَدِ تَايِجُمِ نَوْضَرَلَا
 رَانَا نَمَ اِي ،هَقْلَخِ اَيِدَاهِ اِهْلَعَجِ وَ هِعْلَاطَا مَوْجُنَابِ
 نَمَ اِي ،هَفْطَلِبِ مِلْظَمَا لِيلَا دَاوَسِي فِرَيْثَمَا رَمَقَا
 اِهْلَعَجِ وَ ،هَقْلَخِ اَشَاعَمِ اِهْلَعَجِ وَ هِرَيْثَمَا سَمَشَا رَانَا
 رَكْشَا بَجُوْتَسَا نَمَ اِي ،رَاهَنَلَا وَ لِيلَا نَيِبَهَ قَرَقَمِ
 ،هَمَعَدِ بِنَاحَسِ رِشَنِبِ

يَهْتَمِ وَ ،كِشْرَعِ نَمَ زِعَا دَقَاعِمِبِ كَلْأَسَا
 ،كَسْفَنِ هِبِ تَيَمَسِ مِسَالِ كِبِ وَ ،كِبَاتِكِ نَمَ هَمْحَرَلَا
 مِسَالِ كِبِ وَ ،كَدْنَعِ بِيغَا مِدْعِي فِهَبِ تَرْتَأْتَسَا وَ
 بُولُقِي فِهَتْثَبَا وَ ،كِبَاتِكِي فِهَتْلَزْنَا كَا وَ هِ
 بُوَلَقَا تَعَجَارْتَفِ ،كِشْرَعِ لَوْحِ نَيِّفَاطَا نَيِّفَاصَا
 وَ هَيِّنَادِحَوْلَا صِلَاخَابِ نَايِبَا نَعِ رِوَدُّصَا يَلَا
 تَنَا كَنَا وَ هَيِدُوبُعَابِ كَا هَرَقَمِ ،هَيِّنَادِرْفَلَا قِيَقَحْتِ
 .تَنَا لِإِ هَلَا لِإِ اللهُ

يَا عِ مِيْلَكَلِ هِبِ تَيَلَجْتِي ذَلَا كِمِسَابِ كَلْأَسَا وَ
 عَاهِبِ نَمَ بَجُحَا رِوَدُ عَاغَشِ اِدَبِ اَمَلَفِ ،مِيْظَعَا لِبَجَا
 وَ كِلَلَاجِ وَ كِتْمَظَعِ هَكَدْكَدْتَمُ لِبَجَا تَرَّخِ هَمْظَعَا
 .كِنَمِ هَبْهَارِ كِتِوُطَسِ نَمَ اَفُوْخِ وَ ،كِتِيْبِيَهِ
 .تَنَا لِإِ هَلَا لِإِ اَفِ ،تَنَا لِإِ هَلَا لِإِ اَفِ ،تَنَا لِإِ هَلَا لِإِ اَفِ

مِيْظَعِ قِ تَرِ هِبِ تَقْتَفِي ذَلَا كِمِسَابِ كَلْأَسَا وَ
 وَ ،كِتْمَكِدِ رِيْبَدْتِ هِبِ يَذَلَا ،نِيْرِظَانَلَا نِوِيْعِ نِوَقْجِ
 وَ ،بِوَلُقَلَا نِطَفِبِ كِنُوفِرِيْعِي ،كِنَايِبِنَا جِجْدِ دِهَاوَشِ
 .بِوِيْغَلَا تَارِيْرَسِ تَارِسْمِ ضِمَاوَعِي فِتَنَا
 دِمَحْمِي اَعِي لَصْتِنَا مِسَلَا كَاذِ هَرِيْعِبِ كَلْأَسَا
 وَ تَاْفَلَا عِيْمَجِي ذَعِ فِرِصْتِنَا وَ ،دِمَحْمِ لِأِ وَ
 وَ اِيَاْظَخَا وَ ضَارْمَلَا وَ ضَارِعَلَا وَ تَاهَاْعَلَا

وَقِاقِشَا وِرْفُكَا وِكِرِّشَا وِكِّشَا وِبُونُذَا
وِئَلَّاظَا وِتَقْمَا وِلِهَجَا وِبَضَغَا وِقِاقِنَا
وِرِسُعَا

ءَادَعْلَا اِمْتَامَشِد وِ تَمَقِنَا لِوَلَد وِ دِاسْفَا وِ قِيَضَا
ءُءَاشَدَا مَلَقِيَطَا ، ءَاعَدَلَا عِيْمَسَدَكَنَّا ؛ لِءَاَجْرَلَا اِبْتَاغ وِ
1 «نَيرِ هَاطَلَا نَبيِّطَلَا هِلَا وِ دِمَحْمُ يَءُءُ اللّٰه يَءُءُ وِ

ريقد ، ظافلا نيمه نيه اب ار اعد نيا
موحرم كرابم نابز زا (ي ناريط هملاء)
ي ضعبز ان وچو . مدومذ طبضد شاه ديسد جاد
هدش هدينش ي ضاق موحرم رگيد نادرگاشد زا
ي ضاق موحرم زاش لصا دوشي م مولعم ، تسا
2. تسا هدوب

دوخذن ادرگاشد هب ي ضاق موحرم هك ي رافغتسا دنداد ي م روتسد

الله سّدق - ي ضاق موحرم هك ار ي رافغتسا
و دناه داد ي م روتسد دوخذن ادرگاشد هب - مّرْس
نيا ، تسا هدوب روهمشم و فورعم اهنا ناييم
تسا:

عِيْمَج نِم وِه لِاِ هَلَا لِا ي ذَلَا اللّٰه رُفَعْتَسَا
بُوتَا وِ ي سَفَد يَءُ ي فَارِسَا وِ ي مَرَج وِ ي مَلْظ
4 و 3 «ءُءُ هِلَا

صخشد زان مشد رشع فد ي ارب روتسد ود

دّادد شاه ديسد جاد ي اقا ترصد
- محور الله سّدق - ي ضاق موحرم : دندومرف
دندومرف :

1 ديسد موحرم ، تاوعدلا بجهم رد ، ظفرد ي فلاتخا رصتخم اب اعد نيا
زا ميفند نبد مّمحم زا ار نا هك تسا دوجوم ۱۰۸ ص ، سوواط نبا
نا ي ارب و ، تسا هدمذد تياور مّلسد و هلا و هيلء الله ي لصد ادخلوسر
راحب رشع مساترد زين و . تسا هدركل قنار ي بيعد ص اوخذ و راثا
مركا لوسر زا ميفند نبد مّمحم زا ۱۸۳ ص ، ي نايكم عبط ، راونلا
نيدلا ءاهب خيشد اضيا و . تسا هدمذد تياور هيلء هملاس و الله تاولد
تسا هدر و ا ۳۰۴ و ۳۰۳ ص رد ، ي گنسد عبط ، لوگشكرد ي لماء

2. ۵۱۰ ص ، درجم حور

3. ۲۲۵ ص ، ۷ ج ، هعيشلا لئاسو

4. ۱۱۵ ص ، ۲ ج ، راونا ع لطم

* مَح (1) ، (صَعِيْهَكَ) : تايآ ن دناوخذ

لَمَدَنْمَ بَاذِ دَقْوِ مَوِيْقَلًا يَّ حَلِّهُ مَوْجُوْلًا تِنَعَو (2) ، (قَسَدَ

«4» . تسا ديفم راي سب ن مشد عفد ي ارب (3) . (مَأْمُظ

: دندومرف دادد ي اقا دوخ و

درز قيعة رتشگنا نيگد ي ور هك نانچ»

هتشاد هارمه ناسنا و ددرگ هتشون خرسد اي

«تسا بوخ دشاب

: دندومرف اضيا و

هتشون قيعة نيگد كي ي ور رد هچنانچ»

ن مَحْرَلًا لِلَّهِ اِمْسَبُ هَنْاَو ن مَيْلَس ن م هُنَّا (ددرگ

: دوش هتشون شرگيد ي ور رد و (5) ، (مِحْرَلًا

يَّ حَلِّهُ مَوْجُوْلًا تِنَعَو (مِحْرَلًا ن مَحْرَلًا لِلَّهِ اِمْسَب (

(صَعِيْهَكَ) (مَأْمُظ لَمَدَنْمَ بَاذِ دَقْوِ مَوِيْقَلًا

تسد رد هومذ ي رتشگنا رد و (قَسَدَ * مَح (

«تسا بوخ ، دوش

دادد مشاه ديسد جاد ي اقا تر ضد اضيا و

- هحور الله س دق - ي ضاق مو حرم» : دندومرف

: دنا هتفگ

ي اهت شگنا ن مشد ل باقم رد س ك ره»

ي رگيد زا سپ ي كي بيترت هب ار دوخ تسد

فرد كي ت شگنا ره ن تسب ل باقم رد و ددنيب

ار (قَسَدَ * مَح (صَعِيْهَكَ) : تافورد زا

، تفگ ار همه هك ي تقو هك ي روط هب ديوگب

ل باقم رد سپس و دوش هتسب ن اتشگنا مامت

دهاوخذ عفد وا زا ن مشد رُش ، دنك زاب ن مشد

«6» . دش

عفر ي ارب ي ضاق مو حرم ل معلا روتسد

ي ورخا و ي ويند تلاكشم

1. 1 هيا (19) ميرم هروسد

2. 2 و 1 هيا (42) ي روشلا هروسد

3. 111 هيا (20) هط هروسد

4. 232 ص ، ي معفكلا ح ابصم ؛ 294 ص ، ي عادلا ددع

5. 30 هيا (27) ل منلا هروسد

6. 64 ص ، 2 ج ، راونا علطم

هملاء خیش جاد یاقاً باطسم بانج
 نادرگاشد زاک - ماقد ماد - یجیھلا یراصنا
 :دندومرف ،دنتسه یضاقد موحرم
 عقاوم رد :هک مدیسرپ ناشیا زای زور»
 و یویند روما رد هچ یراتفرگ و رارطضا
 به اهراکت سبن برد و ،یورخا روما رد هچ
 رد ؟مباید شیشگ ات موشد لوغشم رکذ هچ
 :دندومرف باوج

،یسرکلا تیا و تاو لصد هبترم چنپ زاس پ»
 :وگب رایسب - نابز به ن دروا نودب - دوخذ لد رد
 اهیف ل عجت ی تئا یقنیصحا ک عرد ی فی نلعجا م هلا
 2» «. دباید شیشگ الله عاشن ا تا 1، ءاشد ن م
 :دندومرف یراصنا هملاء

و بعض یاهی راتفرگ عقاوم رد ن م»
 و مدرکل مع روتسد نیا به ل حنیلا تالاکشم
 3» «. متفرگ بیج ی ا هه جیتت

ن اوضر یضاقد موحرم رظنم زان اگزرب هیاء الله

1 ،ءاطغلا فشک ؛ ۳۹۴ ص ،تار ایژلا ل ماک ؛ ۵۳۴ ص ، ۲ ج ، یفاکلا
 : ۲۳۷ ص ، ۷ ج ، یسانشد داعم . فالاتخا یردق اب ۳۰۶ ص ، ۲ ج
 هرز و نشوچ رد و دوخذ ماگهانپ و ن صدر د ارم ! نم راگدرورپ راب»
 رارق ی هاوخب هک اری ناسک هک ی نشوچ ن انچن آ رد ! هدی رارق دوخذ مکم
 «. یهدی م
 2. ۲۳۷ ص ، ۷ ج ، یسانشد داعم
 3. ۶۵ ص ، ۲ ج ، راونا ع لطم

میحرّلا ن محرّلا الله مسب

ی مور یّلام هب عجار ی ضاق موحرم هاگدید

ی فراء ار ی مور یّلام ی ضاق موحرم
ی و راعشا هب و ، دنتسنادی م هبتر ملاء عیفر
صلاخن ایعیش زار و او ، دندومنی م داهشتسا
1. دندر مشی م ملاء هیلع نینمؤ ماریما

ی ونثم تئارق هب ی ضاق موحرم قایتشا

بهک دندومرفی م [ی نارهط هملع]

- ی ضاق موحرم زا دآد ی اقا موحرم»
تشهن م” بهک دندر کلقن - مهیلع الله ن اوضر
هعلاطم ار ی ونثم رخآ ات لّوا زا ، مامت راب
و انعم زا زیامتم ی انعم راب ره و ؛ م دومن
ی م لصاد میارب ی لبق هعلاطم موهفم
2» «تتشگ

هیلک تیلو قیرط زا زج دیحوت هب ن دیسر

دشابیی من ریذپ ناکما نیموصعم همنأ

ازریم جاد ، لیدی بی فراء الله تیا موحرم
- هیلع الله تمحر - ی ضاق ی اقا ی لع

1. ۳۴۳ ص ، درجم حور

2. هقیلعت ، ۱۱۷ ص ، ۲ ج ، راونا علم

تسا هدومرفی م

و دیحوت هجرده یسک تسالاحم»
ار ی دیحوت تلامک و تاماقم و دسر بن افرع
فشکنم و ارب تیلو هیضه و ،دیامز ادیپ
1 «. ددرگن

زا طقف دیحوت هبل و صو» : دندومرفی م و
تقیقده کی دیحوت و تیلو و ؛تسا تیلو
«. دنشابی م

نیرو هشم و نیفور عم زان اگر زبن یاربانده
ی م هیقت ای ،دناه دوب تنسلها زانه افرع زان
هبل ای و ،دناه دوب ی عیش نطابرد و دناه درک
2. دناه دیسر نلامک

دناه دومرفی - سفن الله سددق - ی ضاق موحرم

ی لاجیح صدریس و دیحوت ماقم هبل و صو»
نودب همسازع تیدحا تان افرع و الله
ی لعا زان قده هبل ی افلخ و معیش ناماما تیلو
ءارذع لوتب زان نادنزر ف و بلاطی با نبد
«. تسالاحم مهیلع الله تاولص

و ،دو هشم ضرافن با هرابرد رمانیا
ردقی لعا ی افرع زان رگید ی رایسب هرابرد
ی مور دمحم لام و ،ی برعن یدلای یحم ن و چمه
هبل مهلائما و یروباشین راطع نیدلا دیرف و
تسا هدیسر ققحت و توبث

طابترانیا : هک تسان اباطم لصاد و
ابو ،ضرافن با راعشا اب تاحوت فی ناعم قیقده
داتسا ی برعن یدلای یحم هکنا ن تفرگ رظنرد
و هاررد و تساهدوب ی رسم ضرافن با
هکلب گنهامه ن اشرا تفگ ،کولس و قیرط
ضرافن با کولس هجیتن و ،تسا دحتم و هباشم
؛تساهدوب تمصع تیدلها ی لاهل ن دیسر
هار و کولس رداوتی م ار هر مژ و هجیتن نیا
3. دومن دهاشم نیدلای یحم

1. 40 ص ، ی نیعو و ی ملع دیحوت

2. 343 ص ، درجم حور

3. 347 ص ، ردصم نامه

افرعزای خربعیشتردی ضاق موحررم ملاک

بهک دناه دودب دقتعم [ی ضاق موحررم]

تبتن افرع بتکردن اشمانهکی ناگزرزب»

زاو، دنرمشی می نافو ل صاو ار اهنآ و تسا رامش بهب هّماء زا هکلب، دناه دودب تیلو لها می نعم نیای عّدا و دناه دودب ل صاو ای؛ دنیای می کاردا ار تیلو اقیقت ای و، دناه دومنی می ار یاهن امز تخلص بسد ربی لو؛ دناه درک هّماء زا هک روج نیطلاس و ماکد و تّدش؛ دناه دومنی من زاربا و، هدرکی می هیقت، دناه دودب بحاص می فند می زودنق نامیلد خیش دننام می نادمه می لع دّیس دننام و، هّدوما عیبانی دّمحم لاوم دننام و، می برقلا هّدوم باتک بحاص می ونثم باتک بحاص می خلب می مور

بعیش کشدن و دبر اطعن یدلا دیر ف خیش اما

نایقو جلس نامز رد نوچن کیلو؛ تسا هّدوب بهب، دناه دودب بهزم می ماء اهنآ و، هتسیزی می شم جهذن آر بدو خبتک زا می ضعبرد راجان¹ و² «تسا هّدومرف

نایدا رد دارفا کولسد و ریس بهب عجار می قیقت

نآ می فنم ای و تبثم هجیت و هفتخم بهانم و

ل اعتم قّد تاذن افرع و دیحوت بهب لوصو رد

(ت) مهریغ و هّماء زا

1. ۴۰ ص، می نیعو می ملع دیحوت

2: ۳۴۸ ص، دترجم حور

دوجو و قّقحت و می تسه ل صا می نعم بهب اریز؛ تسا می یکی ج راخذرد قّقح»
تسا ل دبتی لا و ریغتی لا دوجوم و دوجو تقیقت هک تسا مولعم و. تسا
و قّقحتم ریغ و لیصا ریغ می نعم بهب هک تسا ل طاب، نآ ل باقم رد و
دشابی می مودعم

هّقیقت و ادخ می وسد بهب کولسد و ریس هّدارا، ملع رد هک می دارفا مامت
ار می تسه می اهنتم و می تسه ادبم و ل لعلاّلع و دوجول ل صا و قیاقطلا
و سوجم و می راصذ و دوهیذا، ناملسم ریغ هچ و ناملسم هچ، دنراد
فانصا زا بعیش ریغ ای و بعیش هچم هن ناملسم و، س ویسفنک و ادوب عبات
دنتسین ج راخذل ادودزا، ملاسا رد هّثداد بهانم عاونا و
صلاخا هار کولسد و ریسرد و، دنتسین کاپن اشئینرد هک نانا: لّوا
[دعب هحفصرد هّمادا] هکلب؛ دنیامپی منار برّقت و

فراع ای، خیرات لوط رد معیش ریغ یافرع دناه دومی هیقت هماغ سرتزا ای و دناه دوبند (ت)

¹ کولس رد دراو هیناسفندی عاود تهجد هب [لبق هحفص هقیلعت همادا] و فشک هب هاری طرد و، دنسری مذ دوصقم هب ادبا هورگنیا. دنوشی م رثامض زارابخا ای و تانناک داوم رد ریثأت و سفذ تیوقت ای و ی تمارک هرخلأاب و، دنزروی متعانق اهلاثما و ایمیک لیصحت ای و نطاوب و دشابی مشدوخ بسدر ب مادکر ه هفلتخم ل حارم نیمه رد ناشنفذ ضرغو، تساتقیقدهبل و صو طقفن اشدصق هک دنتسه ی تعامج: مود و ناملسم رگا تروصنیا رد. دنزاسی مذ بوشم تیننیا اب ار یرگید دیس ترصد ورپی و معیش و نیلسملا و آیینلا متاخ ترصد عبات نیبزملا هتکنلام و الله تاو لصد ل ضفا امهیاع نینمؤلاریما آیصولا رصحنم هار هک اریز؛ دنسری م دوصقم هب و دنوری م هار نیارد، دنشاب دنتسه دورطم و ی فنم قرط هیقب و، تسا

دنهاوخ نیفعضتسم زامتمد، دنشابذ معیش ای و دنشابذ ناملسم رگا و ماسا هرابرد و، دنرادنی شغ و ی لغ، ضررب سحر ب هک اریز؛ دود وزج هنرگو؛ تسا هدیسنی تبثم یاج هب ناشقیقت و ناشتسد عیشت دش مولعم ناشلاد هک دنوشی م بوسحم ل و ا هورگ

زا، تاجرد و بتارمزا و؛ دیامرفی م یریگتسد دنوادخ ار دارفانیا و، هدی م روع دنتسین عطم مهن اشدوخ هک هینیوکت تیلانو امه هار تازرد عانف و دندرگی م یایربک میرد و ی هلا مردرد دراو هرخلأاب و ا هار و، تسا دحاو قد: هک میتسناد نوچ و. دنیامنی م ادیپ ار قد و ضرغ هک فعضتسم دارفانیا؛ تسا حیحص و تعیرش و میقتسم تقیقدهب، نآ تیاهنرد ای و قیرط ی طرد ناشدوخ، دنرادنی ضررم دیحوت هبل و صو هک اریز؛ دنبایی مرد و دنسری م عیشت و ماسا و دیحوت و تسین شپی م موهفم عیشت نودب ماسا و، تسا ل احم ماسا نودب. درادنی تقیقده

تسا توبندن تم تیلانو: هک دنبایی مرد دوهش و فشک روزاب هک دننانیا ای و مسق رازهرگا انهلغ. تسا دیحوت قیرط و هار تیلانو و توبند و ادخلوسر هفیلخ ماسلا هیلع ی لع: هک دننک هماغا نانای ارب مه لیلد رارقا ر یبصو و درکن نیعم ار ی اهفیلخ دوحی ارب ربمغیپ و، دوبند ادخ، دوح رباربرد هکنوچ؛ دننک لوبق دناوتی مذ و دنکی مذ لوبق، دادنی م کاردا عامسلا و ربخلاب هن نایعلا و دوهشلاب ار قیاقده میجد و ار دننک

روصتم ایآ تروصنیا رد، تسا هتفایار زیچ همهتفایار ادخ هک یسک دننا نیع و تقیقدهک ار تیلانو و توبند و دسرب دیحوت هب هک تسا تسینل و قعم رما، رمانیا؟! دبایند

هک معیش ریغ ناملسم یافرع ای و ماسا ریغ یافرع میجد، نیاربانبد، دناه دوب معیش و ناملسم نطا برد ای؛ تسا روطسم خیراوترد ناشمان و اهت موکد هطساو هب، طیحم تدعاسم مدع هطساو هب رملا آقیاغ افرع زان اگرزبزا رایسب هچ هک - ماغلأاک س آنلا ماوع و هرنج تاضق [دعب هحفص رد همادا] هطساو هب ار

نیدلای یحم هب تبسذ ی ضاق مو حرم هاگدید

هیکم تاحوتف باتک و ی برع

الله سَدَقَ - دادد مشاه دَیس ج ادا قَا ترضد
 ی اقا) اقا مو حرم» :دندومرفی م - هحور
 تاحوتف باتک و ی برع نیدلای یحم هب (ی ضاق
 هومرفی م و ،دنتشاد هجوت رایسب ی و هیکم
 دنا:

¹ هب ،ی ناهنپ روما زاربا و رس نامتک مدع [لبق هحفص هقیلعت همامادا]
 زا - دناهدرک مو حکم ندیشک راد هب و ندنازوسد و بهنو تراغو و لتق
 ش دوخ رب هک ی لقاء چیه اریز ؛دناه دومذ ی راددوخ تقیقد نیا زاربا
 همعط ار دوخ و دنک اشفا ار نأ درادنی ضار ،تسا هدش فوشکم بلطم
 دو صقم و دصقم هب ای و ؛دهدب رارق راوخیمدا ناگرگ و هدرند ناگس
 دوخ ،ی رما فشک اب و ،دندراد ار لوصو و نافرع ی اعدا و دناه دیسرن
 دناه دناو خارف دوخ هجسد هب ار مدرم ،هدرک نو عرفار
 و ی ونثم بحاصد ی خلب دمحم لام و ضرافن با و ی برع نیدلای یحم
 ،تسا طبض و تبث ناشلاد ،ل او حا و مجارت رد هک مهلائما و راطع
 تمو کد رد اریز ؛دناه دودب بهزم ی نس دوخ رما ی ادتبا رد کشن دودب
 و ی تقم و مکاد و نیبأ ی نس نادناخ و نیشنی ی نس رهش و بهزم ی نس
 ربهبور کاخ و راطع و ل اقب هب دسر باتن ذوم و ت عامج ماما و ی ضاق
 باتک و هناختاکو هودب ی نس ناشبتکم و هسر دم .دناه تفای امنو و شن ی نس
 مامت رد معیشد باتک دلج کی ی تد و هودب همام باتک زا ولمن ناشیاه
 .تسا هدشی مذ تفاین اشیا رهش

فاصنا هدید ابو ،دندز مدقی لاعتو ریسدهار رد زور هب زور نوچی لو
 قیاقدن ادجولا و دوهشلاب مکمک ،دنتسیر گنتعیر شن هب کاپ بلق و
 نیصلخم زا و ،دندیرد ار ی لهاج تئیمد و بصعت هدرپ و ،دنتفایرد ار
 ماسلا هیلع نینموملاریما هب تبحم رد نایعیش نیودفزا و نیدحوم
 بصاغ ی اقلخ اب توادع و ضغب زاربا و معیشد مسا رملا اقیاغ .دندش
 رد دینیبی م امش مه زورما ،دوب ل احم نامز نأ رد اهنأ ی ارب اهنت هذ
 .تسا رارق نیا زا بلطم نیشنی ی نس ی اهر و شک زا ی رایسب

لحم و همطافتیب و الله لوسر هناخ ،هنیدم زا هشوگر هرده زورما
 ن اذا رد ی سک رگا ،ماسلا مهیلع نینموملاریما مولع و داهج شرتسگ
 ،الله ی لو و نینموملاریما ایلع نأ دهشأ :دیوگب انلع ن اذا ریغ ای و دوخ
 کربتی اربار ش تشوگو و ش نوخ فئاوط و لئابو ،دنزیری م ار شنوخ
 ی لو ؛دنتکن فد ار ی و مکنأ اتد نامب ی قابوا دسج دندراذگی مذو ،دندربی م
 موشد قباوسد نأ اب - دنک فیرعت و دیجمت هسئاع زا مامت ت عاسد کی رگا
 !دنتکی مهلهه و دنشاپی ملقذو دنوشی مع مجوارود - وا هایس خیراتو
 بجاو ام رب ،دناه دروا دوخ بتکر رد ناگرزب نیا هک ار هچنأ ،نیاربانبد
 هحیحصت نس و لقع اب دیاب هکلب ،میریذپ ار چ و نوچ نودب هک تسیند
 و میریذپی م تسا تسرد هک ار هچنأ .مینک قیبطت هقد همنأ راتفگ و
 رظن هب تسردان ی زیچ ناشیاه باتک رد انایحا رگا و ،مینکی مهافتسا
 روطنامه ؛مینکی مهلائما و هقیقت رب لمدار نأ و ،میامنی مذ لوبق دمأ
 .تسا رارق نیا زا معیشد بتکی تد بتک عیمج رد ام ن دید و باد هک

؛تسام هدیقع فلاح ،بلاطم زا ی رایسب نیدلای یحم تارضاحم رد
 اب ی تافانم و تسا حیحصد خیرات قفاوم هچنأ ؛مینکی مذ لوبق ار اهنأ
 ریاسد و واتاحوتف هرابرد بلطم و .میریذپی مهتلا ،دراند ام لوصا
 .»تسا لیبق نیمه زا زیندوا ی اهب باتک

رد و ،تسا نیلماک زا نیدلای یحم”
 هک تسا نوارفی اهدا و دهاوشد و تاحوتف
 ابض قائم هکی بلاطم و ؛تسا هدوب هعیشد و
 .تسا رایسب ،تسا تنسلها هملسم لوصا
 هکم رد ار تاحوتف باتک نیدلای یحم
 ربارن آقاروا مامتس پس و ،تشون همرکم
 لاس کی تشاذگ و درکن هپهبعک فقس یور
 هطاب بلاطم ،نارابن دیر اب هطساو هباتد نامب
 ،ددرگ وحم و دوشد هتسشد ،تسا نآردرگای
 لاس کی زاسپ دوشد صخشل طابزاق دو
 هکی تقو ،بوانتم و یپایپی یاهنارابن دیراب
 هک درک دهاشم ،دومن عمجار هدرتسگقاروا
 وحم و هشد هتسشد نآزا مه هملک کی یّ تد
 «» .تسا هیدرگن

:دندومرفی ممشاه دّیس جاد اقا ترضد

زا هرود کی اضیا یضا ق موحرم»
 هک دنتشاد ی کرتن ابز هبار هیکم تاحوتف
 می هعلاطم و هظحلام مه ار نآ اضعب
 «» .دندومن

ی ناچوق س ابع خیش جاد الله قیا ترضد

:دندومرفی م - هحور الله س دق -

ود تدم هبار هظ زالبق زور ره نم»
 و ،متفری می ضاق موحرم رضحم هبتعاس
 نادرگاشد و ناگتفیش عیمج هک دوب ی تعاسنیا
 رد و .دندشی م بایفرشد ناشروضد هبناشیا
 باتک ناشیا یارب نم هریخا تاونس نیا
 می عامتسا ناشیا و مدناوخی م ار تاحوتف
 می دراو بیرغی درم رگائانایحا و ؛دندومن
 تئارق همدادانم ،دشد

زای ضاق مو حرم و ، مدرکی م یراددوخ ن آ
 ۲و ۱ «. دندرو آی م نایم هب ن خسر رگید بلاطم
 ن با هئیات حرش هلزنم هب ن یدلای یحم تاحوتف
 تسا ضراف

هیلع الله ن اوضر ، ییابطابط هملاء

هجرد وّلع و عاقر ردّ افاصنا ضرافن با»
 می دادید ی نافر ع بلاطم ن دیناسر و یرعش
 رد ضرافن با هک تفگ ن اوتی م آقد و دنک
 ی زاریش ظفاد هب اثم هب ، بر ع رعش و نافر ع
 رد ضرافن با . تسای سرافر عش و نافر ع رد
 روطنامه ؛ تسا دننامی ب بر ع رعش و نافر ع
 ی سراپر عش و نافر ع رد ی زاریش ظفاد هک
 درادذ دننام

تید دستفه نید ضرافن با هئیات راعشا طقف
 هدورسی قار و ی لاء افاصنا و ، تسا رازهو
 تسا

ی ضاقاقای لء ازیم جادام داتسا مو حرم
 : دومرفی م - هیلع الله ن اوضر -

، تسا هدوب ن یدلای یحم درگاش ضرافن با»
 امش : تفگ ضرافن با هب ن یدلای یحم ی زور
 ! دیسیونب دوخ هئیات هدیصق ی ارب ی حرش
 نیا ! انخیش : دیوگی م باوچ رد ضرافن با
 تسا ضرافن با هئیات حرش امش هیکم تاحوتف
 ۳ «» .

**ضرافن با عیشد ربی نیم ی ضاق مو حرم ملاک
 یرصم**

دیوگی م ضرافن با

۱. ۳۴۲ ص ، درجم حور
 ۲. ی برع ن یدلای یحم ی لاو و تّیصخش نوما ریپ رتشید علاطا تهج 2
 ، ی حوقفا ؛ ۳۰۹ ص ، درجم حور هب دوش عوجر - هیلع الله ن اوضر -
 ۳، ج ، راونا ع لطم ؛ ۳۱۲ ص ، ۱ ج ، توکلم رارسا ؛ ۶۸۳ و ۶۵۶ ص
 نافر ع و هفسلف شخب ، ۵ ج ؛ ی برع ن یدلای یحم شخب
 ۳. ۳۴۷ ص ، درجم حور ؛ ۲۶۳ ص ، ن اباترهم

،تسا ناهد بآ ی نعم هب)ءاظ هُحتف اب(مَظ

:دوشی م روطنیا تیدنیا ی نعم و

مدعو ،هبوبحم سفذو تاذ هب داب و ت رب»
رگا و !یرگید زیچ هب نآ زال زانند و زواجته
ی نکل زانند و اسفذو تاذ زا ی تساوخ انا یح
ار و ارون و درجم سفذو فرصد تاذ نآ و
،ی یامذ جوزمم و طولخم یرگید زیچ هب
بآ هب طقف تروصنیا رد هک شاب هجوتم
هبوبحم تاذ اب ار نآ و نک زواجته و ناهد
هب ی و نهد بآ زا ریغ ادابم و !زیماید م هرد
تسا ی متسنیا هک ی یامذ هجوتن آ ریغ ی زیچ
«.مظ هناگی هکلب !گرزب

:تسا هدمرفی م ی ضاق مو حرم

ی م دمحم لآ «ببیحلا مَظ» زا دارم»

ضحم دیحوت هب توعد تیدنیا رد هک دنشاب
ل زانند مدعو تیدحا تاذ ردق ارغتسا و ،تسا
و دوشد ضرف هک یرگد زیچ ره هب نآ زا
رد ماسلا مهیلء دمحم لآ اما .ددرگ روصت
ی کولسد هعیدب هیانک و ی قاری نافر عریبعتنیا
هبوبحم ناهد بآ ی نعید) بیحلا مَظ هلز نم هب
زارتش خیمار آ و رتر اوگشوخ و رتن پیریش هک
هبوبحم تاذ زا و ،دنشابی م (تسا زیچ ره
نیا رد .تسین نآ تولاد هب زیچ چیه هتشذگ
تدحون آ زال زانند و ترثک ماقر د ،تروص
زواجته ماسلا مهیلء دمحم لآ هب طقف هب یقید
تآشنزا کیچیه رد هک زیماید نانا اب و ،نک
نانا هب اثم هب توکلم و کلم زا دوجو ملاء
زاناشیا دننام هب و ،رتش خیمار آ ی دوجوم
تبیرقا و تیتیا شرتسگ و تیلانو هعست هج
.تسین ی زیچ ،تیدحا تاذ هب

،هبوبحم ناهد بآ ندیشوند و نابذ ندیکم
تاذ ی تسهرد کاکدنا و عانفو برقا ظاحل زا
نیرتیوق و نیرتگرزب ،هبوبحم سفذو
ی م ار هبوبحم دوخ اب داخا هک تسا ی زیچ

زیچا بی و طلخو جزم ترو صدر د و ، دناسر
دنکی م تیا کد هبوجم دوخ زار گید

لَا، هَيْنَا فَرَعٌ هَيْبِدُ هُرَاعَتَسَا وَ هَيْبِشْتَنِيَا رِدْ وَ
 عَانِفُو تَيْدِحَاتَا ذِ تَرْضَدَابَار مَلَسَلَا مَهْيَا دَمَحْم
 نَانِچُهُ لَمَسْر لَا وَ هَلَمَسَا لَامِتَا ذِنَا رِدْ كَا كَدْنَا وَ
 نَا زَا بَرَقَا هَكَ تَسَا هَدَاد رَارِقْ دَحَاو وَ دَحْتَم
 مَاقِم رِدْ هَكَ «بِيحَلَا مَلْظُ» نِيَا رِبَانِب؛ تَسِينِ رَوَّصْتَم
 ، تَسَا يِرورِضْ كَلَسَا يَارِبُو مَزَلَا عَانِفُزَا دَعْبَا عَاقِب
 دَمَحْم لَا وَ تَبْتَرْمِي مَتَذِ تَرْضَدِ تَرْتَعِ زَا رِيغْ
 دُوبِ دِهَاو خَذِ

رد گرزب فراع نیا، می نعم نیا رب دهاشد
 دیوگی م دوخته ییای

«عمر من ضایع شد و به باطل گذشت؛
 چرا که به من از حقیقت شما هیچ چیز نرسیده
 است و بدان کامیاب نشده‌ام، غیر از عقد و
 گره ولایت عترت برانگیخته شده به حق از
 اولاد قُصَيِّ (عترت و خاندان محمد بن عبدالله
 [صلی الله علیه و آله و سلم]... ابن قُصَيِّ) که
 آن به من عنایت شده است.»

ی لای کولسد و ریسد رمع کی هجیتندی نعی
 هرگ و ، هر هاط ترتع تیلو و هبل و صو ، الله
 روط هب هک تساناشیا علاو دقع و ندروخ
 زانم و ، هشد عاطع انم هبش شخب و هحنم
 م. هدیدرگ زناف و بایماکن آ

و ریسد : هک دیایم تسدهب : لاوا اجنیا زا
 س فذبناوش زان صلاخ و ش غی ب و جیحصد کولسد
 دناسری م هبیط ترتع هب ار کلسا هرخلآاب ، هراما
 بجد فشکردناشیا هیللاج و هیلماج راونا زا و
 هماع زان املسم هک ضرافنبا و ، دزاسی م دنمه رهب
 و هینکی تَد و تَسَا هتَشَاد ار تَنَسْ بَهْذَم و هِدُوبِ
 رَخَا و رَاکِنِ اِیَا پَرِدْ ، تَسَا رَمْعُ صَقْحُوبَا شِ مَانِ
 نَاهِدْ بَا زَا وَ ، بَارِیْسِ تِیْلَاو نِیْعَمِ تَبْرِشْ زَا رَمْعِ
 . تَسَا هَدِیدِرْگِ بَا دَاشْدِ وَ رَا شِرْسِ ، لْزَا بُو بَحْمِ

سَدَقَ - سِي ضَاقَ مَوْحَرَمَهُ رَوْطَنَ امِهِ : اَيْنَاثُ وَ

دِنَاهُ دَوْمَرَفٍ - هَسْفَنُ اللّٰهِ

ی لِح یحصد ریسو ، دیحوت ماقم هبل و صو»
نودب همسا زع تیدحا تا ذ نافرء و اللّٰه
زا نیدشار یافلذ و ، معیش ناماما تیلوا
ءارذع لوتب و بلاطی با نب سّیاء دلاوا
«تسا ل احم امهیلء اللّٰه تا و لصد

و ، دوهشم ضرافن با هرابرد رما نیا
، ردقی لاء یافرء زا رگید ی رایسب هرابرد
دّمحم لام و ، ی برء نیدلای یحم نوچمه
و ، ی روابشین راطع نیدلا دیرف و ، ی مور
1. تساهتسویق قّحت و توبث هب ، مهلائثما

و زاریش ظفاد رب یرصم ضرافن با تیلضفا

رما نیا رب یدهاش رکذ

ظفاد - هیلاء اللّٰه تمحر - سِي ضَاقَ مَوْحَرَمَهُ
راعشا و ، دنتسنادی م ل ماک ی فرء ار زاریش
کولسد ل حارم و لزانه حرش ار نا فالتخم
دندومنی م ریسفت

ی و زا یرصم ضرافن با : هک دندوب دقتعم
نبا راعشا و ظفاد ناوید زا و ؛ تسال مکا
و (یربک هئیئات) «کولسلا مظن» رد ضراف
؛ دناه دومنی م رکذ یدهاش بلطم نیا رب هر یغ
دندومرفی م هلمج زا

و نامیت و قشع تالاصاً ناوید و لیثمترد»
دیوگی م ظفاد ی دنواذخ تّبحم

نیدب ضرافن با ار قشع و تّبحم نیمه و
دنکی م و گزاب ترابع

وا بارش زا نم سی تسم و قشع» : سی نعید
و ، تسانم داجیا و تقلذ زا شیب

1. ۵۸ ص ۲، ج ، راونا ع لطم ؛ ۳۴۴ ص ، درجم حور

هچرگ دنام دهاوځی قاب دبلأی لای روطنیمه

«دسویډ مناوختسا

و ی دام تقلذ و د ب ار قشع ی ادتبا ظفاد
ی م ی عیبط گرم ار ش یاهتنا و ،هتفرگی عیبط
تقلذ زالبق ار ش یادتبا ضرافن با اما ،دناد
و (ش یپ تیاهنی بایل لاسن ارازه و رازه هب)
دیوگی م هکلب ،دنکی من روست ادبا ار ش متذ
هب) دبلأی لای و درادن همتاذ لاوصا تبحم نیا
ی قاب (س پ تیاهنی بایل لاسن ارازه و رازه
دنام دهاوځ

درجتی نعم تید نیا رد ضرافن با آقد و
تیدبا و ،ی مدآ سفزی اربار ناکم و نامز ز
و لوزن جرادم ریسردی و ی اربار تیلزا و
رعش هک ،تسا هدینا جنگ هتکن نیا رد ،دوعص
1.تسا هدیسن هورن نیدب ظفاد

ضرافن با ی اربک هئیات ظفد موزا

هکی سک» :دومرفی م اهراب ی ضاق مو حرم
قشاع دنک ظفد زار ضرافن با ی اربک هئیات
زارتسد ،هلاس نیا و دش دهاوځ راگدروړپ
2» دناسر بل زنم هبار و انا درادی منرب وارسد

زاریش ی دعس هب عجار ی ضاق مو حرم هاگدید

ی دعس - هیاء الله ناوضر - ی ضاق مو حرم
،دنتسنادی مذ کولسد و لادلها ار ی زاریش
دندومنی م ریعت میکدی دنمشناد ار ی و هکلب
:دندومرفی م و

4.تسا³ هیاء الله مُسا رکذی لا ائم و اراعشا»

تسا هورسد بوخذافاصنا هک درادلزغ کی ی را
:تسا نیا ن آ و

1. ۳۳۴ ص ،درجم حور

2. ۱۱۷ ص ، ۲ ج ،راونا علطم

3. ۱۲۱ هیازای تمسق (۶) ماعنلاً هروسد زاس ابتقا

4. هب دوشد عوجر زاریش ی دعس تپصخشن و ماریپ رتشیب علاط ت هج
رون ؛ ۲۳۵ ص ، ۹ ج ،ی سانشد داعم ؛ ۸۳ ص ، ۱۳ ج ،ی سانشد ماما
ص ،ی حوقفا ؛ ۸۹ ص ،س دق میرد ؛ ۱۸۵ ص ، ۴ ج ،ن آرق ت وکل
۵۲.

ی لاعت قد دیحوت ماقم هب یریشک موحررم دوب هدیسن

دومرفی می ضاق موحررم

ماقم هب یریشک می ضترم دّیس جاد»
تّیدحات اذ ضحمن افرعو می لاعت قد دیحوت
ملاوع راوطاً رد ناشتلامک مامت. دوب هدیسن
و سفناب هدهاجم و تامارک و

بهدتسد، ناشیا ابادام و دزی م رود اهلثما
 رطاخ هدرزا ی فرط زا هک میتفری م هار اصد
 بادا و تبحد و تبخاصم ی فرط زا و دوشند
 «دوب عفان رایسب ام ی ارب ناشیا

دومرفی م و

لها ن انخد ابا ی ضترم دّیس جاد اقا»
 شتاً اروفهک دوب (تیربک) هطآخشل ثم دیحوت
 ۱ «دروآی منزل محتبات و تفرگی م

یریشک مو حرم تشنگرس زا ی لامجا ی ناید

ناشیا کولسد هؤحد و

یریشک ی ضترم دّیس جاد الله تیا اماً
 تدم ناشیا ابا ی ضاق مو حرم - هرسد الله سّدق -
 تساهتشاد هوارم لاسد هد

۴۸ دلج رد تعیثلا نایعا بحاصد مو حرم
 هرامش تحت، مؤد عبط زا، ۵۴ و ۵۳ هحفص
 دیوگ ۱۰۹۴۷

نیمطا کرد ۱۳۲۳ هُئسدل اوّشد ۱۳ رد وا»
 و هدروا لابریک هبار شاهزاند و درک تلحر
 رد زا هکی سک تسار تمسد مؤسد هرجد رد
 «دندرکن فد دوشی م جراخذ یببیز هب فورعم

ریسفت زا، هدیدع نونف رد یریشک الله تیا
 اهریغ و تآییدا و لوصا و هقف و شیدد و
 و دهنز ناشیا رما رب بلاغ اماً و، دوب ع لّضتم
 هب ی یانتعا یب و تماقتسا و ربصد و تمارک
 و هّیخزرب تافشاکم باوبا حتف و ایند
 تساهدوب هّقاشد تا ضایر

تاعارم و وا بدا زا ی ضاق مو حرم
 هبت لاسوت و هّیعرشد بادا و تا بحتسم ن دومن
 ن اتساد نیعما ههیدع الله م لاسد نیرهاط هّمنا
 دومرفی م؛ دومنی م لقذار ی یاه

ش رتخد و دوب ضیرم نیمطا کرد ی تدم»
 هدمرشد هتسویپ و و، درکی م یراتسرپ و ازا

الله لوسر نار تخد زا یرتخد هک دو بدل جذ و
ی متبقار موا زا ءار ذعل وتب ءبیط ءیر ذ زا و
دیامنی مل فکترار و اتامحز و دنک

دوخ رتخد نیا رخآ” دنتفگی م وا هب
“!تسین هبیرغ ،تسامش

نم رتخد نیا ؛دشاب نم رتخد” :دومرفی م
!درادی منرب الله لوسر زا ار وا تبسند ،ن دوب
هدرک هایق نم تمدخ هب ادخ لوسر رتخد
1» «!تسا

یضترم دّیس اقاّ ی گدنز رد ت عانق و دهن ی ریمشک

دندومرفی ضاق مو حرم ی زور

مو حرم نآ تید رد ار اذغ ،عقوم کی»
ی کبلعد و در دق هب طقف اذغ عقوم .مدرک فرصد
درانگ دوخ دزن و اری کی ،دندروا هتخپ جنرب
ن نامه طقف ش دوخ ؛داهند نم دزن اری کی و
اما !دش ریس و دروخ هک دوب ش یاذغ رادقم
ار نآ ،درکی مذ تیافک رادقم نآ نم ی ارب
دزن زان و چو مدرک فرصد مو حرم نآ تمدخ
ار دوخ ی لومعم ی اذغ ،مدش نورید وا
2» .مدومذ فرصم

یضترم دّیس اقاّ هیده و کرّبتم لامتسد ی ضاق مو حرم هب ی ریمشک

دّیس جاد ی اقاّ ردقی لاء فراء ترصد
و نیرتی میدق و نیرتزرّبم زا هک دادد مشاه
،تسا ی ضاق مو حرم نادرگاشد نیرتب و بحم
:دومرفی م

زا ،نآ زا زواجتم ای و لاسد تسید دیاشد»
ی ریمشک یضترم دّیس جاد مو حرم تالحر
زور کی هک تشدگی م - هیاء الله ناوضر -
بیج زا اری مشیربا ی لامتسد ی ضاق مو حرم
ناشن نم هب و دندیسوب و دندروا نورید دوخ
ناشبیج رد و هدرک اثار نآ هبترم ود و ،دنداد
مو حرم ار لامتسد نیا” :دندومرفی و دنداهند
داد هیده نم هب ی ریمشک یضترم دّیس جاد

1. 46 ص ،ردصم نامه
2. 46 ص ،ردصم نامه

“تسا

نیا امشد ادبا ایوگ! ابجء :مدرک ضرء
سپو دیاہدومند لامعتسا ار لامتسد

!تسا هزاتو ونی دامتە نایلاس نیا زا

دیس جاد اقا ایدھ، ایدھ نیا” :دندومرف
نیا! میوجی م کربتن آزانم، تسای ضترم
1» «تسا مرتحم یلیخل امتسد

دیس مو حرم هبع جار ی ضاق مو حرم زا ی نخس ی نار دنزام رآفغدادبع

ترضد: دندومرفی م داددی اقا ترضد
:دنتفگنم هبزور کی (ی ضاقی اقا ی نعید) اقا
طباور شیب و مک نم اب رآفغدادبع دیس اقا»
هب اوق مامت اب کنیا اما؛ تشاد هئاتسود
هار رد هشمه نم و تساهتساخر بتفلاخم
ملاس هک اریخا و، مدرکی م ماسد وا هبرنگ و
زانم و؛ دهدی من ارم ماسد باوج، منکی م
ملاس وا هبرگید هک مراد میمصت دعب هبرنیا
»منکد

ی ناچوقی اقا ترضد ار نایرج نیا نیع
دیس اقا» :هک دندرک هفاضا و دندرک لقد
هیددا هب طقف؛ تساهدوبند دیحوتلها رآفغدادبع
هدومذ افتکا دهن و تلاسوت و راکذا و
3و2» «دوب

1. 47 ص، ردصم نامه

2. 43 ص، درجم حور

3. حوتفلا رس هب دوش عوجر بالطم نیا نوماریپ رتشیب علاط تهج
120 ص

اهماگدید و ظعاوم

میحرّلا ن محرّلا الله مسب

ماکدا و هقف هب تبسن ی هلا ی ایلوا هاگدید

ی عرش

هب تبسن هک ی هاگدید ن اگرزب بتکم رد
ملاء هاگدید، دوشی م لامعا فیلاکت و ماکدا
و ءاهب ملاء و روند ملاء و بیغ ملاء و انعم
لکشد ماکدا ساسا نیا ربو؛ تسا ت جهب ملاء
دریگی م.

زا ی اجر هر د» : دیامرفی م ی ضاق موحرم
هک دینک باختنا ار ی یاج، دیناوخد زامن لزنم
باختنا ار ی قاطا. دشاب رت تکاسد اج همه زا
زا رتهب نآ رد ن اتلاد دینک ساسدا هک دینک
و دیناوخی م زامن قاطا نیا رد رگا. تسا هیقب
ار قاطا نیا، دیرادن ار لادن آ دینیبی م
دینیبی م؛ دیورب ی رگید ی اج و دینک ضوع
زامن زا. رگید ی اج دیورب، دیرادن لادن اجنآ
مشچ ی ولج رد زیچ همه هک عیسو ی اج رد
روما هک دینک ی عسد، دینک زیهرپ، تسا ناسنا
«درادن زاب هجوت تلاد زا ار امش ی بناج

ملاء و دهتجم و هیقف م ه ی ضاق موحرم
و هزود جیار ی اهرس رد نیمه مهن اشیا، دوب
نیا ام ار چسپ؛ دوب هدناوخد ار اهب اتک نیمه
!؟ میبایی مدن ار گید شور و هار رد ار نانخس
ی ضاق موحرم هاگدید هک تسا نیا ش لیلد
بیغ ملاء هاگدید، ماکدا هب تبسن

ی دام هاگدید ، ما کدا هب تبسنا م هاگدید ؛ تسا
 هاگدید ، تسا فیلاکتی رهاظ ماجنا فرصد ، تسا
 هس هکنیمه ، ورپ و هدب ماجنا ی نعید ؛ تسا ی تابُر
 هب ور ، دوب تسرد مه تیوضو ، ی دناوخت عکر
 لاماد ! ی داد ماجنا ار تفیلکت ، ی دوب هداتسیا مه هلبق
 درادن آ ، درادن ی لاکشا دشابن شور مه نویزیولت
 کایا (و) ن یأضلاً الو (امش ! دیوگی م ار شرابخا
 یقب هب رگید ، وگب تسرد ار) ن یعتسند ک آیاو دُبَعَد
 هک مه ایند ن آ اللهءاشنا ؛ شاپ هتشادن ی راک اهزیچ
 ! تسا هدرک هدامآ امش ی ار ب ار دوختامعد ادخ

ی دام دارم . ی دام هاگدید دوشی م هاگدید نیا
 ، هجوت هکلب ؛ تسیند داحلا و ی حلاطصا ی یارگ
 ن آ تافتلا ، تافتلا ؛ تسیند بیغ ملء هب هجوت
 تیاعر ، تیاعر ؛ تسا هیوسد نیا ، تسیند هیوسد
 1. تسا ی دام

ی نافرعو ی فسلف لئاسم ابی عقاو عرش و ی قیقدهقف قیثو طابترا

ی لیخ ی هقف لئاسم هب تبسند ی در فرگا
 جرادم و عجارم ، دنابد ار ما کدا ، دشاب طلمس
 بوخار ءاهقف لوقا ، دهد صیخشت ار لئاسم
 ار ی هقف خیرات ریس ، دشاب هدرک ی سررب
 هچ هقف خیرات رد هک دشاب هتشاد علاطا
 ی یاوتف هچ و هتشنگ هئاسم نیا رب ی راوطا
 هداد آتابثا و آیفند ، اماربا و اضقند ن آ هب تبسند
 لاماک املء و اهقف زا ار ن آ هب نیلئاق ، هشد
 ، دشاب علضتم مه ردق ره اما ؛ دشاب علطم
 تسا ل هاجی مکد و ی فسلف لئاسم هب تبسند
 ! دنک رظن راهظا اهنآ هب تبسند دناوتی مند و
 و هدعاق کی ی مکد و ی فسلف لئاسم اریز
 مه ی هقف لئاسم و ، دراد دوخ صاخ نوناق
 . دراد ار دوخ هب صاخ نوناق و هدعاق
 اعطق ی عقاو عرش و ی قیقدهقف هچرگ

1. ۱۷۷ هسلج ، ی رصب ناونء شهید حرشد ، توکلم ی اوآ رازفا مرند

!دراد ی نافرعو ی فسلف ناسم ابی قیثو طابترا
ن آه کلب؛ ی زورما ی حلاطصا هقفن یا هذ اما
و هفسلف دنمشزرا هریخذ ی اراد هک ی هقف
، ی یابطابط هملاء موحرمدننام، تساتمکد
، ی ضاق موحرمد

ی نادمه ی لقنیسحّ لام ، ی نار هط هملاء مو حرم
 طابنتسا اب اهنا طابنتسا ؛ ی هلا ی ایلوا ریاس و
 ای ی مکد و ی فسلف لئاسم هب تبسن هک ی دارفا
 شنید ؛ دراد توافتی لیخ ، دراد ع لاطا ی ریسفت
 تبسن اهنا شرگذ و ی ماسا لئاسم هب تبسن اهنا
 لاماک ، تاکلام و جرادم و ی هفت تایلک و ی نام هب
 تسا توافتم و زیامتم

حضاو و ی هیدب رایسب هئاسم کی نیا
 و لئاسم هب تبسن هک ی سک نیاربان ؛ تسا
 هاجنپرگا ، دراد ع لظت و تیوربخ ی هفت ماکحا
 ، دنیشن فوسلیف و میکد کی رانک مه لاس
 ادیب ع لاطا ی فسلف لئاسم هب تبسن دناوتی مذ
 ار لعف و هوق ، دمهی مذ ار تیلع هذعاق ، دنک
 تیهام و دوجولا تالسا ، دنک کرد دناوتی مذ
 دناوتی مذ ار دوجو تدحو ، دمهب دناوتی مذ ار
 ! دنک کرد

أهيففَن وکي نَأ لْجَرِّلا مَعْنُ» : ی ضاق مو حرم
 «! أَيْفُوص

زا ی رایسب هک میظع ی سلجم رد ی زور
 مو حرم هلمج زا تیدد و هقف ی اماء و عجارم
 اقا و ی ناهفصا ن سحاوبا ديس اقا الله تيا
 رد ملاک و دندوب امهریغو ی قار عن یدلاء ایض
 اب ی ضاق مو حرم ، دوب لدب و در ن اشنايم
 : دومرف دنونشب همه هک ی روط هب دنلب ی ادص
 «! أَيْفُوص أَهْيَفْفَن وکي نَأ لْجَرِّلا مَعْنُ»

زا ، ل ثلاب رض کی دننام [ملاک] نیا و
 ی نعی هيقف . دننام ی اجه ی ضاق مو حرم تا ملک
 ملاء ی نعی ی فوص و ، ماکحا و تعیرش هب ملاء
 زا ی ریگولج قیرط و هراما سفن ی اههار هب
 تايهتشم اب دهاجم و زرابم و ناطيش ی اهماد
 و دومحم بر رطاخ ی اضر ی ارب ی ناسفد

1. ۴. سلج ، ۱۴۲۴ لاس ، ی لامث هزمحوبا ی اعد حرش ، ردص نام

1. ناسحلًا و لوطًا و ذنًا و انما راگدروپ

راتتسا درجم هب ار برغم زامذی ضاق موحرم دندناوخی م دیشروخ صرف

لوا رد ار برغم زامذی ضاق موحرم
صرف راتتسا درجم هب ی نعید باتفا بورغ
هب ناشدوخ ی اوتف و رظن قبط ، دیشروخ
2. دندناوخی م ت عامج

دندومرفی م ی یابطابط هملاء

دوب ماظع نیدهتجم زا ی ضاق موحرم»
سرد دوز لزنم رد هک دندوب دیمه ی لو
و . دناه داد سرد هقف زا ی یاهه رود و ؛ دنیوگب
رد دوز نادرگاشد ی ارب زین ار ت عامج زامذ
رایسب ناشیا زامذ و ، دناه دومنی م هماقا لزنم
زامذ زا سپو . دیشکی م لوط و دوب هنینامط اب
قُلا ت حت س مشد راتتسا لوا رد هک برغم
ت ابیقت هب عاشع تقو ات ، دندرکی م هماقا
دیشکی م لوط یردق و ، دنتخادرپی م برغم
ی ارب نادرگاشد ناضمر کرابم هام رد
ی م ناشیا ت عامج هب برغم زامذ کاردا
ه یقرشم هُر مُد باهذ ات ی ضعب نوچ و ؛ دنتفر
، دندرکی م زامذ هب تردابم س اُلا ت مَس زا
ربص یردق هک دندرکی م اضاقت ناشیا زا اذ
روامسی لو ، دندرکی م ربص م ه ناشیا و ؛ دنتک
راتتسا درجم هب ی ضاق موحرم و دوب نشور
دناه درکی م راطفا ، صرف

س لاجم ، ناضمر هام مود و لوا ههد رد
راهچ دودح رد ؛ دوب اهب شد رد سنا و میلعت
رضح هب نادرگاشد هتشدگ بشد زا ت عاس
ی م لوط س لجم ت عاس ود و دنتفری م ناشیا
و دوب لیطعت س لجم ، مّوس ههد رد ی لو . دیشک
ه دید ناضمر هام رخا ات رگید ی ضاق موحرم

1. ۵۴ ص ۲، ج ، راونا ع لطم
2. ۲۳۰ ص ، ی نیع و ی ماء دیحوت

ناشیا ل ا ب ن د ه ب ن ا د ر گ ا ش د چ ر ه و ؛ د ن د ش ی م ز
 ر د ، ه ف و ک د ج س م ر د ، ف ج ز ر د ، د ن ت ش گ ی م
 ز ا ی ر ث ا آ د ب ا ، ل ا ب ر ک ر د ا ی و ، ه ل ه س د ج س م
 ه م ه ر د ی ض ا ق م و ح ر م ه ی و ر ن ی ا و . د و ب ن ا ش ی ا
 ۱ « . ت ل ح ر ن ا م ز ا ت د و ب ل ا س د

ر د ی ت د ل م ا ک ف ر ا ع د ا ت س ا ز ا ت ع ا ط ا م و ز ا ه ی ع ر ش ر و م ا

ه م ل ا ع) د ل ا و م و ح ر م ت م د خ ر د ی ز و ر
 م و ح ر م ر و ض د ه ب - ه ر س د ا ل ل ه س د د ق - (ی ن ا ر ه ط
 د ه ش م ر د - ه ی ل ع ا ل ل ه ن ا و ض ر - ی ی ا ب ط ا ب ط ه م ل ا ع
 و ق ل ا ص ف ل ا ه ن ا ب ا ی ا ع و ه ی ل ع ی و ض ر س د ق م
 و د و ب ی ص و ص خ س ل ج م . م ی د ش ف ر ش م ه ی ح ت
 ز ا ت ب ح ص . ت ش ا د ن ر و ض د ی ر گ ی د ص خ ش
 ی ک و ل س د ا ت س ا ز ا د ر گ ا ش د ا ی ق ن ا و ت ع ا ط ا ت ی ف ی ک
 - ه ر س د س د د ق - د ل ا و م و ح ر م . د و ب د و خ ی ق ل ا خ ا و
 ک ل ا س د ه ک د ن د و ب ه ت ک ز ن ی ا د ی ک ا ت و ت ا ب ن ا م ا ق م ر د
 و ل م ا ک د ا ت س ا ه ب م ی ل س ت و ت د ا ر ا ت س د ی ت ق و
 و ر ا ک ف ا م ا م ت ی ن ع ی ، د ه د ی م ل ص ا و ف ر ا ع
 ض ی و ف ت و ا ه ب ا ر د و خ ی ل م ع و ی د ا ق ت ع ا ی ن ا ب م
 و و ا ی ا ر د ه ا و خ ی م ر ف ص و ا د ت ب ا ز ا و ه د و م ن
 ب ل ا ط م ن ی ز گ ی ا ج ا ر و ا ر و ت س د و و ا ر ظ ن
 ر ب ا ر ی ر ظ ن و ی ا ر چ ی ه و ، د ی ا م ن ب د و خ ه ت ش د گ
 ب ا س د ه ب د و خ د ا T س ا د ا ق ت ع ا و ر ظ ن ف ل ا خ
 ا ر و ا م ل ا ک و ، د ن ا D ن ب ا ص م ا ر ن ا و D ر و ا ی ن
 ا ر و ا ر ی غ و D ر م ش ب ع ق ا و N ت م و Q د N ی ع
 S ا S ا N ی ا R ب ؛ D n a D ب D a m T e a l B a q R y G o D o D r m
 : D n D r k C h R T m a r ی T ی a k d

م و ح ر م ن ا م ز ر د ه ک ت س ا ه د ش ه د ی ن ش «
 ز ا م ن م ا گ ن ه - ه ی ل ع ا ل ل ه ن ا و ض ر - ی ض ا ق
 ن ا ش ی ا ل ز ن م ر د ن ا ش ی ا ن ا D r گ a ش د ، B r G m
 ی a n D n a M r m a m R d n o C h) D n D r k ی M E a m T a
 و B r G m Z a m n h k T S a h D o b n ی a R b n a ش ی a

نادنمتدارا و نادرگاشد قافتا هب ار عاشد
 نوچ و (دندرکی م رازگرب دوزخ کی کولسد
 طقف ار برغم زامد تقوی ضاق موحرم
 نامه ،دنتسنادی م قُفلاً تحت صرف رانتسا
 دندناوخی م مه زامد و دندرکی م راطفا تقو
 تقون آرد فورعم عجرم هک اجنا زا یلو
 یناهفصا ن سحلاوباً دّیس اقا الله تیا موحرم
 هُرمد باهذ ات ریخات اب اطایتحاشیا و دندوب
 یرایسب و ،دندروآی مذی اجب ار زامد هّیقرشم
 اقا موحرم دلقم ی ضاق موحرم نادرگاشد زا
 ناشیا زا اذل ؛دندوب یناهفصا ن سحلاوباً دّیس
 ات ار برغم زامد تقو دندرکی م تساوخرد
 اهنا ات دنزادنا ریخات هب هّیقرشم هُرمد باهذ
 دینکء ادتقا ناشیا هب دنداوتب مه

نیا هب بلطم دندی م هک ی ضاق موحرم
 ار دوزخی راطفالوا تسال کشد

تباجتسا تهج هب ی لو ، دندرکی م لوانت
 هب ار برغم زامذ دوخ هذملات و اقر یاضاقت
 ی مذ دوخ تقو ل و ا رد و دنتخادنای م ریخأت
 رارمتسا روطنیمه شور نیا و ! دندناوخ
 «.ت شاد»

هملاء موحرم زا - هرس سدق - دلاو موحرم
 هچ لمع نیا» : دندومذ ل اوس - هرس سدق -
 هب ی درفتسا ن کمم روطچ و !؟ دراد ی یانعم
 کین اونع هب ی ضاقت موحرم و چمه ی صخش
 فرتعم دوخ هک ریصد و ریبدو ل ماکفراء
 ریغ و ی دوهش مدع و لامک بتارم هب تسا
 اهرابو اهرابار ناشیا و ا دوخ و ، و ا فراعتم
 زا و دیای م زاب ، تسا هذومذ ن احتما و هبرجت
 ناشیا زا ی تد و دیامنی م دیلقت ی ریگید درف
 لمع دوخ ی اوتف قبط هک دنکی م تساوخر د
 ود نیا !؟ دزادنا ریخأت هب ار دوخ زامذ و دنکذ
 «!؟ دیای م رد روج م هاب هنوگچ رکفت ز رط
 خساپ - هیلع الله ن اوضر - هملاء موحرم
 موحرم اریز ، درادنی داریا بلطم نیا» : دنداد
 و دندوب دهتجم ی ناهفصا ن سطاوبأ ديس اقا
 زا ی درفرگا و ؛ تساع ناملاب دهتجم زا دیلقت
 تاینز جرد دوشی مزرگید دومذ دیلقت ی صخش
 زا ار ی ضعب و دوش ل ئاقع انشتسا و صیصخت
 ، دیامذ دیلقت ی ریگید زا دوخ رسار ی ضعب و وا
 و ا ی ارب ثلاث صخش تيمعاعا هکنیا رگم
 «.دوش زارحا»

ی ضاقت موحرم نادرگاشد حیحص ریغ یاضاقت

زامذ ن تخادنا ریخأت رد ناشیا زا

توکسد اجنیا رد - هرس سدق - دلاو موحرم
 دندومرفذ ی زیچ و دندرک

نیچه شوخ هک زیچان ریقد نیا نونکا
 مهفت تیدودحم قبط رب ن ار اوگرزب نیا ن مرخ
 فرتعم ، تسا ش یوخ ی دوجو صقذ لامک و
 هیلع الله ن اوضر - دلاو موحرم ابق هک تسا

ی یابطاط هملاء موحرم خساپو ،تسا هدوب -
:اریز ؛تسا مامتاز - هرسد الله سددق -

ن سحاوبا ديس اقا موحرم هچرگ :لاوا
و داريا ماوع یارب وا زا دیلقت و تسا دهتجم
هک یضاقت موحرم نادرگاشد یلو ،درادن یلناکشا
یم دندوب تریب و کاردا لها و علاضف زا دوخ
رد تیمدعا کلام هک دنمهفب ار هتکن نیا تسیاب
زا دیلقت بوجو

رتشید سیردت و تاظوفحم عمجتاً افرصد دلقم
 مکلم زا ترابع تیماعا هکلب؛ تسین هدایز ن س و
 مکد تقیقد دناوتی م در فن آ طسوت هکتسا ی سدق
 هبل یزنته بترم و یحو أدبم هبل اصتا ابار الله
 تساتلادع بترم قوف بترم نیا هک، دروآتسد
 نیا هبتبسذی نأبری یاملع و ءاهقف زان اگرزب و
 قوفام ی اهکلم ار نآ و دناهداد رادشه هتکن
 تادییات ابار صخش و ¹، دننادی م یرشب تارووست
 نیا هب ایتسا رداقی ناحبست اصاستخا و ی نأبری
 دنمه رهد امظع تمعدن نیا زا و درانگب هصرع
 ثیدح قادصم هکتسا فصون نیا ابار و، ددرگ
 دوشی م عقاو ماسلا هیلع قیاصد ترضحی لااو
 :دومرف هک

أَظْفَادِ هِسْفِنَا أَنْصَادِ ءَاهَقْفَا نِم نَاكِنَمَ أَمَأَفِ
 ، هَلَاوِمَ رِمَلَاً أَعِیْظُمُ هَاوَهْ یَءَعِ أَفْلَاخُمَ هِنِیْدِ
² هَوْدِلْقِیْنَ أَمَاوَعَلِفِ

ت نیصد ی اراد ءاهقف زا هکی در فر ه اما و
 دوخ نید دناوتب و دشاب هدوب س فنقک و س فنذ
 هگزود هراما س فنذ و ناطیش س رتسد زا ار
 ار ی ناسفن ی اهاوه کرت و ت فلاخم و دراد
 دیاش و دیاب هکروطن آ ار لاوم رماوا و دنکب
 بجاو ماوع رب تروصنیا رد، دیامذ نایتا
 «.دنیامذ دیلقت وازا هکتسا

معا زا دیلقت بوجو کلام، ساسا نیا رب
 ی هلا ماکحا ی قلت رد رتشیب هعد نامه هک -
 رد - عرش ی نابم رب فعاضم علاطا و تسا
 و، رگید در فر د هذتسا ق قحتم صخش نیا
 وچمه ی بیصخش هحرم نیا رد تسا مسم
 ی فل کلا داتسا و نأشلا میظعو لیدی بی فراء
 ی لع دیس جاد ی مظعلا الله تیآ موحرم ل کلا

¹ هیفت یلاو هبدوش عوجر، نآن بیبند و حیضوت و هلا رید علاطا تهج
 ۱۲۱. یلا ۸۱ ص ۲، ج، ماسا تموکدر
² ۴۵۸. ص ۲، ج، جاجتدلا

ر صحنه ص خشد - هیاء الله ن اوضر - ی ضاق
ت ارقف نیا دیدر تل باقریغ ق ادصم و در ف به
ماقم رد و ،دوب دنهاوخ نیماضما تیلاء
س ایقر گیدی اهت یصخشد و دار فا ابه سیاقم

و. دود دهاوخی صصخت جورخ و قرافلا عم
 ناشیا نانیا هکتسا نکم هنوگچ فصولیا اب
 نیا! دنشاب هدرک دیلقت یرگید زا و هدرک اهر ار
 هعوضوم ینام و لوصا اب مّسم روط هب هلاسم
 می دسر دص ینافت و داضت رد هغورفم و
 دشابی مذی اهناب و رذع هنوگچیه یاج و، دشاب

یفیلکتی هلا یاضر فلاخر بی ضاق موحرم تسا هدادن ماجنا

اب ناشیا ریغزا دیلقت هکضرفرب: ایناث و
 یا رخا، دشاب زیاج ناشیا تاید و روضد دوجو
 هب ار وت دراد هک وت داتسا هکی تقو رد نم زیزع
 دناهری مخزودش تاآزا و دنکی می ربهرق دتمس
 ایآ، دناسری موصقم میرد و دوبعم لز نمرسد هب و
 ار وت تبقاع و لام و حلاص و ریختسا نکم
 راتتسا تقو رد زامد هبرما ار وت و دریگب هدیدن
 می تسا دهتجم هک وا دوخ هکی لادر، دنک صرق
 تسا لظاب و مارحن دناوختقو ریغرد زامد دناد
 ایآ؛ تسا یویند یاضق و یورخا باقع بجوم و
 !!؟ دنادی مذ ار اهنیا وا

و تسا لماک و تسا داتسا درف نیا رگا
 حلاص و تسا ریصب عقاو هب و تسا فراع
 ار وارضم و دنیبی م زور دننام ار درفره
 رد ار وا حلاص روطچ، دهدی م صیخشت
 دومن مارح هلاسم هبرما ار وا و تسنادن اجنیا
 ی هلا یاضر فلاخر بی فیلکت وا زا و
 تقو زال بق زامد هک دنادی مذ وا ایآ؟! تساوخ
 وا؟! درادن تاید و درادن روند و درادن حور
 و دراد علاطا درگاشد باقی ایاوز مامت زا هک
 ار نانا تآیند و راکفا مامت و دهدی م ربخ
 زا، دزاسی م علام رب اهنایا رب باتفا و چمه
 !؟ تسا علاطای بهلاسم نیا

اینیا تیمعا ایو داهتجا هب یراکام لام
 ساسا رب اجنیا رد ام تبحص؛ میرادن نآ

ایا هک تسا نیا رد تبحص .تسا عقاو فشک
افرصد ار برغم زامدی ضاقد موحرم اعقاو
بیرهاظ هّدا رد روغ و معلطم ساسا رب
قادر ب علاطا هنوگچیه نودب ،دروآی میاجب
لایواو هک دشاب نینچ رگا ؟رم لاسفند و عقاو
چیه هک یقب و وانیدتروصنیا رد و !تسا
بیکرت و هّدا یرسدکی زج دندادی مندی زیچ
!؟تسا توافقه چ ،رگیدکی اب اهنا جزم و
رییغت زا هن ،دنراد ربخ لاب ملاءزا هن رگید
هکئلام دوعد و لوزنتیفیک رد تلاوحت و
رد قح تیشمل دبتهزا هن و ،دنراد ربخ

و تیفیک رد ل دبتن آ بجوم هب هک نیوکت ملاء
نیا مامتزا؛ دیایم دوجو هب هسخت اولصد تیمک
!؟ دراد ربخی کی ضاق موحرم زا ریغل اوحا

- هیلع الله ن اوضر - دلاو موحرم ی زور

:دندومرفی م

هک ناشیا ی کولسد ن اتسود و اقفر زا ی کی»
ترضد رهطم مرد رد حبص ن اذا زا ل بق
رکذ و تدابع هب ماسلا هیلع ءادهشلا دیسد
ن اذا ی ادص هکنیا زا ل بق، تسا هدوب ل و غشم
زامذ: دیوگی م ن اتسود هب دزیخرب حبص
اهنآ «! میناوخب زامذ و میزخرب، دش حبص
:دیوگی م ناشیا «. دنه تفگن اذا زونه»: دنتفگ
مدید ن لآ ن م اریز؛ تسا هدش زامذ تقو»
دنتسه ن اگدنب ل امعا رب ل کوم هک بشد هکئلام
هب و دنتفر اهنآ، دنربی م لآ ابار اهنآ ت ادابع و
ار اهنآ ی اج و دندما زور هکئلام اهنآ ی اج
رجف عوط هک مدیمهف ن م اجنیا زا و؛ دنتفرگ
»: «تسا هدش ق داصد

ی علاطا دارفا ریاساً اعطق هک تسا ی عیبط
قیاقد نیا زا ناشتسد و دنرادنل ئاسم نیا رب
ذفان ناگدید زا بلطم نیا ایآ ل اح. تسا ی لاذ
؟تسا هدوب ی فخم ی ضاق موحرم نیبت قیقد و
کی هچ ی ارب سپ، تسا هدوب نینچنیا رگا
و کولسد داتسا ن اونه هب ار ی درف نینچ
رگید و !؟ دنه دیزگرب ادخ یوس هب تکرده
ی زیچ هچ رد دارفا ریاس و ناشیا نید قرف
تا کردم ساسا رب ناشیا رگا !؟ دشابی م
هب ساسا نامه رب و دننک لمع ی رهاظ
نیمه زا ریغ و دنده روتسد ناشنادرگاشد
ی رگید زیچ هیودب ت ادافتعا و می رهاظ ی نابم
ناشیا غارسد هب دارفا نیا ارچ سپ، دندادن ار
وا زامه هک، عجرم نامه دزدنورب !؟ دنورب
همانرب و رگید تاروتسد زامه و دننک دیلقت
ودبار دوخه دارا و رایتخا و، و ا رگید ی اه
!دنیامذ ضیوفت

تیمعا رد نارگید و یضا ق مو حرم نید قرف تسیند یرهاظ

سورد رد نارگید و یضا ق نید قرف
،تسیند یلاجر و یریسفتو یهق فبتکو یملع
تیمعا و ارد تلایضف و یرتر ب کلام و
اریز ؛تسیند مولع نیارد یرهاظ

دوجوم اربج یرصد ره رد تیمعا نیا
 رذکی هرخلأاب فرشاناکما هدعاقهو ،تسا
 و ،دراد لیضفت نارگید رب ت عامج کی نیدرد
 نیپایی کدنا ی کیل احد .تسینی مهمه لاسمه کنیا
 یریتان ادنچ بلطم نیا ،رتلابی کدنا ی کی و رت
 و .دروآی مذ دوجو به ن یفلکم لامعا و رادرکرد
 هکتسا مامتهال باقریغ و لهسا اجنات ه لاسمه نیا
 کیکشت ماعا زا دیلقت بوجو رد عاهقفزای رایسب
 رد تر یصد و طبض و اوقت کلام ای و ،دناهدرک
 .دناهداد حجرت تیمعا لاسمه ربار یرهاظ روما
 طوبرم دلقم دوخ ص یخشت به لاسمه نیا هزات و
 دهدی م ص یخشت ماعا ار یرف دلقم کی ،دوشی م
 ص خشت ثلاث درفو ار یرگید ص خشرگید درفو
 دهاشم هزورما هکی یاجات ... روطنیمه و ثلاث
 یرگید به تبسزار دوخ مادکره ر فذاهد مینکی م
 زا دیلقت ربی لوا و حجرا ار دوخ زا دیلقت و ماعا
 سفذن تم و عقاو ماعا رد هکی لاحرد ؛دنادی م ریغ
 و .دراد حجرت نارگید رب اهنیا زا ی کی رملا
 نآ به بات درانگی م لژنت به و ر بلطم روطنیمه
 ماعا نارگید زا ار دوخ مه و اهک دسر برخا درف
 !!دنادی م

و تیمعا لاسمه رگید ساسا نیا رب
 می بوسحم یزایتما هچ نینچنیا ی تیلفضا
 فراغتم ریغ و فاعاضه شزرا هچ و دوش
 لاسد ود اب هکی تیمعا !؟دروآی م دوجو به
 حلاطصا دنچ و دوش لصادی فاضا سیردت
 قیلط بلاطم نایبرد و دهد حیضوت رتشید ار
 هزات ؟تسا تیمعا ایآ ،دشاب رتایوگ و ناسللا
 رب هذ ،دشاب راتسا روما نیا رب تیمعا رگا
 می ماع ریغ یراجم و تاغیلبت و تاعاشا هیپ
 لاسمه تروصد نآ رد هکی ،یقطنم ریغ و

!دومذدهاوخ ادیپی رگیذ تروص

قرف نارگیذ ابی ضاق موحرم نیذ قرف
و راتبشرد تساریصد و انیبصخش نیذ
و دراد رارق غارچ و اتسد رد هکی ناملظ
قیرط و دسانشی مزاب هاچ زا ار هار اقیقد
و کانرطخ و یفارحنا یاههار زا ار میقتسم
ار نارگیذ و دوخ و دهیمی صیخشت کلاه
می دوصقم لزئم هب تاحص و تملاس هب
اب هک روک و میمعأ صخش نیذ و ،دناسر
نیازا ار دوخ دهاوخی م تسد رد ییاصع
و نافوط و اهرد و اههاچ و کلاه

و ، دهد تاجزاهب ادرگ و اهدا بدرگ و هقعاص
 هب ار نارگید و دنکیم تکرد عضو نیا اب
 نیا هجیتند هک دنادیم ادخ و ؛ دروآی مرد تکرد
 ! دیسر ده او خاجک هب مادقا و مایق

نارگید ابی ضاق تر ضد نید قرفی راب
 نید هذ ، تسا رات بشد اب دیشروخ نید قرف
 ی ضاق . ن اگر اتسو هلم نید ایو هلم و دیشروخ
 می م سملی ضاق ، دننیمی مذ نارگید و دننیمی
 ، دنربی م رسب مهو و لیخت رد نارگید و دنک
 بلق اب و س م دوخ ناج اب ار تقیقدی ضاق
 بشد رد یریت نارگید و دنکیم ده هاشم دوخ
 هتشگ ققحتم قد هب ی ضاق ، دنناری م رات
 تآیر ابتعا رد هقبو و تسا هتفایت لاصا و تسا
 دنرمغنم تار و صد و

رد هک تسینت وروصنیا هب هلم اسم نیا هتبل
 ار دوخ هک دنوشند تفای دی دارفان اگر زب نایم
 دح ات و دناه دادن رارق هیکرت و بیدهت ماقم رد
 دصقم و مارم هب ار دوخ ، ن او تو و تمه و عسو
 کیدزن لله اب ی افرع و ی هلا ی ایلوا تیاغ و
 نآ هب تسا طوبرم بلطم نیا ؛ دنشاب هدرکن
 و سیردت زا ار دوخ مهس هک دارفان زا هتسد
 تید لها مولع هب ل اغتشا و سر دت
 هیرهاظ دصاقم و تایاغ افرص ماسلا مهیلع
 نیا فورصم ار دوخ رمع و دناه داد رارق
 و ی دوجو ی ا هه یامرس و دناه تخاس فده
 دناه دومذ هابت و دناه داد رده هب ار ی دادادخ

ی ضاق تر ضد نادرگاش تروصنیا رد
 ی هجوت حضاو و نشور هتکن نیا هب روطچ
 دومذ ریخات یاضاقت ناشیا زا و دناه دومند
 !؟ دنا

هزاجا دوخ هب دیاب درگاش کی روطچ : اثلاث
 دنکب ار زامز رد ریخات یاضاقتش داتسا زا هک دهد
 اب تاجانم و رکذ و تدابع هب ن تخادرپ زا ار وا و
 و اب ت عامج کاردا قیفوت فرص هب ، قح ترضد

زا ار ش داتسا هک دراد یّ قح هچ وا؟! ددرگ عنام
ی اوتف فلاخر به کنیا ولو تقو لّوا رد زامن هماقا
وا ابد هاوخی مرگا؟! دنک عنم دشا بش دلقم اید و وا
،دهاوخی منرگا و ؛دناوخب زامن تقو لّوا رد
،دناوخب ار ش دوخ زامن ش داتسا درانگب و دناوخن
هاوخن تقو رد ی نامز تدم تشنگ زا سپ وا و
و اید و بجده طساو هپ ات ؛دناوخب ار زامن دوخ
دریگن رارق روظحم رد داتسا ،مرشد

رد هك، دنكدر ار درف نيا تباجا دهاوخذ و
نيا ايا؛ دروا ل ا بند هب ار ي تا عبت زيز تروصن يا
!؟ تسا ج حص داتسا ابل م ع زرط

ي بداي ابل م ك ريقدر نيا رظن هب باطم نيا
ادخ ي لو س دم ت حاس هب تبسن ي تير تي و
دهاوخذ ه ل ا سم نيا زا ادخ و ، دوشي م ي قلت
ت شذگ

، قلاص ريخات ي اضاقت ابل م يكي م ل ا يذ ام
ت ماما هب م هن آ ، ار ت عامج زامن ضيفكاردا
هتكن نيا زا ي لو ؛ ميا ه دومن ، ادخ ي لو كي
كاردا و دشر و تداعس زار هچنآ هك ميلفاغ
اهرازه ، ميا ه داد تسد زار كف ا قترا و باطم
ء ادنقا هطساو هب هك تسا ي رجا و باوثر بار ب
هتكن نيا و ! ميا ه دروا تسد هب ادخ ي لو كي هب
و ميكرت و تيرت ه ل ا سم زومر و رارسا زا
ن ا گدنيوپ و ادخ هار ن ا كلاسد ياب و تسا كولسد
و دنزروذ تلفغن آ زا تداعس و حلاف قيرط
همه ، هدريشن م هذ واگ و چمه هدركان ي ادخ
و ا ط خ كي هب ار دوخ ي ا هه بقارم و تامحرز
دنزاسنل طابش زغل

و داد موحرم تايد نامز رد دوخ ام و
ل ا سم نيا زا - امه ر سد الله س دم - دلاو ترصد
هذملات زا ي خرب هنوگچ هك ، ميا هديد راي سب
ن اشيا زا رجحتم و زغم كشد ي امنس دم
ار نانا و دندومني م ار ي ا ه اضاقت نينچن يا
ام و ؛ دندادي م رارق ايد و مرشد روظحم رد
رد ي تقو و ، ميدر بي م جنر ه ل ا سم نيا زا ردقچ
فرط زا ، ميدماي م رب ض ارتعا و مادقا ماقم
ي م ش مارآ و تو كسد هب توعد دلاو موحرم
1. ميدر كي م رظن فرصد و ميدش

**رد س لجم نيرتهب ي ضاق موحرم ركذ س لجم
ملاء مامت**

1. 389 ص 2، ج ، توكل م رارسا

باطخی اسلج ردی ضاق مو حرم ی زور
ایند مامت رد نم: دندومرف دوخ نادر گاشد به
«!م تفایذ سلجم نیا دننام و مدرکش درگ
؛دیوگی م تسرد و تسار ی ضاق مو حرم
حور و فارشیا و هنمیه ن آریز

هَبْ، تَسَايِ ضَاقَ مَوْحَرَمٍ مُسَلِّجٍ رَدِّهِ كَيْ تَيُونَعَمَ
 دَوْجُو يَرْغِيدِ يَاجِرْدِ هَجْرَدِ وَ مَاقِمِ وَ هَبْتَرِ نَآ
 دَننَامِ يَرْغِيدِ بُوخِ سَلْجَمِ تَسَايِ نَكَمِ. دَرَادَنْ
 سَلْجَمِ وَ دَجْسَمِ وَ يَنْزِ هَنْبَسِ وَ تَأْيِهْ وَ هَضُورِ
 سَيِّ لُو كَيْ هَكَيْ سَلْجَمِ أَمَا؛ دَنْشَابِ مَهْ يَبُوخِ دَارْفَا
 ،اللَّهِ يَفِ وَ لِلَّهِابِ وَ اللّهِرْمَآبِ يَقَابِ يَنَافِ سَيِّ لُو، يَهْلَا
 رِبَارِ يَاهَدَعِ يَتَيِيرْتِ هُرَادَا وَ دَشَابِ نَآ يَدِصْتَمِ
 أَمَا هَكَيْ نَادِبِمِ نَامَهْ هَبْ نَدِيسِرِ وَ نَدَنَاسِرِ سَاسَا
 اَجَكِ، دَرِيْغَبْتَسَدِ هَبْ، تَسِينِ رَوِّصْتَمِ أَدِبِمِ نَآ قَوْفِ
 أَمَا؛ تَسَايِ دَايِزِ بِلَاطِمِ وَ سَلْجَمِ!؟ دَوْشِيْ مِ اَدِيْپِ
 حَرَطِمِ هَكَيْ بِلَاطِمِ. تَسَاهِنَا يَكُنُوْگِچَرْدِ ثَحْبِ
 هَزِيْگَنَا هَچَا بُو دِيَايِ مِ نَوْرِيْپِيْ سَفَنَهْ چَرَا دَوْشِيْ مِ
 وَ هَدَشِ بِيْکِرْتِ يَزِيَارِغِ وَ تَاْفَصِ هَچَا بُو يَپَاهِ
 1!؟ دَوْشِيْ مِ نَايِدِ

هَكَيْ يَامَلَعِ زَا يَضَاقَ مَوْحَرَمِ نَتَفَرِّگِ هَدَرِخِ دَنْشَابِيْ مِ لَوْغَشْمِ يَرْهَاطِ مَوْأَعِ هَبْ هَتَسْوِيْپِ

هَبْ هَتَسْوِيْپِ هَكَيْ يَامَلَعِ هَبْ [يَضَاقَ مَوْحَرَمِ]
 وَ لِنَاطَلَابِ يَاهْتَحَبِ وَ يَرْهَاطِ بَتَكِ نَتَشُوْنِ
 هَجِيْتَنَلَابِ وَ، دَنْتَخَادِرِيْپِيْ مِ هَقْفِ لَوْصَا لَصْفَمِ
 يَمْ هَدَرِخِ، دَنَامِيْ مِ يَهْتِ تَفَرَعَمِ زَا نَاشْتَسَدِ
 اَرِ هَقِيْرَطِنِيَا، دُوخِنِ اَدِرْگَاشِ دَزَنْدَرْدِ وَ تَفَرِّگِ
 2. دَوْمَنِيْ مِ حَيِيْقَتِ

يَاقَا اللّهِ تَيَا دَنْمَجْرَا قِيْدِصِ مَرْتَحَمِ بَانَجِ
 رَدِ - هَرْمَعِ مَادِ - يَنَاجَنْزِ نَيْدَلَاَزَعِ دَيَسِ جَادِ
 نَمُضَرْدِ ۱۴۰۲ لَاسِ يَنَانْثَا عَيِيْرِ ۲۲ زُوْرِ
 هَمَلَّاعِ تَرَضِ يَمَارْگِ دَاتَسَا زَا تَارْكَازِمِ
 رَاهِچِ وَ هَامِ هَسِ هَكَيْ - هَارْثِ بَاطِ - يَبَاطِ
 :دَنْدَوْمَرَفِ، تَشْدُگِيْ مِ نَاشْلَاحْتِرَا زَا زُوْرِ
 دَوْمَحَمِ دَيَسِ جَادِ يَاقَا نَمِ دَلَاوِ مَوْحَرَمِ»

1، ۱۴۲۴ لَاسِ، يَلَامَثِ هَزِ مَحْوَبَا يَاعَدِ حَرَشِ، تَوَكْلَمِ يَاوَا رَا زَا فَا مَرْدِ
 ۱. هَسَلْجِ

2. ۵۴ ص، ۲ ج، رَاوَنَا عِلْمِ

ردنم که ی‌تاقوا: که دندرک ل‌قنه عمج ماما
رد بش کی، مدرکی م‌لیصحت فرشاً فجن
ی‌ولج و نم سابل‌ئقی رسارسه که مدید باوخ
ش‌پش زاولم نم ی‌ابق ی‌اهم‌گدل‌حمات‌ئقی
دلاو موحرم)، مدش رادید باوخ زاب‌تسا هدش
ئطقن زاکه دنتشاد مامتها ت‌فاظن رد ی‌ردق‌ب
و ندبی‌کاپو ت‌فاظن رظن

رَیْحَتَم و (دندوب لثمابرضد سابل و اهن اددند
 زور نامھ ات؟ تسیچ ایور نیا ریبت هک مدوب
 یضاق موحر م رضح هب باوخ نیا ریبت یارب
 زور نآ ات و ،مدیسر - هیاء الله ن اوضر -
 یارب ار باوخ نوچ .مدوب هدیسنر ن اشتمدخ
 :دندومرف ،مدرکتیاکد ناشیا

ل اغتثا دایز لوصا ماء هب امش
 1 «! دیراد»

کولسد و هویشد زا رهاظ لھا یامء داقتنا یهلا یایلوا

هملاء موحر مقباسن امز نامھرد ی زور
 اب نارھط رد - هیاء الله ن اوضر - ی نارھط
 هدمآ اهنآ .دندوب هتسشن فجن یامء زا ی اءء
 تلاماد و یضاق موحر م هب عجار ات دندوب
 داقتنا و لاکشا ،لئاسم زا یضعب و ناشیا
 دننک حرطم

دنتفگ و اهنآ هب دندرک ور هملاء موحر م
 ایآ!؟ دییوگی م هچ ی درفن نیچم هکی زا امش
 ؟دوب ی داریا ناشیا بتکم و کولسد و هار رد
 و ال مع تیفیک و بتکم و هار هب تبسن امش
 ره ترایز !دینک نایب داریا کی اجنآ رد
 ی من عطق ش یاهس رد ،دشی من عطق ش زور
 امش .دوب تیفیک نیا هب ش ابقارم و زامن ،دش
 زا هک دیدرک ادیب ناشیا هب تبسن ی داریا هچ
 «!؟ دینکی م داقتنا وا

ی م ناشیا ،میسرد لھا ام» :هک دنتفگ اهنآ
 ،دییوگب رکذ ،دینا و خب بشد زامن دیاب هک دنیوگ
 درگاشد و معلطم و سرد ام اما ؛دییوگب درو
 ی بی اهن اسنا یارب رکذ و بشد زامن ،میراد
 «!تسا راک

لوط ردقچ ن تفگ رکذ رگم» :دنتفگ ناشیا
 !؟ مینزی م لوگ ار ی سک هچ میراد ام ؟دشکی م

1. ۱۵۷ ص ، ۱ ج ، ردصم نامھ

و دادی من سرد و دوزخ سردم مه ناشیا رگم
!؟ در کی من معاطم

چنپ ، حبصه اذ بشد هد ت عاسد ز ا امشد
ی م هوهقه و دیشکی من ایلقه و دینیشنی م ت عاسد
هک ی تقوی لو ؛ دیر و آی من باسد هب دیر و خ
دندلب بشد ز ا من ی ارب ت عاسد میند دیوگی من ن اشیا
چنپ ن آ اما !؟ ت سا قاشد ه لاسم ن یا ، دیوشد
ی ارب ن دیشک ن ایلقه ت عاسد

خسپ دياب ادر ف هک ت سا ی ناو خس رد ی ا هم دأ
 لوگ میناوتی م ه ار ادخ! د نهدب ار ن ادر گاش
 ؟! مینزب لوگ میناوتی م ه ار ش ا ه کلام!؟ مینزب
 رد: دیامرفی م ماسلا هیلع داجسد ماما ، هذ ای
 ه بات : هک ت سا ه دش هتشون دوواد روبز باتک
 ی مذ هک ی زیچ زا ، ی نکذل مع ی ناد ی م هک ی زیچ
 “ن کذل او سد ی ناد

!؟ مینکی م ل مع مینادی م هک هچنأ هب ا عقاو ام
 ی م رگید ل ناسم و بلاطم ل ابند هب ل ا ماد هک
 «!؟ میدرگ

و ی قطنم ی گدنز کی دنیوگی م ار نیا
 زا ، دنک هاگن دهاو خب ا عقاو ن اسنا رگا . ی نلاقع
 زا رتهب میناوتی مذ ی قطنم و ی نلاقع رظن
 هیاپ رب هک ی رگید ی گدنز ، ادخ ی ایلوا ی گدنز
 ار دوخ ام اما ! مینک ادیپ ت سا قطنم و لقع
 1. میاهدرک ش و مار ف ایند نیا رد

رثا نودب و چوپ ار ادخ ی ناسحا دمحا خیش دنکی م ی فرعم

ترضد موحرم ، ی ضاق موحرم ی صو
 الله ی اعا - ی ناچوق س ابع خیش ج ا د الله هیا
 : دندومرفی م - هتجرد

(ی ضاق داتسا) اقا ترضد هب زور کی
 ی لاکشا هچ هخیش هدیقع رد : مدرک ضرع
 هب ؛ دنتیلاو ل ها و دنتدابعل ها م ه اهنأ!؟ ت سا
 دننام ماسلا مهیلع ن ا ماما هب تبسن صوصخ
 ی م صلاخا و تبحم راهظا رایسب ام دوخ
 بتک و ، ت سا هعیش هقف م ه ن اشهقف و ، دننک
 ل مع ام ت ایاور هب و دندادی م ربتمع ار رابخأ
 میدرگب میهاوخی م هچر ه هصلاخ ؛ دنیامنی م
 ادیپ ل مع و قلاخا تهج زا اهنأ رد ی لاکشا و
 ! میبایی مذ مینک

ح رش ادر ف: دندومرفی ضاق موحرم

1. ۱۱۳ هسلج ، ی رصب ن او ن ع ثیدد ح رش ، تو کلم ی او آ رازفا مرذ

ار یئاسحاً دمحا یخیشد [هَریبک هعماج] ترایز
[هَریبک هعماج] ترایز حرشد ادر فنم “!روایب
مدر ب موحرمن آ تمدخار وا
ت عاسکید بیرقنم “!ن اوخب” :دندومرف
مدرک تئارقن آزا

امش یارب لآاح! تسا سب: دندومرف
 لاکشا!؟ تسیچ رد اهنآ لاکشا هک دش رهاظ
 نیا رد خیش نیا. دشابی م ناشه دیق عدد اهنآ
 ادخ تاذ: هک دنکب تابثا دهاوخی م باتک
 عامسا قوفام نآ و؛ تسیزی مسر و مسا ی اراد
 ی م ققحتم ملع رد هچنآ و؛ تسوا تافصد و
 و؛ دریزی م ققحت تافصد و عامسا اب، ددرگ
 رببده رد رثوم و مدآ و ملع تقلخ ادبم اهنآ
 تایده مادا و عاقرده دنشابی م ملع نیا نوئش

و، درادن تافصد و عامسا ابی داخا ادخ نآ
 هب ناسنا تدابع و. دنکی م راک لاقتسم اهنیا
 ی م تروصد دنوادخ تافصد و عامسا یوسد
 ی مذفصو رد هک وا تاذ یوسد هب هذ، دریگ
 خیش، نیاربانب. دجنگی م هور رد و دیآ
 رثا نودب و چوپ ی موهفم ار ادخ ی ناسحا
 نیع نیا و؛ دنادی م تافصد و عامسا زا جراخ
 تسا کرش

زا رتلااب دنوادخ تاذ: دیوگی م فرام
 و هرطیس، مهورت و لیخت زا رترب و فیصوت
 عامسا عیمج و؛ دراد تافصد و عامسا ربهنمیه
 نودب و ناشدوخ ی دوجو دودن و دبت تافصد و
 ی م دوجوم و اسدقا تاذ رد، تادیقت و تانیعت
 ی م رب تاذ هب عامسا و تافصد هم و. دنشاب
 ؛ تسا تاذ اهنتم و ادبم و دوصقم و، ددرگ
 رد ام و. تافصد و عامسا هار زا رملاً تیاغ
 (1) **ضَرَّ لَأَوْ تَوَمَّسْلاً رَطْفٌ ي ذَلِ ي هَجَّوْ تَهَجَّوْ**
 ام یارب هچرگ، مینکی م تاذ نام هب هراشا
 2» «. دشابند مولعم

مولع عیمج هب تبسذی ضاق موحرم داقتنا
رمع هدنک فلاتا و هجیتی ب و هدنک مرگرس
 ی م ی ناچوقس ابع خیش جاح الله تیآ موحرم

1. ۷۹. ۱ میآ زا ی تمسق (۶) ماغلأا هروسد
 2. ۴۲۷. ص، درجم حور

دندومرف:

مواء عیمج هب تبسذی ضاق موحرم»
رمع هذدنک فالاتا و هجیتنی ب و هذدنک مرگرس
ریهاشم زا رفذود و ؛دندومنی م داقتنا تخس
هک دندربی م مسا ار نامز نا

چنر و بعد و یوق دادعتسا نیا اب هنوگچ
 یلئاسم هچ تباتک و ثحب هب ار دوخ ،موادم
 رد ار راکتشیپ و تقایل نیا و ،دناهدرک لوغشم
 ۱ «!؟دناه دومنذ فرصه یهلا یقیقد موع

یارب ریختافاشتکا و تاعارتخان دودب دیفم نافرعلها

دندومرفی م [یضاقمو حرم] اضا یا و
 یارب هر ریختافاشتکا و تاعارتخان نیا»
 دبسرسلگ هک دننانا اریز ؛تسانافرعلها
 صخلأابو مدرمه یقبو ،دنشابی متقلخن هج
 عاعر ججه و مئهبد مکدردها نآگدنزاس
 و یوهشدروما رد ارتاعارتخان نیا .دنتسه
 تایدملاءزا و ،دننکی م فرصه یینافو ییند
 یایلوا اما ؛دندرگی منعمتمه یقیقد ی تسه و
 رثکا دد ،لامک هبلوصو هار رد اهنا ز اذخ
 دنیا منی م ار هداقتسا

کی یارب عرتخن لافتمحز و چنر مامت
 ابی هلا درم کی تولخ و ن تقای ت حارت عاس
 زا ،تاعارتخان نیا زام .تسان تشیوخ ی اذخ
 ،اهلائما و هر ایط و راخب ی تشک و هر ایسل یبق
 نیرتهب دوخ فده رد و شور و هار رد
 ۲ و ۳ «.میامنی م ار هداقتسا

نیا ،دوشی م ادیپ رشب یارب هکی موع نیا
 نیا هک تسان یهلا ییلک عامسا رهاظم موع
 رشب سفن رد لکش نیا هب ییلک عامسا رهاظم
 تسان ی رما ماع نیا ل صا دوخ .دنکی م زاباج
 هجیتن هب ن دیسر یارب و رشب ی قرته یارب دیفم
 رتهب

الله ناوضر - یضاقمو حرم تقو کی
 زایکی ،دندوب هتشن ن اشلجم رد - ییلع

۱. ۷۳ ص ۲، ج ،راونا ع لطم

۲. ردصن نامه

۳. توکلم رونه هب دوش عو جر هلاسم نیا نوماریپ رتشیب علاطت هج ۳
 رارسا ؛ ۱۲ ص ،بابلا تبا هلاسر ؛ ۳۲۲ یلا ۲۱۰ ص ۲، ج ،ن آرق
 ۸۴ ص ،س دق میرد ؛ ۲۴ ص ۲، ج ،توکلم

کپی اریخا! اقا: بهک تفگ و دما ن اشنادرگاشد
و ریع قوم نآ - دندروآ ی اهّدام

نفت و اینها نبود - و با آن سطح خیابان را یک کاری می‌کنند که وقتی آب بریزیم، در زمین فرو نمی‌رود (منظور آسفالت بود). و یک وسایلی هست که بدون چهارپا روی این مواد حرکت می‌کند و راه می‌رود.

کلاس یارب اهنیا» : دندوب هومرف ناشیا
«تسا بوخ

تقوش روما هبن دیسر یارب کلاس ی نعید
دوشی م بجوم ل یاسو نیا ، دراد مک تصروف
و دنک هداقتسا ش تقوشا رتهب دناوتب کلاس هک
دزادرپد رتحم بلاطم هب رتشیب
ی م ، (ی نار هط هملّاع) اقا موحرم لوق هب
: دندومرف

هواجکو غلا او بسا و رتشد ابدارفا اقباس»
ی م هلاسلا هیلع اضر ماما ترایز و دهشم هب
اب اسب هچ و دندوب هار رد مام دنچ و دنتفر
نامز تدم نیالاد . دندشی م هجاوم ی تارطخ
رد ای تسا رتهب دشاب هار نیب رد ناسنا ار
لیاسو نیاسپ ؟ هلاسلا هیلع اضر ماما رانک
1 «تسا دیفم کلاس یارب هزورما

یضاق موحرم زا هنامیکدی نخس

موحرم» : دنتفگ [ی جیهلا ی راصنا هملّاع]
: دومرفی م یضاق

عیمج ی ف الله هافک ، الله ههمه ناک نم”
3 «2» ، هوممه

هلاسلا هیلع ی دهه ترصد هایق تیفیک

رد - هظ دم - ی یابطاط هملّاع ترصد
دندومرف ۱۴۰۱ نابعد رهش مه دراهچ زور
مناق ترصد نوچ هک تسا تیاور رد» : هک
دوختو عدلوا ، دننک رو هظ

1. ۲۹. سلج ، یرصدن اونء ثیدد حرشد ، توکلم ی اوآ رازفا مرذ

2. فلاتخا یردقاب ، ۲۴۶ ص ، ۲ ج ، ی فاکلا

3. ۶۵ ص ، ۲ ج ، راونا ع لطم ؛ ۲۳۶ ص ، ۷ ج ، ی سانشد داعم

نیدہک قیرط نیدب، دننکی م زاغاً مہکم زا ار
 م نلاعاً و ہدومذ ہبعک ہب تشپ، ماقم و نکر
 تصشو دصیست ترضدن آص اوخزا و دنیا مرف
 ؛ دندرگی م عمتجم ترضدن آ روضد رد رذ
 دومرفی م - اللہ مہمحر - ی ضاق ام داتسا موحرم
 ہک:

ی م ی بلطم اہنآ ہب ترضدل احنیا رد”
 و قرّ فتم ملاء راطقا رد اہنآ مہمہک دنیوگ
 ی ط ی اراد اہنآ مہمہن وچو ؛ دندرگی م رشتنم
 و دننکی م صّ حفتا ار ملاء مامت دنتسہ ضرلاً
 ی اراد ی سک ترضدن آ زا ریغ ہک دنمہفی م
 و روہظ ہب رومأم و ہیہلا مقلطم تیلو ماقم
 و ی ہلا رارسا ی اہہ نیجنگ مہمہ ی واد و مایق
 مہکم ہب مہمہل احنیا رد ؛ تسینر ملاً باحص
 ی م دیلست ترضدن آ ہب و دننکی م تعجارم
 “دنیا منی م تعید و دنوش

ی م - ہیء اللہ ناوضر - ی ضاق موحرم
 ہک ار ی اہمک نا منادی م نم” : دومرف
 نا رود زا مہمہ و دنیا مرفی م اہنآ ہب ترضد
 «”! تسیچ، دنوشی م قرّ فتم ترضد

نم» : ہک دندومرفی یابطاط ملاء ترضد
ملاسلا ہیء قداص ترضد ہک ماہدید تیاور رد
1»”۔ منادی م ار ہمک نا نم” : دنیا مرفی م
ہیآ شش تالاد نوماریپی ضاق موحرم ملاک

ضراً لایّ ط ربہط ہر وس لّوا
 دندومرفی یابطاط ملاء

ی ہلان سد دمحم دّیس اقا موحرم ام ردارب»
 تشاد ہک ی درگاشد ہلیسو ہب زور کی ی ضاق
 و ، ہنیآ اب ہذ - دومنی م حاورا راضدا وا و ،
 دوخ مشچ ہب ی تسد ہکلب ؛ شوگ ہس زیم اب ہذ
 حور زا - درکی م راضدا آروف و دیشکی م
 ی ضاق ی اقا ی اء از ریم جاد موحرم

1. ۲۱۸ ص ۲، ج ۲، راونا عظم؛ ۳۳۲ ص، نابات رهم

ضر لآا سّی ط هب عجار - هیاء الله ن اوضر -
دوب هدركل اوّسد
باوج - هیاء الله قمحر - یضاقة موحر م
:هك دندوب هداد
هط هروسد لّوا زا هیآ ش شد ضر لآا سّی ط”
»“تسا

لَا إِیَّ قَسْتِنَ اءَرْقُلًا كَيِّدَ اَنْزَنَا ام * هط
 ضَرَّ لَأَ قَلْذَنَّمِ لَأِزْنَت * إِشْحِيْنَ مَلِّ ؤَرْ كَدْت
 شِرْعَلًا إِیَّ اءَ نُنْمَحْرَلًا * إِعْلًا تِوَمْسَلًاو
 ضَرَّ لَأَ إِیَّ فَا مَو تِوَمْسَلًا إِیَّ فَا مَهَل * طِوَتْسَا
 لِوَقْلَابِرْ هَجْتِنِ اَو * طِوَرْتَلَا تَحْتَا مَو اْمُهْنِيْبَا مَو
 هَلْ وُهْ لَأِ اِهَلَا لَأِ لَلَّهْ * إِفْخَاو رَّسَلًا مُلْعِيْدُ هُنَا فِ
 1. (إِیَّ نَسْحَلًا اَمْسَلًا)

تایا نیا زا دارم: (ی نار هط هملاء) ذیملت
 روط هب دنا هتساوخی ضاق مو حرم ایآ؟ تسیچ
 یط: دنیوگب لاثم و؛ دننک تبحد زمر
 ی ملصاد بیها تاقصد هب فاصتا اب ضرراً
 دوشد؟

و شوهاب ی درم ام ردارب، هن: «هملاء
 ی م نایب ار بلطم ی روط و؛ دوپ مهف زیچ
 یط ی ارب لمطاروتسد هکنآ لثم، درک
 تسا هدیمهف تایا نیا زا ش دوزار ضرراً
 هب، تسا بیجء رایسب تایا نیا و
 اَمْسَلًا هَلْ وُهْ لَأِ اِهَلَا لَأِ هَلَّا هُیَا صِوَصْ
 رد ار عامسا مامت هیآ نیا نوچ؛ (إِیَّ نَسْحَلًا
 و، دنکی مع مج قد ترصد سدقم دوجو
 2.» میرادن میرکن آرقرد هیآ نیا تیعماج دننام

اضف رد نامیلس ترصد هچیلایف ریسد تیفیک

دندومرفی یابطاط هملاء

1: هقیلعت، ۳۷۰ ص، ناباترهم ۸. ی لا ۱ تایا (۲۰) هط هروس
 چنر و تمحز هب و تات میداتسرفن و رف و تدر بار ن آرقام * ربمغیپی ا
 ن آرق * دسرتی م ادخ زا هکی سکی ی ارب ی روآدای ی ارب رگم * ی تفیید
 تسا هدیرفا ار لایب ی اهن امسا و نیمز هکتسا ی سکز ای ندادتسرفن بیپا
 هچنآ تسادخی ی ارب زا * تفرگ رارق دوز ش رع رب ن محر دنوادخ *
 نیمز و نامسا نیدامرد هچنآ و تسا نیمز رد هچنآ و تساهن امسا رد
 ی نک دنلب راتفگرد ار دوزی ادصرگا و * تسا کاخ ریز رد هچنآ و
 چیه هکتسا الله * ار ن آزا رتن اهنپ و ی فخم نخسد دنادی م ادخ سپ
 «ی نسد عامسا تسوا ی ارب زا، تسیند و ازجی دوبعم

2: فلاتخی ی ردقاپ، ۲۵۹ ص، ۲ ج، راونا ع لطم؛ ۳۷۱ ص، ناباترهم

أليسو هب (ی‌هلا موحرم) ام ردارب»
 الله تمحر - ی‌ضاق ترصد زا ش‌درگاشد
 ترصد أهچیلآق ایآ هک دوب هدرک ل‌اؤس - هیلع
 هب و تسشنی‌م ن‌آ ی‌ور ترصد هک ن‌امیلد
 بابسا ی‌ور ،تفری‌م ملع برغم و قرشم
 زا ای دوب ی‌اهدش هتخاس زیچ و هیرهاظ
 بابسا اب هنوگچیه و دوب هیهلا تا‌عدبم
 ؟تشادنی‌طبر هیرهاظ

تمحر - ی‌ضاق موحرم زا نوچ درگاشد ن‌آ
 :دندوب ه‌دومرف ن‌اشیا ،دنکی‌م ل‌اؤس - هیلع الله
 زا ی‌کین کیلو ،دی‌آی‌مذ مرظن رد ی‌زیچاً لاعف»
 دندوب ن‌امیلد ترصد ن‌امز رد هک ی‌تادوجوم
 ی‌م ،دناه‌دنز ن‌ل‌آ دنتشاد ی‌دست‌راک ن‌یا رد و
 “مس‌پی‌م وازا و مور

و دندش ه‌ناور ی‌ضاق موحرم ل‌احن‌یا رد
 ن‌ایامنی‌هوک ه‌رظنم ه‌کنا ات‌دنتفر ه‌ار ی‌رادقم
 رد ی‌حبش‌ک‌ی‌دندیسر هوک ه‌نماد ه‌ب نوچ ،دش
 دش ه‌دید تشاد ن‌اسنا ه‌ب ت‌هابش ه‌ک هوک طسو
 و ه‌درک ل‌اؤس حبش ن‌آ زا ی‌ضاق موحرم
 زا درگاشد ن‌آ ه‌ک دندرک وگتفگ م‌ه‌اب ی‌رادقم
 موحرم نوچ ی‌لو .دیمه‌فد چیه ن‌اشتاملاکم
 :دنتفگ ،دنتشگر ب‌ی‌ضاق

چیه و ه‌دوب هیهلا تا‌عدبم زا :دیوگی‌م”
 ه‌تشادنی‌تلاخد ن‌آ رد هیرهاظ بابسا ه‌نوگ
 1» «ت‌سا

دزد ،دادعا و فورده زومر و تاجارختسا ی‌ضاق موحرم

ی‌املع‌زا ی‌رایسد ،فورده رارسا بابرد
 ؛دناه‌دومرف ن‌ایب ی‌روآت‌فگش بلاطم ن‌یتسار
 و بیغ‌زارابخا و ه‌عیدب تاجارختسا ن‌آ زا و
 رد ی‌ضاق موحرم .دنیا‌منی‌م ر‌ئامضرب علاطاً
 ه‌دازاقاً و ،دناه‌دوب راگزور دمارس ن‌ف ن‌یا
 الله تمحر - ی‌ضاق ی‌دهم دیس موحرم ن‌اشربکا

1. ۳۷۳ ص ،ن‌ابا‌ترهم

تماقلا لحر مقه بيطه دلبرد اريخا هك - هيلع
ي نادواج ت محر هب مه اجنأ رد و دندنكفا
درف هب رصحنم داتسا ملع نيا رد ، دنتسويپ
دندوب .

،دوب رصحنم داتسا زينخ سنط خرد ن اشيا
يرادشفك فارطا ي ا ههبيتك و

مُسردم و مَلاَسلا هیلع نینمؤملاریما ترضح
 بتسا ناشیا طخ هب امهریغ و یدر جورب الله تپیا
 ،مقرد نطوت و قارعزا جارخا و دیعبتزا سپ
 ناشتمدخ (ی نار هط هملاع) ريقد ارارم و ارارک
 ناشدوخ و .دوب رارقرب اقص بتارم و ماهدیسر
 یاهن اتساد دادعا رارسا و فورح تافاشتکا زا
 :دندومرفی م یّ تد ؛دنتشاد ی ندینش

،مراد ی تاراکتبا نّ فنیار د م ه ن م دوخ»
 ی ضاق موحر م مردپ رتملعا و رتلااب ن م زا و
 رایسب تاجارختسا زا ی ضعبرد هک ارچ ؛دوب
 تلاسوت اب هرخلأاب و مدنامی م ورف هک ل کشم
 قفوم تاموتخ و مَلاَسلا هیلع نینمؤملاریما هب
 مردپ رضح هب نوچ ،مدشی م ن آل د هب
 و فاشتکا نیازا اریو و مدشی م بایفرش
 ی م مولعم ،میامنب هاگآ متساوخی م ن آل د زمر
 هدیسر هکشم نیاهب ن م زال بق مردپ هک دش
 «.تسا هدرک ل دار ن آن م زال بق و تسا
 مولع نیازا هک ار هچنآ ات دندوب هداما ناشیا
 مدوخ ی ارب ريقد ی لو ،دنتک میلعت ريقد هب دنراد
 تقو فرص و ن آل وبقزا اذل و مدیدن آن رد ی عفد
 هچ هک دنچره اریز ؛مدرک عانتما روما هنوگن یارد
 تقو فرص ی لو ،دشاب ی عقاو و ی قیقد مولع اسب
 هن ناسنا ی ارب هکی تروصد رد ن آ ی ارب ندرک
 حیحص ،ی تدمح هذ و دنکی م باجیا ی ترورض
 زا یریگولج روما نیارد تقو فرص .دوبذ
 ؛درکی م ن آ زامها روما ی ارب ل احد و رکفت غارف
 هچره و میراد جایتحا هیله فراعمزا یردق هبامو
 دیحوت هار و ن آرق ریسفت و ن آرقزا مینک راک ن آرد
 تقو دسر هچ ات ،میا هدیسن ذی یاج هب هز اتل اعتم قح
 رایسب ن آ زامها هک میامنب ی رما رد فرصار دوخ
 .تسا هدیسن ذن ادب ام تسد و تسا دوجوم

سپ، فرشا فجنه بریقد فرشت زالبق
راچانی لیلقتدم هک دلاو موحرمتوفزا
مدوب روبجمن اشروما میظنتت و حلصایارب
زایکی دزدرد، منک گنرد نارھط رد
بارتوبا ازریماقاً موحرمت، بیبسن ادنواشیوخ
رفج رد و دوب دنمشناد یدرم آقد هک نافرء
و دوب فیلات بحاصد و ققحمش دوخلمر و
ماہتشونی باتکرفج رد» :تفگی م

ل مر مء هام كيد بيق ، «معمل ح رش ردق هب
م تشون م ه ي تاو ز ج و مدناو خ ار

هقلاء ريق هب ي ردق هب م موحرم ن آ و
ن وچ و ، تشادي منرب تسد هك دوب ه دش دنم
رخا رد تساوخي م ، تشادن روكن دلاوا
ي لو . دزومايد ريق هب ار ش مولع ي رمع
، تقو عبيضت رب هولاء هك مدرك سد ريق
. دومني م ي حور ترودك داجيا ه دنب ي ارب
ه چره و ، دومن كرت ار سرد ن آ نياربان
ي سوب هبتع ي ارب و خلاصا ار روما رتدوز
1. مدش فرشم فرشاً فجن هب مء باب

ه د هاشم زا ي دنفا رتخد رس ي وم ن دش ديفس ردام ربق باذع

هظ دُم - ي يابطابط هملاء داتسا ترصد
، قحلا تيا موحرم زا دندرک لقن - ي لالعا
اقا ي لء ازريم جاد ي اقا ، ن اشلا ميظع فراء
هدومرفي م هك - هيلع الله ن اوضر - ي ضاق
تسا :

، ام لزني م ي كيدزن رد فرشاً فجن رد «
2. درك توف ماهي دنفا ي اهرتخد زا ي كي ردام
دركي م ه جض رايسب ردام گرم رد رتخد نيا
ن اگدنكع بيشت اب و ، دوبت حاران و م لائم ادج و
مامت هك درك ه لاند ردقن آ و دما ردام ربق ات
هك ي تقو ات . دومن بالقنم ار ني عيشم تيعمج
ربق رد ار ردام دنتساوخ و دندرک هداما ار ربق
ي مذ ادج م ردام زا ن م هك دزي م دايرف . دنراذگ
ديفم ، دنك مارا ار وا دنتساوخ ه چره ؛ موش
ار رتخد ار ابجا دنه اوخبرگا دنديد . دشن عقاو
درپس دهاوخ ن اج كش ن ودب ، دنك ادج

1. 515 ص ، درجم حور

2. ي نامثع تلود فرط زا هك دندوب ي نامثع ي ماهي نسا هي دنفا زا روظنم
ي تموكد ل غاشم هب دوب اهنا فرست تحت رد قارع هك ماگنه ن آ رد
نيملمس رب رفك تلود هك لوال لملا نيب گنجزا دعبو ، دنتشاد ل اغنشا
تموميق تحت زا قارع ، دومن هيزجت ار ي نامثع روشك و درك هبلغ
دش جراخي نامثع

و دنناپاوخب ربق رد ار ردام دشد ناب هرخلأاب
 ی لو ، دنامب ربق رد ردام ندب ی ولهپ مه رتخد
 طقف و دننکد هتشابنا کاخ زا ار ربق یور
 ی خاروسد و دنناشوپید ی اهتخت زا ار نآ یور
 مه

تساوخ تقو ره و ، دریمز رتخد ات دنراذگب
 دیانورید خاروسد و هچیرد نآ زا

ردام ی ولهپ ، ربق لّوا بشد رد رتخد
 هک دنتشادرب ار شوپرسد و دندمآ ادرف . دیباوخ
 مامت دندید ، تسا هدمآ هچ رتخد رسد رب دنییب
 نیا ارچ : دنتفگ . تسا هشد دیفسد شرسد ی اهوم
 ؟ تسا هشد روط

مردام ی ولهپ هک نم ، بشد ماگنه : تفگ
 و دندمآ هکلام زا رفذود مدید ، مدوب هدیباوخ
 ی مرتحم صخشکی و دنداتسیا فرط و درد
 . داتسیا طسورد و دما مه

وا دئاقع زال اوّسد لوغشم هتشر فود نآ
 دیحوت زال اوّسد ؛ دادی م باوج وا و دندشد
 و . تسا دحاو نم ی ادخ : داد باوج ، دندومذ
 نم ربمغیپ : داد باوج ، دندرک توبذ زال اوّسد
 تاما : دندرک ل اوّسد . تسا اللهدبع نپ دمحم
 ؟ تسیک

تفگ دوب هنداتسیا طسورد هک مرتحم درم نآ
 نآ لاحنیا رد “ . متین واماما نم ؛ ماماب هل ثل ”
 هبش تا هک دندز مردام رسد ربزرگ نانچ هتشر فود
 نیا تشهد و تشحو زانم . دیشکی م هباز نامسا
 « . ما هدمآ رد دینیبی م هکل اح نیا هب هعقاو

ی م - هیلع الله ن اوضر - ی ضاق مو حرم
 بهزم یّسد ، رتخد هفئاط مامت ن وچ » : دومرف
 ، دشد عقاو هعیش دئاقع قبط هعقاو نیا و دندوب
 ی دنفازا هک وا هفئاط مامت و دشد هعیش رتخد نآ
 هعیش رتخد نیا تکرب هب ی گمه دندوب اه

دحاو یانعم زارثکار دظفل لامعتسا

ی م ی نارھط ہملاء موحر م زور کی
الله تمحر - ی یوخ الله قیاً موحر م: دندومرف
دما و تفر ی ضاق موحر م شید اقباسد - هیلع
دش عورش اجنیا زامه الئسم و ،تسا هتشاد
- الله همئسد - تجهد الله قیاً ترضدی زور :هک
درگاشد و تسا تاید دیق رد لاعف ناشیا هک
ثحب س لجم رد (دناه دود ی یوخ ی اقا موحر م
نوماریپ تبحص

1 یردقاب، ۱۹۶، ص ۲، ج، راونا ع لطم؛ ۱۰۳، ص ۳، ج، ی سانشداعم
فالاتخا

ملاک کی زنا دناوتی مملکتی مایا: هک هدوب نیا ره ای، دنک هدارا ار موهفم ود و ریبعث ود، دحاو هک دینک ضرراً لاثم؟ دراد انعم کی طقفی ملاک دیر و ایید ریش کی امشد: میوگی مرفذ کی هب نم هب م ه و دوشی م هتفگ بآ ریش هب م ه ریش نیا لامحی فرح، دشاب هنیرق هکی یاج رد. ی ندر و خ ریش هدارا ار انعم ود ره ده او خب مملکتی م رگا اما؛ تسیند ار انعم ود نیا ترابع کی اب دناوتی مایا، دنک صخش نآ هب ده او خی م مهی نعید؟ هذ ای دناسر ب ای و خبطم ریش و روایید ریش کی: دیوگب م ه و، نک تسرد تسا بارخ هک ار ییوشنسد. روایید ریش هشیث کی ای ریش فرظ کی

هنیرق دیاب هکلب، دناوتی مذ: دنیوگی م ابلاغ الله تیا. دوشد صخش ش دارم ات دروایید ای یانبم و ل و ادم عوضوم نیمه قبط م هی یوخ دناوتی مذ صخش هک دندر کل لادتسا، فراعتم. دنک هدارا ظف کی زنا ار موهفم ود نیا

طابترا یضا ق مو حرم اب هک تجهدی اقا مو حرم اب ار هلاسم نیا هسلج رد بشد، دنتشاد رد ام زورما هک دنراذگی م نایم رد یضا ق . . . و میتشاد ی هیضق نینچم هکی س لجم

هلاسم نیا: هک دنیا مرفی م یضا ق مو حرم؛ تسا روطنیمه هفیعض س و فذ هب تبسند و تردق و تسا فیعض اهنا س فذ هکی دارفا و دنرادن اش دوختا کردم و س فذ رب اطاحا رایتخا رد ار ناشتا کردم نآ دناوتی مذ ظفقت ماقم رد اعبط اهنا، دندهب رارق ناشدوخ رد ار انعم ود دنتسینر داق تبحص و باطخ و ظف کی رد دحاو ظاح هب و مه اب و دحاو نآ هکنیا رب دنتسه رداق هکی س فذ نآ اما. دنروایید دناوتی م، دشاب هتشد رایتخا رد ار دوخ س فذ راک هب موهفم ود رد ار س فذ، دحاو نآ رد ای و موهفم راهچ ای موهفم هسرد هکلب، دنریگ

“دیریگ راک هب دناوتی مرتشید

وی بر عدد هچ، میراد کرتشم ظافلان وچ
ظفلمه سیلگنارد برگید تاغلرد هچ
فالتخمیانعمی اراد هکی ظافلا و کرتشم
موهفم دیابناسنا و، تساندایز رایسب، دنشاب
زانیا هتبلادوشه جوتمن ئارق زار ظفنان آ
وی بر عددی لو؛ تسان تغل کی فعض طاقن
زانی تغل بتسان صاخ تاغل زانی ضعب طقف
رتی نغ گنهر فرظن هطقن

ظافلا اب ار ددعتم یاهموهفم دناوتب هک تسا
دنک نایب ددعتم

هب ار بلاطم نیا ادر فن اشیا ، ل اادی ای لء
هئاسم نیا رد ” : هک دنکی م لقن ی یوخ ی اقا
هفیعض س و فن نیمه هب تبسن ار ثحب ی هاگ
روطنیا دارفا مومع هک دینکی م حرطم
هب مکنیا اما ؛ میراد لوبق ار نیا ام ، دنتسه
ی لک و ی عقاو هدیچ کی و هیضقل صا ناوئع
، تسا ل احم و لیحتسم لاصا هک دینک حرطم
یوق سفن ، سفن آ رگا اریز ؛ میریذپی مند
هدارا دناوتی م و تسین روطنیا بلاطم ، دشاب
“ دنک

تدوخ زا فرد نیا ” : دنیوگی م ناشیا
و لقن اجک زا و ی سک هچ زا ار نیا ، تسین
“؟ ی نکی م نایب

زا ار بلاطم نیا ام ” : هک دنیوگی م ناشیا
“ . میدینش ی ضاق ی اقا

ناشیا زا و دنوشی م تقوشوخ ی لیخن اشیا
ناشیا مهاوخی م نم ” : هک دنکی م تسا و خرد
ی م رارق ی تقو کی ام دوشی م رگا . منیبب ار
اب ی تا قلام ات ام ل زنم رد دنیایب ناشیا و میدهد
“ . میشاب هتشاد ناشیا

م و حرم تمدخ - الله هظفد - تجهد ی اقا
ی یوخ ی اقا ” : هک دنیوگی م و دنوری م ی ضاق
امش هک دنقاتشم و دنتسه امش اب تا قلام بلاط
ناشتبحص نیب رد ی یوخ ی اقا ی لو . دنیبب ار
: دنتفگ

فرد نیا ی لو ، منیبب ار ناشیا مهاوخی م نم
ار ام ، تسه هک ی بلاطم و دنزی م هک ی یاه
؛ مینک ادیب ار ناشیا ترایز قیفوت هک هدشع نام
“ . هدوبع نام لا احادات ، تسه هک ی بلاطم هر خلأ اب

ی اقا هب ی نیتم رایسب ملاک ی ضاق م و حرم
و مسر لاوا : و گب ناشیا هب ” : هک دنیوگی م تجهد
ار بلاطم هک تسین نیا قیقحتلها و امدع ندید
ام دیوگی م امش . دنک تواضق هدینش و هدیدن

سید مدوخته که نم؛ میدینش ییاهفرد امش به به عجار
نیام رستشپ امش ارچ سپ، متسشن رضاد و
مه عقوم نآ، مدوبه درمن مرگا!؟ نی نزی مارفرد
دنتسه عظمه کی دارفا زا دیابه کلب؛ ییوگب دیابند
فردام ییوگب دیابند بی نک قیقحت، دنراد طابترا و
ی م ث عاب میدینش که ییاهفرد نیام و میدینش ییاه
ام دوش

تسا قحده چیردن تسب نیا اریز؛ میورد میناوتد
 رد و ماهتسشن زونه نم ی تقو! ناسنا دوحی وورد
 نیا! ونشب نم دوح زا ایب، مراد روضد اجنیا
 فرصده که تسیند قیقحتن اگریز بن دید و شور
 و دندک مورحم ی قحده کی زا ار دوح، ن دینش
 دنرادزاب.

هب ار ماهناذ رد لاد هب ات نم مکنیا اینا
 هدرک تا قلام ی اضاقت امش که متسبذ ی سک ی وور
 دیاب ناسنا. دیشاب ه دینش در خساپ اجنیا و دیشاب
 شرظن هب هچره رگید، دندک صحت و قیقحت
 ؛دهدب ماجنا ار قیقحت دیاب ناسنا هرخلاب، دیسر
 دش، دش هچره ادعب.

لزنم رد، دنراد راک ام اب ن اشیا رگا اثلاث و
 ی لکشم ام و میرادن ی راک ن اشیا اب ام. تسا زاب ام
 رد، دیامرفب بوخ رایسب، دنه اوخی م رگا. میرادن
 «! ل خاد دنیا مرفب و دندزب رد، تسا زاب لزنم

هب ی یوخ الله تمیاً موحرم، ل اد سی ای و
 هرهب ن اشیا زا و دنوری م ی ضاق موحرم لزنم
 ی دنمه رهب نیا ل اد سی ای ای و اما. دنوشی م دنم
 دعب ن اشیا و دبایی مذ ه مادا ی هلا تمعدن نیا و
 1 «. دندکی م کرتی تدم زا

موی کلم (تأرق اب ار دمده روسی ضاق موحرم دنداوخی م) بنیدلاً

- (ی یابطابط) هملاء داتسا ترصد
 لله اب فراء ن اشیا داتسا و - هیلع الله ن اوضر
 هدوب زجاء والثم ن دروا زا نامز اهن رقه که
 ی ضاق سی ای از ریم جاد الله تمیاً موحرم، تسا
 تأرق (بنیدلاً موی کلم) زین - هرسد الله س دق -
 2.3 دنه دومنی م

1. 33 هسلج، ی رصبن اونع تپید حرش، توکلم ی او آ راز فامرن
 2. 405 ص، ن اباترهم؛ 474 ص، 4 ج، ن آرق توکلم رون
 3 توکلم رون هب دوش عوجر ه لاسم نیا نوماریپ رتشید علاطاً تهج3
 604 ی لا 599 ص، 6 ج، راوناع لطم؛ 471 ص، 4 ج، ن آرق

ءاروشاء ترایز زا ترابع ود حیحصت

دومرفی می سوّدق موحرم

رفصد و مّرحم مّایا رد ییابطابط همّلاء»
هب و ،دوشی مذ کرت شیاروشاء ترایز
زا تسا دقتعم و دراد مامتها همماج ترایز
«.دنک هدافتسا هخسن نیرتدمتعم

ترایز رد مدّیقم نم» :دومرفی
یضاق الله تّیا موحرم هخسن زا ،ءاروشاء
مک هدافتسا (ییابطابط همّلاء داتسا)

نیدب یضاق موحرم یاروشاء ترایز هخسن
مَرَكَا ی دَلَا اللهُ لَأَسَافٌ” تلامج رد :هک هدوب تروص
، “کِراَث بَاطِ ی نَقْزِی نَأ کِبِ ی تَمَرکَا و کَمَاقِم
لصتم ،ار “ی تَمَرکَا” و دندوب هدز طخ ار “کِبِ”
نَأ” هلمج رد زین و ؛ “ی نَقْزِی نَأ” هب دندوب هدرک
مَامَا عَم” هخسن ، “ی ده مَامَا عَم ی رَاَث بَاطِ ی نَقْزِی
1» دندوب هدیز گرب ار “ی ده

و ریس هلاس هب عجار یضاق موحرم رظن

مولطار حب کولس

[دندومرفی می یابطابط همّلاء]:

جاده موحرم قحلا تّیا ام گرزب داتسا»
مامت - هیاء الله ن اوضر - یضاقا قآ ی اء از ریم
موحرم زان یقید و عطق روط هبار هلاس نیا
«.دنا هتسنادی م مولطار حب ی ده م دّیس

رد ی زور (ی نار هط همّلاء) ریقذ نیا
- هُظ دُم - ییابطابط همّلاء داتسا تمدخ
قلاخا بتک هک ی دوجو ابر یقذ :مدرک ضرع
هعلاطم رایسب ار نافرء و کولس و ریس و
و عماج هلاس نیا دننام ی باتک چیه ،ماه دومذ
رد و ناور و دیفم و ی لوصا و نیتم و لماش
ی م هک ی روط هب زجوم و رصتخم ل اذ نیع

ن آزار ضد و فسررد و درانگ بچرد ن اوت
بجعتن خسن یا زان اشیا . متفایند ، دش دنمهر هب
:دندومرف و دندرک

موحرم زان مهک تسی ترابع ریظنیا»
ناشیا مهک مدینش - هیلع الله ن اوضر - ی ضاق
دندومرفی م

رد ی بلطم ری و ی گزیکاپ نیدب ی باتک»
«!تسا هدشن هتشون ن افرع
س ابع خیش جاد ی اقا الله قیا ترصد
ی م ، دنتسه ی ضاق موحرم ی صو مهک ی ناچوق
دنیوگ

رایسبت یانء هلاسرنیا هب ی ضاق موحرم»
ن مهک تسی هدومرفی م ارارک ی لو ، هتشاد
رد مهک ار ی راکذا و داروا ن دروا اجب هزاجا
1 «م هدی من ی سک هب تسی هدروا هلاسرنیا

یحیم هب بوسنم ریسفت باستنا تحصد مدع ی برع نیدلا

هملاء الله قیا ، ام ی مارگ داتسا ترصد
الله ن اوضر - ی یابطابط نیسد دمحم دیس
دندومرفی م - هیلع

جاد ، ن افرعلا دنس و قحلا قیا موحرم»
ی م - هیلع الله ن اوضر - ی ضاق ی اء از ریم
ق از ر لادبع لام هب ق لعتم ریسفت نیا» : مهک دنتفگ
و تارابع مهک اریز ؛ تسی ی ناساق
ت احلاطصا و تارابع اهنیعب ش تاحلاطصا
طلاغ ی برع نیدلا ی یحیم هب ش تبسن و ، تسوا
ی هتنا - «!تسا

مهک اجر هرد : لوقا (ی نار هط هملاء) انا و
زا ی بلطم ن اییلا حور ریسفت رد
هنیعب ، دنکی م لقن ی ناشاک ق از ر لادبع لام
تسا ریسفت نیا ترابع نامه ، ن ا ترابع
ن ا قتا تیاعر د ی ضاق موحرم راتفگ نیاربانبد
رد مهک ار هچنا هنومذ بابزا و دهاش ، تسوا
الو : هیأ ریسفت رد ی ناشاک زا ن اییلا حور
ی اء م کضعب هب لله ا ل ضفا م او تمنت

1. ۱۷ ص ، مولعار حب هب بوسنم کولسد و ریسد هلاسرن

نیا اب فرد هب افرح ،تسا هدرک ل قذ¹ (ض عب

^{2,3} مع جارف ؛ در ادنی توافت ریست

موحرم طسوت یربع هملک ود حیحص ظفلت

یضا

- هظ دم - یباطابط هملاء داتسا ترصد

:هک دندومرف

یضا قای لع از ریم جادق حلا قیاً موحرم»

دیاد ترابع نیا” :هک دندومرف - هیلع الله ن اوضر -

»“ .أیها رثا آیها :دوشد ظفلت روط نیا

ود نیا» :هک دندومرف یباطابط هملاء و

“ن اتم این انا ای” ن آ ی برع و تسا یربع هملک

^{4,5} و «.تسا

1. ۳۲ هیأ ردص (۴) عاستنا هروسا

2 مدع نوما ریپر تشیب علاطا تهج . ۲۳۱ ص ۲، ج ،ن ایبلا حور ریست
۳۴۸ ص ۲، ج ،ی یاهد خیشل وکشک هب دوشد عوجر باستنا نیا تحص
۱۷۷ ص ۲، ج ،راونا ع لطم ؛ ۳۸۸ ص ،دیرملا قینم

3. هقیلعت ، ۵۵ ص ، ۱۱ ج ،ی سانشد ماما

4. هقیلعت ، ۲۰۰ ص ،مولعار حب هب بوسنم کولسد و ریسد هلاس

5 ص رد از ریم داهرف جاد موحرم لیبز رد : ۱۱۱ ص ، ۱۳ گنج
:تسا هتفگ ۱۱۹ و ۱۱۸

.تسا حیحص ،“هیهار رثا آیها” ظف :هذناف»

آیها” ترابع رد یکی تسا تا کریم تاو عد رد هک تاهابتشا هلمج زا
“هیهار رثا آیها” ن آ حیحص و ؛تسا یربع ملاک نیا و تسا “آیهار شد
و دوب” :بی نعید ،تسا الله عامسا زا و تسا روطسم تاروت رد هک تسا
“دوبدهاوخ و تسه

“آیها” هدرک قاحلا ل و ا “هیهار” هملک رخا هب ار “رثا” هزمه ،بائک و
بکرم هریخا هملک اب هدرک قحلم هریخا هملک رب رگید فلا و ،دناه دناوخ
آیها” فیرحت هب تسین عقاو قباطم هکی مسا و ؛دناه تفگ “آیهار شد” هدرک
دناه دناوخ “آیهار شد

؛دشاب هدش بر عم هدرک ل قذ ی برع هب یربع زا هکل متحی :دنیوگبرگا و
هکلب ،دوشد بر عم هک تسا هدش ی فیحصت و ی فرد ریغت ملاک نیا رد
هدرک قحلم ی لو ا هملک هب ار وا وزج کی دشاب “رثا” هک طسو هملک
دناه دومذ قصلم هینا ا هملک هب ار وا وزج کی و دنا
دهاوخ ار ریقد هذنب نیا قیدصت ،دنک هاگذ فاصنا نیع هب هک ره و
درک

:دیوگیم “هر شد” هدام رد سوما قرد و

ی ا ،هینانوی (نیشلاو هزمهلا حتفب) آیهار شأ (هزمهلا رسکی) ،آیها”
و ن و طلعید س انا ن لا ن کلا ،هعضوم اذه سید و .ل رید م ی ذلا ی لزلأ
ی هتتا - * “دوهیلا رابحاً همعزیام ی لع ا طخ و هو ،آیهار شد آیها :ن ولوقی
هابتشا اجود رد ی لو ،تسا هدمأ تسرد تغلی نعم رد سوما قبحاصو
:هدرک

ی نانوی رگا و ،تسا ی ناربع ملاک نیا .تسا ی نانوی هتشنو هکنا ی کی
هکلب .دنیوگب ا طخ ملاک نیا رب هک دراد تبسانم هچ دوهیلا رابحاً هب دشاب

و ابانرب لیجنا هب تبسذی ضاق مو حرم مامتها

ن آن دناوخذ هب ناشیا هیصوت

الله تیا هملاء داتسا ، ی ضاق مو حرم
 لیجنا نیدب - امهیدع الله ن اوضر - ی یابطابط
 ار ن آن دناوخذ و ، تسا هتشاد تیاندع [ابانرب]
 هیصوت دوخذی نافرعو و ی کولسد نادرگاشد هب
 1.2 تسا هدمونی م

آیها” ن ابرع هکی تقو ؛ تسا ، “هیهه زشأ هیهه” نیا هک هدوب ن آ اظخ هار
 دنهتفرگی م اظخ دوهدی رایحاً ، دنتفگی م “آیهارشد
 بکرم طفل نیا و هتفرگ نیثلا و هزمهلا حتفب ار “آیهارشا” هکنآ ی کی
 زیند “آیها” هملک رخآ رد و . تسا هملک ود هکنآ ل احد و ، هتسناد درفم ار
 «. تسا دایز ی کی هک هتفرگ رگید فلا
 ۳۸۱ ص ، ۳ ج ، طیحملاس و ماقلا . *
 ۲۹۱ ص ، ۴ ج ، ن آرق توکلم رون
 ۱۶۳ ص ، ۹ ج ، ی سانشد داعم
 ۲

ماشداپی یاهر اشتمس زای کی طسوتی حیسم ۱۷۰۹ هتسرد ابانرب لیجنا»
 نیال صا . دش فشک ، تشاد تماقا م ادرتسمآ رد هکرمیرک مانه هب س ورپ
 ریغو ، تسا ی میدقو هنهک رایسبو هدوب ی یایلاطیا طخ و نابز هب هخسذ
 و تسا هشد هتشونذ ن آ یور زا هکی یایناپسا هخسذ ، ی یایلاطیا هخسذ زا
 هب ار ی یایلاطیا هخسذ . تسا هدمآ تسدهب ، تسا ی میدق رایسب زین ن آ
 نینچی سیلگنا ترابع هب لیجنا نیا مسا و دناهدرک همجرتی سیلگنا نابز
 :تسا

(حیسم هب ی مسم ی سیدع تسار لیجنا : نیعی) True Gos Pel of
 Jesus Called Christ

ی برع هب ار ن آن تداعسد لیلخ رتکذی دلایم ۱۹۰۸ هتسرد س رام ۱۵ رد
 همجرتی یرمق یرجه ۱۳۴۱ هتسرد لولا عیبیر رهشرد و ؛ هدرک همجرت
 ن ایاپی لباک ی لقر دید ر ادرسد مو حرم طسوتی سراف هب ی سیلگنا زان آن
 رد یرمق یرجه ۱۳۵۰ اب قباطم ی سمش یرجه ۱۳۱۱ رد و ؛ تفای
 دیسر عبط هب ماشنامرک تداعسد هعبطم

هب ی سیدع ترضد تراشد هرابرد ن آرق ت ایآ اب لیجنا نیا نوچ ، ی راب
 نیرتهب زان و دراد تقباطم ملاسلا و قلاصلا امهیدع دمحم ترضد مودق
 ، - (س قرم ، آنحوی ، ی تم ، اقول) هعبرال لیجانا فلاخر ب - تسال لیجانا
 درک اپرب ی یوهایه و اغوغن اتسلگنا ی هاسیلک رد و اپورا رد ن آن روهمظ
 ، دوب الله لوسر تیمتاخ هب قیدصت اب قواسم ن آن هب قیدصت نوچ و
 * «. دندر مشذی مسر ار ن آن اذل و دنریذید ار ن آن دنتساوخذ

ص ، ۴ ج ، ن آرق توکلم رون هب دوشد عوجر رتشیب علاطا تهج . *
 ۳۴۶ ی لا ۳۴۱ ص ، ۳ ج ، ن آرقلا ریسفتی فن ازیملا ؛ ۲۷۷

رابعاً

میحرّلا ن محرّلا الله مسب

ی ضاق موحرّم هیریدغ هدیصق زای تایبا

و عافرعا ن کر، نیدهتجما و عاهقفا دّیس
ی لع دّیس از ریم جاحمّظعما الله قیاً، نیدحوما
هّدیصق - قیما سلا هتجرد الله ی لعاً - ی ضاق
هنسرد ار ن آهک اویش رایسب دنراد ی الهیریدغ
ش علطم و هدرواً مظنهب هیرمق هیرجه ۱۳۵۶
تسا نیا

ن اشدنمجرا و دشرا هّذازاقاً ار هدیصق نیا
عافرعا و تاداسلا رخف، ماضعا علاضفا دّیس
ی ضاق نسد دمّم دّیس جاحم، ماضعا
ی کی، دلجم و درد و دناه دومن حرش ی یابطابط
رد ی رگید و، دیقف ن آ صخش ت لاوحد
ن انگتسباو و نیرصاعم و نادرگاشد ت لاوحد
عبطت تحت رد کنیا و هومنز ریرحت، ناشیا هب
هب عجار هک ی دلجم رد ار هدیصق نیا. دشابی م
دناه درواً تسا ناشیا دوخ

ی م ی ضاق قحلا قیاً: ی شنم موحرّم نوچ
لامعتسا ماما ظفان آ رد هک تایبا نیا هب دنسر
تسا هدش

حرش رد، هدیصق حرانش، ی مارگ هّذازاقاً
۱. دنراد ی بلطم ماما ظف

ی هاگ، ی هلا فراعم رد ندوب قرغ نیع رد دنداوخی م زین ی یاوتحم رپ راعشا

[دادد موحرّم]:

فرّشم لابرک هب تقو ره ی ضاق موحرّم»
، دومرفی مل لاجالوزن ریقدهبلکرد و دشیم

¹ نیمه هب رتشیب علاطت هج. بعقلعت، ۲۱۶، ص ۱۸، ج، ی سانش ماما
دوشد هعجار مردصم

ن اشورخ ی ایرد قرغ نانچ هکنا ر ب هولاع
رادبا راعشا زای هاگهگ کالذعم ،دوب فراعم
ار راعشا نیا هلمج زای دناوخی م ن م ی ارب
دراو هکرتشم ظافلا لامعتسا رد هک دناوخذ
تسا:

دوشی م مولعم اجنیا زای و¹؛ تایبا رخا ات
زای اویشد هدیصق نیا مامت ی ضاق موحرم هک
تسا هتشاد ظفح
ار راعشا نیا هلمج زای و

هناشدق أشعدل ار تمغریت ی
هنایم زبئاغ وتو لوغشم وت هب ملع

¹ راعشا و عبسدت اقلعم اب هک تسای «هینارطنط» هب هفورعم هدیصق زای
هدیصق نیا و ،تسای هشد دیلجت و ی گنسعبط ،هعومجم کیردی رگید
دیشر ار نآ هدنیا رس و ،دشایی م دوجوم هعومجم نآ تا حفصدی لایا برد
بباتک نیدنچ رد اما دنکی م حدم ار رص نآ اب هک هدر بمان ط او طو
ار نآ هدنیا رس ،نونظلا فشک و باقلالا و ی نکلا :هلمج ن م رگید
نآ رد هک دنا هتسناد ی نارطنط قارطنط قار لادبع ن بدمحان یدلان یعم رصنوبأ
(ققمه) .دیامنی م حدم ار کلملا ماظن هجاوخذ

وتی یوت هناختب و هبعک زانم دوصقم
هناهد هناختب و هبعکی یوت دوصقم

رادید بلاطنم و هبعک هر هبی جاد
هناذبحاصنم و دیوجی مه هناذوا

دیدن او ترا یخ رسکء اجهمه رد نوچ
هناذبه هناذ مور هکنم منم هناوید

دیوگ و تمدت فصدی نابز هبس کره
هنازت هبی رمق و ی ناوذاوند هبل بلب

دجسم نکاسهگ و مرید فکتعمهگ
هناذبه هناذم بلطی م ار و تهکی نیعی
دندناوخی م اری عابر نیاهلمجزا و

ار تید نیاهلمجزا و

دافم و انعم رد تید نیاهلمجزا و
دیوگی م هکتسا ضرافن با تید ریظن

ار تاییا نیاهلمجزا و

1 ایی للاه هب بوسنم لزغل ابقتسا رد تسای سمخم تاییا هلمجزا 1
لابقتسا هب دوخ هروشم راعشا رد زینی لماعنیدلاء اهه خیش هکی لایذ
(ققم). تساهتفر نأ

هَبْ يَضَاقَ مَوْحَرَمَ فَرَطَ زَا رَعِشَ تَيْبٍ وَد يَرَا يَقْتَدِمُ خَيْشَ مَوْحَرَمَ

يَضَاقُ يَأْقَأُ اِزْرِيْمَ جَادِ يَأْقَأُ مَوْحَرَمَ
يَقْتَدِمُ خَيْشَ اِقَأَ يَأْقَأُ هَبْ - هَيْلَاءُ اللّٰهَ نِ اَوْضَرَ -
:دِنَاهُ دَوْمَرَفِ يَرَا

رَدِ رَعِشَ دَاشِنَا زَا يَرَزَا مَظَاكَ خَيْشَ نَدِنَامُورَفِ مَلَّاسَلَا اَمِهِيَاءَ رَفَعَجَ نَبِي سَوْمَ نَحْصَ

يَضَاقُ يَأْقَأُ يَأْقَأُ اِزْرِيْمَ جَادِ يَأْقَأُ مَوْحَرَمَ
:هَكَ دِنْدَوْمَرَفِ

نَبِي سَوْمَ نَحْصَ رَدِ يَرَزَا مَظَاكَ خَيْشَ»
يَرَعِشَتِ سَاوْخِي مَن اِدَامَا مَلَّاسَلَا هَيْلَاءَ رَفَعَجَ
دِرَكَ هَجْرَهَ ، دِنَامُورَفِ نَتْفَكَ زَا ؛ دِيوُكَبِ
يَمَشْ دِرَكَ رَهْطَمَ نَحْصَ رَدِ يَرَا يَدِ . تَسْنَاوَتِنْدِ
اَجْنِيَا رَدِ ؛ دِرَكَ عَوْلَطِ سَمَشْ هَاكَانَا هَكَ دِرَكَ
:تَفْكَ وَ دَشْ زَابِ وَا هَزِيرَغِ

اَهَايِضُ

«تَهَيِّطُمَا هَذِهِ نَمًا وَ

تَاغَلُ ، يَرَزَا تَيْبٍ وَد نِيَا يَنْعَمَ رَدِ :لَوْقَا
:دُوشِي مَرَكْزَ هَدَشْ هَعْجَارَمَ

؛ بَبُقُ وَ بَابِقُ جَ ، رَعَمُ زِيدَتَسْمُ هُفَقَسُ عَانِبِ :هَبُقُ
بَسَوَقُ :عِي شَلَا ، أَبَقُ وَ بَقِيَا بَقُ

قَرَّ :عِي شَلَا أَفَقَشْ وَ أَفَيْقَشْ وَ أَفُوقَشْ - قَشْ
¹بَفَاقَشْ وَ فَيْفَشْ وَ هَفْ ، هَعَارُ وَ اَمَرَهْظَفِ

¹حورب: بل خ

همانتیصو، لاحترا

میحرّلا ن محرّلا الله مسب

یضاقة موحرم تلحر ببسء اقسستا ضررم

ی م س آءء خیش جاد اقا هار و فغم تر ضد
دندومرف

تلحر ءاقستا ضررم هب یضاقة موحرم»
؛دیشکلوط یئدم مه ناشیا ضررم و دندومند
دوخن فدم و عقوم و گرم تاهج ءمه زایوگ
هب هک ی میدق بیطناشیا یارب دندوب ع لطم
ناشناگداز اقا ار دوبرو هشمن سحلاوبا دّیسد ماند
و ، تشادذ ی دوسد ش تاجلام و دنروآی م
هک دادی م ار ییاه صرقه تاقوا زا یضعب
اهنا دنتساوخی می ماریا و رارصا ابن ناگداز اقا
ی م ناشیا ، دنداروخب یضاقة موحرم هب ار
دومرف

تکرح دیابنم ، تسیند اهنیا رد ی اهدیاف»
ن تفر رد قّقد تر ضد ءیمتد ءدارا ، منک
«!تسا

و دندادی م و اتسد هب ار اهر صرقه نوچ
یضاقة موحرم ، دندومنی م ندروخرد رارصا
درکی م یرظن دوختسد فک ی اهر صرقه هب
دومرفی م دنخبلا ابو

ی م رییغت ار لجا اهنیا دییوگی م امشد»
و تخادنا ی م ناهد رد ار اهنأ مانگنا «!؟دهد
1 «!امشدرطاخ یارب مه نیا» :دومرفی م

تلحر مانگنه رد یضاقة موحرم تلاوحد

دّمحم دّیسد جاد ی اقا باطتسم بانج ءمان
رصء دیحو فرء موحرم ءداز اقا - یضاقة ن سح
الله هدمّغت - یزیربت یضاقتی لع از ریم جاد الله تیأ
هک - یضاقة موحرم تلحر زا سپ - هتآنجه حو بجد
فجذرد ، ءیرمق ءیرجه ۱۳۶۶ لولأ ع پیر ۶ رد
اقا نیلمسما و ماسلا ءجد هب - تسا هدوب فرشأ

1. ۱۰۰ ص ۲، ج ، راونا ع لطم

دنرم رد ی دنرم ربکا ی لع از ریم جاح

درمگر زب ن آل او حا حر شد همان نیا رد و
بش و زور نیر خا رد ، دیحوت و نافر ع
بانجا ار همان نیا .تسا هدی درگ و گزاب تلحر
کی اب تسا هدوب ن آل ماد هک ی نیسد ی اقا
ی دنرم م لاسلا ءجد روضد هب همان هحفص
،تسا هدوب ی ضاق مو حرم نادر گاش ز ا هک
ن آ تارابع نیع اجنیا رد ام و هتشاد لاسرا
1: میرو آی م ار همان

میحرّلا ن محرّلا الله مسب»

فرشلا فجنلا

۲۰/۱۰/۶۶

...تیمیمصو ی گناگی² میسارم ءادأ زا سپ

درادی م ضر عمّ امر تحم

۱۳۶۵ ی نعی هتشنگ لاسد مو حرم دلاو

هفوک رد هک ی هاگ بجر هام دودد رد ه
دندومرفرما ، هدیبلط ار هذب دنتشاد فیرشت
هراختسا هکنیا هب رظن ناریاب منک تکرده
...دوب فوخم مه هذب ی شوخان و هداد روتسد
زا و هدادنتسد زا ار عقوم هذب ءصرف ن آ رد
مرظن رد ل احلا هک ی ترابع مد رکل او سد ن اشیا
ن کمم ایآ هک تسین

1 هک - هذع ی فع - ی نار هط ی نیسد نیسد دمحم دّیس ریقد اجنیا رد 1
تارابع واهی دنبه لمجو ءلاما تسا هدش ی عسد ، ماه دومزل قنار همان نیع
تیا کرد تناما هلیسو نیدب ات دوشه دروا فورحو تا ملکن نیع ی تدو
روط هب هک همان ریخا ثلث لّوا رد طقف ؛ دشاب هدش تا عارم متأ و حذ هب
دشح یحصت «تفگش» هب دوب هدمآ «فرگش» ملقلاو هسد

2 و میسارم ج ، ءلاولا هبتکی امب ص تخید و بوتکملا ، عغم : موسر ملا
میسارم

ربخامد هیتآ رد دوختشونرس زای زیچتسا

...دندد

هملکنیا زار هدند دو صقم مهر اکر سدبلا
...تسیچ هک دیتسناد

...دندومرف لّمآت نودب باوج رد ناشیا
...تسا ام دعوم، عیبر... عیبر

و بر طضم ی لیخ هملکنیا ندینش زار هدند
چیه متسناوتند هک داتفا مماندا رد هزارانانچ
ی لصف عیبر واهک عیبر هرا بردی حیضوته نوگ
...منکب... یر هشد عیبر ای تسا

مه دیاب دبلای و تسه ی دعوم هک مدیمه فطفه
هلمج زار مه دیاشد. تسا عیبر مه وادشاد
دعوم نآ دیاشد هک دوب نیار هدند تلامتحم
هکلب تیفرظ ناو نعبند تسا عیبر دوهم
...تیتفصد ناو نعبند

لیبق نیار زای ظف هنوگ ره، هصقلا عم
لامک ابدو... دومنی م داجیا هدند مماندا رد هزار
ار عیبر و؛ مدر مشیم ار اهزور و اهیش تافتلا
...دومنی مق بطنم اهنآ زاکیر هر ب

و ی دوز هچب و روطچ دینادی م ی تسار
وارد مه ی سد نیر تمکناسنا چیه هکیو حنب
ی م زیزع رمع نیار زارد ی اهیش دهند خر
و رنگ رد ی رصبلا حمل لثم اهزور، درنگ
نیار رسب ناسنا هکنیا رگم؛ تسا واضقنا
در بید ی پی جیگر سد نیار قاحب و تلفغ

هچ رگذلا قباسد هعقاو رب مماندیم... اشاد
ششاید هامجنپ ارهاظ، تشنگ ردق هچو تشنگ
تسد ردش باسد مماندیمت سرد، رتشیب ای هام
و دندش شوخانی هاگ هلبق ترضد، تسیند
تهج نیار مه هدند و دش تخسد ناشیشوخان
هجلاعم اجنام هر د و دادغب افتکا متفرندن اریاب
... دومند

رمأبو... ایاضق ضعبر ثار داقا ترضد
رظن رد دبلای هک داوج دیسآ لز نم زار هراختسا
لزنم هبتسا وذر هشل وآن ابایخرد هک دیراد

تسا روبزم رهشد مراهچن ابایخ رد هک هدنب
شید لزمنیا دینادیم هکنانچ و دندش لقتنم
شش اباقاآ ترضح... در ادنی زیچه فرغکیزا
دیسای وخوا و هدلاو عم هدنبی ماهریشمه زار فند
... دندیباوخی م قاطناً ردی گمه مظاک

مَشَابِدُ لَزْنَمِ رَدِّ اِهْبِشِ هَكَ مَدَشِ رَوْمَامِ هَدَنْبِ
 !دَشَلْ خَادِ مَهْعَبِيرِ ... نَاكَمِ قِيضْبِ رِظْنِ
 تَاعَاَسِدِ ... يَشُوخَانِ رَاوْدَا دَشَا رَدِّ مَهْ اَقَا
 يَتَاظْطَبِرْ صَحْنَمِ هَرِيخَا مَيَا رَدِّ نَاشِيَا وَحَصْ
 سَابْعِ خَيْشَا تَا جَدْنَاوْخِ زَا عَامْتَسَا رَدِّ هَكَ دُوبِ
 فَرْصَبِ اِي يَنْتَسَشْنِ نَدْنَاوْخِ زَا مَنبِ اِي يَنَاچُوقِ
 فَرْصَمِ اِي تَشَاچِ كَارِوْخِ زَا مَكِ يَلِيخِرْدِقِ
 تَدَايْتَعَا رِيغْتِ لَا اَدَرْدِ تَا قَوَا هَيَقْبِ اَمَا ، دَشِيمِ
 ... لِصَاوْتَمِ ... بَاوْخِرْدِ و

و دندوب مع مجن اشيا درگ هداوناخ دارفا مامت
 ي هاگ ... تشادنب اسدو ملاكت ارجس كچيه
 ن آرقن دنناوخب دندشيم راديب اهبش طساو ا ر د هك
 هكناچ ي ونثم ن دنناوخب ايد دنلب توص اب
 ... دندشيم ل و غشم تسه ن اتدوهم

عبيير مام مجنپ زور ن يعولطا نيب دياش
 ،مدش هناخ دصاق ،سر دم ز ا هذب هك دوبل و لا
 مديد هار رد .مدوب هتفرگرينپو ن اذة دعا ل ي ا ع
 ن اولاً ،دريگيم دوخب ي ديدج ي اهگنر او ه
 همدقم هك ي يوگ ،دوشيم اديپ و ا ر د ي مثلامان
 ديراد رطاخ ر د هك اههجع ن آ ز ا ت سا هجع
 ...

... مدناسر هناخبر ار دوخ دوب روط ره
 دارفا همه ي اهلد ... دوب هشدن و گهر يت نامسا
 سح دياش ... دوب هداثفا شيط رد هلاء
 ت سا ي صوصخم روطب هجع ن يا هك دندر كيم
 امكن اسنان اهد و شوگو و مشچرد ش ريثات هك
 ي غلابم هك ت سا فجن ي اهجع ءة دعاء هكنيا
 ره رگم ات دنكيم رهش دراو كاخ دايز ي ليخ
 ي لب ... دريگب و ا ز ا تبونب ار دوخ ظد ي در ف
 ... تسلد رد ش ريثات

ن اشيا ل او حازا ،مدش دراو مو حرم قاطاب
 هتسشن ءة دعا ل فالاخ ن اشيا دنتفگ ،مدش ايوج
 دنلب اهر د ي ادص او ه ي دنت و داپر ثا ر د !دنا
 دش هدر ك ضرع ؟تسيچ هك دندر ك ل او سد ،دش
 ... هشد دنلب هجع ،تسا داب هك

دیسر ناشیا شو گب هملکنیا هکنیا ضحمب
هدرک ادص ار هدنب ،دندش رگید لاجبی لادزا
باوختخر و هدرک تحار ار ناشیا یاج هک
ناشیا دوخ و هتخادنا هلبقب ور ار ناشیا
ادص تشذگی ئدم ... دندناوخ نارقبل و غشم
اگرد و دنیا یب هک هچب دندرک

فلاخر ب اهر د ی ارب ز ا و دندب هب محکم ار
... میخض ی اهر د پ مهنا دنز اسب هدر پ تداع

ن شور غارچ هداعلا ی اء ا ههچب ز ا ی کی
ز ا ر پ قاطا هک دندومرف ی دنتب ن اشیا ، دندومز
... ار اهنیمز !؟ دیروک اهامش ت سا روز
رد ی سک ن ورید دیور ب همه ! دینز بدگلام ارتحاب
... کیرات دشاب ی لب ی لب ... دنامذ ی قاب قاطا
اهرد و نورید قاطا ز ا ناسرت و نازرا همه
ی مک ، دندادیم شوگ اهر د تشپ و ... هتسب ار
ی سک ی لو دیسریم ن آ و نیا شوگب ادص
ارچ و ت سا ربخ هچ دیوگب هک در ادن ت ارج
م تفگ ت قو ره هک هتفگ اقا ... هتسب ار اهر د اقا
1 ... دینک ز اب ار اهر د

ی مذس کچیه و دندما در گلیماف دارفا همه
رد ءداع فلاخر بزورما ی عاد هچ هب هک دناد
ت کاس ی ندم و دندمایم زور ره ... هتسب اقا ار
ث عاب ءیضه نیمه . دنتفری م هاگنا هتسشن
ی روط ؛ ریخ ، زورما اما ... دشیم ن انیمطا
ی اهر د ن تسب ی نعید ءیضه نیا ... ت سا رگید
کی هب ، باتفا عولط ز ا دعج جع و قاطا
، دنامذ ش یید رهظ ات هجء دیاش ... دودت عاس
دوبن و گهریت او ه و در کذ عولط باتفا دنچ ره
... دشن کاس او ه و داتسیا دنت ی اهداب ی لو ...

رد ... رصء هذرایت عاس دودح ات اقا ی لو
ی کیت عاس ره و ، دندوب هتسب دوح ی ور پ ار
هک در کیم هلمد اقفر ای اهر سپ ای اهر تخد ز ا
رظن دندر کیم عانتما هدلاو ی لو دنک ز اب ار رد
، هتسب ار اهر د هک دندوب رومأم ن اشیا هکنیاب
دندک ز اب

فک ی ادص هک میدناوخیم برغم زامن ...
... میدش روهلمد قاطاب ی گمه ، دش دنلب اقا
ی سدودح رد ... میتسه ر فذ دنچ هک دینادیم دبلا

1 اب هک ی ضاق ی اقا ترضد ت اقلام نیا نوماریپ رتشیب علاط ت هج
هدوب فیرشلا هجر ف ی لاعت الله ل جء مظعلا الله تعقیب ترضد رصء ماما
۱۴۴ ص هب دوشد عوجر ، ت سا

... گرزبو و هچبو و نز رفل هچ ای

فلاخ و دنتسه بوخی لیخ اقا! بجع

ریخاً مایاً رد هکنیا هچ) دنا هتسشن مه داتعملا

ابلاً دننیشن اب دناو خبی ناهنت هب دنتسناو تیمز

(... یرگید انوعم

دارفأ کیک کی ی دایز ت فطلام اب، مو حرم
ی لاجب ی گمه و دندرک صخرم ار لیماف
ی لیخ ن اشلاح اقا هک مامت ی تقوشوخ و شوخ
عوجر دوخ ی اهلز نمب ی گمه، تسا بوخ
دندومذ

کی دودح رد لیماف نیقلعتم تعجارم ...
... دوب بورغزا دعب میذو

... مدروخ ماشد مو حرم دزد قاطا رد هدنب
دوهم تروصب دندناوخیم ن آرق هک ناشیاب
؛تسا رضاد ماشد هک مدرک ضرع ... دوخ
الاصاً هکنیا ای مراند لیم هک دندومرف ناشیا
... مروخیمذ

ناشیا زایرما هنوگره هک دیتسه قوبسم
هدنب هب ... دوب عومسم و عاطم لزنم رد
،متریم بشد ره هک اجنامه ورب هک دندومرف
ی ضعب لوغشم مدش نورید قاطا زا هدنب
دندماً هک دیشکلوط تعاسد میذ دیاشد؛ اهراک
هدنب ... دهاوخیم ار امش اقا هک دنداد ربخ و
... ناشیا دزد متر داتعم ی لیخ تروصب
زیچ اقا رد هک دمماً رد ات فگشبی لیخ
نامه ... اقا مدید ... مدومذ دهاشم یرگید
دندناوخیم ن آرق تعاسد میذ زال بق هک یروط
رسو هتسب ا همشچی لو دندناوخیم مه ل احلا ...
... هتخادنا ریزب

ی لب؟ تسه ی شیامرف؟ دیراد یراک اقا
!هلبقور مباوخیم

هچ) اهریشمه تنوعمد ... دیباوخب ی لب
هدش نیدب ی لیخ ریخاً ضررم رد ناشیا هکنیا
بأ ضررم ناشضررم هکنیا هچ ...² دندوب
(.دوب)

¹ هدوب مقلواهدس املسم نوچ و دوب دمماً «فرگش» لصا هخسز رد
دش حیصت تسا

² ی ضاق مو حرم ضررم نوچ؛ قاچ و نیگنس و هبرف ی نعید: نیدب
دوشی مذ چراخن دبزا بأ هک دوشی م بجوم ضررم نیا و دوب عاقستسا
نیسد دمحم دّیس). دوشی م قاچ و هبرف ندب اذهلّف، دنامی م ندب رد و
(ی نارھط ی نیسد

تسرد ار ناشیا یاجاً ادعب ..میدناشن ار اقا
هبناشیا ادعب هدیناباوخ ار ناشیا ایناث ...میدرک
زا هدنب ...ب اوخب ورب هک دندرک هراشا هدنب
مدق دنچ هدمآ نورید هناخ

هک دما هچب ی ادص... م تفر هار هچوک رد مه
...م تشگزاب... ده اوخی م ار و تاقا ،ایب

!... دما ت سا دمحم !اقا

و ی مارآب ی لیخ ن اشنب ریگب لغب ارم
نم ی اضعا مامت هدن تیدا ارم ندب ،ی گتسها
درد ارچ امش ی اضعا اقادنکیم درد
؟دنکیم

...م نادى مذ هکنم ،ده اوخیم ادخ

لغب رد ار اقا ی نأتل ماک اب ،هدنب تقونا
و هدهند دوخ شود رب ار ناشرس ی نعید ،دوخ
ار دوختسد و [وناز] میاهاپی ور ار ناشرمک
ود ره و ناشیا رسد تشپ ار دوختسار ی نعید
تَلَزُّزٌ اِذَا ... هروس ناشیا هتسشن هلبق لباقم
نآ زا سپ ... دندناوخ ار ¹ **اَهْلَازِلِزِ ضَرَّالْأَ**
و دیحوت لثم کچوک ی اهروس زا ی ضعب
مراد رظن رد بوخار هسنیا ،دمد و رصد
ناشیا ی ادص اجیردت هکنیاب رظن ،ار ی قاب
م درواین رظن دشیم هتسها

ی ادص دنیوگیم نیتداهش هک مدینش هاگنا
ناهد ای ار دوخ رسد بوخ ی لو ،هتسها ی لیخ
... و ... هدر و آ هدنب شوگ کیدزدار دوخ
و مناساره ی لیخ اقا مدرک ضرع ،هدنب
،هن : (تمحز ی لیخ اب) دنتفگ ،م برطضم
؛ ... باوخب و رب ،ش ابم ناساره

دندومرف ،دیشاب روطنیمه دیتدار رگا متفگ
... هلبقب ور مپاوخیم هن

... دندما ی و خا ،مظاک دسیا عانثا نیا رد
هب تقونا ... میدینا باوخار اقا ناشیا تنوعمب
مظاکب و ... باوخب و رب هک دندرک دیکآت ،هدنب
رگید ی لو ... دندب هب ار هناد رد دندرک رمأ
هراشا شاهمه دش هتسب نابز ... دوبن نابز
... دوبی دندب

زا سپ هک دیوگی م مظاک دسیا ،ی و خا

1. ۱. میا (۹۹) تَلَزُّزًا هروسا

ن آرق ن دناوخب عورش اقاآ ت عاس ود كپ
مپنو هس ت عاس دودحزا ،ن آزا دعب... دندومذ
هكنيا برظن ،ن اذا كپذ نات

راب نیدنچ مدوب هدیشک زارد مو حرم کیدزن
!ن اشنب ارم، هک ارم دندنامهف هراشا باقا

آلوضف... مدناشند هدلاو تنوعمد هدنب
... دیناساره ی لیخ، اقا هک مدرکل او سد هبتر مک
ی مت ارق دایز، ن ارق... دینیشنی م؛ دیباوخیم
؟؟؟ دیئامد

ی دنخب ابا هتفرگ دوخب ی نادند هرهچ اقا
ن ورید ده اوخیم نیا... دندومرف نیریش ی لیخ
... دندرک دوخ هنیسب هراشا و... دورب
هتسهآ هب ی لیخ ارفردنیا نم دیوگیم مظاک
... مدرکی قلدت تیمهای بو
رد هدش هتسخ، گرزب هریشمه و هدلاو
... قاطا زای اهشوگ

ح حلام هب و مدوب اقا کیدزن هک روطنیمه
هراشا دیاشد هک مدرکیم رظن ناشیا تروص
ل ادا... دوب هدنامدن اذاب ی زیچ... دندکب ی راکب
... دوب داتعم زور همه و بشل و آلثم ناشیا
دندناوخی مدن ارق، هامتت حاصفب هکنیا ی وس
... هدولآ باوخ میدلثم هکلب

هاگنا. دندیماشا ناکتسا مید... دندیلط با
ی لیخ ناشیا تروص هک مدید مدرک هاگن
و هریشمه هکیروطب هدش ی ناروند و ناشخرد
هسره؛ دندما مه اهنا... مدرک ادص ار هدلاو
هک اقا... اقا ی ادص... میداتفا بارطضا رد
... دنیامندی نانشور نیا ببسو و تلّع زال او سد
هب هزرلو داتفا نایرج زان اشندبرد نوخ
... مادنا

... دنشاب باوخ دیاشد دندیمد باوج اقا
ی کیتسا هتشنگ تخس ن اشیارب ی لیخ، بشما
دنوشیم ت حاران، هذ... میورب کیدزن تفگ
ی بیرغ روط... دنروطچ... مینیبب هذ...
س فذ اقا... هب... تسای بیجع روند... تسای
زارد ار ناشیا ی اهاپی ردق مه هدنب... دندرادن
... هتسب مدید مدرک هاگن ار ناشناهد... مدرک
ی اجب اهتسد... هتسب ی بوخب مدید ناشیا همشچ

حلاصه زا ادخ دناه دومرفهک روظنامه
هکلب...تسرتاناد و رتربخ اب دوخ ناگدنب
...سبو و تساناد دسافم و حلاصه ربهکتسوا
دوخس فنب ار ی نعمنیا دناوتب ات هر اچیب هدنب اما
دیاب اهلاس...دیامذق از ترا

...مریگد اقر مامت زا هکنیا هلمجلاب ...
...زیربترد راکرسد ی اقر و راکرسد زا هصاخ
...درنگیم تدم همه نیا هک...ناتسیس رد و
...دینیبی مذغاک هملک ود...قیلا ار هدنب
اهناملسم مامت تداعسد ماود لاعتم دزیا زا
م.راتساوخ ادخ زا ار
یضاقلان سد دمحم

لایذ، هدنب دوخ...بیریدغ هدیصقه به عجار
هکیاه عومجم و نارباب میاید هدنیآ لاسد هک مراد
پاچ اقر تدعاسم به هدنام ی قاب ناشیا زا
و جرم. دشاب ناشیا زا یرکز هکنیا ات میامذ
دنراد باب نیا رد تدعاسم هنوگره هکنیا
۱۳۶۷ بجر دود رد...دنزرونی هاتوک
ی مذرطاوخ عیدصت هدایز. متسه ناریا رد ه
۱»موشنش و مار فریذ یاعد زا هکنیا زجمهد

نسد دمحم دیس جاد یاقا زا لوقتم بلاطم

دلاو توفه رابرد یضاقل

ل اوشد رهش مهدزون بهنشود زور حبص
مرتحم بانجهک هیرمه هیرجه ۱۴۰۵ مرکمل
نسد دمحم دیس جاد یاقا مظعم رورس
ازریم جاد موحرمدنمجرا دنزرف، یضاقل
دهشم رد لزئم هدنب رد، یضاقل یاقا یلع
دوب نیا ناشراتفگ هلمج زا، دندروا فیرشت
هک:

رد، یضاقل موحرمدنمجرا لبق زور»
ناشیا لغبریز مدوب ناشتمدخ هک رصعت تقو
مدروا نوچو، ریهدت یارب مدربو متفرگار
ار ناشرسد یردق و دنتشادنت کرد رب تردق

۱. ۸۹ ص ۲، ج ۲، راونا علم

ی‌دایز رادقم و دندراذگ نم اُنپس یور رد
زاس‌پو دندناوخن‌آرق

هک دندناو خا ر هلیدع یاعد و دندناو خاعد نآ
 نوچ و .دیشک لوط ت عاسد کی بیرقاً عومجم
 ،منامب ناشیا دزد متساوخنم و دیسر ارف بشد
 لزمنم رد نوچ) ورب دوخ لزمنم هب: دنتفگ
 (دوبن قاطا کی زا ریغ ی ضاق مو حرم ی نوکسم
 لزمنم هب نم“! ایب دوز تقول و ا رد حبص ا درفو
 مدید ،مدمآ لزمنم زا هک رجف عولط ل و ا رد و متفر
 .دناه درک تلحر ناشیا

هک ی داجسد ی دابع ی یحی اقا جاد مو حرم
 راربا فیراعم زا و رایخا ی املع یملاعاً زا
 راوگرزب ی دّیس و فیرشد درم و دوبن ا رهط
 باتعا ترایز هب مایا نآ رد ،دوب درمریپ و
 مه ار فجن ترایز و هشد فرشم تا یلاء
 ؛دوبن ا رهط مزاع ،لابرک رد و هدرک لاماک
 هب و هتسشن رّهطم مردرد حبصن اذا زال بق
 هتفگن طابزا و ا هب هک دوبل و غشم اعد و هجوت
 از ریم جاد ی اقا هک فجن هب و رب زیخرب: دش
 مامت ی دّصتم و تسا هدرک توف ی ضاق ی اعد
 نیفکت و لیسغت و عییشد زا ،وشب ناشیا روما
 ی تبسن چیه ناشیا هتبا و “! اهریغ و نیفدت و
 مو حرم اب تا قلام و درو خرب تبسن ی تد
 هدوبن رارقرب ی اهطبار و تسا هتشدن ی ضاق
 .تسا

و نیمظاک هب تکرده مزاع هکنیا اب ناشیا
 مرد زا تقو نامه ،دوبن اریا هب تعجارم
 ماسلا هیلع نیسحطاً اللهدب عاباً ترصد رّهطم
 ی م فجن دراو نوچ و ،دوشی م فجن مزاع
 ی م هتفگ ،دنکی م ل اؤسن ناشیا لزمنم زا و دوش
 مو حرم لزمنم هب .تسا هدرک توف ناشیا :دوش
 هدوبن یمز یور هزانج و دوشی م دراو ی ضاق
 .تسا

ات دروآی م لمع هب ار عییشد مسارم ناشیا
 ی م لسغ اجناً هناخل اسغ رد و ،ماسلا ی داو
 ی ناقلاط ی قت دمحم دّیس ی اقا مو حرم و ،دند

جادی اقا موحرم هداز اقا) - هیلع الله ن او ضر -
و هشد هنیدم میقم هک ار (ی ناقلط اقا دمحا دّیس
هدما فجنه به دهع دیدجت و ترایز ی ار به کنیا
دّیس اقا . دنکی م ناشیا لیسغت رومأم ، دود
ی ار به دوح باختنا به ار رفنود زینی قت دّمحم
لأسغ زا ار اهلأسغ و دربی م دوح تنواعم
هزانجش نواعم ابش دوح ، هدرکن ورید هناخ
ی داو رد و دنهدی م لاسغ ار ی ضاق موحرم
به ی ضاق موحرم ردی ربق بقق رد ماسلا
موحرم و . دنراپسی م کاخ

ات و دنکی م ایرب میحرت س لجم ی یحید اقا جاد
 ناشیا م تفه بشد و دنامی م فجزرد مامت هتفه کی
 ی مرید ناریا هب س پس و دنکی م رازگرد زین ار
 ۱ «... ددرگ»

ملاسلا ی داو رد ی ضاق موحرم فیرشد دقرم فرشاً فجزد

س آبع خیش جاد الله تیا ترصد
 [ی ناچوق]

ی لع از ریم جاد الله تیا موحرم ربقة
 رس تشپ رد ه لصف نودب تسرد ی ضاق
 نایم مکنآ اب، تسامع قواو نیسد دیس اقا ناشردپ
 ه لصف لاسود و ماجنپ راوزرد نیا تافو
 ه نس رد ی ضاق نیسد دیس اقا موحرم . تسام
 رد ی لع دیس اقا ناشمرکا ه دازاقا و ۱۳۱۴
 ۲ «... دنکی م تلحر ۱۳۶۶ ه نس»

تلحر زا سپ ی ضاق موحرم زا لیجت مدع ناشیا

ی صو س آبع خیش جاد الله تیا موحرم
 :دندومرفی م ی ضاق موحرم

زا فجزرد ی ضاق موحرم تلحر زا سپ
 س لجم کی طقف . دمایند لمع هب ی لیجت ناشیا
 اقا جاد ی مظعلا الله تیا فرط زا محتاف و متخ
 ۳ «... دش هتفرگ ی یابطاط ی مق نیسد»

ی هلا ی ایلوا هب تبسذ تناها و تمرح کته

رد عرشذ زا ه دافتسا عوسد و ی گذرنید تفاق
 ه ماع بتکم هب ص تخم ی ویند دصاقم دربشیپ
 خیرات رد ه کلب ، تسین ن نسلها ی اماع و
 هدید تافارحنا و اه ی راجنهان نینچ زین عیشد
 دوشی م

۱. ۹۷ ص ، ردصم نامه

۲. ۱۰۱ ص ، ردصم نامه

۳. ۷۴ ص ، ردصم نامه

ی رادمان ناگرزب و گرتسد ناملاء رگا
 ی ضاق و ی ناث دیهد و لّوا دیهد : نوچمه
 قساف و دساف ی اهقف ی اوتف به ی رتشوشد اللهرون
 هدرپس راد هبوچ و غیت تسد به ، تنسلها
 موحرم ، لیلج ملاء و گرزب ی ناحور ؛ دندش
 ی املاء نیمه طسوت زین ی رون الله لصف خیش
 بتفر راد رسرب ، و امدعا رب ی اوتف و معیش
 ، هیزد هیقف و لله اب فراء ، راوگرزب هملاء
 الله ناوضر - ی دابانگ دمحم نااطلس موحرم
 هچ طسوت و ی سک هچ ی اوتف به - هیلع
 شحور غرم و تفاتش ی قادراید به ی صاخشا
 !؟ دومن زاورپی لعاً لام به

هناهد به عافرع زا ناگرزب مادعا و لتق
 ققحت ی اهلحد و هورگ مادک طسوت ، فوصت
 !؟ تفریذپ

عاونای داجیا و تناها و تمرحد کته
 الله قیاً ، الله رماب و لله اب فراء رب تاقیبضت
 فجنرد ی یابطابط ی ضاق ی لع دّیس ی مظعا
 ماجنا ی ناسک هچ زیوجت و هراشا به ، فرشا
 !؟ دشیم

فوسلیف و هیقف هملاء ریجهت و دیعبت
 زا ی طقسم نسد دّیس الله قیاً ترصد ، رادمان
 تروصد ی نید عجرم هچ طسوت ، فرشا فجن
 !؟ تفریذپ

راختفا به تبسنه نامرشی بی کاته و تناها
 دّیس جاحد ، دلاو هملاء ترصد ، ماسا ملاء
 الله ی لعاً - ی نارهط ی نیسد نیسد دمحم
 ، سفن بیدهت و ی قلاخا ی اهاباتک رد - هماقم
 هتسویپ عوقو به ی تکازنی به عجرم مادک طسوت
 !؟ تسا¹

و عاملاء دادترا به مکد و قیسفت و ریفکت
 و ی راصنا الله قیاً موحرم : نوچ ی ناگرزب
 و رهد هغبان و ، یزاریش بیغتسد الله قیاً

¹ ۵۳۵ ص ، ی حوقفا به دوشد عوجر رتشیب علاطا تهج

دنوخا موحرم ، قلاطلا اى لىء املاء
مهياء الله ن اوضر - اى نادمه اى لقنيسدا لام
ماجنا اى صاخشا و هورگه چ طسوت - ن يعمجا
!؟تفرگ

به تّیعر دادا رب تیانج و ملظ لامعا
 یوسد و تمسد بهش یارگ و تیلوبقم مدع اناهد
 ؟دریگی م ماجنا ی دارفا هچ اُطساو به ،صاخ
 ثداود و عیاجف نیا ی مامت رد ی لصا اُتکذ
 اید و تّینار صد و تّیدوهد بالاقرد هچ ،راوگان
 ن آ و ؛س بد و تسا زیچ کی طقف ،عّیشت و نّست
 س بد و تسا تّینو عرف و تّینانا و یرادمس فذ
 و سابل رد ی ناطیش و موش تلصخ نیا هچ
 اید و ،دوش رهاظ یراصد و دوهد ی املعّی ز
 همه ،عّیشت و نّست ی اهقف و عاملعتوسک رد
 بتسین نایم رد ی قرف چیه و تسا ی کی
 ،قّده بلاطم و ی هاو خق دم رج به زور ن آ
 دندیشک ش تا به ار ادخلوسر رتخد اناخبرد
 ار وا دوخ و دندومن طقسار و انینج دنزرف و
 و ؛دنتخاس مورحم تاید ماود و ی تسه زا
 ،هانگی ب دارفا نوخ مرج نامه به مزورما
 رارق جار ات و جار ح ضرعم رد هنادنمتواخس
 1!تسا ی کی و د ره ؛دریگی م

هیلع الله ن اوضر ی ضاق مو حرم امانت یصو

میحرّلا ن محرّلا الله مسب

هُکلم لا ا مودی لا و هُهجو لا ا ی قبی لا ی ذلا لله دمحا
 و ه ی ذلا ن یبینا م تاخ ی ا ع ماسلا و ا قلاصلا و
 ،هکلف و هیر اوج هترت ع ن م راهطلا ا ا همدلا و ر حبلا
 و هکلس کلس ام ملس و مهیلع و هیلع الله ی لص
 هُکسذ کسذ

،تسا همز لا ن نس هلم جزا تّیصو :دعب و
 ی نابطاطلا نیسد ن ب ی ا ع ی صاع هدنب و
 هکنیا و ،تسا هتشوذهمانت یصو بهترم نیدنچ
 هام مهدز اود هبشر ا هچ زور هک خیر ات نیا رد
 چنپ و تصشد و دصید و راز ه هنس رفص
 ،تسا (۱۳۶۵)

ود همانت یصو نیا و .تسا اهنأ أمه خسان
 رگید لصف ، ایند روما رد لصف کی :تسا لصف
 .تسا ترخا روما رد

کرا بتق د هکن انچ ار ایند رکذ میراد مدقم
 هتشاد مدقم ار نأ ، رکذ و تقلذ رد ی لاعت و
 .تسا

رد هدنب نیشناج و سی صو :هک میوگی م سپ
 مگرز برتخد اهییا م ام مرتحم هیولع ایند روما
 اهییا ی زعم ؛تسا تسردش تلادع و تناید هک
 تافو زا دعب ار هدنب ی اهراک هک تسا سی صو
 و یقت دمحم از ریم :ن امشچ روند ی رایتسد هب
 ؛دروایب اجب - الله امهظفد - ی دهم از ریم
 لوبقن اشیا ریغو و ناشیا ، دیوگب هیولع هچره
 ...دنیا منذض ارتعا ، هومذ

هدمع و تسا ترخا روما رد مود لصف

:دیامرفی م ی لاعت ی ادخ ؛تسا دیحوت اهنأ

ن و د ا م ر ف ع ی و ه ب ک ر ش ی ن ا ر ف ع ی ل ا ل ل ه ا ن ا
 1. (عاشدین مل ک لذ

تسد هب تلوهسد هب ش تقیقذ باطم نیا و
 ل اح ا ت ا ت ی سک هدنب ی اهدلاوا زا و .دیای منذ
 زونه عاقفر زا و ، ماه دیدن ا میلعت دعتم
 امش هک تسا هدر کذ نیعم ی ترخا روما سی صو
 تدهشد نیا اتلاجع .منک رما و ا یورید هب ار
 .دیامذل محت هدنب زا ار

امک ، ه ل ک یر ش لا ه د ح و الله لا ا ه ل ا لا ن ا د ه ش ا
 لا ، ه ق ل ذ ن م ل ع ل ا اولوا و ه ت ک ن ل ا م و ه س ف ن ا الله د ه ش د
 م ا د م ص د ا د ا و ا د ح ا و ا ه ل ا ، م ی ک ح ا ز ی ز ع ل ا و ه ل ا ا ه ل ا
 و د و ج و ل ا ی ف ه ل ک یر ش لا ، ا د ل و لا و ا ق ب ا ص د ذ خ ت ی
 .ه ی د و ب ع ل ا ی ف ل ا و ه ی ه و ا ل ا ی ف ل ا

و ه ن ا ی ب ن ا و ه ت ک ن ل ا م و ه ن ا ح ب س د الله د ه ش ا و
 ی ر ی ا م و ه ق ل ذ ن م ی ن ر ض د ن م و ه ض ر ا و ه ع ا م س د

1. ۱۱۶ و ۴۸ هیأ ردص (۴) عاسنلا هروسد

هَذِهِ لَعْنَةُ نَاوِخٍ وَ لَهَا أَيْمٌ كُدِّهْتُهَا وَ ، يَرْيُ لَا أَمْ وَأُ
يَتَدَاهَشُ مُتَغَلِّبٌ وَ بَاتَكَلَا اذْهَ أَرْقَنَ مَلُّ كَلَبٍ ، دَدَاهَشْنَا
أَدِيهَشَ لِلَّهِابِ يَفَكُ وَ

قِحَابِ عَاجٍ، هُوسِرَ وَهُدْبَعِ أَدْمَحْمَنَ أَ دَهْشَأُ وَ
نِمَّ هَائِيصُوا نَأُ وَ، نَيُسْرُمَا قَدَّصَدَ وَ هِدْنِعَ نِمَّ
نَبْيُ لَعَنِيْمُوْمَا رِيْمَأُ مَهْلُوْأُ لَأَجْرَ رَشْعِي نَنَّا هِتْرَتِعَ
هُنَأُ وَ قِحَابِ مُنَاقِلَا رُظْتَمَلَا مُمَإِلَا مَهْرِخَا وَ بِلَاطِي بَأُ
رَهْظِي فَوْسَدَ هُنَأُ وَ هَيْدَسَجَّ قَائِدَ هُتَائِدِ قَأَشْنَلَا هَذِهِ فِي
نِيَعْمَجَأُ مَهْيَإَعُ وَ هَيْإَعُ اللّٰهُ لِي لَصَدَقِحَا نِيْدِ رُهْظِي وَ
أَمَلُّكَ وَ قُدْرُوْشْنَلَا وَ قُدَّتْ عِبَلَا نَأُ دَهْشَأُ وَ
وَ هَيْإَعُ اللّٰهُ لِي لَصَدُ هُوْأِيصُوا هَلَاقَ وَ اللّٰهُ لُوْسِرَ هَبْءَ عَاجِ
هَذِهِ لِي لَعَنَتُوْمَا اللّٰهُ لَأَسَأُ هَيْفَ بِيْرَ لَأَقُدَّ مَهْيَإَعُ
لَلّٰهُ دَمَحَا وَ لِي كُوْلَا مَعْنِ وَ أَعِيْمَجَ أُنْبَسَدَ وَ هُوْءَ دَاهَشْنَلَا
نِيْمَلَاعِلَا بَرَّ

زامن اینها هدمع: رنگید ی اهتایصو اما
اجب تقولوا، دینکنی رازابار زامن بتسا
ار زامنرگا. عوشخ و عوضخاب و دیرواید
و. دنامی مظوفحناتزیچ همه، دیدرک ظفحت
قیآ و، اهلیع الله ملامس ی ربک هقیصد هحیبت
دوشن کرت زامن بیقتردی سرکلا
کرتت ابحتسمرد و بتسات ابجاو ممان
ءادهشلا دیسترضد ترایز و یرادهیزعت
دیپامنذ حماسم

، دشاب رفته سد ود ولو یگتفه هضور و
رمعل و ازارگا و؛ تساروماش یاشگ بابسا
و تیزعتزار اوگرزبن آتمدخرد شرخا ات
نأق دزگره، دیرواید اجب امهریغ و ترایز
نکم یگتفه رگا و. دوشی منذ اءا راوگرزب
دوشن کرت مرحملوا ههد، دشن

درسنها اهفردنیا رگا: بهکنآ رنگید
:دیوگبتسا مزلا هدنبربی لو، تسان دیوک
، قصد تمزلام، قلذ نسد، نیدلاو تعاطا
، هلید و هعدذ کرتو، نطابابر هاظت قفاوم
و ربره ابندرکی یوکنید و ملامس رد مدقت و
اهنیا. مدرکی هذ اذ هکی ییاجرد رگم رجاف
تبطاوم ار اهنیا لاثما و مدرک ضرعه ک ار

دییامذ

دیناجنرزار س کچیه لد هک الله الله

کاذب دهب - یدنه مشاه دّیس کاذب دهب
ی ناچوقلا فتاه س ابع

ه حیحصه قرولا هذ - میحرّلا ن محرّلا الله مسب
قرولا ی ف مقر امب ه ماقم الله ی لعأ ه یتیسو و ه ربتم
ی وسوملا لامج ی ناچلا رقدلاً ی دل ققم دییات
ی ناگیاپلگلا

ی فرطسام ح صدق - میحرّلا ن محرّلا الله مسب
ی بنلا دبع رقدلاً ، ی ناچلا رقدلاً ی دل قرولا
بتسا حیحص ؛ ی قارعلأ

ریغ ی ترابع همانت یتیسو ریز رد هتبلأ
ی ناچوق ی اقا مسا هک دوشی ه دهاشم حضاو
تسیند صّخشم ی لو ، دروخی م مشچ ه بن آ رد
دیق بوتکم ن آ رد ی صو ن اونع ه بن اشیا هک
الله و ؛ رگید تهج و ن اونع ه بن ای دناهدش
1. ملعلأ